

תפ"ח 27122/01/18 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: כב' סגן הנשיאה, השופט אריאל ואגו - תפ"ח 27122-01-18
אב"ד
כב' השופט אלון אינפלד
כב' השופט אריאל חזק
בעניין: מדינת ישראל
על ידי ב"כ עו"ד ליאת לוי סיגל - פמ"ד

המאשימה

נגד

הנאשם

פלוני

על ידי ב"כ עו"ד רפי בוקר

הכרעת דין

כמצוות סעיף 182 סיפא של חוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב - 1982 אנו מודיעים על זיכוי הנאשם מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. הזיכוי מעבירות האלימות הוא פה אחד והזיכוי מעבירות המין כלפי המתלוננת הקטינה - לפי דעת רוב.

השופט א.חזק:

עמוד	נושא ראשי	נושא משני
3	כללי	
4	עובדות כתב האישום	
4		אישום ראשון
5		אישום שני
5-6		אישום שלישי
6		אישום רביעי
6-7		אישום חמישי
7		אישום שישי
7-8	מענה לכתב האישום מיום 15.2.18	
8	יריעת המחלוקת	
8-9	ראיות	
8-9		ראיות התביעה
9		ראיות ההגנה
9	חלק ראשון	

עמוד 1

9-12		עדות המתלוננת בפני חוקרת הילדים - חקירת ילדים מיום 27.12.17 (1/ת)
12-13		טופס סיכום הערכת ילדים מיום 31.12.17 - 1/ת
13-18		עדות חוקרת הילדים - הגב' מירית דהן, בבית משפט, מיום 28.5.18
18		חקירת הילדים - גרסת המתלוננת - משקלה ומהימנותה
18-20	טענות התביעה	
20-21	טענות ההגנה	
21-24	דיון	
24-27		עדות חוקרת הילדים - קבילותה ומשקלה
27-29		עדוטה הראשונה של סבתה של המתלוננת, הגב' י.ק.ב. בבית המשפט מיום 16.7.2018.
29-34		עדוטה הראשונה של דודתה של המתלוננת - הגב' ה.מ. (ע.ת. מס' 8)
34-36		עדוטה הראשונה של מ.א.ש - אביה של המתלוננת
37-38		חקירת החוקרים דורון גוזלן ומיכאל רודין - החוקרים שחקרו את הדודה ה.מ.
38-40		חקירת רות וינר - החוקרת שחקרה את הנאשם עדות הנאשם
40-43		עדוטה הנאשם
43		חלק שני
43-44		התארכות דיוני ההוכחות אל מעבר לסיכומים הראשונים
44-45		עדות המתלוננת בבית המשפט בחקירה ראשית מיום 7.2.19
45-47	האישום הראשון	
47-53	אישומים שני ושלישי	
53-57	האישום הרביעי	
57-58	אישומים חמישי ושישי	
58-61		חקירה נגדית של המתלוננת
61-65		שיחת הטלפון עם האמא
65-66	התייחסות לשקרי המתלוננת ביחס לבני משפחתה	
66-69		עדוטה השניה של אבי המתלוננת מר.מ.א.ש מיום 2.6.19
69-71		עדוטה הגב' ס.ט. - דודתה של המתלוננת
71-72		עדוטה השניה של העדה ה.מ. - דודתה של המתלוננת
72		עדוטה השנייה של י.ק.ב. - סבתה של המתלוננת
73-75		חקירת החוקרת יעל פז, שחקרה בשנת 2019 את אמא של המתלוננת, סבתה ודודותיה.
75-80		חקירת חוקרת הילדים הגב' לאה דנינו - חודדי
80		מחדלי חקירה - מי אחראי לאי העברת המידע למשטרה על חזרת הקטינה מגרסתה

8-81	לוחות זמנים	
81	עם מי דיברה הקטינה במרכז החירום	
81-84	מה קרה בעת שהות הקטינה במרכז החירום - עדות הגב' ח.ט	
84-87		האם מחדל המדינה - חקירתה השניה של חוקרת הילדים מירית דהן
87-91		האם מחדל המדינה - הימנעות מהשלמת חקירה בענין התנהלות המתלוננת במרכז החירום, ולענין חזרתה מגרסתה בחקירה הראשונה מיום 27.11.17
91-92		אי זימונו לחקירה במשטרה של סבה של המתלוננת - האם מחדל חקירתי?
92-94		אופן הקלטת השיחה שהתנהלה בין המתלוננת ואמה
94	קבילות ההקלטה ותוכנה המשפטי	
95-97		אי הבאת אמה של המתלוננת לעדות בבית המשפט
97-98		טענת הסנגור לביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק
98-102		סיכום

כללי

מדובר בכתב אישום שהוגש נגד הנאשם בגין ביצוע עבירות מין ו אלימות כנגד בתה הקטינה של בת זוגו ועבירת אלימות כנגד בת הזוג.

לאחר שמיעת ראיות התביעה וההגנה, הוגשו בתיק סיכומי הצדדים בכתב, (ביום 5.11.18 וביום 12.12.18 - (להלן: "הסיכומים הראשונים") ולאחר הגשת אותם הסיכומים סיכמו הצדדים ביום 16.12.18 סיכומים בעל פה.

בהמשך הודיעה המאשימה במפתיע, ביום 21.1.19, כי לאור הערות בית המשפט במהלך שמיעת הסיכומים בעל פה באשר להעדר ראיות סיוע, היא ביקשה לבדוק הבאת הקטינה לעדות באופן ישיר, ואז הסתבר לה כי הקטינה אינה עומדת עוד על תלונתה וכי הדברים שמסרה קודם לכן לחוקרת הילדים הינם עלילה. לאור זאת, ביקשה המאשימה לזמן הקטינה לעדות, וציינה כי ייתכן שבהמשך ישמעו עדים נוספים. בהחלטה מיום 27.1.19, הורה בית המשפט כי הקטינה תזמן לעדות בבית המשפט.

בהמשך שמיעת הראיות הסתבר כי מספר ימים לאחר מסירת גרסתה בפני חוקרת הילדים מיום 27.12.17, שבה העידה כי הנאשם פגע בה, הועברה הקטינה למרכז חירום, וזמן קצר לאחר כניסתה למרכז החירום חזרה בה בפני עובדות סוציאליות במקום מגרסתה האמורה וטענה כי הנאשם לא פגע בה וכי היא העלילה עלילה על הנאשם לאחר ששוכנעה לעשות כן על ידי בני משפחתה. על עמדה זו שמרה הקטינה במשך כתשעה וחצי חודשים. בהמשך הסתבר כי נפלה תקלה ומסיבה שלא הובררה עד תומה לא נקטה המדינה במשך כ-9 וחצי חודשים בכל פעולה בעקבות חזרת הקטינה מגרסתה, ובפועל רק בעקבות בקשת המדינה לבחון הבאת הקטינה לעדות (לאור הערת בית המשפט במהלך שמיעת

הסיכומים בעל פה) הסתבר למדינה כי הקטינה חזרה בה מגרסתה. אז ביקשה המדינה לזמן הקטינה לעדות, וחקרה עדים נוספים שנגעו לטענת הקטינה כי שוכנעה על ידי סבתה ודודותיה להעליל על הנאשם. בעקבות פעולותיה של המדינה זומנו לעדות בבית המשפט הקטינה ובני משפחתה וכן זומן לעדות הנאשם.

לאחר שמיעת עדויות העדים האמורים הוגשו לבית המשפט ביום 6.8.20 וביום 8.11.20 סיכומים נוספים (להלן: "הסיכומים השניים") ובעקבות כך נשמעו ביום 14.12.20 סיכומי הצדדים בשנית בעל פה.

לאחר שמיעת סיכומים אלה מובאת להלן הכרעת הדין.

עובדות כתב האישום הן כדלקמן:

הנאשם היה בן זוגה של ג.ש.ל (להלן: "האם") החל מחודש יולי שבשנת 2015 ועד לתאריך 20.10.17.

לאם שני ילדים מנישואיה הקודמים: ל.ש.ל, קטינה ילידת 11.1.2006 (להלן: "המתלוננת") וא.ש.ל, קטין יליד 15.10.2007 (להלן: "האח").

החל מחודש דצמבר 2015 הנאשם והאם עברו להתגורר יחד, עם המתלוננת והאח, ומאז ועד ליום הגשת כתב אישום התגוררו כולם יחדיו בבתיים שונים, הכל כפי שיתואר להלן.

במהלך התקופה דלעיל ועד ליום הגשת כתב האישום, נולדו לנאשם ולאם שתי בנות נוספות משותפות.

אישום ראשון:

העובדות:

1. במהלך שנת 2015, התגוררה המתלוננת, יחד עם האם ואחיה ברחוב הג' בעיר דרומית (להלן: "הדירה").
2. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אולם בחודש דצמבר 2015, עבר הנאשם לדירה והתגורר בה יחד עם המתלוננת, האם והאח.
3. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה בשנת 2015, בזמן שהנאשם והמתלוננת נותרו לבדם בדירה, ישב הנאשם בסלון.
4. הנאשם קרא למתלוננת וביקש ממנה כי תשב על ברכיו, כשרגליה פסוקות, וזאת לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני.
5. המתלוננת התיישרה ברגליים פסוקות על ירכיו של הנאשם, והנאשם אמר לה כי הוא אוהב אותה ואת אמה ואחיה, וכי הוא רוצה שתהיה לו בת מאמה.
6. בזמן שהמתלוננת ישבה על ברכי הנאשם, איבר מינו של הנאשם היה בזיקפה, והמתלוננת הרגישה בכך.
7. לאחר מכן, הוריד הנאשם את המתלוננת מעליו, והמתלוננת חזרה לעיסוקיה.

8. הנאשם, במעשיו אלו, ביצע מעשה מגונה במתלוננת, קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים ושלא בהסכמתה החופשית, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני.

אישום שני:

העובדות:

1. בתאריך 5.5.17, עברו המתלוננת, הנאשם ויתר בני המשפחה לגור בבית ברחוב צ' בעיר דרומית א' (להלן: "הבית"), שם התגוררו עד לחודש אוקטובר 2017.
2. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אולם אחרי תאריך 5.5.17, בשעות הערב, המתלוננת והאח נותרו בבית, יחד עם הנאשם.
3. באותה העת, המתלוננת היתה בחדרה.
4. הנאשם נכנס אל החדר, אמר למתלוננת כי הוא אוהב אותה כאילו היתה בתו, וכן אוהב את אמה ואחיה וביקש מהמתלוננת שתנשק אותו בפיו, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני.
5. המתלוננת סירבה לעשות כן ואמרה זאת לנאשם, והנאשם יצא מחדרה של המתלוננת.
6. הנאשם במעשיו אלו, ניסה לבצע מעשה מגונה במתלוננת, קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים שלא בהסכמתה החופשית, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני.

אישום שלישי:

העובדות:

1. בסמוך לאחר האישום השני דלעיל, באותו היום, בזמן שהנאשם היה בשירותים בבית, קרא הנאשם למתלוננת וביקש ממנה כי תביא לו נייר טואלט אל חדר השירותים.
2. המתלוננת ניגשה אל חדר השירותים, הנאשם ישב על האסלה, כשאיבר מינו חשוף, אמר למתלוננת שתשב על סף האמבטיה שבשירותים והמתלוננת עשתה כן.
3. אז, ביקש הנאשם מהמתלוננת שתקרב לעברו את רגלה או את ישבנה, והכול לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני.
4. המתלוננת הושיטה את רגלה לעבר הנאשם והנאשם הפשיל את הגרב מעל כף רגלה של המתלוננת.
5. לאחר מכן, קירב הנאשם את רגלה של המתלוננת לעברו והניח את כף רגלה על איבר מינו, אז ליטף את רגלה של המתלוננת מספר פעמים עם ידו ועם איבר מינו עד אשר הגיע לסיפוק מיני, ושפך את זרעו על הרצפה.

6. לאחר מכן, ביקש הנאשם מהמתלוננת שתשטוף את רגלה.

7. הנאשם במעשיו אלו, ביצע מעשה מגונה בבת משפחתו, קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים ושלא בהסכמתה החופשית, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני.

אישום רביעי:

העובדות:

1. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אולם בעת שהמתלוננת התגוררה יחד עם הנאשם ויתר בני הבית, בביתם בעיר דרומית א', הנאשם נטל לידי את מפתח חדרה של המתלוננת בבית.
2. במועד כלשהו שאינו ידוע במדויק בתקופה זו, המתלוננת ישנה במיטה שבחדרה, כשהיא לבושה, בין היתר, בבגד קצר בפלג גופה התחתון.
3. הנאשם ניגש למתלוננת, והפשיל, באופן שאינו ידוע במדויק למאשימה, את הבגד בפלג גופה התחתון, כך שהמתלוננת נותרה בתחתונים, הכול לשם גירוי וסיפוק מיני.
4. כתוצאה מכך, המתלוננת התעוררה משנתה, הרימה את ראשה והבחינה בנאשם, כשהוא עומד ליד המיטה שבחדרה.
5. המתלוננת שאלה מיד את הנאשם מדוע הוא רוצה לראות את תחתוניה, ואמרה לו כי תספר זאת לאם.
6. הנאשם, בתגובה נשבע למתלוננת כי לא ראה את תחתוניה ואמר לה שלא תספר על כך דבר לאם.
7. בשלב כלשהו, האם הגיעה אל חדרה של המתלוננת ושאלה את הנאשם והמתלוננת מה קרה. האם צעקה ושאלה את הנאשם מה עשה למתלוננת, והנאשם יצא מהחדר.
8. הנאשם במעשיו אלו, ביצע מעשה מגונה בבת משפחה, קטינה, תוך ניצול שנתה של המתלוננת, והכל לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיני.

אישום חמישי:

העובדות:

1. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אולם בעת שהמתלוננת התגוררה עם הנאשם ויתר בני הבית בבית בעיר דרומית א', המתלוננת היתה בבית יחד עם האם והאח.
2. המתלוננת, האם, האח והנאשם היו בסלון הבית. בסלון, נתגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת, במהלכו הלכה המתלוננת אל המטבח.

3. הנאשם הלך בעקבות המתלוננת אל המטבח והכה אותה, מספר פעמים, ברגלה באמצעות חגורה.
4. האם הגיעה למטבח וצעקה על הנאשם לחדול ממעשיו.
5. כתוצאה ממעשיו אלו של הנאשם, נגרמה למתלוננת אדמומיות ברגלה.

אישום שישי:

א. העובדות;

1. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אולם בין השנים 2015-2016, בעת שהמתלוננת התגוררה עם הנאשם ויתר בני הבית בדירה ברחוב הג' בעיר דרומית, נתגלע ויכוח בין האם לנאשם בסלון הדירה.
2. במהלך הויכוח, הנאשם הכה את האם בפניה והאם בכתה.
3. האח שהיה עד למעשיו אלו של הנאשם, צעק על הנאשם לחדול ממעשיו ושלא יתקרב אל האם.
4. הנאשם בתגובה, סטר בפניו של האח, שפרץ בבכי.
5. כתוצאה ממעשיו אלו של הנאשם, נגרמה אדמומיות בפניו של האח.
6. הנאשם במעשיו אלו, הכה הנאשם את האם והאח, שהוא קטין עליו הוא אחראי, וגרם לאח לחבלות של ממש.

בכתב האישום יוחסו לנאשם העבירות הבאות: **עבירות מין במשפחה** - עבירה לפי סעיף 351 (ג)(2) בנסיבות סעיף 348 (ב) וסעיף 345 (ב)(1) וסעיף 345 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז 1977 - (להלן: "**החוק**"). ; **ניסיון לעבירת מין במשפחה (מעשה מגונה)** - עבירה לפי סעיף 351 (ג)(2) בנסיבות סעיף 348 (ב) בנסיבות סעיף 345 (ב)(1) וסעיף 345 (א)(1) וסעיף 25 לחוק. ; **עבירות מין במשפחה** - עבירה לפי סעיף 351 (ג)(2) בנסיבות סעיף 345 (ב)(1) וסעיף 345 (א)(1) לחוק. ; **עבירות מין במשפחה** - עבירה לפי סעיף 351 (ג)(1) בנסיבות סעיף 348 (א) וסעיף 345 (א)(4) לחוק. ; **תקיפת קטין** - עבירה לפי סעיף 368 (א) לחוק. ; **תקיפת קטין על ידי אחראי, הגורמת חבלה של ממש** - עבירה לפי סעיף 368 (ב)(א) סיפא לחוק. ; **תקיפת בת זוג** - עבירה לפי סעיף 382 (ב)(1) לחוק.

מענה לכתב האישום מיום 15.2.18 - ביחס לחלק הכללי של כתב האישום, הכחיש הנאשם האמור בסעיף 1 לחלק הכללי בכל הנוגע למועדים בו הפכו הוא ואם המתלוננת לבני זוג. לטענת הנאשם מערכת היחסים החלה בין החודשים נובמבר-דצמבר בשנת 2015. האמור בסעיף 2 לכתב האישום, לא הוכחש על ידי הנאשם ; האמור בסעיף 3 לכתב האישום הוכחש על ידי הנאשם בשל התאריך שצוין, ונטען כי הצדדים החלו לגור יחד החל מחודש אפריל או מאי בשנת 2016. האמור בסעיף 4 לכתב האישום לא הוכחש.

באישום הרשון לא הוכחש האמור בסעיף 1. הנאשם הבהיר כי התאריך שצוין בסעיף 2 לאישום זה אינו נכון, סעיפים 3-7 באישום האמור הוכחו ונטען על ידי הנאשם כי לא קרו.

באישום השני לא הוכחש האמור בסעיף 1. ביחס לאמור בסעיף 2 לאישום השני, טען הנאשם כי המועד שצוין והמתרחש בעקבותיו מוכחשים. כמו כן, הכחיש הנאשם האמור בסעיפים 3-6 לאישום השני.

בכל הנוגע לאישום השלישי, בו צוין אותו מועד כאמור, הכחיש הנאשם את האירוע כולו. כך גם הוכחש האירוע במלואו, כפי שתואר באישום הרביעי.

בנוגע לאישום חמישי, טען הנאשם כי ביחס לאמור בסעיף 1, יכול להיות שהיה דבר כזה ואף יותר מפעם. ביחס לאמור בסעיף 2, טען הנאשם כי ייתכן שהיה ויכוח כלשהו. סעיפים 3-5 לאישום זה הוכחו על-ידי הנאשם.

ביחס לאישום השישי, לא הכחיש הנאשם האמור בסעיף 1, כי היו מידי פעם ויכוחים עם בת זוגו. בכל הנוגע לאמור בסעיף 2 לאישום זה, הכחיש הנאשם האמור בו. כמו כן, טען הנאשם כי ייתכן שהילד היה עד לוויכוח, אך הכחיש את מעשי ההכאה. סעיפים 4-5 לאישום זה הוכחו על ידי הנאשם לרבות התוצאה.

יריעת המחלוקת

גדר המחלוקת בין הצדדים עומד ביחס לכלל האישומים המיוחסים לנאשם, שעה שהנאשם כאמור במענה לכתב האישום, כפר בכל המעשים המיוחסים לו וטען, בין היתר, כי לא היה מגע בעל אופי מיני מעולם בינו לבין המתלוננת.

ראיות

ראיות התביעה: עדויות עדי תביעה ; ת/ 1 חקירת המתלוננת מיום - 27.12.17 ; ת/ 2 חקירת האח מיום 27.12.17 ; ת/ 3 חקירת האח מיום 31.12.17 , ת/ 4 הודעת הנאשם מיום 2.1.18 ; ת/ 5 דו"ח פעולה של ע.ת. 3, רס"ר מישורים יעקב, מיום 21.12.17.

ראיות ההגנה: עדויות עדי ההגנה ; נ/ 1 ונ/ 2 אמרת ע.ת. 7 מ.א.ש מיום 3.1.18, ואמרת העד מיום 4.1.18 בהתאמה, נ/ 3 אמרת ע.ת. 6, י.ק.ד מיום 2.1.18 ; נ/ 4 ונ/ 4 אמרת ע.ת. 2, ה.מ מיום 21.12.17 ואמרת העדה מיום 7.1.18 בהתאמה.

חלק ראשון

עדות המתלוננת בפני חוקרת הילדים - חקירת ילדים מיום 27.12.17 (ת/1)

הקטינה נחקרה בפני חוקרת הילדים הגב' מירית דהן בתאריך 27.12.17 (ת/1). בתחילת חקירתה סיפרה הקטינה כי **"קרו לה כמה דברים בבית"** והוסיפה כי **"אני לא אוהבת לספר דברים כאלה"** (עמ' 5 ש' 2). בהמשך נשאלה הקטינה למה היא לא אוהבת לספר, והשיבה **"כי זה משהו שקרה זה פרטי"** (עמ' 5 ש' 34). בסמוך לכך, צוין כי הקטינה החלה לבכות ונזקקה להפסקה (עמ' 6 ש' 11-5).

בשלב מסוים ביקשה הקטינה לצייר ציור ולבקשת חוקרת הילדים, הסבירה את המצויר בו. לדברי הקטינה היא כתבה ליד דמות אמה שהיא מתנהגת כאילו שום דבר לא קרה (עמ' 7 ש' 11-13). בהמשך ומיד לאחר שתיארה הקטינה את דמות אחותה החורגת, אמרה לחוקרת הילדים: **"הוא מפלצת, היא גם כמוהו, הוא רוצה להרוג אותו"** (עמ' 7 ש' 11-13).

15) כשנשאלה על ידי חוקרת הילדים את מי הוא רוצה להרוג, השיבה: **"את החבר של אמא שלי"** (עמ' 7 ש' 18). ביחס לאמירתה של הקטינה כי אממה **"לא עושה כלום"**, סיפרה הקטינה שאממה לא עשתה דבר בקשר לאירועים שקרו לה ולאחיה עם הנאשם וציינה כי אממה **"לא הלכה למשטרה"**. (עמ' 7 ש' 30,34).

הקטינה סיפרה כי הנאשם **"עשה לנו דברים ממש לא טובים שהיינו סובלים, אנחנו רצינו להרוג אותו..."** (עמ' 8 ש' 4-2), והוסיפה שהנאשם היה מרביץ לאחיה, **"את אח שלי הוא היה מרביץ, אותי לא ממש אבל כן"** (עמ' 8 ש' 15), בהמשך כשנשאלה מה הכוונה, סיפרה כי: **"לי הוא עשה משהו שלא היה צריך לעשות, יש גם משהו שהוא לא עשה איתי טוב..."** (עמ' 8 ש' 19-20). הקטינה סיפרה כי באחת הפעמים בה התגוררו יחד עם הנאשם בדירה הראשונה, היא היתה עדה לכך שהנאשם הכה את אחיה.

חוקרת הילדים ביקשה מהקטינה לספר ביחס לדברים שהיא אמרה שהנאשם **"לא היה צריך לעשות, מלא דברים שהוא לא עשה איתך טוב"** (עמ' 9 ש' 14). הקטינה תיארה כי באחד הימים לאחר שהיתה עם אממה, אחיה והנאשם מחוץ לבית, ליד הקניון, אממה ביקשה שהיא תישאר עם הנאשם בזמן שהיא הלכה להחזיר את עגלת הקניות לסופר. הקטינה סיפרה כי הנאשם שישב בסלון, קרא לה וביקש ממנה לגשת אליו ולשבת עליו כשרגליה פתוחות. לדבריה, הנאשם היה עם מכנסים. הקטינה סיפרה כי הנאשם אמר לה שהוא אוהב אותה ואוהב את אממה וגם את אחיה ושהוא רוצה שתהיה לו בת משותפת עם אממה (עמ' 10 זה 7-8). עוד תיארה הקטינה בפני חוקרת הילדים כי הנאשם ביקש ממנה לחבק אותו (עמ' 10 ש' 21) לדברי הקטינה: **"הוא ראה לי בעיניים, בעיניים הוא ראה, ואחר כך הוא אמר לי שהוא אוהב אותי וככה..."** (עמ' 11 ש' 15). עוד תיארה כי היא פחדה ואמרה: **"הייתי מפחדת, ממש לא ידעתי מה לעשות, רציתי לברוח מזה.... לא יודעת, זה פעם ראשונה שעשו לי"** (עמ' 11 ש' 31-33). חוקרת הילדים ביקשה מהקטינה לתאר את האזור בגוף של הנאשם, עליו היא היתה ומה היה עם האזור הזה בזמן שהיתה עליו, והקטינה השיבה: **"לא יודעת משהו קשה, אני לא יודעת"** (עמ' 12 ש' 16-18). הקטינה נשאלה איפה היא הרגישה משהו קשה והשיבה: **"אנדה לה פירנאס"** (עמ' 12 ש' 32). חוקרת הילדים שאלה את הקטינה **"מה עושים עם החלק הזה שהראית לי אותו בגוף?"** והקטינה השיבה: **"ממנו אמור לצאת דם"** (עמ' 12 ש' 33-34). הקטינה תיארה כי באותו אירוע, אממה שבה הביתה לאחר שהנאשם הוריד אותה ממנו והיא **"הלכה למחשב"** (עמ' 13 ש' 7). הקטינה נשאלה באיזו כיתה היא היתה בעת האירוע שתיארה, והשיבה: **"לא יודעת, אבל אני חושבת שהייתי בת שמונה או תשע"** (עמ' 13 ש' 11-12) ואישרה כי זה היה בבית ברחוב ג'.

הקטינה שיתפה כי היה מקרה נוסף עם הנאשם **"משהו כמו זה קרה לי עוד פעם, אבל בשונה"** (עמ' 13 ש' 33). הקטינה תיארה כי **"הדבר הכי מגעיל שקרה, לא יודעת למה, אבל אמא שלי השאירה אותי ואת אח שלי איתו לבד, ממש לבד"** (עמ' 14 ש' 2-3). לדבריה, הנאשם נכנס לחדרה או לחדר של אחיה וציינה כי אינה זוכרת במדויק **"לא זוכרת ממש, ממש אני רוצה למחוק את זה מהראש שלי ממש"** (עמ' 14 ש' 14-15), בהמשך תיארה כי לאחר שהנאשם נכנס לחדר, הוא התיישב וביקש ממנה לנשק אותו בפה אך היא לא עשתה כן. עוד מסרה הקטינה כי הנאשם אמר לה שהוא אוהב אותה כמו בת (עמ' 15 ש' 18). הקטינה השיבה שהמקרה היה כשהיתה בכיתה ה', לאחר שעברו דירה מרחוב ג' (עמ' 15 ש' 28-29).

הקטינה נשאלה האם היו אירועים נוספים עם הנאשם, ותחילה השיבה שלא ולאחר מכן אמרה שכן (עמ' 16 ש' 14,21). הקטינה תיארה כי הנאשם ביקש ממנה נשיקה והלך לשירותים, וכשהיה בשירותים קרא לה וביקש ממנה להעביר לו נייר. לדבריה, הנאשם אמר לה לשבת על האמבטיה וביקש ממנה **"להביא לו את הרגל או התחת"** (עמ' 16 ש' 30). הקטינה תיארה כי היא לבשה גרביים שהנאשם הוריד ממנה לאחר שהושיטה לו את רגלה. (עמ' 17 ש' 1).

הקטינה הדגימה בתנועות ידיה (החליקה אצבעות יד אחת בכף היד השנייה) מה הנאשם עשה עם הרגל שלה ותיארה "ואז יצא משהו לבן... מהזה של האמצע שלו" (עמ' 17 ש' 11-13). לאחר מכן, סיפרה הקטינה כי הנאשם שם לה את הגרביים ואמר לה לשטוף את הרגל שלה, וכדבריה: "העברתי לו את הרגל, והוא הוריד את הגרביים והוא עשה משהו שהוא לא היה צריך לעשות" (עמ' 17 ש' 31-32). הקטינה התקשתה להסביר בשפה העברית מה הפעולה אותה עשה הנאשם וביקשה לומר זאת בספרדית "סובר" (עמ' 18 ש' 7). הקטינה הדגימה עם ידיה תנועות כאשר אצבעות כף יד אחת מחליקות על גבי כף היד השנייה (עמ' 18 ש' 12, עמ' 19 ש' 34).

עוד תיארה הקטינה כי הנאשם "שם את הרגל שלי באמצע שלו, ואחר כך הוא עשה עוד פעם ככה (הדגמה)" (עמ' 18 ש' 19). ובהמשך "ואחר כך יצא משהו לבן מהאמצע שלו..." (עמ' 18 ש' 24). הקטינה מסרה כי היא שטפה את הרגל לאחר שהנאשם אמר לה לעשות כן והוסיפה "היה מה זה גועל" (עמ' 18 ש' 31). הקטינה תיארה כי "לא אהבתי את זה ולא יודעת ואחר כך הוא גם נישק אותי והיה לי כמו טראומה" (עמ' 18 ש' 31-32). לדברי הקטינה הנאשם היה ללא בגדים באותו אירוע. (עמ' 19 ש' 4). הקטינה הדגימה מה עשה הנאשם עם כף הרגל שלה (עמ' 19 ש' 34) ותיארה כי הרגישה "משהו לא נעים ברגל" (עמ' 20 ש' 12). עוד בדבריה תיארה כי יצא "משהו לבן" לא יודעת, כמו משהו, כמו מים, אבל בצבע לבן" (עמ' 20 ש' 28). הקטינה תיארה כי הנאשם שם את רגלה "על האמצע שלו". (עמ' 20 ש' 34) ולדבריה הנאשם נהנה "כאילו הוא אהב את זה" (עמ' 21 ש' 9).

עוד תיארה הקטינה כי היא היתה מפוחדת "בשוק עם טראומה" (עמ' 21 ש' 18) וסיפרה כי היא ביקשה מאח שלה לתעד מעשי הנאשם על ידי צילום וידאו באחד המקרים בהם היא ואחיה נשארו לבד עם הנאשם, לאחר שהנאשם קרא לה לבוא בזמן שהוא היה בשירותים (עמ' 23 ש' 11). לדבריה היא אמרה לנאשם "שלוש פעמים" שהיא לא מבינה למה היא צריכה להיכנס לשירותים בזמן שהוא נמצא שם עירום ללא בגדים. (עמ' 23 ש' 2, 13-15, עמ' 24 ש' 22-23, עמ' 30). הקטינה תיארה כי לאחר שהיא נכנסה לשירותים הנאשם אמר לה להוריד את הראש, ואמר לה "עוד יותר תרימי ונישק אותי ככה" (עמ' 23 ש' 23), "אבל הוא אמר לי שאני ארים עוד קצת את הראש" (עמ' 24 ש' 7, עמ' 25 ש' 14, עמ' 19-20). לדברי הקטינה הנאשם ביקש ממנה להישבע שתהיה ילדה טובה ותתנהג יפה וכן אמר מספר דברים נוספים שלא זכרה מהם. (עמ' 23 ש' 26, עמ' 24 ש' 10-15). הנאשם כפי שתיארה הקטינה ישב "איפה שעושים פיפי" (עמ' 25 ש' 5) והיה לבוש רק "בוקסר" ולאחר מכן הנאשם ביקש ממנה ללכת לחדר. (עמ' 26 ש' 1). הקטינה סיפרה כי היא שאלה את אחיה האם תיעד באמצעות צילום את מעשי הנאשם, לאחר שביקשה ממנו "שלוש או ארבע פעמים" שיתעד בצילום. (עמ' 23 ש' 34). אחיה השיב שלא תיעד כי הנאשם תקף אותו, והיא בתגובה סיפרה "רציתי להתעלף, אז כן אחרי זה אני לא יודעת מה קרה" (עמ' 23 ש' 28-31).

הקטינה תיארה כי הנאשם היה מתהלך בבית ללא בגדים "הוא היה מסתובב בכל הבית כל היום משחק פלייסטיישן אחרי העבודה..... הוא היה עם בוקסר, זהו רק זה" (עמ' 42 ש' 34).

לדברי הקטינה הנאשם היה מכה את אחיה הרבה פעמים, לעתים עם חגורה ובחלק מהפעמים עם ידיו (עמ' 27 ש' 1), וכן הרביץ גם לה באמצעות חגורה, בבית בעיר דרומית א' (עמ' 27 ש' 5, 21, עמ' 28 ש' 12, 17). הקטינה תיארה כי אמה ראתה שהנאשם הרביץ לה, (עמ' 30 ש' 10), בעקבות כך אמה צעקה על הנאשם "למה אתה עושה את זה..." (עמ' 27 ש' 31, עמ' 30 ש' 19-20). בנוסף, תיארה הקטינה כי הנאשם הרביץ לה במטבח באמצעות ידו ונותר לה סימן כתוצאה מכך (עמ' 28 ש' 30, עמ' 29 ש' 8). ביחס להכאת אחיה באמצעות ידו, תיארה הקטינה כי הרקע לכך היה מריבה בין הנאשם לאמה. לדבריה, באירוע זה הכה הנאשם את אמה (עמ' 30 ש' 31-32, עמ' 31 ש' 23-24) וכמעט זרק את הטלפון הנייד שלה מהחלון, וכשאחיה בא ואמר לנאשם "אל תעשה לאמא שלי את זה מה אתה

חושב שאתה... הכה הנאשם גם את אחיה. (עמ' 31 ש' 5-2, 34). לדבריה אחיה בכה כי כאב לו מאוד (עמ' 32 ש' 8). הקטינה מסרה כי גם היא עצמה בכתה והיתה מפוחדת ולא ידעה מה לעשות באותה סיטואציה והאם להתקשר למשטרה. (עמ' 32 ש' 16). לדברי הקטינה אירוע האלימות המתואר התרחש בבית ברחוב ג'.

אירוע נוסף אותו תיארה הקטינה היה בבית בעיר דרומית א'. לדבריה בזמן שהיא ישנה הגיע הנאשם לחדרה, והיא הרגישה **"שמעלימים לי את השורט"**, לדבריה הרגישה קור. (עמ' 33 ש' 7) הקטינה תיארה כי באירוע הנ"ל היא הרגישה **"משהו גם מדגדג ומשהו גם קר"** (עמ' 34 ש' 17). הקטינה מסרה כי הופתעה לראות את הנאשם כשהרימה את ראשה, והיא קפצה ושאלה אותו **"למה אתה רוצה לראות לי את התחתונים, ראית לי את התחתונים נכון, אני אניד לאמא שלי, וזה היה כמו קוד לאמא שלי"**. (עמ' 33 ש' 14-13, 16, 31, עמ' 34 ש' 2, 32). עוד תיארה הקטינה כי אמה הגיעה לחדר ושאלה **"מה קורה כאן, מה אתה עשית לה למה אתה פה למה האמצע שלך ממש למעלה וכל זה..."** (עמ' 33 ש' 19). לדבריה, הנאשם הלך לשירותים מבוש ופוחד (עמ' 33 ש' 22-23). הקטינה מסרה כי זו היתה הפעם הראשונה שאמה ראתה שהנאשם עושה משהו **"פרורטי"** ולכן הוא היה מבוש באותה הסיטואציה. (עמ' 35 ש' 34-31, עמ' 36 ש' 1). לדברי הקטינה אמה נכנסה לחדרה ושאלה אותה מה קרה והיא הסבירה וסיפרה לה הכל. (עמ' 33 ש' 23-24).

טופס סיכום הערכת ילדים מיום 31.12.17 - ת/1

מטעם הגב' דהן, חוקרת הילדים אשר חקרה את הקטינה ביום 27.12.17, הוגש טופס סיכום הערכת הקטינה. בטופס האמור מתוארים עיקרי הדברים אשר תוארו בעדותה בבית המשפט. חוקרת הילדים התרשמה שהקטינה דיווחה על אירועים שחוותה והיתה עדה להם, וכן כי הפרטים המהותיים באשר לאירועים נמסרו על ידי הקטינה במלל חופשי ובתגובה לתשאל פתוח וישיר. צוין כי רצף השתלשלות האירועים היה הגיוני ועקבי וכן מעוגן בזמן כללי מקום והקשר. כן צוין, כי דיווחיה של הקטינה כללו הדגמות, ציטוטי שיחה, תיאורי אינטראקציות, ודמויות נוספות. בחלק מהאירועים של האלימות הפיזית היה תיאור של אמצעי הפגיעה. חוקרת הילדים ציינה כי לאורך דיווחיה של הקטינה היא תיארה רגשות כגון: **"הייתי מפחדת"**, **"הייתי ממש מפחדת בטרומה"**, **"הייתי בשוק"**, **"הייתי מפחדת לחוצה וכועסת"** וכן תיארה גם תיאורים תחושתיים **"איפה שהרביץ לו היה אדום"**, **"ממש כאב לו"**, **"מרגישה שמרימים לי את השורט"**, **"הרגשתי משהו קשה"**, **"הדבר הכי מגעיל"** ועוד. בנוסף חוקרת הילדים מסרה כי לאורך חקירתה של הקטינה היא תיארה את מצבה הרגשי בזמן האירועים כגון שבכתה, וגם את מצבו של הנאשם שפחד היה מבוהל ומבוש וכן את מצבם הרגשי של אחיה ושל אמה שבכו וכעסו.

בנוסף, הובא כי בדיווחיה של הקטינה הופיעו מאפיינים דינמיים המוכרים בעבירות מהסוג דנן, כגון הקושי בחשיפת הפגיעה כפי שציינה קטינה **"משהו שקרה ופרטיות"**, וכן חוסר ההבנה של המתרחש כפי שעלה מתיאורה של הקטינה, **"הרגשתי משהו קשה"**, **"אחר כך יצא משהו לבן"**.

בין היתר, צוין על ידי חוקרת הילדים כי הרושם מהקטינה היה כי היא הבינה את סיטואציית החקירה ומשמעותה. ביחס להתרשמותה מהקטינה, ציינה הגב' דהן כי הקטינה נכנסה לחדר החקירה בליווי מורה מבית הספר ללא עיכוב כאשר נפרדה ממנה. בחלק מהמקרים ציינה כי הקטינה שיתפה פעולה היתה נינוחה ויצרה קשר עין. יחד עם זאת, בכל הנוגע לחלק המהותי, תואר כי הקטינה התקשתה לספר והחלה לבכות. הגב' דהן ציינה כי לאחר שאמרה לקטינה דברי תמיכה ונעשתה הפסקה יזומה מצידה, הסכימה הקטינה להמשיך את השיחה והציעה לצייר ציור של הפגיעה. התרשמות חוקרת הילדים כפי שציינה בטופס, היתה כי לקטינה יכולות התבטאות תואמות לגילה, אולם לעתים היא התקשתה

לבטא את דבריה בשל היותה דוברת שפה זרה.

בפרק סיכום עדות הקטינה ציינה חוקרת הילדים כי לאחר שלב ההיכרות נשאלה הקטינה מדרג שאלות, לזיהוי האשמה. כמו כן השיבה הקטינה שאינה יודעת מדוע הגיעה לשוחח עמה.

עדות חוקרת הילדים - הגב' מירית דהן, בבית משפט, מיום 28.5.18

בחקירתה הנגדית בבית המשפט הסבירה חוקרת הילדים כי בהתאם ליכולתה המקצועית כחוקרת ילדים, היא מנסה לקבל כמה שיותר מידע מהקטין עמו היא נפגשת ביחס לפגיעה שדיווח עליה, במהלך החקירה. לדבריה, ההחלטה אם לאפשר לקטין להעיד תלויה במספר גורמים (עמ' 11 ש' 18-20). לשאלה האם הובאו בפניה עדויות טרם חקירת הקטינה, השיבה כי היו בידיה עדותה של דודתה של הקטינה (הדודה ה.מ) מתאריך 21.12.17 וכן היה בידיה דיווח שהועבר למוקד ילדים בסיכון בעיריית באר-שבע מתאריך 7.12.16. (עמ' 12 ש' 7-9).

חוקרת הילדים הסבירה בעדותה, כי חקירת הקטינה היתה מבוססת על עדויות בתיק והשאלות ששאלה את הקטינה במהלך החקירה היו על סמך העדויות שהוצגו בפניה. (עמ' 12 ש' 18-19). העדה ציינה כי עדויות אלה אינן חשופות בפני הקטינה, והסבירה כי בחקירה נשאלה הקטינה "שאלות מדרג" שאפשרו לה לענות בחיוב או בשלילה (עמ' 13 ש' 10-11). עוד הסבירה העדה כי קיים "פרוטוקול" על פיו היא עובדת בחקירת ילדים. העדה מסרה כי היא לא תשאל את אותה שאלה מספר פעמים באותו הניסוח, מהחשש שהקטין עלול לשנות תשובתו כדי לספק תשובה שונה מזו שענה קודם לכן. (עמ' 17 ש' 13-14). לדברי חוקרת הילדים, היא לא תשאל על האירועים טרם חשיפתם על ידי הקטינה. (עמ' 19 ש' 14).

חוקרת הילדים נשאלה מדוע לא הובאה גרסת הנאשם במשטרה בפני המתלוננת, והשיבה כי לא היתה פנייה מצד המשטרה, אולם לדבריה, בהערותיה היא ציינה אפשרות לחקירה משלימה לאחר קבלת גרסת הנאשם. (עמ' 20 ש' 15-16).

הגב' דהן אישרה כי נעשתה הפסקה יזומה וכי יש בסמכותה להחליט על כך בהתאם לשיקול דעתה. (עמ' 21 ש' 26-27). כמו כן, אישרה כי בהפסקה שנעשתה במהלך החקירה, הביעה הקטינה רצונה לצייר (עמ' 21 ש' 14, 18). לדברי הגב' דהן, הדבר היחיד שהסבירה לקטינה בזמן ההפסקה, ותיעדה זאת בדיווחה, היה כי הדברים שתמסור הקטינה יועברו לאנשים שיוכלו לעזור לה, כגון עובדים סוציאליים, וזאת בשל חששה של הקטינה כי הדבר יוודע בבית ספרה. (עמ' 22 ש' 6-11). ביחס לציור שציירה הקטינה, תיארה העדה כי היא אינה יודעת לפענח את הציור ולכן ביקשה מהקטינה שתתאר במילותיה מה היא ציירה (עמ' 23 ש' 6-7).

העדה מסרה כי חקירת הקטינה הייתה מאוד ייחודית מבחינת אופן החשיפה והדינאמיקה של החשיבה במהלך החקירה. לדבריה, היא לא נתקלה מעולם ברמה כזו של ציור במהלך חקירה. (עמ' 23 ש' 11-12). עוד תיארה הגב' דהן, כי היתה "דינאמיקה של חשיפה". (עמ' 23 ש' 15-16). בתשובתה הסבירה כי חלק מהערכת המהימנות מבוססת על דינאמיקה של הפגיעה, דינאמיקה בין הקורבן לפוגע ודינאמיקה של חשיפה. לדבריה, לקטינה היה קושי בחשיפת האירועים. (עמ' 23 ש' 26-28). העדה אישרה כי זמן של כ- 20 דקות, הינו זמן סביר עד לחשיפת האירועים על ידי המתלוננת. לדברי הגב' דהן, החשיפה היתה הדרגתית ובמהלך החשיפה, מבחינת תיאור האירועים, גם היתה הדרגתיות. (עמ' 25 ש' 25-28).

ביחס לאירוע כפי שתואר באישום הראשון, העידה הגב' דהן כי כשהחלה הקטינה לספר על כך, היא נהגה כדרכה וחקרה אותה על האירוע. (עמ' 26 ש' 20-21).

ביחס לציור שציירה הקטינה ותיאוריה לגביו, העידה הגב' דהן כי הקטינה הצביעה על דמותו של הנאשם בציור ואמרה "הוא מפלצת", לדבריה ביחס לשתי האחיות החורגות, לא אמרה הקטינה שהן מפלצות כמו הנאשם. (עמ' 30 ש' 1-3).

הגב' דהן אישרה שהקטינה מסרה שאביה לא יודע על מעשי הנאשם, אך לא היא הרחיבה בשאלות בסוגיה כי לא חשבה שעלה הצורך בכך. (עמ' 32 ש' 2-3, 12-13).

ביחס לתיאור אירועי האלימות כלפי אחיה של הקטינה, מסרה העדה כי הקטינה חזרה על כך יותר מפעם אחת ולכן היא שאלה אותה כיצד היא יודעת, והקטינה השיבה שהיא ראתה ושמעה. (עמ' 33 ש' 13-18). לדבריה, היא העדיפה להתמקד בתשאול על הפגיעות בקטינה עצמה ולאחר מכן לחקור בעניין אחיה של הקטינה. (עמ' 34 ש' 4-5).

חוקרת הילדים הסבירה כי הקטינה העידה על אירועים שהיא חוותה וקרו וכי הקטינה ידעה לעשות את ההבחנה בין האירועים (עמ' 37 ש' 19). לדבריה, הקטינה דייקה בדבריה, דבר אשר מעיד על העדר מוטיבציה להפליל הנאשם. עוד הוסיפה וטענה כי אם הקטינה היתה רוצה להגזים היא הייתה אומרת שגם במקרה הראשון היה הנאשם בלי מכנסיים והייתה מספרת על עוד אירועים שבהם היה הנאשם ללא מכנסיים. (עמ' 37 ש' 20-23).

ביחס לאמירת הקטינה כי הנאשם נכנס לחדרה "אחרי כמה שעות או דקות", השיבה העדה כי מבחינתה הדיוק בזמן לא היה רלוונטי לפגיעה עצמה. (עמ' 39 ש' 14).

ביחס למתואר באישום השני, העידה חוקרת הילדים כי הקטינה סיפרה שהנאשם ביקש ממנה שתנשק אותו, והיא לא עשתה כן, ואז המשיכה הקטינה וסיפרה על אירוע מהותי יותר (עמ' 40 ש' 20-22). לדבריה, כאשר מתואר אירוע חמור יותר, חשוב לה לבדוק את המיקום, והיא היתה מתעכבת ומתשאלת על כך. (עמ' 40 ש' 23-24). הגב' דהן ציינה כי ייתכן בהחלט שהקטינה נזכרה במיקום תוך כדי שהיא סיפרה על האירועים. (עמ' 41 ש' 4-5).

ביחס לאירוע באמבטיה, השיבה והסבירה העדה בנוגע לזמנים שתוארו על ידי הקטינה, כי ברגע שיש אירועים מתמשכים, קשה לילד להתייחס לזמנים מדויקים. העדה הוסיפה כי ייתכן והיה מקום להתעכב על סוגיה זו של דיוק הזמנים בחקירת הקטינה. (עמ' 41 ש' 23-26).

העדה נשאלה ביחס לזמנים של האירועים שתיארה המתלוננת, בין היתר, באירוע בו ביקש הנאשם מהקטינה שתנשק אותו, כאשר נכנס לחדרו של אחיה והכה אותו. על כך השיבה והסבירה כי היא התייחסה לאמור כאל אירוע בפני עצמו. לדבריה, אין ציפייה מהקטינה לזכור את כל הרצף המלא של האירועים על פני אותו יום. (עמ' 43 ש' 20-23).

העדה הסבירה כי לפי תיאורה של הקטינה שאחיה היה נוכח בבית בזמן האירועים, היא הבינה כי אף שהיה נוכח הוא לא היה יכול לעזור לה בזמן הפגיעה. (עמ' 44 ש' 1-2, 8-9).

העדה נשאלה ביחס לתיאור הקטינה שלפיהם הנאשם עמד באמבטיה, אך תיארה כי גם ישב, והשיבה כי ייתכן שהייתה אינטראקציה מסוימת בין לבין וייתכן שהקטינה התייחסה לזה שהנאשם עמד בתוך חלל האמבטיה ולא בתוך האמבטיה, ואז ישב. (עמ' 45 ש' 18-20).

ביחס לכך שהנאשם היה לבוש בוקסר או היה עירום, השיבה הגב' דהן כי הקטינה ידעה לעשות את ההבחנה ולתאר מתי היה הנאשם ערום ומתי היה לבוש או לבוש רק בוקסר, ולא היה צורך להרחיב בעניין זה. (עמ' 46 ש' 6-7). לדבריה הקטינה תיארה כי הנאשם היה **"בלי בגדים בכלל בכלל..."** עוד לדבריה, ייתכן בהחלט שאדם יישב ערום בחדר אמבטיה. (עמ' 46 ש' 24-25).

ביחס לתיאור המתלוננת את איבר מינו של הנאשם, הסבירה הגב' דהן כי הקטינה לא הצליחה לומר לה בדיוק, לכן היא תיארה את "האמצע" והדגימה למצלמה למה היא מתכוונת, ואמרה שיצא "משהו לבן". לדבריה, הקטינה לא אמרה בפירוש "איבר מין" ולכן היא שאלה מספר שאלות בעניין. (עמ' 48 ש' 4-5).

העדה מסרה כי הקטינה תיארה כי היה אירוע בו נגע הנאשם ברגלה, לאחר מכן הניח את הרגל שלה על איבר המין שלו, ולאחר מכן שוב נגע לה ברגל. לדבריה הקטינה תיארה שהנאשם נגע פעמיים, לא עם הידיים שלו, בכף הרגל שלה. (עמ' 48 ש' 14).

עוד לדברי הגב' דהן, הקטינה הראתה תנועות עם האגודלים שלה לכן היא שאלה אותה בפירוש, והקטינה השיבה שזה היה בכף הרגל והיא הדגימה עם כף הרגל שלה. (עמ' 48 ש' 24-25). חוקרת הילדים אישרה כי מדובר בשתי פעמים של מגע באמצעות רגלה של המתלוננת באיבר מינו של הנאשם, אך מדובר באותו אירוע. (עמ' 48 ש' 27, עמ' 49 ש' 4-11). עוד מסרה העדה כי היא רצתה שהקטינה תרחיב על הפעם השנייה בה נגע הנאשם ברגלה של הקטינה עם הידיים. (עמ' 49 ש' 10-11). הגב' דהן הסבירה בהקשר זה כי הקטינה (עמוד 17 לחקירה) תיארה תיאורי אינטראקציות נרחבים, וכן הדגימה מה עשה הנאשם עם ידיו בכף רגלה, "שם באמצע". וכדבריה: **"אז אני אומרת לה את מה הוא שם באמצע? את הרגל שלי. ואחר כך הוא הוציא אותו ואחר כך הוא גם עשה ככה."** (עמ' 49 ש' 17-21). לדבריה, היא שאלה את הקטינה בעקבות דברים שאמרה על הפעם השנייה **"שהוא עשה עם היד שלו ברגל שלך"** (עמ' 49 ש' 27), וכי מדובר על אותו אירוע, והקטינה ענתה בהתאם.

חוקרת הילדים ציינה כי החקירה ערכה כשעתיים, ודובר בחקירה ייחודית (עמ' 50 ש' 7). בהקשר זה הסבירה כי יש ילדים שיותר קשה להם לשמור על קשב וריכוז אולם במקרה זה, הקטינה הצליחה לעמוד בחקירה ולכן היא גם יזמה הפסקה כדי לתת לה לאכול ולהתרענן. (עמ' 50 ש' 14). חוקרת הילדים שללה כי היה שיח עם הקטינה בעל תוכן מהותי שקשור לאישומים בזמן ההפסקה. (עמ' 51 ש' 2-7). חוקרת הילדים ציינה לדוגמא שלפני ההפסקה הקטינה התקשתה מאוד להמשיך, והיא תיעדה זאת בטופס עדות הילד ואז המשיכה את החקירה מהנקודה בה הקטינה אמרה לה שהיא תהיה מוכנה לצייר את הפגיעה. לדבריה, אם במהלך ההפסקה היה שיח על תוכן שקשור לחקירה היא היתה ממשיכה אחרי ההפסקה לדבר על כך עם הקטינה. (עמ' 51 ש' 5-7).

ביחס לכך שלקטינה היה "קוד", בכך שהקוד היה לצרוח לאמה, מסרה הגב' דהן כי הקטינה לא אמרה שהיא צרחה אך היא תיארה מה הקוד. לדבריה, היא שאלה את הקטינה על כך **"אני שואלת אותה מה היית צריכה לצרוח? מה היה הקוד? בעמוד 34 שורה 32 היא אמרה את זה"**. (עמ' 56 ש' 7-8). העדה השיבה כי ייתכן והיתה צריכה לשאול גם לגבי יתר בני המשפחה, ולהרחיב בשאלה איך הגיעה האמא, אך בחרה לשאול ולהרחיב לגבי הקוד עם אמה. (עמ' 56 ש' 11-12).

לדברי העדה לא היה חריג בעיניה השימוש של הקטינה במילה "פרברטי", היות והקטינה חזרה על מילה זו מספר פעמים וכן השתמשה במילים נוספות מהשפה האנגלית (עמ' 57 ש' 19-22). לדברי הגב' דהן כל ילד מגיע לחקירה עם עולם התוכן שלו, ועם ביטויים משלו, וייתכן כי זהו דווקא תיאור ייחודי של הילדה. (עמ' 58 ש' 9-10). עוד הוסיפה כי

ייתכן והיתה צריכה להרחיב ולשאול את הקטינה מניין היא מכירה את המילה "פרברטי", וכי לא נתקלה בילד שהשתמש במילה זו בחקירת ילדים, יחד עם זאת, ציינה הגב' דהן כי גם הציור שציירה הקטינה היה ייחודי ואינו דבר שנתקלה בו קודם לכן. (עמ' 59 ש' 4-7).

בהקשר זה נשאלה חוקרת הילדים האם לא מתעורר החשד שמא התוכן שתיארה הקטינה הגיע לפחות באופן חלקי מאנשים אחרים, על כך השיבה בשלילה והסבירה כי הקטינה מסרה אירועים מפורטים, במלואם עם תיאור מאפיינים דינמיים. לדבריה הקטינה מסרה ציטוטי שיחה רבים, תיאורים ייחודיים, דינמיקה של הפגיעה עצמה, הדינמיקה בינה לבין הנאשם, וטענה כי ילד שלא חווה הדברים לא יכול להמציאם. (עמ' 60 ש' 9-13). וכדבריה **"היא הצליחה לעמוד בהרחבות שביקשתי ממנה. היא הייתה עקבית בדיווח שלה. גם כשביקשתי הרחבות היא ידעה למסור לי פרטים נוספים ולא נמצאה, ככה הייתה עם איזה שהוא תיאור דל ושלדי לאורך כל החקירה. אלא ידעה להרחיב את הדברים גם בתשאול של מקטעי זמן. גם בתשאול הספציפי לאחר מכן לגבי דברים מסוימים."** (עמ' 60 ש' 23-27).

חוקרת הילדים הסבירה כי דברי הקטינה ביחס לכך שאמה ראתה את הנאשם בחדרה "ותפסה אותו עושה מה שהוא עושה עם האמצע שלו למעלה", כי הדברים נאמרו בהקשר של האירוע עליו דיווחה הקטינה, והשיבה כי זו האפשרות היחידה מבחינתה ולפי הבנתה מדברי הקטינה אמה ראתה שהנאשם בחדרה בלילה עם זקפה. (עמ' 61 ש' 19,21, 24-28, עמ' 62 ש' 1-8).

חוקרת הילדים נשאלה ביחס לאמירת הקטינה כי הנאשם ביקש ממנה להוריד את הראש בזמן שהוא ישב על האסלה, לדברי הסנגור הקטינה מסרה תיאור תמים שאינו משליך דווקא למעשה מיני, כשהנאשם אמר לקטינה להוריד את הראש, **"כי הוא מבקש שאנחנו נוריד את הראש כשאנחנו מדברים אליו"**. (עמ' 63 ש' 14-16, 20-22). על כך השיבה הגב' דהן **"אני לא מבינה את האירוע איך שאתה תיארת. אולי הייתי צריכה לפרט אותו יותר אבל מבחינתי הוא היה אירוע קצת מינורי ביחס לאירועים האחרים. אז אולי בגלל זה לא הרחבתי עליו"**. (עמ' 64 ש' 7-9). והוסיפה: **"אני אומרת שמבחינת האירוע הזה שהוא נכנסה לשירותים והוא אמר לה להוריד את הראש. מבחינתי זה אירוע יחסית מינורי לאירועים אחרים שהיא דיווחה עליהם. ויכול להיות שבגלל זה לא הרחבתי עליו"**. (עמ' 64 ש' 12-14).

חוקרת הילדים השיבה כי לא היתה בפניה חקירת אם הקטינה בזמן חקירת הקטינה. לדבריה: **"אני ביקשתי בטופס עדות הילד לגבות עדות מהאימא אחרי החקירה. כי היא סיפרה לי בעצם בפני מי היא חשפה. אז רק אחרי החקירה שלי. אני משערת. לא יודעת להגיד אם גבו עדות מהאימא או לא. ושוב החוקר במשטרה הוא זה שממונה על תיק החקירה. ברגע שיש עדויות חדשות שהן רלוונטיות בתיק הציפיה היא באמת שיחזרו אלינו. לפעמים עושים את זה"**. (עמ' 65 ש' 28-29, עמ' 66 ש' 1-3).

הגב' דהן ציינה כי כחלק מהדרכה מקצועית שוטפת שנעשת, המדריכה שלה שעברה על החקירה, וכן המנהלת המחוזית הסכימו עם מסקנותיה. (עמ' 68 ש' 24-26). עוד הוסיפה כי: **"מבחינת אורך החקירה יש פה חקירה יש פה חקירה ייחודית. מבחינת האירועים אנחנו כחוקרי הילדים נדרשים לרוב לגבות שלושה אירועים מילד. הילדה מסרה פה שמונה אירועים נרחבים שעל כולם הערכתי מהימנות וגם על כל אחד מהם בנפרד לכן המהימנות הייתה ביחס לכל האירועים. אני מתייחסת לכל אירוע בפני עצמו. נכון אני כמו שעניתי על כל אחד מהסעיפים שמנית יכול להיות שהייתי צריכה לעשות הרחבות בחלקים מסוימים. אבל לא רק על זה נשענת המהימנות. אני לא דיברתי היום. אם אתה רוצה אני מוכנה לדבר על איך הערכתי את המהימנות בהרחבה ולתת פה**

דוגמאות". (עמ' 70 ש' 23-29).

חוקרת הילדים הסבירה כי בעדותה בבית משפט היא מעידה בעניין מהימנות הקטינה, אך גם על היכולות של הילד, וגם על תיאור של רצף אירועים. (עמ' 74 ש' 6-7). העדה הסבירה כי לא תשאל מיוזמתה על אירועים נוספים. לדבריה אם הקטין מוסר על כך, בוודאי שיש מקום לשאול ולהרחיב בעניין. וכדבריה: **"שאני אבקש מילד שלושה אירועים. אבל אם ילד מוסר לי בעצמו את האירוע הרביעי והחמישי כמובן שאני ארחיב עליהם"**. (עמ' 74 ש' 18-19).

העדה השיבה ביחס לסברה על רצון להפריד בין הקטינה לאמה, כי עלה שיש רקע משפחתי בעייתי במקצת, ולכן שאלה שאלה מעמתת, אך ציינה כי האירועים אותם מסרה הילדה בחקירה הם לא רק האירועים שהדודה שלה דיווחה עליהם. לדבריה, לא הייתה לילדה מוטיבציה לא לדווח ולא להפיל וכל הקריטריונים של המהימנות היו קיימים בכל האירועים שהיא דיווחה עליהם. (עמ' 79 ש' 14-17).

חקירת הילדים - גרסת המתלוננת - משקלה ומהימנותה

טענות התביעה - המאשימה טענה בסיכומיה הראשונים מיום 5.11.18, כי כתב האישום מבוסס על עדותה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים, אשר העריכה את מהימנותה של הקטינה (ת/4) וחזרה על תיאוריה בפירוט בעדותה בבית המשפט מיום 28.5.18. המאשימה טענה כי מדובר בהערכת מהימנות גבוהה המתבססת על אלמנטים שונים בחקירה ובין היתר, טענה לרצף השתלשלות אירועים הגיוני ועקבי, אשר מעוגנים בזמן כללי, מקום והקשר. כמו כן, טענה כי בחקירתה הדגימה הקטינה, ציטטה שיחות ותיארה אינטראקציות. עוד טענה המאשימה כי בחקירת הקטינה ציינה הקטינה דמויות נוספות בחלק מן האירועים וביחס לדבריה בדבר האלימות הפיזית, תיארה את אמצעי הפגיעה. כמו כן, נטען כי תיארה הקטינה את מצבה הרגשי בזמן האירועים, ואת מצבו הרגשי של אחיה. המאשימה טענה כי מדובר במאפיינים דינאמיים המוכרים בעבירות מהסוג הנדון כגון קושי בחשיפת הפגיעה וחוסר הבנת המתרחש. המאשימה טענה בסיכומיה כי יש לקבל את התרשמות חוקרת הילדים בכל הנוגע למהימנותה של הקטינה. בנוסף טענה ב"כ המאשימה כי צפייה בקלטת חקירת הילדים מעידה על אותות האמת השזורים לאורך החקירה אשר משכנעים מעבר לכל ספק כי הקטינה דוברת אמת.

עוד טענה ב"כ המאשימה כי צפייה בדיסק חקירת המתלוננת, קריאת תמלילי השיחה וטופס סיכום חקירת הילדים, מעידים על מהימנותה הגבוהה של המתלוננת, בנוסף להתרשמותה של חוקרת הילדים. המאשימה טענה כי תיאורי הרגשות והמצב רגשי, העדר מוטיבציה מצד הקטינה להפיל הנאשם, דינמיקת חשיפת הפגיעה וחשש מזיהום והשפעה זרה, לא מותירים ספק בדבר מהימנותה. עוד טענה המאשימה כי סממני האמת שזורים לאורך עדותה של המתלוננת לרבות אופן החשיפה ההדרגתי של הפרטים הקשים, אשר תואם את חוסר הנוחות בעת מתן עדות בסוגיה בגילה הצעיר של המתלוננת.

המאשימה טענה כי המתלוננת תיארה רגשותיה, שהיתה "בטראומה", "בשוק" וכן הרבתה לתאר את מצבה ומצבו הרגשי של הנאשם **"הייתי מפוחדת, לחוצה וכועסת"** וביחס לנאשם **"היה פוחד, מבוהל ומבוש"**. עוד טענה כי המתלוננת תיארה בחקירתה בפני חוקרת הילדים תיאורים של תחושות כגון **"איפה שהרביץ לו היה אדום"**, **"ממש כאב לו"**. המאשימה טענה כי בתחילתה של חקירת הילדים, השיבה הקטינה כי היא אוהבת לצייר, ובהמשך פירטה כי היא אוהבת לצייר אנשים. לדברי המאשימה הדרך בה בחרה הקטינה לחשוף סיפור הפגיעה היא באמצעות ציור אשר סייע לה לבטא עצמה באופן טוב יותר.

ב"כ המאשימה טענה בסיכומיה כי ניכר הקושי של המתלוננת לספר לחוקרת הילדים על שארע ובכל פעם שתיארה המתלוננת מעשיו של הנאשם, היא החלה לבכות, מבטה השתנה וקולה נעשה שקט וחנוק יותר. לדבריה, האמור מגובה בעדות חוקרת הילדים שהעידה כי לקטינה היה קשה מאוד להמשיך. לדברי חוקרת הילדים בעדותה בבית המשפט: **"חלק מהערכת המהימנות שלנו מבוססת על דינמיקה. דינמיקה בין, דינמיקה בכלל של הפגיעה. דינמיקה בין הקורבן לפוגע ודינמיקה של החשיפה. אז בעצם פה אפשר לראות את הקושי שלה בחשיפה. היא אומרת לי משהו פרטי. כשנזכר אני מספרת לאנשים שאני פגשתי אותם ואני ממש מכירה אותם, היא ככה בוכה בכמה מקומות במהלך החקירה. זאת בעצם מבחינתי דינמיקת הרעיון. הקושי שלה לחשוף בפני אדם והכל ממש בהדרגתיות"**. (פרוטוקול 28.5.18 עמ' 23 ש' 26-29, עמ' 24 ש' 1-3).

המאשימה טענה כי ניכר שהמתלוננת חוותה קושי בחשיפת האירועים. לדבריה מדובר בילדה שברירת רגישה שנחשפה בגיל צעיר מאוד, בעל כורחה, למצבים קשים ולסיטואציות מורכבות, כאשר גם בעת חשיפתם בפני אמה לא זכתה לאמונה וסיועה, דבר אשר הקשה מאוד על חשיפת האירועים.

ב"כ המאשימה טענה כי מצפייה בחקירת הילדים של המתלוננת עולה הרושם שהקטינה חוותה קושי רב בעת שנאלצה לספר ולתאר האירועים, ובניגוד לטענת ההגנה לפיה סבתה ודודותיה של הקטינה, הן שגרמו לה לומר את אשר אמרה בחקירת הילדים - צפייה בדיסק וקריאת התמלול מלמדים ההפך. לטענת ב"כ המאשימה ניתן ללמוד מחקירת הקטינה, על העדר רצון מצידה להפליל את הנאשם ולשמור על דיוק הדברים שנאמרו על ידה.

המאשימה טענה כי מצפייה בדיסק החקירה מומחש הקושי של המתלוננת לספר את סיפור הפגיעה וניכר חוסר ידיעתה כי עליה לספר זאת לגורם חיצוני. לטענתה, כאשר חוקרת הילדים ביקשה מהמתלוננת לספר לה על דברים שקרו לה, המתלוננת לא הבינה את כוונתה ואף שאלה "אם זה משהו שעושים לכל ילדי בית הספר" (ת/א עמ' 4 ש' 28-33). המאשימה טענה כי התקדמות החקירה הייתה דינמית ורק כאשר חוקרת הילדים מיקדה את הקטינה בדברים שקרו בביתה, היא כנראה התחילה להבין והשיבה כי היא לא אוהבת לדבר על זה. בהקשר זה טענה המאשימה כי הדבר מלמד כי הקטינה לא התכוונה להעליל על הנאשם אחרת היתה מגיעה "מוכנה לעדות" ומתארת ללא קושי את שאירע. בנוסף, טענה ב"כ המאשימה כי הגם שחשיפת האירועים היתה באיחור מדובר בחשיפה הדרגתית, ורק לאחר אמירות כלליות בעניין המשיכה ופירטה הקטינה את המעשים, כפי שהובאו על ידה. המאשימה טענה כי האמור מתיישב עם עדות חוקרת הילדים (פרוטוקול מיום 28.5.18 עמ' 25 ש' 25-28). כמו כן, טענה המאשימה כי ניכר שהיה לקטינה קושי רב במסירת מידע אודות אירועי הפגיעה. חוקרת הילדים יזמה הפסקה כאשר היא חשה כי למתלוננת קושי להמשיך, אך גם לאחר חזרתן מההפסקה טענה כי ניתן היה להבחין בקושי עצום מצד המתלוננת לתאר האירועים והיא עשתה זאת תוך בכי. המאשימה טענה בנוסף, כי המתלוננת הביעה רצון לשתיק ולספר על מה שקרה לאחר הפסקה נוספת, באמצעות ציור, והעידה על חששה שיוודע לצוות בית הספר על כך, דבר אשר לטענתה מעיד אף הוא על העדר מוטיבציה מצד הקטינה להפליל הנאשם.

המאשימה ביקשה להפנות לדברי חוקרת הילדים בעדותה בבית המשפט, כשציינה כי החקירה היתה מאוד ייחודית מבחינת אופן החשיפה והדינאמיקה של החשיפה במהלך החקירה **"אף פעם לא נתקלתי ברמה כזאת של ציור במהלך חקירה"** וכן העידה כי ביטוייה הרגשיים של הקטינה תאמו לתוכן הדברים שתיארה. (פרוטוקול מיום 28.5.18, עמ' 23 ש' 10-12, עמ' 82 ש' 12-15).

המאשימה הוסיפה וטענה כי ראיה נוספת לכך שאין המדובר על עלילת שווא, הנה חוסר יכולתה של הקטינה להסביר מה הנאשם עשה עם הרגל שלה "באמצע שלו" כשהכוונה היא לאיבר מינו, תוך כדי שבכתה. כמו כן, נטען כי העובדה

שהקטינה בקול חנוק ועיניים מושפלות ענתה שהרגישה "כמו טראומה" מעידים על הקושי שלה כאשר היא נזכרה במעשיו של הנאשם.

המאשימה טענה כי ככל שהיה מדובר על סיפור בדיה, לא היתה הקטינה יכולה כל פעם מחדש, לשוב ולדבר על הדברים ולהגיב באופן שהגיבה. בנוסף, טענה המאשימה כי הקטינה ניסתה לשמור על דיוקם של הדברים שתיארה ואמרה ביטויים כגון "נראה לי" או "לא בטוחה" במהלך תיאוריה (ת/א עמ' 30 ש' 26-27, עמ' 10 ש' 29, עמ' 11 ש' 1 עמ' 16 ש' 1). בנוסף, הקטינה לא ניסתה להעצים את מעשי הנאשם, כך למשל כשתיארה כי הנאשם היה מרביץ לאחיה יותר ולה "לא ממש" (ת/א עמ' 8 ש' 15-17).

טענות ההגנה - סיכומי הנאשם מיום 12.12.18 - ב"כ הנאשם טען כי המאשימה לא הוכיחה את אשמתו של הנאשם. ההגנה טענה לזיהום חקירת המתלוננת ולהעדר ראיות תומכות לגרסתה. בנוסף, טען הסנגור כי עדויותיהם של קרובי משפחתה של הקטינה היו סותרות באופן מהותי וכי לא ניתן לבסס על עדותם ממצא כלשהו באשר למצבה הנפשי של הקטינה. עוד טען הסנגור ביחס לתזמון הגשת התלונה. לטענת ההגנה האירועים הנטענים בכתב האישום לא אירעו בסמוך לחשיפתם על ידי המתלוננת, על כן אין לקבל מצבה הנפשי של המתלוננת כדי ראיית סיוע. הסנגור טען כי המאשימה לא עמדה בנטל הנדרש בסוגיות מהימנות חקירת המתלוננת וראיית הסיוע הנדרשת, כאשר מצויה חקירת הילדים בלבד.

הסנגור טען כי יש להתחשב ב"טוהר החקירה", ליתן משקל להשפעתם של גורמים חיצוניים על עדות הקטינה ולקבוע כי מעורבות של גורמים חיצוניים, במיוחד כזו שאין לה תיעוד אמין, ואשר לא ניתן לעמוד על פרטיה, מטילה ספק במהימנות העדות העיקרית.

ביחס לאופן ניהול חקירת הילדים, טענה ההגנה לזיהום החקירה, בכך שלא נבחנו באופן מעמיק הדברים שנאמרו לקטינה על ידי בני משפחתה טרם חקירת הילדים, וכן לא נחקרו בני משפחתה אלא החוקרת שאלה שאלות כלליות ובכך הסתפקה. לדברי הסנגור בכל הנוגע לכך נשאלה הקטינה על ידי חוקרת הילדים מספר שאלות מצומצם באופן טכני ולקוני. עוד טען הסנגור כי לעומת זאת, במהלך חקירת הקטינה, ביחס למעשים שבוצעו על ידי הנאשם לכאורה, הרחיבה החוקרת ושאלה שוב ושוב אותן השאלות עד לקבלת תשובה, בנוסף לכך שנעשו הפסקות רבות שלא תועדו.

הסנגור הלין על אופן תשאול הקטינה בחקירתה מול חוקרת הילדים. הסנגור טען בסיכומיו כי על פי הסבר חוקרת הילדים בעדותה כי היא לא תשאל ילד את אותה השאלה באותו הניסוח מספר פעמים, (שכן יש חשש כי שתשובותיו ישתנו לצורך ריצוי השואל), כי אופן החקירה הנ"ל עלול לזהם החקירה באופן ישיר ולא כי אותם אחרים עימם בא הקטין במגע יאמרו לו לשקר בחקירה.

הסנגור טען כי לא יכולה להיות מחלוקת בדבר תשאול של המתלוננת על ידי בני משפחתה (סבתה ודודתה ה.מ) בטרם נחקרה. לטענת הסנגור אין בחומר החקירה התייחסות מהותית באשר לאופן תחקור את המתלוננת, לא בחקירתה במשטרה ולא בחקירת המתלוננת על ידי חוקרת הילדים.

ההגנה טענה למחדלי חקירה בכך שלא נעשתה כל פעולת חקירה על מנת לבחון מצבה של המתלוננת, כפי שהיה מצופה שתעשה היחידה החוקרת, כך למשל היה מצופה מהיחידה החוקרת לחקור את צוות ההוראה בבית ספר בו לומדת המתלוננת, ושכנים שהיו אמורים לשמוע את זעקותיה של המתלוננת וזעקות אחיה עת הכה אותם הנאשם

נמרצות בחגורה.

הסנגור טען ביחס לאירוע הנטען שבו הנאשם הכה את אחיה של המתלוננת באמצעות חגורה, כי העובדה שאחיה של המתלוננת לא סיפר בחקירתו דבר באשר לעבירות אלימות שבוצעו כלפיו לכאורה על ידי הנאשם לא מנע מהמאשימה לייחס לנאשם את האישום השישי. לטענת הסנגור גם המאשימה הבינה כי המתלוננת בנקודה זו סתרה את עצמה שכן פעם סיפרה כי מיד לאחר שהנאשם ביקש ממנה נשיקה הוא נכנס לחדרו של אחיה וחיכה ולאחר מכן סיפרה כי דקות ספורות לאחר מכן ביקש ממנה בכלל להיכנס עמו לחדר השירותים. הסנגור טען כי יש ללמוד מכך על מידת מהימנותה של המתלוננת וכן על התרשמותה של החוקרת אשר ציינה כי רצף האירועים אותו תיארה המתלוננת הגיוני, מבלי שהתייחסה כלל לקושי שבדבריה.

דין - גרסת המתלוננת בשלב זה, הובאה בפנינו באמצעות חוקרת הילדים, הגב' מירית דהן. יצוין כי במסגרת סיכום חקירת הילדים וכעולה מעדות חוקרת הילדים בבית המשפט, דברי המתלוננת אמינים, וזאת ניתן ללמוד מדבריה שלפיהם חלק מהערכת המהימנות מבוססת על דינמיקה של הפגיעה בכלל, ודינמיקה בין הקורבן לפוגע וכן דינמיקה של חשיפת המעשים. חוקרת הילדים הסבירה בעדותה כי הקושי של המתלוננת לחשוף בפניה המעשים, תוך בכי ובהדרגתיות מעידים על אמינותה של הקטינה.

יצוין כי צפייה בדיסק חקירת הילדים, בצירוף עדות חוקרת הילדים, מעלה כי מדובר בתיאורים אותנטיים, שתוארו בקושי רב על ידי הקטינה, ולוו בשתיקות, קול חנוק ודמעות. האמור יביא לכלל מסקנה כי אכן מדובר בעדות מהימנה שלא עלתה כדי הגזמה שיש בה להשחיר פני הנאשם ולהעצים מעשיו, וניכר כי הקטינה סיפרה באופן ממוקד על שאירע ודבריה ראויים לאמון.

העובדה שהמתלוננת הדגימה באמצעות ידיה תנועות אותן עשה הנאשם, על מנת לתאר מעשיו היות והתקשתה לתארם באופן מילולי, יביאו לכלל מסקנה בדבר מהימנות גרסתה של המתלוננת.

טענות ההגנה בדבר זיהום גרסת המתלוננת, העלו צורך לבחון הדברים. בחקירתה בפני חוקרת הילדים, אישרה המתלוננת כי דיברה עם סבתה ודודתה טרם נחקרה והיה ראוי כי בזמן אמת יבחנו ביתר קפדנות אמירותיה אלה של הקטינה על מנת לבחון השפעתן של הסבתא והדודות אם בכלל ולנסות לאמת כל טענה אשר בכוחה להעלות תמיהות ביחס להשפעה על גרסת הקטינה, כאמור. בנקודת זמן זו, בה עמדו בפנינו חקירת הקטינה בפני חוקרת הילדים ועדות החוקרת בבית המשפט, ללא כל יכולת לברר וללבן הסוגיה כאמור בדבר שיחות שביצעה הקטינה ביחס למעשי הנאשם עובר למסירת גרסתה בפני חוקרת הילדים, נותר קושי מסוים.

אמנם ניתן לחשוב כי אך טבעי כי בני משפחה, במיוחד כאלה הקרובים אל הקטינה, ישוחחו עמה בעניין וינהלו עמה שיח, יחד עם זאת, היה ראוי כי ענין זה ילובן ביתר שאת בשל ההשלכות שעשויות להיות כתוצאה מכך.

חרף האמור, יצוין כי אין באמור, בכדי להצביע על מגמת הפללה מסוימת מצד המתלוננת כלפי הנאשם או על מוטיבציה להעליל עלילת שווא נגדו.

בכל הנוגע להתרשמותה של חוקרת הילדים ביחס לטענת הפללה העידה החוקרת דהן כי לא קיים מניע כזה מצד הקטינה וכן כי תיאוריה של הקטינה באור חיובי, ההדרגתיות בחשיפת האירועים והקושי לתארם מעלים כי אין מדובר

בניסיון לרקום עלילת שווא נגד הנאשם. וכלשונה: "קודם כל אני לא הבחנתי במוטיבציה של הקטינה לדווח ולהפליל. היה חלק שגם את החשוד היא תיארה כאדם חיובי גם על האמא היא תמיד מדברת באיזה שהוא פן חיובי. הדיווח שלה היה ככה איזשהו קושי בדיווח. היה דיווח הדרגתי. היא התחילה דווקא לא עם האירוע הכי חמור... היא דייקה בדברים שהיא מסרה" (פרוטוקול מיום 28.5.18 עמ' 77 ש' 4-8).

בפסיקה אוזכר בהקשר זה כי החשש מפני "זיהום" עדות קטין רלוונטי למקרים לא מעטים של פגיעה מינית או אחרת בילדים. בפסק הדין ע"פ 30/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.16) נקבע: "כאשר עסקין בעדויותיהם של קטינים, ובעיקר ילדים רכים בשנים, יש לשמור עד כמה שניתן על "טוהר החקירה", ולהימנע ככל הניתן ממעורבות של גורמים חיצוניים, שאינם חלק מן החקירה, אשר יש בהם כדי להשפיע על עדותו של הילד (ראו: ע"פ 2950/11 חן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 109 (8.5.2014); ע"פ 446/02 מדינת ישראל נ' קובי, פ"ד נז(3) 781, 769 (2002))."

ביחס לטענת ההגנה כי עדותה של הקטינה "זוהמה" בעת שחוקרת הילדים שאלה את אותן השאלות עד אשר קיבלה תשובה מהקטינה נקבע כדלקמן:

בע"פ 8805/14 זלמן כהן נ' מדינת ישראל (7.1.16) צוין, בהקשר לכך, כדלקמן: "בשונה מאדם מבוגר, לרוב אין בכוחו של ילד שנפגע לגשת בעצמו למשטרה ולשטוח את גרסתו, ולכן נדירים המקרים בהם פעולת החקירה תתבצע ללא תיווך של אדם מבוגר ששמע את הדיווח על הפגיעה בילד והעביר את הטיפול לרשויות. כאשר ילד נפגע עבירה משוחח עם אדם אחר, לפני החקירה, עלול להתעורר חשש שבמסגרת שיחה זו 'זוהמה' העדות בכך שהמציאות אותה חווה הילד התערבבה ב'עובדות' שאין להן אחיזה במציאות, או הושפעה מעמדותיהם של אחרים.

חשוב להדגיש כי לא כל שיחה שמתקיימת לפני החקירה היא בעלת פוטנציאל 'זיהומי', ויש להבחין בין שיחה שעוסקת בתוכן העדות הצפויה לבין שיחה על עצם קיומו של האירוע. שיחה לגבי תרחיש הפגיעה ופרטיה מעוררת חשש כבד יותר לזיהום תוכן העדות, בהשוואה לשיחה שבמסגרתה מבוגר אחראי מעודד את הילד לחשוף את הפגיעה בפני רשויות החקירה... לצד זאת, גם במקרה של שיחה שנועדה להוביל לחשיפת הפגיעה, יש להדגיש כי ככל שהעידוד או הלחץ על הילד משמעותיים יותר, כך גובר הצורך לבחון שמדובר בעדות כנה שמבוססת על אירוע אמיתי ולא נובעת ממקור חיצוני או משאיפה להשביע את רצונו של אדם אחר."

לא זאת אף זאת, הפסיקה הטעימה כי אף במקרה שבו הוכח "זיהום" יש לבחון את אמינות גרסת המתלונן, בהינתן נסיבות המקרה, עוצמת "הזיהום", והאפשרות ש"הזיהום" השפיע על תוכן העדות.

בהקשר זה יפים הדברים שנקבעו בע"פ 4583/13 בנימין סץ נ' מדינת ישראל (מיום 21.9.15):

"גם אם היה מקום לקבל אילו מטענות המערער בדבר 'זיהום' גרסאות המתלוננים, ואיני סבור כך, הרי שאין פירוש הדבר הטלת ספק 'אוטומטית' במהימנות גרסאות אלו. זאת, לנוכח ביטויים שונים שנמסרו מפייהם של המתלוננים, והמצביעים על 'ממשות החוויה', שעברו בבית המערער. בית משפט זה קבע, לא אחת, כי 'זיהום' חקירה אינו פוגם, בהכרח, במהימנות גרסתו של הנחקר, שעה שזה מוסר עדות אותנטית ו'חיה' אודות המעשים שנעשו בגופו" (סץ, פסקה 56; וראו גם: ע"פ 433/13 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (2.6.2014); ע"פ 2218/10 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21.11.2011); ע"פ 3873/08 אטיאס

נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (6.9.2010); ע"פ 420/09 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פס' 79 (23.11.2009).

בענייננו, אין לקבל טענת ההגנה כי גרסתה של הקטינה זוהמה, וכי כפועל יוצא מכך אין לתת בגרסתה אמון. הסנגור טען כי חוקרת הילדים שאלה שאלות מכווונות ומנחות את הקטינה וכן כי שאלה שוב ושוב את אותה השאלה, עשתה הפסקות רבות שלא תועדו, ובכך הובילה את הקטינה ליתן תשובה. בנוסף, טען הסנגור בסוגיה זו בין היתר, כי ביחס ל"זיהום" (עדות סבתה ודודתה של הקטינה), שאלה החוקרת על כך באופן טכני ולקוני מספר שאלות בלבד, כאשר לטענתו מצופה היה שהקטינה תחקר באריכות ביחס למעשים המיניים שביצע בה הנאשם, כפי שתיארה.

בין היתר, הפנה הסנגור בסיכומיו לשאלות בחקירת הילדים, בנוגע לדודה ה.מ, וטען כי סבתה ודודתה של הקטינה ידעו שבועות קודם לכן, על האירועים, אולם התלונה במשטרה הוגשה אך ביום בו החליטה הדודה ה.מ על הגשתה בגין תקיפתה.

מצפייה והאזנה לתיעוד חקירתה של הקטינה על ידי חוקרת הילדים, וכן מעיון בתמלול החקירות, עולה הרושם כי החקירה שנעשתה בידי חוקרת הילדים לא היה בה כדי ל"זהם" העדות וניכר כי שאלותיה לא השפיעו על תוכן גרסתה של הקטינה, אלא נועדו להובילה לחשיפת הפגיעה, על ידי שימוש בשאלות המדרג, כפי שהסבירה הגב' דהן בעדותה בבית המשפט.

עוד ניכר כי לאורך כל החקירה, התקשתה הקטינה לחשוף את המעשים שביצע בה הנאשם, וניכר כי היא חשה אי נוחות מהשאלות שהופנו אליה, בין היתר, בשל הבושה מחשיפת הפגיעה.

תיאוריה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים, ביחס למעשיו של הנאשם והתחושות שחשה, כגון **"הוא עשה לנו דברים ממש לא טובים שהיינו סובלים"**; **"הייתי מפחדת, ממש לא ידעתי מה לעשות, רציתי לברוח מזה.."**; **"הדבר הכי מגעיל שקרה... לא זוכרת ממש אני רוצה למחוק את זה מהראש שלי ממש..."**; **"הוא שם את הרגל שלי באמצע שלו.... ואחר כך יצא משהו לבן מהאמצע שלו.... הוא אמר לי שאני אלך ואשטוף את זה. והלכתי ושטפתי אותו כי היה מה זה גועל, לא אהבתי את זה.... והיה לי כמו טראומה.."** היו תיאורים משכנעים. הקטינה ביטאה בחקירתה את המציאות שחוותה באותם רגעים בהם פגע בה הנאשם על פי דבריה, תיאוריה לוו במילים התואמות ילדה בת גילה, שאינה יודעת לבטא באופן מילולי ומדויק את האירוע המיני, הקטינה הנמיכה את קולה באותם חלקים בהם סיפרה על המעשים עצמם, בכתה והתקשתה לבטא ולספר עליהם, והדברים שמסרה מצביעים על מהימנות גרסתה.

מעדותה של חוקרת הילדים ניתן היה ללמוד כי הגב' דהן היא אשת מקצוע מיומנת.

הרושם שהותירה העדה היה כי מדובר בעדה מהימנה, והדבר ניכר בין היתר בכך שבמקומות לא מועטים במהלך עדותה הסכימה הגב' דהן עם טענת הסנגור כי היה עליה והרחיב בסוגיות מסוימות. יחד עם זאת הסבירה לסיבות שגרמו לה באותם מקרים שלא להעמיק בסוגיה נשמעו כהסברים מקצועיים. ניתן היה להתרשם כי הגב' דהן מכירה מלאכתה היטב, והיא יודעת היטב להבחין בין עיקר לטפל.

לאחר שמיעת כלל דבריה של חקירת הילדים נראה כי ניתן יהיה לקבל מסקנותיה ולתת להם משקל.

עדות חוקרת הילדים - קבילותה ומשקלה

בענייננו, לאחר שהעידה חוקרת הילדים, הגב' דהן, ובשלב בו כבר הוגשו סיכומי הצדדים, ביקשה התביעה לבחון סוגיית העדת הקטינה בבית המשפט, לאור התפתחות בגרסתה בפני חוקרת הילדים הגב' חודדי. לאחר שנבחנה הסוגיה וניתן אישור חוקרת הילדים, **העידה בפנינו הקטינה** בעדות ראשית ביום 7.2.19 ובחקירה נגדית ביום 30.12.19 והכל כפי שיפורט בהמשך. עדותה הראשית של הקטינה נמסרה כשבועיים טרם מלאו לה 14. בנסיבות האמורות, משהעידה הקטינה בבית המשפט, עולה השאלה ביחס למעמדה של עדות חוקרת הילדים, לרבות מעמד הערכת המימנות הקטינה בידי חוקרת הילדים וכן שאלת קבילותה.

בכל הנוגע לחקירת הקטינה עצמה לפני חוקרת הילדים, קובע סעיף 9 חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955, שמדובר בראיות קבילות ובית המשפט אף התייחס לסוגיה זו בפסיקה וקבע כי גם כאשר מעיד הילד בבית המשפט, קבילות חקירותיו בפני חוקר הילדים עומדת בעינה (ראו ע"פ 3204/17 **מדינת ישראל נ' פלוני**).

סעיף 2 קובע כי: **"אין מעידים ילד על עבירה המנויה בתוספת, שנעשתה בגופו או בנוכחותו או שהוא חשוד בעשייתה ואין מקבלים כראיה הודעתו של ילד על עבירה כאמור, אלא ברשות חוקר ילדים"**.

באשר למעמדה של הערכת המימנות שערכה חוקרת הילדים לאחר שהקטינה כבר נחקרה בבית המשפט, ניתנו בבית המשפט העליון מספר פסקי דין וביניהם:

בפסק הדין ע"פ 337/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (מיום 9.9.13) נקבע בדעת רוב, כי שעה שהעיד קטין בפני בית המשפט, לא יתחשב בית המשפט במסקנותיו של חוקר הילדים בסוגיית המימנות הקטין, כראיה קבילה. בנוסף, נקבע כי חוקר ילדים, המעיד בבית המשפט, כאשר הקטין התייצב על דוכן העדים והעיד בעצמו, אינו רשאי להתייחס למידת המימנות של הקטין, כפי התרשמותו ממנה במהלך חקירתו. בפסק הדין צוין כי הטעם לעמדה זו נעוץ בעקרון היסוד לפיו נושא קביעת המימנות העדים שמור לבית המשפט, ולו בלבד. בדעת המיעוט נקבעה עמדה הפוכה לזו האמורה, וצוין כי התרשמות חוקר הילדים ממימנות הקטין, הגם שאינה באה להחליף את התרשמותו של בית המשפט, היא עדות קבילה, ואין לקבוע מלכתחילה כי אינה קבילה. יחד עם זאת צוין כי משקלה הראייתי של התרשמות זו משתנה, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

יחד עם זאת, בפסק הדין ע"פ 30/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (מיום 20.4.16), צוין ביחס לאמור בע"פ 337/13 לעיל, כי ניתן להתייחס לעמדת דעת הרוב בסוגיה האמורה, כאמרת אגב בלבד, זאת מהטעם שהרשעת הנאשם באותו מקרה נעשתה על יסוד עדות המתלוננת לה נמצאו חיזוקים ראייתיים חיצוניים מבלי שניתן משקל ראייתי להתרשמות חוקרת הילדים מעדותה. כמו כן, צוין על ידי בית המשפט העליון, בהקשר זה, כי **"המירב שניתן לומר, בהקשר זה, הוא כי אין בפנינו הלכה מחייבת של בית משפט קמא בנידון דידן"**.

בעניין ע"פ 4583/13 **בנימין סץ נ' מדינת ישראל** (מיום 21.9.15), נקבע בדומה לדעת המיעוט בעניין ע"פ 337/13 כי:

"גם אם הקטין מעיד בבית המשפט, אין להימנע מקבלת עמדתו של חוקר הילדים בדבר המימנות של הקטין, שכן כל הפרדה בין האמור בחוות דעתו של חוקר הילדים לבין האופן בו הוא מעריך את המימנות של הקטין, הינה הפרדה מלאכותית שאינה נחוצה. לפיכך, יש לראות גם בהערכת המימנות של חוקר הילדים משום

ראיה קבילה, העשויה לשמש ככלי עזר נוסף, המסייע לערכאה הדיונית לעמוד על מהימנותו של הקטין המעיד בפניו. בענייננו, עת מדובר בילדים רכים בשנים, יש, לדעתי, ליתן להערכתו של חוקר הילדים את מידת מהימנותם, משקל משמעותי."

בנוסף, בע"פ 8050/17 פלוני נ' מדינת ישראל, (מיום 31.10.18) נקבע כי:

"בבית משפט זה נשמעו דעות שונות בשאלה אם רשאי בית המשפט להזדקק להתרשמותו של חוקר ילדים ממהימנותו של קטין שעה שהלה מעיד בבית המשפט... כשלעצמי אני נוטה להצטרף לעמדה התומכת בקבלת הערכת המהימנות כראיה. עם זאת, גם המקרה שלפנינו אינו מצריך הכרעה בסוגיה העקרונית... עיון בהכרעת הדין מעלה כי מהימנותה של המתלוננת 1 נקבעה בראש ובראשונה על סמך התרשמותו הישירה של בית המשפט מעדותה... טופס העדות לא עמד בגרעין הכרעת הדין והנמקותיה, והשימוש שנעשה בו היה בבחינת מעבר לדרוש, לחיזוק והבאת דוגמה נוספת לדברים שנאמרו בעדותה של המתלוננת 1... לא למותר לציין כי עולה מהפסיקה שאפשרות חוקר הילדים להעיד על הנסיבות שאפפו את מתן העדות וכן על דברי הילד ברובד העובדתי, להבדיל מעדותו על התרשמותו ממהימנות הקטין, אינה שנויה במחלוקת... באופן דומה ניתן לטעון, כי השימוש שעשה בית המשפט בטופס העדות, שהינו כאמור בתכנים שבו ברובד העובדתי, אינו בלתי קביל כשלעצמו. לטעמי, המקרה ממחיש את הקושי בהבחנה בין התרשמותו של חוקר הילדים מהרובד העובדתי של עדות הקטין לבין התרשמות החוקר ממהימנות הקטין, ואת עמדת הפסיקה לפיה הבחנה זו עלולה להיות מלאכותית (עניין פלוני, בפסקה 3 לפסק דינו של השופט דנציגר; ע"פ 694/83 דנינו נ' מדינת ישראל, פ"ד (4) 249, 259 (1985)). גם לדעתי, יש בכך כדי לתמוך בקבלת הערכת מהימנותו של חוקר הילדים כראיה."

עיון בפסיקה האמורה, מלמד כי הגם שאין הלכה מחייבת בסוגיה האמורה, על פי רוב דעות, הערכת המהימנות של חוקר הילדים קבילה, אף כשמעיד הקטין במשפט. לאור זאת, יש לקבל הערכת מהימנות מטעם חוקרת הילדים ואף את עדותה בבית המשפט כראיות קבילות.

בכל הנוגע למשקלן של חוות הדעת ועדות חוקרת הילדים בבית המשפט, ברי כי בנסיבות בהן העיד הקטין בפני בית המשפט, יפחת משקלה של הערכת המהימנות, ובית המשפט יוכל להתרשם באופן בלתי אמצעי וישיר מעדותו של הקטין.

יוער בהקשר זה כי מדובר בחוות דעת מקצועית שניתנת על ידי חוקרת ילדים מוסמכת שהוכשרה לחקור קטינים וליתן חוות דעתה. מלאכת קביעת ממצאי מהימנות שמורה לבית המשפט אשר שומע העדים ומתרשם מהם. יחד עם זאת, חוות הדעת ועדות חוקרת הילדים יכולים לשמש ככלי עזר בידי בית המשפט, ולפרוש תמונה רחבה יותר ביחס לגרסת הקטין, הגם שהעיד בבית המשפט.

אם כך ואם כך, החלטה בדבר מהימנות הקטין תהיה מסורה לבית המשפט אשר יקבע את משקלה של עדות הקטין, כאשר חוות דעתה של חוקרת הילדים הינה רק אחד ממכלול הפרמטרים שנבחנים לצורך הכרעה בעניין מהימנות הקטין ולא הגורם המכריע.

בענייננו, בכל הנוגע לשאלת מהימנות הקטינה, חוות הדעת של חוקרת הילדים ועדותה בבית המשפט תקבלנה משקל

משני שכן עדותה של הקטינה בבית המשפט היא העומדת בבסיס הכרעת הדין ועל פיה גיבשנו את התרשמותנו באשר למהימנותה.

עדות הראשונה של סבתה של המתלוננת, הגב' י.ק.ב בבית המשפט מיום 16.7.2018.

הגברת י.ק.ב היא סבתה של המתלוננת ואימם של ג., ס.ט., וה.מ. הגב' י.ק.ב נחקרה במשטרה ביום 2.1.2018 (נ/3).

בעדותה בבית המשפט ציינה הגברת י.ק.ב כי המתלוננת ואחיה שהו בביתה כשלושה חודשים עובר ליום 2.1.2018 עקב כך שאמם ילדה. לדבריה בחודש דצמבר 2017 ניגשה אליה נכדתה וסיפרה שהנאשם שהיה בחדר שירותים אמר לה להביא נייר טואלט ואחר כך אמר לה להיכנס לחדר השירותים וכשהיא נכנסה **"הנאשם ישב על האסלה עם המכנסיים למטה. הוא היה עירום הוא אמר לה בואי, תיכנסי, והיא נבהלה. והיתה אמבטיה. הוא אמר לה שבי שם והתחיל לדבר איתה הוא אמר לה: "אני אוהב אותך" (עמ' 146 ש' 7-11).** הגב' י.ק.ב המשיכה וציינה כי הנאשם אמר לילדה **"מאיפה את רוצה שאני אעשה לך? בדרך הטבעית או מהטוסיק?"** עוד תארה כי נכדתה לא הבינה כלום, היא בכתה ואמרה לנאשם כי היא לא מבינה מה הוא רוצה לעשות, ועל פי תאורה ואז **"ל' שמה את הרגל על הרגל של ס' הוציא לה את הגרב שלה, ועשה לה מסאג'. ביד אחת נגע באיבר המין שלו וביד השניה עשה לה מסאג'".** לדברי הסבתא האירוע הנדון קרה על פי דברי הקטינה בעיר דרומית ולאחר מכן כאשר עברה הקטינה להתגורר בעיר דרומית א' קרה אותו דבר בדיוק. הנאשם שהיה בשירותים קרא לקטינה אל חדר השירותים וכשהיא נכנסה הוא עמד ערום, הוא ישב על האסלה וביקש מהילדה לעמוד מולו **"הוא אמר לילדה שהוא אוהב אותה שהוא אוהב את אמא שלה ואמר לה תתנהגי טוב".** (עמ' 148 ש' 21-22).

העדה תיארה אירוע נוסף שעליו סיפרה הקטינה כאשר לדבריה על פי תיאור הקטינה כאשר היא ישנה **"הנאשם נכנס לחדר שלה הוציא לה את הפוך הילדה היתה עם מכנס קצר הוא הכניס את היד מתחת למכנס הקצר של הילדה היא נבהלה וצעקה"** (עמ' 149 ש' 13-15). לאחר מכן לדברי הסבתא אמרה הקטינה **"תודה לאל שאמא שלי שמעה אותי"** (עמ' 149 ש' 15).

עוד תיארה הגברת י.ק.ב כי המתלוננת ואחיה סיפרו לה כי הנאשם נוהג להכותם באמצעות חגורה (עמ' 154 שורה 2 עמ' 155 ש' 10).

במהלך מתן עדותה בכתה העדה וניכר בה הכאב שהיא הרגישה כאשר תיארה המעשים שבוצע בנכדתה (עמ' 151 ש' 18). דבריה של המתלוננת כפי שתיארה אותם הסבתא בבית המשפט התאימו לדברים שתיארה הקטינה בחקירת הילדים. על פי תיאור הגב' י.ק.ב כאשר סיפרה הקטינה הדברים בפניה **"היא בכתה, היא רעדה היא אמרה לי סבתא תעזרי"** (עמ' 152 ש' 5-6 ועמ' 163 ש' 12-24). הגב' י.ק.ב תיארה כי הילדה לא יכלה להשלים את תיאורה בעת החשיפה הראשונית והשלימה הדברים רק לאחר שלושה ימים. (עמ' 155 ש' 22-24).

יוער גם כי לדברי סבתה של המתלוננת מדובר בנאשם שהיה מגיע לביתה ואוכל אצלה, ועל כן היא הופתעה לשמוע את דברי הקטינה (עמ' 152 ש' 1-2). דבריה אלה של הסבתא, אינם עולים בקנה אחד עם דברי ביתה ה.מ. שתיארה **".... זאת לא היתה הפעם הראשונה שהוא (הנאשם א.ח) עשה אלימות בבית..... פעם ראשונה שהוא התחיל לצעוק באופן אגרסיבי בבית על אבא שלי** (עמ' 193 ש' 21-25) **... הוא תמיד היה הולך לבית של ההורים שלי**

לצעוק" (עמ' 196 ש' 3).

מתוך הדברים האמורים עולה שנסיונה של הסבתא לתאר מצב שלפיו בטרם הארוע היו יחסיה עם הנאשם טובים או סבירים והיא הופתעה ממעשיו אינו תיאור מדויק לחלוטין.

הגב' י.ק.ב. היתה האדם הראשון לו סיפרה הקטינה על מעשי הנאשם בה. העדה תיארה את מצבה הנפשי של הקטינה ובתוך כך תיארה בכי, לחץ ורעד. (עמ' 152 ש' 5-6).

מתוך דבריה של הגב' י.ק.ב. עולה כי היא דואגת לנכדתה וחשה כאב בגין תיאוריה של הקטינה.

במהלך סיכומיו טען ב"כ הנאשם כי על פי הודעת הגב' י.ק.ב. במשטרה תיאוריה של הקטינה לא נעשו בשני מועדים שונים, כפי שתיארה בבית המשפט, אלא במועד אחד. מאחר וחקירתה של הגב' י.ק.ב. בתחנת המשטרה לא היתה מפורטת ונרחבת, לא ניתן ליתן לעובדה זו משמעות ממשית. גם לטענת הסנגור שלפיה בתחנת המשטרה סיפרה הגב' י.ק.ב. כי המתלוננת סיפרה לה על מעשי הנאשם בעת שישבה לאכול, ואילו בבית המשפט סיפרה כי הדבר נעשה כאשר היא עצמה ישנה, לא ניתן ליתן משקל ממש וזאת לאחר שכפי שצוין לעיל בבית המשפט ציינה הגב' י.ק.ב. כי המתלוננת סיפרה לה על מעשי הנאשם בשני מועדים שונים, ולפיכך ייתכן שבאחת הפעמים סופר הסיפור בעת שהסבתא אכלה את ארוחתה.

טענה נוספת שטען הנאשם בסיכומיו היתה כי בעת חקירתה במשטרה (נ/3) תיארה הגב' י.ק.ב. כי הקטינה סיפרה לה כי הנאשם ניסה לאנוס אותה, נגע בה, מישש את איבר מינה, לקח אותה למקלחת כשהוא ערום, הכריח אותה לנשק אותו, ורק אח"כ נגע באיבר מינו ויצא לו משם "חומר", בהמשך תיארה כי הנאשם הושיב את המתלוננת במקלחת, מישש אותה בגופה, נגע באיבר מינו והגיע לפורקן על גופה. הסבתא תיארה שהארוע הזה חזר על עצמו 3 פעמים.

אכן, בתיאוריה של הגב' י.ק.ב. במהלך חקירתה במשטרה תיארה הגב' י.ק.ב. ארוע שהוא חמור יותר מן הארוע המפורט בכתב האישום, באישום השלישי, ובוודאי שתיאוריה כי הארוע חזר על עצמו 3 פעמים היה גם הוא תיאור שהרחיב את יריעת הארוע הרבה מעבר לתיאורים שתוארו בכתב האישום.

כמובן שקיימת אפשרות שהדברים המובאים מפי הגב' י.ק.ב. תוארו כפי שתוארו בשל אי הבנתה את דברי המתלוננת, וקיימת גם אפשרות שהמתלוננת בעצמה תיארה תיאור "מבולבל" ולא קוהרנטי בשל מצוקתה, כאשר תיארה הארועים לראשונה. יחד עם זאת, קיימת גם אפשרות שבעדותיה בפני הסבתא תיארה המתלוננת ארוע מועצם שתיאר פרטים שלא כולם ארעו בפועל, או שתיארה אירוע חמור יותר שאירע בפועל, אשר רק חלקו המצומצם נחשף בפני חוקרת הילדים.

זאת ועוד, במהלך חקירתה תיארה הגב' י.ק.ב. כי בעת שהקטינה סיפרה לה על מעשי הנאשם בעלה שמע את הדברים, וכדבריה **"כן הוא שמע, הוא אמר לה 'שקט, ל. אני לא רוצה לשמוע אותך'"** (עמ' 163 ש' 4), וכשהיא נשאלה ע"י בית המשפט שוב האם בעלה שמע את שסיפרה הקטינה השיבה **"ברור"**.

יובהר כי בעלה של הגב' י.ק.ב. לא הובא כעד תביעה, ולעובדה זו כפי שצוין בהמשך תהיה משמעות.

לסיכום דברי סבתה של המתלוננת, ניתן לומר כי תיאוריה של הגב' י.ק.ב. את האופן שבו סיפרה לה המתלוננת את סיפורה נשמעו כתיאורים אמיתיים.

יחד עם זאת, העובדה שתיאורי הסבתא את דברי הקטינה, הרחיבו את היריעה הרבה מעבר לתיאורים שתיארה הקטינה בעצמה, בפני חוקרת הילדים ובבית המשפט, ניתן יהיה לבחון רק בפרספקטיבה כוללת כאשר ייבחנו כלל דברי הקטינה.

עדוּתה הראשונה של דודתה של המתלוננת - הגב' ה.מ. (ע.ת. מס' 8)

עדה זו הינה דודתה של המתלוננת והיא אחותה של אם המתלוננת הגב' ג.

עדה זו מסרה הודעותיה בתחנת המשטרה ביום 21.12.17 וביום 7.1.18 (נ/4 ונ/4א), והיא נחקרה בבית המשפט ביום 16.7.18.

על פי תיאוריה של העדה בחקירתה הראשית, ביום 21.12.17 היא הגיעה לבית אמה לבקשת האם, שאמרה לה כי קרה משהו למתלוננת ל. לדבריה בעת שאמרה לה זאת היתה אמה בוכה. לטענתה, כשהגיעה לאזור מגורי אמה ביחד עם בעלה וילדיה אמה ירדה מדירתה ואמרה שהיא רוצה לדבר איתה, ואמרה לה שיש לה משהו לספר "**מה שקורה עם האחיינית שלי**" (עמ' 177 ש' 14), וברגע שהאם החלה לספר לה הגיעו הנאשם ואם המתלוננת ברכו.

על פי דבריה אם המתלוננת ירדה מהאוטו ואמרה לאמה שהיא באה לקחת את הילדה, ואמה השיבה לה שהילדים לא רוצים לחזור איתה. אם המתלוננת אמרה "**לא, אני לוקחת את הילדה**", ואז הנאשם יצא מהאוטו ואמר לעדה "**אני אראה לך**" (עמ' 178 ש' 12). לאחר מכן הלכה העדה, על פי תיאורה, לכיוון דירתה לקחה את הפלאפון כדי להתקשר למשטרה, והנאשם לקח את האוטו וברח עם אחותה (עמ' 178 ש' 1-23).

העדה תיארה כי היא התקשרה למשטרה ואמרה לשוטרים שהנאשם היה פה ו"**עשה בלאגן**" (עמ' 178 ש' 26).

יוער כי בשום שלב לא תיראה העדה כי הנאשם פגע בה אלא ציינה כי הוא רק איים עליה ונהג באופן אגרסיבי. מתוך דו"ח פעולה של השוטרי יעקב מישורים (ת/5) עולה כי בשעה 20:20 חייגה העדה למשטרה, ותיארה כי אדם בשם ס. (הנאשם - א.ח.) תקף אותה וב"חבירה טלפונית" איתה, בשעה 20:42, מסרה כי החשוד לא תקף אלא רק התקרב אליה בצורה מאיימת.

בהמשך עדוּתה תיארה העדה ה.מ. כי היא אכן חייגה למשטרה פעם נוספת כאשר היא היתה בבית, והשוטרים הודיעו לה כי הם מגיעים.

במהלך עדוּתה בבית המשפט ציינה העדה כי גם הפעם השניה שבה התקשרה למשטרה נעשתה עוד בטרם ידעה את סיפורה של הקטינה.

לדברי אותה עדה, לאחר המתואר לעיל היא ישבה בבית אמה ביחד עם המתלוננת, ושם סיפרה לה המתלוננת על מעשי הנאשם.

בעדותה סיפרה העדה כי המתלוננת סיפרה לה שכאשר המשפחה גרה בדירה ברחוב מ', שאל אותה הנאשם במעלית "**ל. הציצי שלך עדיין קשה או עדיין?**" (עמ' 180 ש' 22-23) וזאת כאשר המתלוננת היתה כבת 11. כאשר תיארה זאת העדה היא נראתה כבוכה. העדה המשיכה לתאר ארוע נוסף שארע לאחר שמשפחת המתלוננת עברה דירה לעיר דרומית א', על פי תיאורה סיפרה לה המתלוננת שכאשר ישנה בלילה היא הרגישה משהו קר, "**ופתאום היא מרגישה**

ידיים שמכניסים לה ברגליים, בתוך הרגליים. והיא התחילה לצעוק. והיא אמרה לו "מה אתה עושה?" אז הוא אמר לה "באתי לשים לך שמיכה כי חשבתי שקר לך" אז היא אמרה לו "לא, הכנסת לי את הידים שלך לרגליים שלי, אני הרגשתי" (עמ' 181 ש' 6-1).

במהלך העדות הראשית לא זכרה העדה מעשים נוספים עליהם סיפרה לה הקטינה, ורק לאחר רענון זכרון סיפרה העדה על שני ארועים נוספים שעליהם סיפרה לה המתלוננת, ארוע בו הנאשם ביקש מהמתלוננת בשירותים לנשק אותו והיא סירבה, וארוע נוסף שבו הנאשם היכה את אמה של המתלוננת (עמ' 185 ש' 20-19).

יצוין כי שלא בדומה לעדות אמה (סבתה של המתלוננת), העדה לא ידעה לספר במהלך חקירתה בבית משפט על כך שהמתלוננת סיפרה לה על הארוע המג'ורי המתואר באישום השלישי לכתב האישום, קרי הארוע במקלחת, בו נגע הנאשם במתלוננת, הניח כף רגלה על איבר מינו ואף הגיע לפורקן. העובדה האמורה יכולה היתה להיגרם בשל כך שהעדה בסערת רגשות לא זכרה את שסיפרה לה המתלוננת. בנוסף יכולה היתה העובדה האמורה להיגרם בשל כך שהמתלוננת בשל מצוקתה בעת שסיפרה את שעולל לה הנאשם לא זכרה לתאר את הארוע האמור, או לא הרגישה בנוח לחשוף האירוע החמור בפניה. יחד עם זאת, לא ניתן יהיה להתעלם לחלוטין מכך שמדברי העדה הושמט הארוע המג'ורי שבכתב האישום. מדובר בארוע החמור ביותר שגרם הנאשם לקטינה והעובדה שככל הנראה הקטינה לא סיפרה לדודתה תעלה תמיהה מסוימת. כפי שצוין בפרק שדן בעדות סבתה של המתלוננת, עובדה זו נכון יהיה לבחון רק בהתייחס לכלל הפרטים בארוע הנדון.

זאת ועוד, במהלך העדות נראתה העדה כנתונה בסערת רגשות וכבר בראשית העדות החלה להתייפח וביקשה הפסקה (עמ' 179 ש' 12-6), גם בהמשך בכתה (עמ' 180 ש' 25-24).

מתוך דבריה עולה כעסה על הנאשם כי פגע במתלוננת, וכדבריה **"הבן אדם הזה בא להרוס הכל במשפחה שלי"**. כשנשאלה מה הנאשם בא להרוס, השיבה **"את האחיינית שלי"** (עמ' 190 ש' 25-23).

גם תיאורה של העדה את מצבה הנפשי של המתלוננת בעת חשיפת הארועים היה תיאור של בכי, וזאת כאשר ציינה כי המתלוננת **"לא רצתה לספר בהתחלה. היא התחילה לבכות"** (עמ' 180 ש' 20-19). בהמשך ציינה כי בעת שסיפרה לה המתלוננת את הדברים **"היא בכתה כל רגע שהיא סיפרה לי. היא עשתה לי בפנים וצורות עם הידיים איך הוא התייחס אליה"** (עמ' 203 ש' 7-5).

יוער כי כאשר נשאלה העדה מדוע לא ציינה במשטרה כי המתלוננת בכתה, לא ידעה לתת תשובה ממשית (עמ' 203 ש' 8-9). העובדה האמורה מקבלת משנה משמעות כאשר גם בחקירתה השניה של העדה, שבוצעה ביום 7.1.18 (נ/4א'), לא נשאלה העדה אך גם לא ציינה מיוזמתה כי בעת שסיפרה לה המתלוננת על שביצע בה הנאשם היא סיפרה זאת בבכי.

זאת ועוד, כאשר התייחסה המאשימה בסיכומיה למערכת היחסים בין הנאשם לבין משפחת המתלוננת על פי גרסת העדה, הופנה בית המשפט לדברי העדה שבהם ציינה כי **"אני לא מכירה אותו ... הוא היה יושב שם, אוכל עם אמא שלי עם אבא שלי, ... הייתי באה פעם ב... רואה אותו, כי אני גרה רחוק"**. (עמ' 197 ש' 9-6).

על פי טענת המאשימה האמור מלמד כי לא היה סכסוך קודם בין הנאשם למשפחת המתלוננת עד לארוע זה, וכי על פי תיאורי העדה הנאשם היה מגיע לבית ההורים ואוכל שם עם ההורים. עובדה זו אינה עולה בקנה אחד עם דבריה

הברורים של העדה, באותה חקירה, בבית המשפט, שבהם ציינה כי **"... זאת לא היתה הפעם הראשונה שהוא (הנאשם א.ח) עשה אלימות בבית..... פעם ראשונה שהוא התחיל לצעוק באופן אגרסיבי בבית על אבא שלי (עמ' 193 ש' 21-25) ... הוא תמיד היה הולך לבית של ההורים שלי לצעוק"** (עמ' 196 ש' 3).

דבריה אלה של העדה מעלים באופן מפורש כי תיאוריה הקודמים שבהם ציינה מערכת יחסים תקינה בין הנאשם למשפחה, היו תיאורים לא מדויקים ועוד באותה חקירה תוארה מריבה בין הנאשם להורי העדה.

זאת ועוד, מתוך תיאורי האירוע שאירע מתחת לביתה של הסבתא, ומתוך תיאוריה של העדה ה.מ., עולה כי מיד כשהגיע הנאשם ביחד עם אשתו אל מתחת לביתה של הסבתא הוא ניסה לתקוף את ה.מ. וזאת עוד בטרם אמרה לו ה.מ. דבר כלשהו, ובטרם ידעה על טענותיה של המתלוננת.

העובדה האמורה שלפיה הגיע הנאשם לשלב האלים ביחסיו עם ה.מ., כאשר ניסה לתקוף אותה תוכיח גם היא, כי היחסים בין ה.מ. לבין הנאשם היו יחסים עכורים עוד לפני תלונתה של המתלוננת ואין מדובר באירוע בודד. על פי אותה עדות, יחסו של הנאשם לה.מ. היה יחס עוין עוד בטרם חשיפת דברי המתלוננת ועובדה זו תחזק טענת הנאשם שיחסו של כלל המשפחה אליו זמן רב בטרם שמיעת תלונת המתלוננת, היה יחס עוין.

בכל הנוגע לאופן חשיפת המעשים ציינה העדה שבזמן המריבה עם אחותה, מתחת לבית אמה, לא ידעה דבר על תלונת המתלוננת, וכל שידעה היה שאמה רוצה לדבר איתה על דבר כלשהו. (עמ' 183 ש' 9-18). העובדה האמורה מתאימה גם לגרסת העדה בתחנת המשטרה שם ציינה שלאחר הארוע שבגינו הזמינה משטרה עלתה לבית אמה, ואז **"אמא שלי דיברה איתי וסיפרה לי מה שקרה עם האחיינית שלי ל."** (נ/4 עמ' 2 ש' 39-41).

התאמה זו בין הגרסה בחקירה במשטרה לבין הגרסה בבית המשפט יכולה להעיד על מהימנות. יחד עם זאת, קיימת אי התאמה אחרת שיכולה להעלות תהיות. עיון בת/5 מעלה כי גם בשיחתה השניה של העדה למשטרה לא אזכרה העדה את טענות המתלוננת כי בוצע בה ארוע מיני.

לדברי העדה, גם בעת השיחה השניה שבוצעה כ-40 דקות לאחר השיחה הראשונה למשטרה, היא עדיין לא ידעה על תלונתיה של המתלוננת, אך עובדה זו אינה עולה לכאורה בקנה אחד עם כך שכאשר נשאלה **"אחרי שאת מתקשרת בפעם הראשונה למשטרה ועולה הביתה, מה קורה בבית?"** השיבה **"עליתי, דיברתי עם האחיינית שלי, ... היא אמרה לי שהיא לא רוצה לחזור הביתה"** (עמ' 179) ובהמשך תיארה את שביצע בה הנאשם, קרי שאל אותה אם **"הציצי שלה קשה"** והכניס לה ידיים "ברגליים". (עמ' 180 ש' 16-22, עמ' 81 ש' 1-5), מובן שלעובדה זו לבדה אין לתת משקל בעל משמעות בשלב הראשוני, ואולם עדיין, כפי שצוין, בכל הנוגע לאי התאמות נוספות, יש לבחון אי ההתאמה הלכאורית האמורה על רקע כלל עובדות התיק. אם נגיע למסקנה שבעת שיחתה השניה של העדה למשטרה כבר ידעה ה.מ. על תלונת המתלוננת שסופרה על פי הנטען תוך בכי, לא ניתן יהיה לשלול מכל וכל את טענת הסנגור שלפיה יתכן שההתעלמות מדיווח הקטינה נעשתה בשל כך שבאותה עת הדודה לא בדיוק התרשמה מתלונת הקטינה שכן המתלוננת לא בכתה, או שהעדה סתם לא האמינה לקטינה מטעם אחר, ועל כן, התלונה לא הוצגה בפני המשטרה בשלב האמור. מובן שקיימת גם אפשרות נוספות שלפיה העדה שמעה את דברי המתלוננת אך בשלב האמור לא רצתה לערב את המשטרה בכך, אך אפשרות זו לא הוצגה בידי העדה.

זאת ועוד, במהלך סיכומיו טען הסנגור כי בעת חקירתה הראשונה במשטרה מיום 21.12.17 (נ/4), תיארה ה.מ. ראשית את הארוע שארע בינה לבין הנאשם, ולדבריו רק לאחר מכן ולאחר שנשאלה אם יש לה מה להוסיף תיארה את תלונת

המתלוננת. מאחר ובתיאורה את דברי המתלוננת פירטה העדה באופן מלא את שסיפרה לה המתלוננת, לא נראה שניתן יהיה ליתן משקל לכך שבראשית החקירה תיארה ארוע שאינו קשור למתלוננת, ורק בהמשך סיפרה את ששמעה על המתלוננת.

עובדה זו אינה גורעת מן הטענה שלפיה שגה החוקר שחקר את העדה, כאשר לא העמיק בחקירה הנוגעת לדברי המתלוננת, כאשר שמע על הדבר. תקלה זו לא תוקנה גם במהלך החקירה השניה, מיום 7.1.18 (נ/4א'), שבה נשאלה העדה בעיקר שאלות הנוגעות בעיקרן לסכסוך בינה לבין הנאשם ולא לדברים ששמעה מן המתלוננת ולהתרשמותה מהתנהגות המתלוננת (ועל כך בהמשך).

זאת ועוד, בסיכומיו הפנה הסגור לכך שעל פי דברי העדה תיארה המתלוננת שעזיבתו של אביה את הבית גרמה לה לתחושות קשות, **"שהכל השתנה, ומה שקורה זה קשה. היא עברה במצב לא טוב עם אבא שלה כשהוא עזב את הבית"**.

יצוין כי במהלך חקירתו מיום 2.1.18 (ת/4) טען הנאשם כי בעת שנפגשו בחצר המגורים ביום 21.12.17 איימה עליו ה.מ. כי תתלונן שהרביץ לה ואנס את המתלוננת, (עמ' 2 ש' 66-61), ואולם, בענין זה יש לאמץ את גרסת העדה ה.מ. שציינה שכאשר התרחש הארוע מתחת לבית אמה היא לא ידעה עדיין על תלונות המתלוננת, שכן טענה זו עולה באופן עקבי בכלל גרסאותיה במשטרה (נ/4א עמ' 2 ש' 36), ובבית המשפט, כפי שפורט לעיל.

לסיכום דבריה של דודתה של המתלוננת הגב' ה.מ. ניתן לומר, כי מדובר בעדה שנשמעה כמי שמוסרת כהווייתם דברים שמסרה לה המתלוננת. יחד עם זאת, דבריה של אותה עדה ביחס לדברי המתלוננת העלו מספר תמיהות שאת משקלן הסופי, ניתן יהיה להעריך רק בעת הערכת כלל המסקנות הנוגעות למתלוננת. כך יש ליתן משקל מסוים לעובדה כי בשתי עדויות שמסרה למשטרה **לא מסרה העדה שהמתלוננת בכתה** עת סיפרה על כל שעולל לה הנאשם.

כן יש לתת משקל מסוים לעובדה שהעדה מתארת מספר מעשים שביצע הנאשם במתלוננת כפי תיאורי המתלוננת אך היא מחסירה מן התיאורים את האירוע הקשה ביותר שביצע הנאשם במתלוננת עפ"י גרסתה, בחדר האמבטיה שם גם הגיע הנאשם לסיפוקו.

עוד יש לתת משקל לכך שמתוך דבריה של העדה עולה לכאורה כי גם לאחר ששמעה מפי המתלוננת מה עולל לה הנאשם, היא לא סיפרה על כך למשטרה בשיחותיה הטלפוניות הראשונה והשנייה למשטרה.

עדויות הראשונה של מ.א.ש - אביה של המתלוננת

העד הוא אביהם הביולוגי של המתלוננת ואחיה, והוא הגרוש של אימם ג.

העד התייצב בתחנת המשטרה ביום 03.01.2018 (נ/1) ותיאר ש: **"ביום שישי האחרון"**, כאשר בא לאסוף ילדיו מבית סבא וסבתא, הם בכו, אמרו שהם לא רוצים לראות את החבר של אמא שלהם, שהוא מכה בהם, והם נמצאים בבית סבא וסבתא כבר שלושה חודשים. לדבריו, הילדים סיפרו לו שחברה של האם מכה בהם בחגורה ונותן סטירות עם הידיים.

יום למחרת התייצב העד בתחנת המשטרה ומסר עדות נוספת (חקירה מיום 04.01.2008, נ/2) שלפיה **"אתמול**

בשעה 18:19 בערב, הלכתי יחד עם הבן שלי א. לקנות המבורגר וקניתי לל. (המתלוננת) והבן שלי אכל בקניון והחזרתי אותו לבית של ההורים של אשתי הבת שלי ירדה לרכב כדי לאכול ברכב..." לדבריו, בעת שבתו אכלה, היא התחילה לספר על כך שהנאשם תקף אותה מינית שלוש פעמים. פעם אחת בשירותים, פעם במקלחת ופעם בחדרה.

במהלך חקירתו הנגדית, נשאל העד מדוע היה במשטרה פעמיים, והסברו היה כי בפעם הראשונה שנתן עדות, הוא לא ידע על המעשים המגונים וכדבריו: **"לא ידעתי על המעשים המגונים בפעם השנייה כן ידעתי"** (עמ' 13 ש' 6).

דא עקא, שעיון בחקירתו הראשית של העד מעלה כי באותה חקירה תיאר העד אירוע אחד שבמסגרתו הגיע לקחת את ילדיו מבית הוריה של ג. ואמר להם שהוא ייקח אותם אל ביתה של ג. לדבריו הילדים פרצו בבכי ואמרו שהם לא רוצים ללכת לשם "בכלל", ובנו א. סיפר שהנאשם מרביץ להם וסוגר אותם בחדר. לדבריו, בהמשך אותה שיחה המתלוננת סיפרה לו **"שהוא ניסה בגדול לבצע בה מעשים מגונים שלוש פעמים לפחות"** (עמ' 10 ש' 28). כאשר נתבקש לספר מה בדיוק סיפרה לו בתו, תיאר כי בתו סיפרה לו כי הנאשם מבצע בה מעשים מגונים וכדבריו: **"שפעם אחת היא הייתה בשירותים, היו שלוש פעמים בנפרד, אני לא יודע את הזמנים, היא לא אמרה לי את הזמנים אבל פעם אחת היא הייתה בחדר באמצע הלילה ונכנס וראה, היא ראתה את הידיים שלו בין הרגליים שלה אז היא התחילה לצעוק. המקרה השני שהיא הייתה במקלחת הוא נכנס והתחיל לגעת בעצמו תוך כדי שהיא מתקלחת. דבר שלישי, כשהוא היה בשירותים על האסלה הוא ביקש ממנה להיכנס או משהו כזה ואז היא נכנסה וראתה אותו נוגע בעצמו כשהוא ערום"**.

העד תיאר כי הוא לא רצה להמשיך לשאול את בתו האם הנאשם הפסיק, וכשנשאל מדוע הוא לא רצה לשאול אותה, השיב בין היתר: **"ושניהם מספרים לי את זה באוטו, שניהם בוכים לי אז אני לא רוצה לחקור יותר מדי"**.

הנה כי כן, במהלך חקירתו הראשית, התייחס העד אך ורק לאירוע אחד, שבו סיפרו שני הילדים על מעשה האלימות ובתו סיפרה בנוסף על המעשים המיניים, ואילו בחקירתו הנגדית סיפר על שני אירועים שונים.

הסברים שנתן העד לשאלות שנגעו לשאלה האם הילד היה ברכב בעת שהקטינה סיפרה סיפורה, והאם בפועל דובר על אירוע אחד או על שני אירועים, היו הסברים מגושמים, שלא נתנו תשובה לשאלה האם דובר בשני אירועים בהם סיפרו הקטינים על מעשי הנאשם או באירוע אחד.

כך לדוגמה, ציין האב שכשבתו סיפרה לו על שביצע בה הנאשם, היה הילד באוטו, אך הדבר אינו מתיישב לכאורה עם דבריו במשטרה בחקירה השנייה שלפיהם הוא החזיר את בנו לבית הורי אשתו ואז סיפרה לו הבת את סיפורה **"והחזרתי אותו לבית של ההורים של אשתי הבת שלי ירדה לרכב כדי לאכול ברכב...בזמן של"** (שם המתלוננת - א.ח.) **אוכלת התחילה לספר לי"** (נ/2, עמ' 1 ש' 5-3).

זאת ועוד, כאשר נשאל העד האם בפעם הראשונה שדיבר עם הסבתא על כך שלכאורה הנאשם הכה את הילדים, אמרה לו הסבתא שיש תלונה על מעשים חמורים יותר, השיב: **"היא אמרה לי שיש תלונה אבל לא התייחסתי לזה"** (עמ' 18 ש' 14).

תשובה זו גם היא אינה ברורה שכן לא מובן כיצד כאשר הגיע העד לבית הסבתא ותיאר בפניה את דברי הילדים על כך שהוכו על ידי הנאשם, לא סיפרה לו הסבתא כי יש תלונה על מעשים מגונים שהם חמורים בהרבה, ואם אכן סיפרה לו כי

ישנה כבר תלונה הנוגעת למעשים מיניים, כיצד פנה למשטרה בפעם הראשונה והתייחס רק למעשי האלימות.

מדובר ככל הנראה, בשני אירועים שונים בהם סיפרו הקטינים לאביהם על מעשים אלימים ומיניים שבוצעו בהם כאמור, ולא ברור כיצד לא ידע הנאשם במהלך חקירתו הראשית לתאר את שני האירועים האמורים ותיאר אירוע אחד.

יוער גם כי על פי לוח השנה ועל פי פרוטוקול החקירה, מועד החקירה הראשון היה ביום 3.1.18, ולפיכך, "**יום השישי האחרון**" בטרם החקירה שבו סיפרו הילדים על אירועי האלימות, היה יום 29.12.2017, קרי, יומיים לאחר שהקטינה סיפרה על מעשי הנאשם לחוקרת הילדים, ואפשר להניח שביום 29.12.17 שבו פגשה הבת באב היא כבר סיפרה לו על המעשים המיניים עליהם דיווחה.

כלל הנסיבות האמורות יעלו עמימות בכל הנוגע להתנהלותו של העד. כלל התנהלותו של העד בפני בית המשפט הציגה אמנם אב הדואג לבתו ואולם לאור הטענות שהוצגו, קשה להתרשם ממידת בהירות גרסתו ויכולתו לעמוד על התנהלות המתלוננת.

בנוסף, קיימת אפשרות ולו גם קלושה, שהעד לא סיפר במשטרה על התלונות המיניות ששמע מבתו בשל חשש שמדובר בדברים שאינם נכונים.

זאת ועוד, מדברי העד עולה גם שעל פי הבנתו, סבה של המתלוננת הגן על אמה של המתלוננת ולא על המתלוננת וזאת ניתן ללמוד מתוך כך שכשעלה העד לבית הסבתא, אמרה לו הסבתא "**שהוא בצד שלה** (של האם ג. - א.ח.) **כביכול**" (עמ' 20 ש' 15).

מתוך הדברים האמורים, עולה שבפועל בעת חשיפת הארוע, סבה של המתלוננת לא האמין לדבריה. הסבא, מסיבה כלשהי שאינה ברורה, לא זומן לעדות, דבר אשר מקשה לברר הפרטים הנוגעים לאירוע.

העד תיאר כי הוא מצוי "הרבה" בקשר עם דודתה של המתלוננת, הגב' ס.ט., והוא מתאר כי הדודה מתעניינת בילדה. דברים אלה וכלל הדברים שתוארו לעיל באשר לגרסאותיו, יעלו כי אין מדובר בעד שמנותק לחלוטין מן הסכסוך שבין הנאשם למשפחת המתלוננת ועל אף שבדבריו נשמע העד ככלל כעד אובייקטיבי, כאשר ננסה להתייחס להתנהלות המתלוננת לאחר הגשת התלונה במרכז החירום, קשה יהיה לבסס מסקנות אך ורק על גרסתו.

יוטעם בנוסף, כי דבריו של העד מתארים את דבריה של הקטינה אודות מעשים מיניים שבוצעו בה, ומתארים מצב רגשי של הקטינים שתיארו בפניו את התנהגות הנאשם. יחד עם זאת, יש לזכור כי אין מדובר בתיאורים של דיווח ראשוני על אירוע מיני, אלא בתיאור של דברי המתלוננת שסיפרה לאביה על שביצע בה הנאשם, מספר ימים לאחר שתיארה הדברים באוזני דודתה וסבתה, ומספר ימים לאחר שמסרה גרסתה בפני חוקרת הילדים, ועל כן **אין מדובר** בעדות על התנהלות מתלוננת בעת חשיפת אירוע שיכולה במקרים מסוימים לשמש כחיזוק לטענות המתלוננת.

לסיכום, דבריו של **אבי המתלוננת** בחקירתו הראשונה, ניתן לומר כי האב נשמע כעד שניסה למסור גרסה מהימנה והגונה ככל שישל. יחד עם זאת, יוטעם כי מספר עובדות ותמיהות שעלו מתוך עדות אבי המתלוננת, יעלו קושי להתרשם מבהירות גרסתו ויכולתו לעמוד על התנהלות המתלוננת. מתוך דבריו של העד עולה גם בסבירות שאינה מן הגבוהות, האפשרות שבעת ששמע בתחילה את דברי המתלוננת, הוא עצמו לא האמין לדברים בכל ליבו.

חקירת החוקרים דורון גוזלן ומיכאל רודין - החוקרים שחקרו את הדודה ה.מ.

ביום 25.12.17 נחקרה במשטרה, דודתה של המתלוננת, הגב' ה.מ. בידי החוקר מיכאל רודין, ובחקירתה מסרה על הארוע שארע מתחת לבית אמה. רק בהמשך חקירתה מסרה ה.מ. על כך שהמתלוננת סיפרה לה טענותיה כנגד הנאשם.

ביום 7.1.18 זומנה הגב' ה.מ., לחקירה נוספת במשטרה (נ/4א), בין היתר, על מנת לעמת אותה עם טענת הנאשם, שאימה עליו שתגיש תלונה במשטרה על אונס המתלוננת.

לטענת הסנגור, במהלך חקירתה ציינה ה.מ. כי אמה של המתלוננת התקשרה אליה ואמרה לה שהנאשם רוצה לבקש סליחה "על מה שקרה", ולדברי הסנגור נוכח דברי הדודה היה ראוי לזמן את אמה של המתלוננת לחקירה על מנת לברר האם בוצעה שיחה כזו.

איני סבור שאי זימונה של אמה של המתלוננת לחקירה נוספת כדי לברר האם בוצעה שיחה כזו אם לאו, יכולה להיחשב כמחדל חקירתי בעל משמעות, שכן לעתים מושמטת במהלך חקירת עד שאלה כזו או אחרת, ואין להגדיר בהכרח כל השמטה שכזו כמחדל.

יחד עם זאת, מדובר בעדה (ה.מ.) שזומנה כאמור בפעם השניה לעדות וזאת לאחר שבחקירתה הראשונה ציינה רק אגב אורחא את הטענה שהנאשם פגע בקטינה ובפועל היא לא נחקרה בידי החוקר מיכאל רודין בשאלות ממשיות אודות פגיעת הנאשם בקטינה.

עיון בפרוטוקול חקירתה הראשונה של הגב' ה.מ. מעלה כי לאחר שהציגה את טענות המתלוננת כנגד הנאשם היה מקום להמשיך ולשאול אותה שאלות הנוגעות לעניין, אך שאלות שכאלה לא נשאלו בידי החוקר מיכאל רודין, והחקירה הסתיימה.

מצופה היה לפחות שבחקירה השניה של העדה שנערכה ע"י מר גוזלן ונועדה להעמיק בכל הנוגע לטענות המתלוננת, תישאל העדה שאלות הנוגעות ליחסים בין הנאשם למתלוננת, קל וחומר לאחר שהנאשם בחקירתו העיד מפורשות כי מדובר במתלוננת שמעוניינת בסילוקו מהבית ובהחזרת אביה לביתה.

מאחר ומדובר בחקירת השלמה, מצופה היה כי באותה חקירה יעמיק החוקר גם בכל הנוגע לשלב בו חשפה המתלוננת טענותיה כנגד הנאשם. כך היה מקום לשאול את העדה כיצד מסרה המתלוננת דבריה, ומן התגובה ניתן היה להתרשם אם בעת מסירת העדות בכתה המתלוננת או היתה נרגשת. כמו כן, היה מקום לשאול מי הם האנשים הנוספים שהיו במקום בעת שחשפה טענותיה על מנת שניתן יהיה לחקור אותם על הארוע.

דא עקא, שבמהלך חקירתה לא נשאלה הגב' ה.מ. כל שאלה הנוגעת ליחסים בין הנאשם למתלוננת, והיא גם לא נשאלה כל שאלה הנוגעת לסוגיה כיצד סיפרה המתלוננת לראשונה על שביצע בה הנאשם, וכיצד התנהגה בעת שתיארה מעשי הנאשם. העדה גם לא נשאלה מי נכח בעת שהמתלוננת סיפרה על מעשי הנאשם.

כפי שצוין לעיל, לא ניתן להגדיר את ההימנעות מהצגת השאלות האמורות כמחדל שיביא לבדו לזיכוי הנאשם, יחד עם זאת, יש להעיר כי לאחר שמסתבר שהמתלוננת נקטה במשך 9 חודשים בגישה ה"מנקה" את הנאשם מחדש, חסרון של הראיות החיצוניות הנוגעות ליחסה של המתלוננת לנאשם ולאופן חשיפת טענות המתלוננת, עלול להיות מורגש בעת

בחנית אשמת הנאשם בהמשך הדרך. גם העובדה שבסופו של יום, לאחר חקירה לא נשאלה העדה מי נכח בעת חשיפת מעשי הנאשם בידי המתלוננת, ולא נתקבלה תשובה שגם סבה של המתלוננת נכח במקום, לא אפשרה לזמן הסבא לעדות, ולא ניתן היה לברר עמו את פשר העובדה שלאורך פרק זמן ארוך הוא נקט בעמדה שאינה מאמינה לדברי המתלוננת. יוער כי מדובר בסבא שעל פי דבריה של ה.מ. בבית המשפט, היה בעימות קודם לכן עם הנאשם, ומדובר בסבא שכפי העולה מן החקירות בבית המשפט זוכה להערכת בני משפחתו, ובנסיבות האמורות חסרונה של גרסתו בענין יותר חלל של שאלות בלתי פתורות הנוגעות לאמון שיש לתת בדברי המתלוננת.

חקירת רות וינר - החוקרת שחקרה את הנאשם

רס"מ רות וינר היא חוקרת במשטרת ישראל והיא חקרה את הנאשם ביום 2.1.18 (ת/4 ות/ב'4).

בכתב הסיכומים השני מיום 8.11.20 התייחס הסנגור לדרך שבה נחקר הנאשם בידי הגב' וינר ולשאלות שנשאל. לטענת ב"כ הנאשם, בחקירתו העיד הנאשם על חוסר שביעות רצונה של המתלוננת מהקשר הזוגי של אמה עמו, ועל רצונה שאביה יחזור, עוד ציינה ההגנה כי בחקירתו העיד הנאשם כי בני משפחת המתלוננת בדו את המעשים שבגינם נחקר, בשל ריב שפרץ שבועיים לפני החקירה בינו לבין הדודה ה.מ. הנאשם הבהיר כי הדודה ה.מ. איימה עליו שתגיש נגדו תלונה במשטרה. לטענת הסנגור, למרבה הצער התנהגותו הקיצונית של הנאשם, שנעתקה נשימתו לאחר ששמע החשדות שהעלתה מולו החוקרת, לא הקימו ספק בלב החוקרת ובסופו של יום לא בוצעו על ידה השלמות חקירה באמצעות עימות בינו לבין המתלוננת ויתר המעורבים בתיק.

עוד טען הסנגור כי בחקירתה של הגב' וינר ציינה הגב' וינר שהיא אינה מוסמכת להורות על בצוע השלמות חקירה כאשר המתלוננת היא קטינה. לדבריו, על פי דברי חוקרת הילדים, מירית דהן, גם היא אינה מוסמכת להורות על השלמת חקירה בלא שתקבל הנחיה זו על ידי המשטרה. טענה נוספת שנטענה על ידי הסנגור היא כי החוקרת לא למדה את התיק, ולא קראה את העדויות, לרבות עדותה של הדודה ה.מ., בטרם חקירת הנאשם.

אכן, עיון בחקירתו של הנאשם מיום 2.1.18, מעלה כי במהלך חקירתו ציין הנאשם מפורשות כי **"ככה מהיום שאני הגעתי לבית או-קי? היא אה ... לא בדיוק רצתה שאני אהיה שם למה? כי היא רצתה שאבא שלה יהיה שמה"** (ת/ב'4 עמ' 2 ש' 39-41), הנאשם המשיך וציין כי **"היא צרחה עליי, היא היתה זורקת עליי דברים לפעמים"**.

דבריו של הנאשם הם ברורים, ומהם עולה כי על פי הבנתו מדובר במתלוננת שלא רצתה שיהיה בבית אמה, מאחר ורצתה שאביה יחזור ויחיה עם אמה.

זאת ועוד, בכל הנוגע לטענת הנאשם כי בני משפחת המתלוננת מצויים עמו בסכסוך והם ששכנעו את המתלוננת להעליל עליו דברים העיד הנאשם: **"... למה הם משקרים? לפני אה שבועיים ... אני באתי להוריד את הבת הקטנה שלי מאצלם את ה... גדולה ... ג. יצאה מהאוטו ... אחת מהאחיות קוראים לה ג. (ה.מ. - א.ח.) ... היא התחילה להתווכח, אני רואה במראה שהיא מתווכחת איתה שם, ... ואני רואה שהיא באה להרביץ לה"** (ת/ב'4 עמ' 8 ש' 48, עמ' 9 ש' 37). הנאשם הוסיף וציין כי ג.מ. אחותה של בת זוגו, איימה עליו כי תתלונן עליו שהרביץ לה ושאנס את המתלוננת (ת/ב'4 עמ' 9 ש' 52, עמ' 10 ש' 4). בנוסף נטען ע"י הנאשם כי **"מהיום שאני הגעתי ו... התחלתי את מערכת היחסים שלי עם ג. הם אף פעם לא סבלו אותי"** (ת/ב'4 עמ' 10 ש' 35-36) **"כל המשפחה שלה שונאת אותי"**.

דבריו של הנאשם הם דברים ברורים ומהם עולה טענה לפיה משפחת המתלוננת "שונאת" אותו, ואחותה של אם המתלוננת אף איימה עליו כי תתלונן שהרביץ לה ואנס את המתלוננת.

יוער כי במהלך חקירתו היה הנאשם נחרץ עד מאוד בטענתו כי לא נגע במתלוננת, ובדבריו ציין בין היתר, **"זה דבר מגעיל ... נראה לך שאני אסתובב בבית של ילדים שלא שלי ערום?"** (ת/4 עמ' 6 ש' 76) **"... מה זה השטויות האלה, זה נראה לך הגיוני הדבר הזה"** (ת/4 ש' 100), הנאשם אף העלה תהייה בפני החוקרת ואמר לה **"תחשבי רגע, אם הייתי עושה דבר כזה, אמא שלה לא היתה מכניסה אותי לכלא?"** (ת/4 ש' 83). במהלך החקירה אף בכה.

על אף כלל טענות אלה של הנאשם לא בחרה המאשימה לבצע עימות בין הנאשם לבין בנות משפחתה של המתלוננת. יוער כי דודתה של המתלוננת הגב' ה.מ, נחקרה פעם נוספת לאחר חקירתה הראשונה, ובחקירה הנוספת מיום 7.1.18 נשאלה, בין היתר, שאלות הנוגעות לטענת הנאשם כי היא איימה עליו כי תתלונן. דא עקא, שבאותה חקירה נוספת לא נשאלה אותה עדה כל שאלה הנוגעת לידיעתה כי המתלוננת אינה רוצה שהנאשם ימשיך להיות בקשר עם אמה, וכי היא רוצה שאביה יחזור הביתה. כמו כן, לא נשאלה אותה עדה כל שאלה הנוגעת לאופן בו סיפרה המתלוננת את שסיפרה אודות כל שביצע בה הנאשם.

בדבריה העידה החוקרת שייתכן והיו שאלות מהותיות שיכולות היו לשפוך אור על גרסת הנאשם, שהיה נכון להציג.

מדובר בשאלות משמעותיות שנוגעות ישירות לחשש שהמתלוננת בדתה תלונותיה מליבה בשל רצונה לסלק את הנאשם מביתה, ולהפרידו מאמה. כן נוגעות השאלות לראיית החיזוק האפשרית היחידה באותו שלב, שיכלה לבסס גרסת המתלוננת והיא טענתה של סבתה כי כשסיפרה על שביצע בה הנאשם, היא בכתה.

זאת ועוד, עיון בכל שצוין לעיל מעלה כי בטענותיו טען הנאשם טענה ברורה הנוגעת לרצון ישיר של המתלוננת לדאוג לכך שיחסיו עם אמה ינותקו, בשל רצונה שאביה יחזור לביתה. המתלוננת אמנם נשאלה על ידי חוקרת הילדים מה תגיד אם יגידו שהיא ממציאה את שסיפרה (ת/1א עמ' 38), ואולם שאלה זו אינה מספיקה. בנסיבות הענין (ועל אף הקושי הידוע לזמן קטנים לחקירות משלימות אצל חוקרות ילדים), נכון היה אולי לשקול החזרת המתלוננת להשלמת חקירה קצרה, שבה היתה אמורה להישאל אודות טענותיו האמורות של הנאשם, אולם משעה שלא היתה כל תקשורת בין החוקרת המשטרתית לחוקרת הילדים, ולחוקרת הילדים לא הועברה כל דרישה מאת החוקרת המשטרתית להשלים החקירה, לא ניתן היה לשקול אפילו לזמן המתלוננת להשלמת חקירה.

ככלל לא ניתן לקבל טענת הנאשם כי כל האמור לעיל מציג מחדלי חקירה מובהקים. יחד עם זאת, כאשר שאלות מהותיות אינן נשאלות, מקבל חסרון של התשובות לשאלות שלא נשאלו, משקל נוסף כאשר מוטל צל כלשהו על גרסת המתלוננת, והגרסה נבחנת תחת אותו צל.

עדות הנאשם

במהלך עדותו בבית המשפט כפר הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו, וטען כי לא ביצע דבר מן המיוחס לו בכתב האישום.

בכתב הסיכומים הראשון שהגישה המאשימה נטען כי מדובר בנאשם מניפולטיבי, המנסה לצייר עצמו כקורבן.

על פי טענת התביעה, הנאשם סותר עצמו בתשובותיו, ולדוגמא לכשנשאל מלכתחילה על מועד היכרותו עם אם המתלוננת טען תחילה כי החל לצאת עם אם המתלוננת בחודש 11/2016 ובבית משפט טען כי החל לצאת איתה ביום 5.11.15, כשנשאל שנית על ידי בית המשפט מתי החלו לצאת השיב ב-5.8.15. עיון בטענה זו של התביעה מעלה כי מדובר בפרטים שוליים ביחס לכתב האישום. אין לעלות מאי ההתאמות האמורות כל מסקנה הנוגעת ישירות לענין, ומרגע שהנאשם לא הציג כל טענה ישירה שלפיה ארוע המיוחס לו התרחש למעשה בטרם הכיר את אם המתלוננת, לא ניתן לתת כל משקל לטענת המאשימה בענין.

גם לדבריו של הנאשם שציין במהלך חקירתו (עמ' 228) כי מעת שהגיע לבית המתלוננת ישנו המתלוננת ואחיה עם דלת נעולה, לא ניתן לתת כל משקל ממשי. ייתכן אמנם שהקטינים ישנו עם דלת נעולה בשל חששם ממעשי הנאשם, אך ייתכן גם שהקטינים ישנו עם דלת נעולה מסיבות של רצון לחוות פרטיות כאשר איש זר מסתובב בביתם.

טענה נוספת שטענה המאשימה ביחס לשקרים העולים מתוך דברי הנאשם נוגעת לכך שבמהלך חקירתו במשטרה (ת/4), ציין הנאשם בכל הנוגע לארוע שארע מתחת לבית סבתה של המתלוננת, כי **"לפני שבועיים באתי לקחת את הילדה ... ואז אני רואה שאחותה ג. באה להרביץ לג., אני בא להגן על ג.. ג. אמרה לי שהיא תתלונן עלי שאני הרבצתי לג., ושעשיתי דברים, שאנסתי את ל. והרבצתי לילדים ואז אני עזבתי את המקום, לקחתי את ג. ונסעתי"**

לטענת המאשימה, במהלך עדותו בבית המשפט, טען הנאשם באופן תמוה, כי אינו זוכר שה.מ (או בשמה הנוסף ג.מ) איימה עליו שהיא תגיד במשטרה שהוא הרביץ לה ואנס את המתלוננת (עמ' 230 ש' 3-18).

לדברי המאשימה, לאחר שהנאשם ציין במשטרה כי ה.מ איימה עליו, לא ייתכן שהוא לא יזכור פרט כה מהותי ומרכזי שמסר למשטרה, ומדובר בשקר שיפעל ממשית כנגדו.

אכן, במהלך עדותו בבית המשפט הופנה הנאשם לכך שבחקירת המשטרה (ת/4), אמר כי הוא זוכר שה.מ איימה עליו שתגיד במשטרה כי הרביץ לה ואנס את המתלוננת, ובדבריו השיב **"גם לא זוכר שאמרתי את זה, וגם לא זוכר שזה קרה"**. (עמ' 230 ש' 8).

עיון בדבריו של הנאשם יכול להעלות מסקנה שלפיה הנאשם משקר, אך הוא יכול ברמה גבוהה יותר של סבירות להעלות גם מסקנה שמדובר בתשובה שמציגה מידה של אמינות.

לו רצה הנאשם לשקר בתשובתו, סביר יותר שהיה בוחר בתשובה שמאשרת את דבריו במשטרה שלפיהם במהלך הויכוח עם דודתה של המתלוננת, ה.מ אמרה שתתלונן במשטרה כי הוא אנס את המתלוננת, מדובר בטענה שקל היה להפריחה לאויר, וקשה היה להפריכה והיא היתה אמורה לשרת את אינטרס הנאשם.

דווקא העובדה שהנאשם בחר לומר כי אינו זוכר דברים מפורשים שאמר במשטרה, על אף שהדברים הוצגו בפניו, עשויה לחזק ההבנה שתשובתו של הנאשם נאמרה מתוך כנות.

זאת ועוד, כפי שיובא בהמשך, לאחר הגשת הסיכומים הראשונים, במהלך הדיון מיום 2.6.19, הודתה ס.ט, אחותה של ה.מ, כי אכן שלחה לנאשם ביום 30.10.17 הודעת פייסבוק (התיחסות מפורטת להודעה תובא בהמשך), שבה ציינה שהמשפחה יודעת הכל ולטובתו **"כדי לא להמשיך ללכת יותר רחוק וגם לא להזיק לך ולעתידיך תעשה את הדבר הנכון"** (פרוטוקול מיום 2.6.19 עמ' 319 ש' 27-28; עמ' 342-343).

בנסיבות האמורות לעיל, ייתכן שבמהלך חקירתו במשטרה טעה הנאשם ו"השחיל" במהלך תיאור הארוע מתחת לבית הסבתא את האמירה **"ג.מ אמרה שהיא תתלונן עליי"** וכוונתו היתה בפועל לציין כי בארוע אחר ס.ט, אמרה שהיא תתלונן עליו, כאשר הדברים נאמרו בשטף תוך שהוא מתאר את הארוע מתחת לבית הסבתא. ייתכן גם שכאשר הנאשם ציין כי ג.מ אמרה שתתלונן עליו, הוא "בלבל" בין ה.מ (שמה הנוסף של ג.מ) לבין אחותה ס.ט שהיתה זו שהזהירה אותו בהודעת הפייסבוק.

לאור כל זאת, לא ניתן לומר כי הכחשת הנאשם את דבריו במשטרה תחזק המסקנה שהוא משקר.

זאת ועוד, במהלך חקירתו הראשית ציין הנאשם כי בטרם הגשת תלונת המתלוננת שהו המתלוננת ואחיה אצל סבה וסבתה של המתלוננת במשך שלושה חודשים, וכדבריו **"הם היו שם מאז שהיא עברה לא, היא השאירה אותם שם בשביל לעשות את המעבר, פשוט הם נשארו שם"**

דבריו אלה של הנאשם מציגים עובדה שהוכחה במהלך החקירות, ולפיה בפועל בשלושת החודשים שבטרם חשפה המתלוננת טענותיה שהו המתלוננת ואחיה אצל הסבא והסבתא, לאחר שאמה השאירה אותם שם. ככל הנראה לעובדה זו אין כל משמעות הנוגעת לענינו. יחד עם זאת, קיימת אפשרות, גם אם בסבירות נמוכה ביותר, שהעובדה שהמתלוננת הושארה על ידי אמה אצל סבה וסבתא במשך מספר חודשים כאשר האם עצמה המשיכה להתגורר עם הנאשם, היוותה טריגר עבור המתלוננת להציג תלונה שייתכן ולא היתה מדויקת במלואה.

לא זאת אף זאת, במהלך חקירתו הציג הנאשם באופן מפורט יחסים עכורים עם בני משפחת המתלוננת וטענתו העיקרית היתה כי יחסיו העכורים עם משפחת המתלוננת הם שהביאו את בני המשפחה לשכנע את המתלוננת להעליל עליו עלילות שווא כדי להרחיקו מן המשפחה, וכדבריו **"שזה סיפור שהמשפחה של ג. המציאה, מול הילדה, תגידי ככה והיא הלכה ואמרה את זה"** (עמ' 226 ש' 14-15).

בכל הנוגע ליחסיו עם **המתלוננת**, טען הנאשם כי היו עליות וירידות, והיו לו ויכוחים איתה והיא לא ממש רצתה שהוא יהיה בבית (עמ' 220 ש' 27), וכן אמרה לו **"אתה לא אבא שלי"** (עמ' 221 ש' 2).

בכל הנוגע ליחסיו עם **סבה** של המתלוננת, טען הנאשם כי כבר מהתחלה הדבר הראשון שהסבא אמר לו הוא **"קח את הרגליים שלך ותעזוב את הבת שלי בשקט"** (עמ' 221 ש' 25).

לדברי הנאשם, מדובר במשפחה שבאה מרקע דתי, ומבחינתם היותו בן זוג של אמה של המתלוננת בהיותה עדיין נשואה באופן פורמאלי לאחר, הינו דבר אסור (עמ' 221 ש' 28 - עמ' 222 ש' 3).

לדבריו גם עם **הדודה ה.מ** היו ויכוחים רבים, ולטענתו מדובר בדודה ש"אהבה לדחוף את האף שלה לכל מיני מקומות" והיא היתה אומרת לאחותה שיחסיה עם הנאשם **"זה לא בסדר שאתם ביחד"** (עמ' 223 ש' 16).

לטענתו, גם עם הדודה ס.ט הוא לא רצה לדבר בכלל, ולדבריו בני המשפחה שלחו לו הודעות שביניהן ציינו ש"האבא שלי הוא שיכור" (עמ' 223 ש' 30).

לסיכום עדותו של הנאשם ניתן לומר, כי גם אם בעדותו של הנאשם לא עלו אותות ברורים של אמירת אמת חדה וחלקה עדיין לא הוצגו מנגד גם אותות או סתירות שיכלו להעיד כי מדובר בעד שאינו אומר אמת.

זאת ועוד, בדבריו הצליח הנאשם לשכנע, כי יחסיו עם משפחת המתלוננת לא היו שפירים כפי שניסו חלק מבני המשפחה להציג.

בנוסף, גם תיאוריה של ה.מ שתיארה שבמהלך הארוע מתחת לבית אמה, כאשר הגיעו הנאשם ואחותה ברכב, יצא הנאשם מן הרכב ומיד פנה ואיים עליה כי יפגע בה, יעידו על מערכת יחסים קשה בין הנאשם לבין ה.מ ששררה עוד בטרם תלונת המתלוננת.

בכל הנוגע ליחסים המעוררים בין הנאשם למשפחת המתלוננת, האפשרות הסבירה היא שלא היתה כל השפעה לאותם יחסים על תלונת המתלוננת. יחד עם זאת, קיימת גם אפשרות, תאורטית שלפיה היחסים הקשים בין הנאשם לבין משפחת המתלוננת הביאו את משפחת המתלוננת לשכנע את המתלוננת להתלונן כנגד הנאשם, כפי טענת הנאשם.

קיימת גם אפשרות, בסבירות נמוכה ביותר, שלפיה משפחת המתלוננת לא פנתה ושכנעה המתלוננת ישירות להעליל על הנאשם, ואולם המתלוננת שחוותה באורח קשה את היחסים הקשים בין הנאשם לבין משפחתה, חוותה כמויה קשה את עזיבת אביה את הבית וחווותה כמויה קשה עוד יותר את העובדה שאמה הותירה אותה בבית סבה וסבתה והתגוררה עם הנאשם, כעסה על הנאשם ועובדות אלה היוו טריגר עבורה לספר כי הנאשם ביצע בה מעשים שלא בוצעו בפועל.

חלק שני

התארכות דיוני ההוכחות אל מעבר לסיכומים הראשונים

בשלב זה, לאחר שנשמעו עדויות עדי התביעה ולאחר שנחקר הנאשם, הגישו הצדדים סיכומיהם הראשונים בכתב ביום 5.11.18 וביום 12.12.18, והם נערכו להשלמת טיעונים בעל פה ליום 16.12.18.

במהלך שמיעת הסיכומים בעל פה מיום 16.12.18 (להלן: "הסיכומים הראשונים בעל פה"), העיר בית המשפט מספר פעמים לב"כ התביעה כי מדובר בתיק בו נחקרה המתלוננת בחקירת ילדים, ועובדה זו מחייבת ראיית סיוע נוספת כתנאי להרשעה. על פי הערות בית המשפט לאחר שמיעת הראיות נראה כי בפני המדינה עמד קושי להציג ראיית סיוע. בית המשפט הבהיר כי על אף שיש למדינה "בעיה עם הסיוע" בית המשפט טרם החליט בענין, וייתכן שבסופו של יום יחליט שהוצגה ראיית סיוע וייתכן שיוחלט שלא.

בעקבות דבריו אלה של בית המשפט ובעקבות דברים שאמרה ב"כ המאשימה החליט בית המשפט, עם סיום שמיעת הסיכומים הראשונים, כי הסנגור יודיע בתוך שבוע אם יבקש לזמן את אמה של המתלוננת לחקירה כעדה מטעמו, ואם יחליט שלא לזמנה, יודיע עמדתו באשר לזימון האם כעדה מטעם בית המשפט.

כעבור שלושה שבועות ממועד שמיעת הסיכומים הראשונים בעל פה, הודיעה המאשימה במפתיע ביום 8.1.19, כי תבקש לעדכן את בית המשפט שחלה התפתחות בחקירה וביקשה להשהות כתיבת הכרעת הדין. בהמשך ביום 21.1.19, הגישה המאשימה לבית המשפט בקשה לקביעת מועד לשמיעת עדות המתלוננת. בבקשתה האמורה ציינה התובעת כי לאור דברי בית המשפט שנמסרו לצדדים במהלך הדיון מיום 16.12.18 באשר לראיית הסיוע הדרושה בתיק, ביקשה המאשימה לבחון הבאת הקטינה לעדות באופן ישיר, ובמהלך בדיקת העדה מסרה הקטינה לחוקרת הילדים כי אינה עומדת על תלונתה וכי הדברים שמסרה קודם לכן לחוקרת הילדים הינם עלילה.

המאשימה ציינה כי לאור דברי הקטינה בוצעו פעולות חקירה נוספות, וביקשה להורות כי על אף השלב שבו נמצא ההליך (לאחר שמיעת הסיכומים בתיק) ייקבע מועד לשמיעת עדותה של הקטינה בבית המשפט וייתכן אף שבהמשך תתבקש השמעת עדים נוספים.

בהחלטה מיום 27.1.19 שניתנה לאחר קבלת תגובת ב"כ הנאשם, הורה בית המשפט כי לאור דברי המאשימה הוא מאשר את העדת המתלוננת.

בהמשך להחלטה זו נשמעה עדותה הראשית של המתלוננת ביום 7.2.19 ובהמשך נקבעו מועדים לשמיעת עדים נוספים, שנחקרו במסגרת השלמת החקירה שבוצעה, לאחר שהסתבר שהקטינה חזרה בה מעדותה בפני חוקרת הילדים, וטענה כי בפועל הנאשם לא ביצע בה כל עבירה.

יודגש כי בסופו של יום כאשר העידה הקטינה בבית המשפט בחקירה ראשית, ביום 7.2.19, ובחקירה הנגדית ביום 30.12.19 היא חזרה לגרסתה הראשונית והעידה כי דבריה בפני חוקרת הילדים היו דברי אמת, והנאשם פגע בה כפי המפורט בכתב האישום.

עדות המתלוננת בבית המשפט בחקירה ראשית מיום 7.2.19

כפי שצוין, מסרה תחילה המתלוננת גרסתה בפני חוקרת הילדים הגב' מירית דהן, ורק בהמשך מסרה גרסתה לפני בית המשפט בשני מועדים שונים ומרוחקים. זה מזה כאשר חקירתה הראשית נערכה ביום 7.2.19 וחקירתה הנגדית נערכה ביום 30.12.19. יודגש כי לאחר חקירתה הראשית של המתלוננת חלה הרעה במצבה של המתלוננת שלא איפשרה חזרתה לבית המשפט לחקירה נגדית, ורק בעקבות חקירת ילדים נוספת מיום 14.07.19 (ת/9ב), אישרה חוקרת הילדים המשך חקירתה של הקטינה בבית המשפט בחקירה הנגדית.

ביום 2.1.19 ניתן היתר ראשון להעדת המתלוננת, וזאת לאחר שבחקירת הילדים מיום 2.1.19 אצל המנהלת המחוזית של חקירות ילדים מיוחדות, הגב' לאה חודדי, מסרה המתלוננת כי בדתה תלונתה ביחד עם סבתה ודודותיה, וכן מסרה כי ברצונה להגיע לבית המשפט ולספר את האמת (ת/10ב' עמ' 7 ועמ' 18). בעקבות דבריה אלה של המתלוננת הגיעה הגב' חודדי למסקנה שניתן יהיה להתיר עדות המתלוננת על מנת שגרסתה תישמע.

מסקנתה של הגב' חודדי התבססה, בין היתר, על דברי המתלוננת שסירבה אמנם למסור לה פרטים, אך ביחד עם זאת מסרה "אני לא במשפט כרגע ואני לא רוצה להגיד לך את התשובה" (ת/10ב' עמ' 19).

כאמור ביום 7.2.19 נשמעה עדותה הראשית של המתלוננת בבית המשפט. יצוין כי במהלך עדותה הסתבר כי המתלוננת לא עברה רענון בטרם העדתה על ידי המאשימה או על ידי חוקרת הילדים (עמ' 281 ש' 8-11, ש' 21-23).

יוער כבר בשלב זה שבחקירתה הנגדית חזרה המתלוננת לגרסתה הראשונה ולפיה הנאשם פגע בה מינית במספר אירועים. עדותה של המתלוננת נשמעה ככלל כעדות מהימנה, והכל כפי שיפורט בהמשך.

האישום הראשון

בעת שתיארה המתלוננת את האירועים המפורטים באישום הראשון בכתב האישום, סיפרה המתלוננת כי "יום אחד" היא

אמה ואחיה חזרו מקניות, אמה הלכה להחזיר את עגלת הסופרמרקט ביחד עם אחיה, והיא נותרה לבדה בבית עם הנאשם. המתלוננת תיארה כי: "... ואני נשארתי אתו לבד. ואז אני הייתי בחדר שלי, במחשב. ואז הוא קרא לי. כי הוא אכל תותים, משהו כזה, לא זוכרת. הוא קרא לי והוא ביקש ממני שאני אשב לידו ושנדבר וזה. והיינו לבד. וזה גם... שם גם קרה משהו לא בסדר....הוא אמר לי שאני אשב מעליו..... אבל הוא לא באמת הכניס לי משהו וזה. הוא רק אמר לי לשבת מעליו..... אני לא יכולתי לעשות כלום, הייתי ילדה בת תשע, עשר נראה לי..... אני שאלתי אותו "למה שאני אשב עליך? אתה רצית שאני אשב לידך, לא עליך". אז הוא אמר "לא, כדי שנדבר וזה". אמרתי "בסדר" ואז כן ישבתי עליו.....הוא התחיל להגיד לי "את יודעת שאני אוהב אותך, את יודעת ש(לא ברור) קצת שונים". ואני לא הבנתי מה הוא רוצה ממני..... לא ממש הבנתי מה הוא רצה, על מה הוא מדבר. ואז אחרי כמה... רבע שעה נראה לי, הלכתי לחדר שלי." (עמ' 266 ש' 20 - עמ' 267 ש' 18).

עיון בגרסתה של המתלוננת בכל הנוגע לאישום הראשון מעלה כי תיאורה של המתלוננת מפורט.

הילדה מתארת כי הנאשם אכל בזמן האמור תותים, והיא תיארה גם באיזה תירוץ קרא לה הנאשם כדי שהיא תבוא לשבת איתו. הקטינה מתארת תיאור שנשמע כאותנטי שלפיו היא כלל לא הבינה את הסיבה שהנאשם ביקש ממנה לעשות את שביקש. המתלוננת הדגישה בצורה מפורטת, כי הנאשם "לא באמת הכניס לי משהו" ותיאור זה מעיד על חוסר רצון להעצים את תיאוריה, ולתאר דברים שלא אירעו.

כלל העובדות שצוינו לעיל יוכלו לחזק את מהימנותה של המתלוננת בכל הנוגע לתיאור שתיארה, ולהביא לידי מסקנה כי עדותה בכל הנוגע לאישום הראשון היתה ככלל עדות שיש להאמין לה.

בסיכומיו המאוחרים שהוגשו בתום שמיעת כל העדויות בתיק התייחס ב"כ הנאשם גם לגרסתה של הקטינה כפי שנמסרה בפני חוקרת הילדים מירית דהן (ת/1) בעקבות התיחסות זו של הסנגור יתייחס גם בית המשפט בשלב זה להערות ההגנה בכל הנוגע לחקירת הילדים הראשונה מיום 27.12.17.

בסיכומים השניים טען ב"כ הנאשם שעיון בחקירתה הראשונה של המתלוננת במסגרת חקירת הילדים מלמד כי בעת שסיפרה על האירוע מושא האישום הראשון היא כלל לא פירטה ארוע מיני, אך חוקרת הילדים לא הסתפקה בדבריה ושאלה אותה שוב ושוב על אותו ענין ורק בעקבות כך סיפרה המתלוננת סיפור הנוגע לעבירות מין, אך הוסיפה כי אינה בטוחה כי מה שהיא מספרת נכון. עוד בסיכומיו טען ב"כ הנאשם כי חוקרת הילדים דהן לא הסתפקה בדבריה של המתלוננת ולאחר שהמתלוננת נשאלה שוב ושוב, עדיין כיוונה אותה החוקרת לומר כי בעת שישבה על הנאשם הרגישה משהו קשה. (ת/א, עמ' 9 ש' 34-31; עמ' 10 ש' 10-1).

מתוך פרוטוקול חקירת הילדים שנערכה למתלוננת ביום 28.12.17 (ת/א) עולה כי כאשר החלה המתלוננת לתאר את האירוע המפורט באישום הראשון, היא לא תיארה אירוע מיני. כן עולה מתוך החקירה כי בהמשך שואלת חוקרת הילדים את המתלוננת שאלות לא מועטות, שבהמשכם נשאלה המתלוננת "בואי תספרי על מה היה עם האזור הזה בזמן שהיית עליו" והמתלוננת משיבה "לא יודעת, משהו קשה, אני לא יודעת" (ת/א עמ' 12 ש' 18).

יוער כי עיון בכלל החקירה מעלה כי אכן חוקרת הילדים שאלה את המתלוננת מספר לא מבוטל של שאלות בטרם זו השיבה כי הרגישה משהו קשה כאשר ישבה על ירכי הנאשם. יחד עם זאת, כדרכם של קטינים בחקירות ילדים היתה תשובתה הראשונית של המתלוננת תשובה מצומצמת, והתנהלות החוקרת שהעמיקה בשאלותיה בכל הנוגע לאירוע

הנדון נעשתה על מנת לאפשר לקטינה להיות מסוגלת לספר את שארע באמת, והיא לא חרגה מן המקובל. ניתן לומר כי בשאלותיה מיצתה החוקרת את כלל האפשרויות שעמדו בפניה להגיע לחקר האמת בענין, ואולי אף הגיעה לגבול המותר בשאלת השאלות, אך לא ניתן לומר כי חצתה את קו השאלות המקובל והביאה בשאלותיה את הקטינה למסור גרסה שקרית.

לסיכום סוגיה זו ניתן לומר כי אם סיפרה המתלוננת לחוקרת הילדים על דברים שלא ארעו במציאות, לא נראה כי הדבר נעשה בשל שאלותיה או הכוונתה של החוקרת. גם טענות הסנגור בכל הנוגע לאי התאמות הנוגעות למיקום הארוע בסלון בחקירת הילדים אל מול מיקומו של האירוע בחדרה בחקירתה בבית המשפט לא יעלו ולא יורידו.

בסיכומי הפנה הסנגור לכך שלאחר שהמתלוננת ציינה בפני חוקרת הילדים (ת/1) כי הרגישה "משהו קשה" וכיוונה למקום ישיבתה, היא נשאלה למה היא מתכוונת, והשיבה בשפה הספרדית "אנדה לפירנאס". לשיטת הסנגור תשובתה של המתלוננת כיוונה "תחושת נימול" בין הרגליים, ולדבריו מדובר בקטינה שהיתה כבת 12 ולא היתה כל סיבה שלא תדע לבטא את עצמה בביטויים ברורים יותר.

איני סבור כי חוסר הבהירות בקשר לדבריה של המתלוננת בחקירת הילדים בשפה הספרדית תוכל להביא למסקנה שכאשר אמרה הקטינה שהרגישה "משהו קשה" היא התכוונה לתאר תחושת "נימול" או כל דבר דומה אחר.

יוער, כי בסיכומי טען הסנגור כי במהלך עדותה של המתלוננת בבית המשפט, טענה המתלוננת כי במהלך הארוע מושא האישום הראשון הנאשם ביקש ממנה לשבת עליו, אך לא היה בדבריה כל זכר לזיקפה באיבר מינו של הנאשם, ועובדה זו עומדת בניגוד לדבריה בפני חוקרת הילדים, שם טענה שכאשר ישיבה על הנאשם הרגישה "משהו קשה".

ברע"פ 3094/96, **מזרחי נ' מדינת ישראל**, נקבע כי בכל הנוגע לחלקים אשר נשמטו מעדותה של מתלוננת בבית המשפט אך מופיעים בחקירת ילדים, יהיה מקום לאמץ את הדברים שנאמרו בחקירת הילדים אל תוך העדות בבית המשפט, שכן מדובר בעדויות המשלימות את העדות.

לאור האמור לעיל, יש לקבל את תאורה של המתלוננת הנוגע לאישום הראשון ויש לקבוע כי גרסתה של המתלוננת בעניין נשמעה כגרסה מהימנה לחלוטין.

אישומים שני ושלישי

בסיכומיה איחדה התביעה התיחסותה לאישום השני והשלישי וזאת מאחר ושני הארועים התרחשו האחד בסמוך לשני, והמתלוננת בפועל גוללה את הסיפור הנוגע לאישומים האמורים ברצף. גם ב"כ הנאשם בסיכומיו התיחס לאישום השלישי, בעת שניתח את תיאורי האישום השני. בשל כל זאת נתיחס גם אנו לשני האישומים בצורה אחידה.

במהלך עדותה כאשר תיארה את הארועים המפורטים באישום השני בכתב האישום, ציינה המתלוננת, בין היתר, כדלקמן:

"...אז אימא כל הזמן הייתה הולכת לסידורים. כמעט כל הזמן. ויום אחד היא עוד פעם הייתה צריכה ללכת לסידורים. ואז נשארנו אני ואח שלי עם סגל. ואז בזמן הזה הוא היה עושה מה שהוא רוצה. משחק, ישן בספה עם בוקסרים. בלי חולצה ובלי כלום. רק עם בוקסר וגרביים. ואז הוא היה כל הזמן רואה טלוויזיה..... ואז

יום אחד הוא ידע שאימא לא בבית. ואנחנו לא הלכנו לבית הספר. נראה לי שהיינו חולים אם אני לא טועה. ואז הוא אמר לי ולאח שלי "לכו לחדרים שלכם". ולא הבנו למה. ואז הלכנו לחדרים שלנו. מה יכולנו לעשות? היינו ילדים. ואז הוא הלך אל אח שלי. והוא התחיל לדבר אתו ואמר לו "למה לא הלכת לבית הספר?" ולא שמעתי עוד. אבל מה שאני יודעת זה שהוא הכה אותי..... אח שלי התחיל לצרוח. ולפני שהוא נכנס לחדר של אח שלי היה לו סינטורון..... שמים את זה במכנס..... אז אח שלי בכה. ואני לא באמת יודעת מה קרה, אבל אני בטוחה שהוא הכה אותי. ואח שלי התחיל לבכות. ואז הוא יצא מהחדר והוא בא אלי. ואז הוא התחיל לדבר איתי. "למה לא הלכת לבית הספר?" ודברים כאלה. ואז הוא ביקש ממני שאני... אהיה... אתכופף.... למשל זאת המיטה, אוקי? הייתי צריכה לעשות משהו כזה. אוקי? לשבת ככה עם הברכיים.

כב' השופט חזק: מדגימה ידיים על העורף. " (עמ' 268 ש' 8-28) ...

בהמשך תיארה המתלוננת וסיפרה:

"... כן משהו כזה. אתו עדיין היה הדבר הזה, אני לא זוכרת איך קוראים לזה בעברית, שקוראים לזה סינטורון בספרדית. ואז הוא אמר לי "אני לא אכה אותך כי את האהובה עלי" ולא הבנתי מה קורה פה....

כב' השופט ואגו: מדגימה מרכאות עם המילה "אהובה". אני רק מדגים לפרוטוקול שעשית מרכאות עם הידיים כי את לא מצולמת.

המתלוננת, ל.א: טוב. ואני לא הבנתי. אז לא הלכנו לבית הספר, בגלל זה אתה צריך להכות את אח שלי? כי אימא לא בבית? מה... והוא אמר לי לשבת על המיטה. והוא התחיל לדבר איתי. שהוא אוהב אותי, שהוא אוהב את אימא. עוד פעם הוא התחיל לדבר על זה. ואחר כך הוא אמר לי "תנשקי אותי" נשארתי המומה. לא ידעתי מה להגיד. אמרתי "לא", "לא", אני לא אנשק אותך. אני לא אימא שלי בשביל שאני אנשק אותך קודם כל". והוא אמר "בסדר" והלך למטבח.

בשלב זה החלה המתלוננת לתאר את הארועים המפורטים באישום השלישי לכתב האישום.

אחרי כמה דקות הוא הלך לשירותים ו... (מתנשפת). הוא אמר לי לבוא. "להעביר לי נייר" וזה. אמרתי בסדר. אני רציתי לראות את אח שלי, אבל הוא לא נתן לי לצאת מהחדר. אז נתתי לו את הנייר. והוא אמר לי שאני אכנס. אני ברגע הזה הייתי בשוק. אני... אני לא ידעתי מה לעשות. הייתי ילדה קטנה, אימא שלי לא בבית, אח שלי בחדר. אז נכנסתי. והוא אמר לי שאני אשב באמבטיה. לא ממש באמבטיה. באמבטיה זה ככה, ואחר כך זה ככה, אפשר לשבת שם.....נכון שבאמבטיה, יש לה חור כזה, אז יש כמו... איפה... אני לא יודעת..." (עמ' 269 ש' 1-17).

עוד תיארה המתלוננת וציינה כי:

"... אז איפה שישבתי זה היה מול האסלה. שזה איפה שהוא היה. אבל מה שאני לא רציתי לראות זה שהוא היה ערום.....אני לא רציתי לראות. אז הסתכלתי למעלה, מה לעשות. ואז אחר כך הוא אמר לי לתת לו

את כף הרגל שלי..... לא באמת ידעתי למה הוא רצה דווקא את כף הרגל שלי, למה, למה אני בכלל בשירותים כשאתה בשירותים, ואתה ערום ו... זה היה מטושטש. אני לא יודעת. התחלתי לבכות. אבל גם נתתי לו את כף הרגל שלי. הייתי עם גרביים. הוא הוריד לי את הגרביים. והוא התחיל למשש לי את כף הרגל. והוא... התחיל לגעת לעצמו באיברים..... בקדימה של הגבר.....עם היד שלו. הוא נגע עם אחד הידיים שלו וביד השנייה הוא מישש את הרגל שלי. אחרי זה אני לא זוכרת עוד. אני זוכרת את עצמי בוכה. אמרתי לו "אתה לא שם לב שאתה פוגע בי? למה דווקא אני? למה דווקא לא אימא שלי?" אז הוא אמר לי "תירגעי, אני לא פוגע בך, אני לא זה" ואחר כך אני לא זוכרת. הייתי בחדר שלי אחרי זה... אח שלי יצא מהחדר. (בוכה). ראינו טלוויזיה. והוא כאילו כלום לא קרה, לא עשיתי לה כלום. הוא אחר כך שאל אותי אם אני בסדר. שזה משהו שעצבן אותי האמת. וזהו..... (מנקה את עיניה עם מפתית) את יכולה טיפה להסביר לנו אז איך הגענו למצב עם הרגל? את יכולה טיפה להסביר לנו?..... איך שהוא הגיע למצב הזה שהוא הוריד לי את הגרב והתחיל לעשות את מה שעשה, זה כי אני ישבתי מול האמבטיה, והאמבטיה הייתה קרובה לאסלה. אני הייתי צריכה להרים קצת את הרגל בשביל שהוא..... לא יודעת, הוא אמר לי להרים את הרגל קצת. ו... (מתנשפת).....אבל תוך כדי, כשהוא סיים לעשות את הדברים האלה, הוא אמר לי "את צריכה להישבע שאת תהיי ילדה טובה, שאת לא תגידי לאימא שלך כלום על זה. שאת לא תעשי כלום, ואת לא תגידי לאף אחד". אני אמרתי שאני לא רוצה להישבע. אני לא הולכת להישבע..... ואז בסוף הייתי צריכה להישבע. כי הוא אמר לי "עד שאת לא תגידי את זה אני לא אוציא אותך מהשירותים." (עמ' 270 ש' 16 עד עמ' 271 ש' 25).

עיון בתיאוריה של המתלוננת את הארוע המפורט באישום השני של כתב האישום, מעלה שמדובר בתיאור מפורט. הקטינה מתארת, בין היתר, את לבושו של הנאשם, עם מכנסי "בוקסר" וגרביים. הקטינה מוסרת כי הנאשם אמר לה ולאחיה, ללכת לחדרם, ופירטה כי היא לא הבינה רצונו.

הקטינה מפרטת מה שמעה שהנאשם אמר לאחיה, אך מציינת באופן מודגש ששמעה חלק מן הדברים וציינה בפירוט שנשמע ככנה, כי אינה יודעת מה קרה במקום. הקטינה מפרטת באופן מדויק דברים שאמר לה הנאשם, ודברים שענתה לו, והיא מתארת את תחושתה בזמן שהנאשם ביקש לנשק אותה, כי "נשארתי המומה" ואת תשובתה שהיא לא תנשק אותו.

כלל הדברים שפורטו לעיל מתארים תיאורים פריפריאליים של דברים משניים ומתארים תחושות. דברי המתלוננת גם מתארים באופן מפורט פרטים שהמתלוננת לא ידעה להגדיר במדויק, ומתוך כלל הדברים ניתן לומר שהתחושה היא שמדובר בתיאור מהימן של דברים שהמתלוננת חוותה.

גם בדבריה הנוגעים לאישום השני, מתארת המתלוננת תיאורים יחודיים שיוכלו להעיד שהיא מוסרת תיאורים של מעשים שחוותה בפועל. המתלוננת מתארת גם כי הנאשם התנהג בארוע "כאילו דבר לא קרה", ועובדה זו בתוספת לתיאור שאלתו של הנאשם אם היא בסדר, יוכלו להיחשב כתיאורי רגשות ותיאורים מדויקים וחדים של עובדות פריפרליות שיקנו מימד של מהימנות לדבריה.

בכל הנוגע לאישום השני, טען הסנגור בסיכומיו כי כי בחקירת הילדים תיארה המתלוננת ארוע אחד שבו הנאשם ביקש אותה לנשק אותו בפה, ולאחר מכן נכנס לחדרו של אחיה והיכה בו נמרצות, ובהמשך, מספר דקות לאחר מכן ביקש ממנה להיכנס לחדר השירותים וביצע בה את המפורט באישום השלישי. עוד טען הסנגור כי בחקירת הילדים אין זכר לסיפור שבו המתלוננת ואחיה לא הלכו לבית הספר, המתואר בחקירתה בבית המשפט. בנוסף, טען הסנגור כי בחקירת

הילדים טענה המתלוננת כי הארוע נשוא האישום השני התרחש בערב, ואילו בפני בית המשפט טענה כי התרחש בבוקר (ת/א עמ' 21 ש' 33-33). ככלל ניתן לומר כי הסתירה האמורה בתיאורי המתלוננת בכל הנוגע למועד קרות האישום השני הינה שולית ואין ליתן לה כל משקל.

יש לדחות גם את טענת הסנגור שלפיה העובדה שבחקירתה הראשית בבית המשפט לא זכרה המתלוננת כיצד אומרים חגורה בעברית, (ואמרה זאת בספרדית (סינטורון)) ובחקירת הילדים כן זכרה, תעלה חשד כי הודרכה בטרם חקירתה על ידי סבתא, הדוברת ספרדית.

לטענת הסנגור, בחקירת הילדים הראשונה (ת/א1), הבהירה המתלוננת שהנאשם נכנס ראשית לחדרה ביקש שתנשק אותו ואח"כ נכנס לחדרו של אחיה והיכה אותו ובו זמנית הלך לשירותים. לדבריו, בשונה מכך בחקירתה הראשית ציינה כי הנאשם נכנס קודם לחדר של אחיה, היכה אותו ולאחר מכן נכנס לחדרה וביקש שתנשק אותו, ובהמשך יצא מחדרה, הלך למטבח ולאחר מכן הלך לשירותים.

מדובר בתיאורים שתוארו בידי קטינה, כבת 12 וכבת 14, ובנסיבות הענין לא ניתן יהיה ליתן משקל לסתירות בתיאור סדר ארועים של ארוע אלימות וארוע מיני.

גם לסתירות שמתאר הסנגור בין תיאורי המתלוננת את הארוע המפורט באישום השני לבין תיאורי סבתא ודודתה את הדברים ששמעו מפיה, אין לתת משקל ממש, וזאת בין היתר, בשל האפשרות שהסבתא והדודה לא זכרו בדיוק את הדברים שמסרה להן המתלוננת או זכרו חלק מהדברים והוסיפו בכוונה או בשגגה משלהן.

בכל הנוגע לאישום השלישי, טען הסנגור כי על פי תיאורי המתלוננת, קודם שביצע בה את עבירת המין המפורטת באישום השלישי היה הנאשם נסער והיכה את אחיה, והפער הזה בין מצב רוחו הכעוס למצב רוחו הנינוח בתוך דקות לא הוסבר. איני סבור שיש לתת משקל לטענה זו שכן לא ניתן לומר כי מדובר בתיאור בלתי הגיוני לחלוטין, בין היתר, מאחר והכעס לא היה מוצדק על פניו וייתכן שלא היה אלא מניפולציה שנועדה לדאוג שהאח יישאר בחדר. זאת ועוד, לטענת הסנגור בחקירת הילדים ת/א1' נטען שכאשר קרא הנאשם למתלוננת לשירותים, הוא עמד וישב בו זמנית, וביקש מהמתלוננת שישבה על האמבטיה שתביא לו "או הרגל או התחת", המתלוננת העבירה לו את רגלה, היא היתה עם גרביון או גרביים, הנאשם הפשיל את גרביה, התחכך עם איבר מינו ברגלה, ולאחר מכן "הוציא" את הרגל שלה ואז יצא מאיבר מינו "משהו לבן כמו מים", הנאשם שם למתלוננת את הגרביים וביקש ממנה לשטוף את רגלה (ת/א1 עמ' 16 ש' 23-34 ועמ' 17 ש' 1-21).

לשיטת הסנגור המתלוננת לא ידעה להסביר לחוקרת הילדים מדוע שהנאשם "ילביש" את הגרביים על רגליה ולאחר מכן יבקשה ללכת לשטוף את הרגל. איני מקבל טענתו זו של הסנגור שכן חוסר יכולתה של המתלוננת להסביר אופן חשיבתו של הנאשם אינה יכולה להעלות או להוריד.

בנוסף, יש לדחות את טענת הסנגור שלפיה אין הגיון בגרסת המתלוננת בחקירת הילדים (ת/א1) שהנאשם גם ליטף את רגלה וגם התחכך ברגלה עם איבר מינו (שם, עמ' 19 ש' 29-34 ועמ' 20 ש' 21-26) וזאת בין היתר, מאחר שמדובר בשתי פעולות שניתן לבצען בו זמנית או בזו אחר זו.

גם לעובדה שעל פי טענת הסנגור טענה המתלוננת בפני חוקרת הילדים כי הנאשם חיכך איבר מינו ברגלה ובניגוד לכך בחקירתה הראשית טענה כי הנאשם מישש את רגלה ובו זמנית נגע באיבר מינו, לא ניתן לתת משקל ממש, וזאת בין

היתר מאחר ומדובר בארוע מיני וייתכן שהמתלוננת השמיטה פרטים בעת תיאור הארוע.

העובדה שהמתלוננת לא טענה בחקירתה הראשית כי הלכה לשטוף את רגליה, לא תהווה סיבה שלא להאמין לכלל גרסתה.

בע"פ 9806/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.1.2007), קבע בית המשפט העליון, בין היתר, כי:

"בתי משפט על ערכאותיהם הכירו זה מכבר בכך שלא ניתן לדרוש כי תלונה מסוג זה תהיה מסודרת כרונולוגית, מתועדת, בנויה לתלפיות כאשר בין האירועים השונים קיים רצף הגיוני שניתן לעקוב אחריו. עדויות של מתלוננות בעבירות מין מתאפיינות בכך שהדברים מתערבבים זה בזה, קיים חוסר בהירות בשאלה מה קדם למה, מה בדיוק נאמר בשלבה ה או אחר על ידי מי מן הצדדים וכיוצא בכך".

כן נקבע בכל הנוגע לתיאוריהן חסרי הקוהרנטיות של המתלוננת כי **"התיאור האמור נשמע אמנם, על פניו, לאדם רגיל כבלתי הגיוני, אך לצערנו מדובר בתיאור העולה בתלונותיהן של לא מעט נפגעי עבירות מין שתיאורם נמצא בסופו של יום אמין"**. (ע.פ. 8080/11 פלוני נ' מדינת ישראל, עמ' 26 וע.פ. 6501/95 פלוני נ' מדינת ישראל, עמ' 4 (מיום 5.3.07)).

במהלך סיכומיו הפנה ב"כ הנאשם גם לסתירות שעלו בין גרסת המתלוננת לגרסת סבתה.

לשיטת ההגנה, סבתה של המתלוננת העידה בתחנת המשטרה ביום 2.1.18 כי המעשה המפורט באישום השלישי, בוצע בבית ברחוב מ' בעיר דרומית, (עמ' 1 ש' 18), ואילו המתלוננת העידה שהעבירה נעברה בעיר דרומית א'.

זאת ועוד, סבתה של המתלוננת העידה במשטרה כי הנאשם נגע בגוף המתלוננת, ניסה לאנוס אותה ומישש את איבר מינה, אך המתלוננת מעולם לא טענה זאת בחקירותיה. עוד נטען כי לדברי הסבתא, הנאשם לקח את המתלוננת לחדר המקלחת, ואילו המתלוננת מצידה העידה כי הנאשם קרא לה לחדר השירותים וביקש שתביא לו נייר טואלט. לטענת הסבתא, הנאשם הוריד למתלוננת את ה"טייץ" ואילו המתלוננת העידה שהנאשם הוריד לה את הגרביים. הסבתא טענה כי הנאשם הגיע לפורקן על גופה של המתלוננת והמתלוננת לא טענה זאת מעולם בחקירותיה. לדברי הסנגור, הסבתא טענה שהסיפור חזר על עצמו 3 פעמים, וגם זאת לא טענה המתלוננת בחקירותיה.

לשיטת הסנגור, בחקירת הסבתא בפני בית המשפט מיום 16.7.18 שינתה הסבתא גרסתה והפעם גרסתה התאימה לגרסת המתלוננת שנמסרה לאחר מכן ביום 7.2.19.

לשיטת ההגנה, בחקירת הסבתא בבית המשפט מיום 16.7.18 נטענה גרסה אחרת מהגרסה שטענה הסבתא במשטרה.

הסנגור מפנה בסיכומיו גם לאי התאמות בין הגרסה שמסרה המתלוננת לבין הגרסה שמסרה הדודה ה.מ, כאשר לדבריו **בתחנת המשטרה** בחקירתה מיום 21.12.17 ומיום 7.1.18 לא מתארת הדודה ה.מ כל תיאור המזכיר את עובדות האישום השלישי. במהלך **עדותה בבית המשפט** הזכירה הגב' ה.מ גרסה המזכירה במקצת את עובדות האישום השלישי. על פי גרסה זו הנאשם קרא למתלוננת לשירותים וביקש ממנה נשיקה, ואין בגרסה כל אזכור למעשים מיניים נוספים.

בסיכומיו מפנה הסנגור גם לגרסתו של אביה של המתלוננת, במשטרה מיום 14.1.18. על פי שיטת ההגנה, העיד האב לענין האישום השלישי כי המתלוננת מסרה לו שכאשר הם גרו בעיר דרומית א' היא התקלחה והנאשם נכנס למקלחת, והחל לגעת בעצמו ולהסתכל עליה. האב העיד שהוא אינו יודע אם הנאשם נגע במתלוננת, עוד תיאר האב כי בפעם נוספת הנאשם היה בשירותים, קרא הנאשם למתלוננת וכשנכנסה ישב על האסלה, היה ערום ונגע למתלוננת באגן.

לשיטת הסנגור המתלוננת לא תיארה בפני אביה את האירוע המפורט באישום השני, שארע לפי טענתה בסמוך לאישום השלישי.

הסנגור הפנה כאמור למספר אי התאמות בין תיאורי הסבתא בחקירתה בבית המשפט לבין תיאורי המתלוננת בחקירתה הראשית, ואולם מדובר באי התאמות שיכולות להיחשב כלל כאי התאמות טבעיות בין קטינה שחווה ארוע מיני לבין סבתה של אותה קטינה ששמעה מהקטינה על האירוע ותיארה אותו לאחר מכן בעצמה. ייתכן גם שחלק מהתיאורים שתיארה הסבתא אכן תוארה בפניה על ידי הקטינה אך הם לא תוארו בידי הקטינה במהלך חקירותיה.

יצוין כי סבתה של המתלוננת אכן מתארת כי האירוע שבאישום השלישי חזר על עצמו שלוש פעמים ועובדה זו אינה מתוארת בידי הקטינה, ואולם גם תיאור זה יכל להיוולד אולי מתוך חוסר הבנה של הסבתא את דברי המתלוננת.

גם עיון בכלל הדברים שציין הסנגור בכל הנוגע לדודה ה.מ מעלה כי ככלל אין מדובר באי התאמות שיש להן ממש משקל, ויותר מכך ניתן גם לומר כי חוסר ההתאמה בין דברי המתלוננת ודברי ה.מ רק יחזקו את המסקנה שלפיה לא היה תיאום בין המתלוננת ובין ה.מ בטרם התלונה במשטרה.

הסתירות בין דברי האב לבין דברי המתלוננת שמתוארות בידי הסנגור לא יכולות גם הן להיחשב כסתירות בעלות משקל, אך זאת למעט התיאור שתיאר האב בחקירותיו הנוגע לארוע שבו נכנס הנאשם למקלחת בעת שהמתלוננת התקלחה והחל לגעת בעצמו, תיאור שלא תואר על ידי המתלוננת. לאי התאמה זו יש משקל כלשהו אך גם בענין זה לא ניתן לומר כי מדובר באי התאמה בעלת משקל מכריע שכן מדובר בקטינה שבוצעו בה על פי טענתה מספר עבירות מיניות ויתכן שבשעת מסירת העדויות נשמת מזכרונה ארוע כזה או אחר (ראה ע"פ 9806/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.1.07)).

יוער, כי חרף אי ההתאמות אשר עלו כאמור בין גרסותיהם של העדים אל מול גרסת המתלוננת, עדיין ניתן לומר שפרטי הליבה, כגון האירוע באמבטיה, "הנשיקה", הנאשם שקרא למתלוננת כשהיה בשירותים, עלו בכלל הגרסאות והדבר מעיד על מהימנות גרסת המתלוננת.

לאור האמור לעיל, יש לקבל את תאורה של המתלוננת הנוגע לאישומים השני והשלישי ויש לקבוע כי גרסתה של המתלוננת נשמעה כגרסה מהימנה לחלוטין.

אישום רביעי

בעת שמסרה המתלוננת גרסתה במהלך חקירתה הראשית, היא סיפרה אודות האמור באישום הרביעי בכתב האישום כלדקמן: "אוקי. אני ישנתי. לפתע אני מרגישה שמישהו מזיז אותי. אני ישנה כמו בהמה. אני ישנה ככה וזה.

..... אני הייתי אוהבת לישון בצד. לא ככה ולא ככה. אלא בצד.....הרגשתי שמישהו מזיז אותי. כי אני הייתי ככה ומישהו הזיז אותי ככה..... אז אני לא יודעת איך, אבל אני מתעוררת, ואני רואה אותו מסתכל לי לתוך הזה..... לתוך ה(לא ברור). כי אני ישנתי עם (לא ברור) לא צמוד, נוח כזה. אבל אני ראיתי אותו

שהוא עושה לי ככה..... אבל זה לא היה שורט של ג'ינס או משהו כזה, לא. זה היה של שינה. בכלל לא צמוד..... ואז אני הייתי בהלם. אני לא התעוררתי, קמתי יחסית. ישבתי. אמרתי לו "מה אתה עושה? אני הולכת להגיד לאימא" והוא אמר "אל תגידי לאימא" ואז חזרתי לישון..... הוא היה אמור ללכת לעבודה. לעבודה שלו הוא היה אמור לצאת בארבע, חמש, שש כזה בבוקר. אז הוא היה לבוש עם הבגדים של העבודה." (עמ' 272 ש' 23 עד עמ' 273 ש' 17).

גם תיאורה זה של המתלוננת היה תיאור מפורט שכלל פרטים פריפריאליים. המתלוננת מתארת שישנה "כמו בהמה", היא מתארת כי המכנס אותו לבשה היה "מכנס שינה" שאינו צמוד. המתלוננת מתארת גם תחושות שעל פיהן היתה בהלם כשזיהתה מעשי הנאשם, והיא מתארת כי באותו שלב "קמתי יחסית". המתלוננת מתארת דו שיח בינה לבין הנאשם, וכן מתארת את מעשיו המדויקים של הנאשם בהזזת לבושה, ובמבטו לתוך מכנסיה. המתלוננת מתארת גם את לבושו של הנאשם. כלל הפרטים האמורים יחזקו את המסקנה שתיאורי המתלוננת סיפרו על מצב אותו חוותה, וכי מדובר בתיאורים שהם ככלל מהימנים.

בסיכומיה הפנתה ב"כ המאשימה לעובדה שבמהלך עדותה העידה המתלוננת שבתחילה היא ואחיה ישנו בדירה בעיר דרומית א' כשדלתות חדריהם נעולות, כשהיא החזיקה במפתח חדרה, אך בהמשך לקח לה הנאשם את המפתח (עמ' 277 ש' 16 עד עמ' 278 ש' 26). לשיטת ב"כ התביעה המתלוננת אמנם סיפרה כי נעילת הדלתות נעשתה כדי לתת לה ולאחיה קצת פרטיות (עמ' 277 ש' 1), אך לטענתה האמת היא שאמה היא שנתנה לה את המפתח כדי לנעול את חדרה, בכדי להגן עליה מפני הנאשם, ועל עובדה זו ניתן ללמוד מתוך תמלול השיחה שהוקלטה בין המתלוננת ואמה (ת/13 עמ' 5 ש' 1-4) שם מציינת אמה של המתלוננת: **"ג. נתתי לך מפתח, נתתי לך מפתח כדי שתשני בחדר. הגנתי עלייך. אני רבתי איתו ואת בעצמך ראית את זה."**

לשיטת התביעה אופן זה של הסתרת חלקה של האם והסתרת העובדה שהאם ידעה על מעשי הנאשם לאחר שהמתלוננת סיפרה לה עליהם, חוזר על עצמו כחוט השני לאורך העדות. התובעת הפנתה לכך שבמהלך חקירתה הראשית מסרה המתלוננת שאמה לא היתה נוכחת בארוע המפורט באישום הרביעי, וזאת בניגוד למה שסיפרה בחקירת הילדים, כי אמה הגיעה לחדר תוך כדי הארוע ואף התעמתה עם הנאשם. (פרוטוקול מיום 7.2.19 עמ' 273 ש' 21-25).

עיון בפרוטוקול חקירתה הנגדית של המתלוננת מעלה כי אכן במהלך החקירה ניכר היה שהמתלוננת מנסה לגונן על אמה ככל הניתן, ולהסתיר כל קשר בין אמה לבין הארועים הנטענים. כך, כאשר מציגה התובעת בפני המתלוננת כי בפני חוקרת הילדים מירית דהן, אמרה שסיפרה על הדברים לאמא, השיבה המתלוננת **"אני לא סיפרתי לאמא"** (עמ' 282 ש' 17-23), וטענה כי אינה בטוחה כי אמה ידעה על הדברים. המתלוננת גם טענה כי אמה לא ראתה את מעשי הנאשם על אף שאמרה זאת לחוקרת הילדים (עמ' 283 ש' 1-4).

ראשית, יוער כי התנהגותה זו של המתלוננת במהלך עדותה הראשית בבית המשפט תעיד על תחכום מסוים מצד המתלוננת, שידעה לתאר תיאורים מפורטים של מעשי הנאשם אך ידעה גם, במקומות הנכונים, לדאוג לכך שתוסתר ידיעתה של האם על הטענה כי הנאשם מבצע מעשים במתלוננת.

זאת ועוד, עיון בפרוטוקול השיחה בין המתלוננת לאמה (ת/13 התייחסות מפורטת לשיחה תינתן בהמשך), שנערכה בלא ידיעת האם שהשיחה מוקלטת (ע"י הדודה ס.ט) תיתן תשובה למהות שהעלתה התובעת. כך במהלך השיחה אכן אומרת האם ג. למתלוננת **"... נתתי לך מפתח, נתתי לך מפתח כדי שתשני בחדר, הגנתי עלייך, אני רבתי, אני**

התווכחתי איתו ואת בעצמך ראית" (ת/13 עמ' 5 ש' 1-3).

לא יכולה להיות מחלוקת על כך שמתוך הדברים האמורים עולה שאמה של המתלוננת ידעה על הטענה כי הנאשם מבצע או מתכוון לבצע מעשים במתלוננת, ועל כן היא נתנה למתלוננת מפתח לחדר כדי להגן עליה.

ככלל, דבריה של האם שאישרה שנתנה למתלוננת מפתח לאחר ששמעה את תלונת המתלוננת כי הנאשם ביצע בה מעשים מגונים בחדרה, יחזקו גרסת המתלוננת בכל הנוגע לאישום הרביעי.

יחד עם זאת, מתוך אותה שיחה עולה גם שככל הנראה הטענה הנוספת שטענה המתלוננת בפני חוקרת הילדים שלפיה אמה של המתלוננת ראתה את מעשי הנאשם לא היתה טענה מדויקת. על העובדה האמורה ניתן ללמוד מתוך כך שבמהלך אותה שיחה אמרה המתלוננת לאימה **"אחרי כל מה שסיפרתי לך ולא עשית כלום"** (ת/13 עמ' 4 ש' 15) ובהמשך אמרה האם למתלוננת **"אני יודעת מה קרה ממה שאת סיפרת לי"** (ת/13 עמ' 5 ש' 16). והאם ממשיכה ואומרת **"ל. נכון שאת סיפרת לי מה שקרה?"** (עמ' 5 ש' 23) והאם ממשיכה **"ל. תראי, אני יודעת מה קרה ממה שסיפרת לי, את מבינה"** והבת משיבה **"אבל לא ראית, לא ראית, את לוקחת את זה באופן נורמאלי"** (ת/13, עמ' 6 ש' 15-17. ההדגשות אינן במקור - א.ח.). הדברים שהובאו מתוך השיחה יעידו כי אמה של המתלוננת לא ראתה על פי טענתה את מעשי הנאשם, וכל שידעה על המעשים הנטענים היה מתוך דבריה של בתה. בין סוגריים יוער לענין זה, כי מתוך הדברים עולה גם שעל פי דבריה, **האם לא האמינה לדברים** באופן מלא, וטענה בפני הקטינה כי היא ממציאה דברים ומגזימה.

לטענת הסנגור, במהלך חקירת הילדים מיום 27.12.17 (ת/1א) שטחה המתלוננת מספר גרסאות שונות הנוגעות לארועים המפורטים באישום הרביעי, כאשר בגרסה ראשונה סיפרה המתלוננת שהיה לה מפתח לחדר והנאשם לקח לה אותו בלילה, היא ישנה עם "שורט" חצי חצאית וכשהרגישה שמעלים לה את ה"שורט" הרימה ראשה וראתה את הנאשם. לטענתה, היא שאלה את הנאשם מדוע הוא רוצה לראות לה את התחתונים והיא הבהירה לו שתספר זאת לאמה, ועל פי סיפורה, הדבר היה כמו קוד בינה לבין אמה. לדבריה, הנאשם הפציר בה שלא תספר, ותוך כדי הפצרותיו אמה הגיעה לחדרה, שאלה מה קרה, פנתה לנאשם ושאלה אותו מה עשה למתלוננת ולמה איבר המין שלו בזקפה. לדבריה, הנאשם פחד והלך לשירותים. (ת/1א, עמ' 33 ש' 24-6).

לשיטת הסנגור, בחקירה הראשית מספרת המתלוננת גרסה שונה כאשר בגרסה זו היא מתארת שכשהיא הבחינה בנאשם היא קפצה ואמרה לו **"אתה רואה לי את התחתונים"** לאחר מכן טענה שהיתה מפוחדת, כעוסה ולחוצה, כן טענה שהרגישה קור ודגדוג ברגל, ולטענתה היא צרחה לאמא שלה את הקוד שקבעו ביניהם **"אל תעשה את זה"**.

עיון בכלל ה**הסתירות** שהוצגו בידי הסנגור לענין זה מעלה שמדובר בסתירות מינוריות בין גרסאות מתלוננת שהיא קטינה והן בשום אופן לא תוכלנה לקבל משקל כלשהו לענין מהימנות המתלוננת.

זאת ועוד, לדברי הסנגור במהלך חקירתה בידי חוקרת הילדים טענה המתלוננת כי תחילה הרגישה קור והרגישה שמנסים למשוך לה את ה"שורט", ובפני בית המשפט בחקירתה הראשית טענה שהרגישה שמישהו מזיז אותה, עוד הפנה הסנגור לכך שבפני חוקרת הילדים טענה המתלוננת שהיא שאלה את הנאשם מדוע הוא רוצה לראות לה את התחתונים וצרחה את הקוד בינה לבין אמה, ואז הגיעה האם לחדרה ושאלה את הנאשם מדוע איבר מינו בזקפה. לטענת הסנגור בחקירתה הראשית ציינה המתלוננת שבעת האירוע היא שאלה את הנאשם מה הוא עושה, והבהירה לו

שהיא הולכת לספר על מעשיו לאמא שלה, הוא מצידו ביקש ממנה שלא לספר לאם, ואז היא חזרה לישון. המתלוננת טענה שאינה זוכרת דבר אודות הקוד עליו דיברה בחקירתה בידי חוקרת הילדים והיא לא ציינה דבר הנוגע לכך שאמה ראתה את איבר מינו של הנאשם בזקפה.

מרבית הסתירות שהוצגו לענין זה יכולות להיחשב כסתירות מינוריות, ואולם הוצגו שתי סתירות שיכולות להיות בעלות ערך, הנוגעות למילת הקוד שהוזכרה במהלך החקירה בפני חוקרת הילדים ולאמירתה של המתלוננת לפני חוקרת הילדים כי האם אמרה לנאשם מדוע איבר מינו בזקפה.

סתירות אלה יכולות אמנם להיחשב גם כסתירות שנוגעות למגמתה הברורה של המתלוננת שלא לחשוף את ידיעתה של האם בכל הנוגע לארועים האמורים. יחד עם זאת, יצוין כי כפי שפורט לעיל בשיחה בין האם לבין המתלוננת, עולה בבירור כי האם ציינה בפני בתה כי שמעה על מעשי הנאשם מתוך דברי המתלוננת, ואין בשיחה כל רמז ממשי לכך שהאם ראתה דבר מיני כלשהו ביחס של הנאשם למתלוננת. (הקטינה אמנם אמרה לאם "אבל לא ראית לא ראית" אך מדברים אלה לא ניתן ללמוד בהכרח כי האם ראתה דבר כלשהו ועל כך יפורט בהרחבה בהמשך).

גם בכל הנוגע לאישום הרביעי הפנה הסנגור לסתירות שעלו בין גרסת הדודה ה.מ. בהודעתה במשטרה מיום 21.12.17 לבין גרסת המתלוננת, כאשר לשיטתו במשטרה תיארה הדודה ה.מ. שהמתלוננת ראתה את ידו של הנאשם בין רגליה.

לדברי הסנגור, בחקירתה של ה.מ. בבית המשפט מסרה הדודה ה.מ. גרסה שונה מגרסתה במשטרה, ואולם עיון בכלל טענות הסנגור **אינו מעלה** כי מדובר בסתירות שיכולות להיחשב כסתירות בעלות משמעות כאשר מביאים בחשבון שמדובר באי התאמות בין גרסת קטינה לבין גרסת דודתה של הקטינה שמתארת דברים ששמעה מהקטינה (עמ' 273 ש' 22-29, עמ' 274 ש' 1-3).

גם תיאוריה של הסבתא במשטרה שתיארה כי שמעה מהמתלוננת כי הנאשם נכנס למיטתה מישש אותה, והכניס ידו דרך המכנס הקצר שלבשה לאיבר מינה, לא יוכלו להיחשב כתיאורים שיעידו על חוסר מהימנות המתלוננת, בין היתר, מאחר ומדובר בתיאור שתיארה סבתה של המתלוננת של דברים ששמעה מפי המתלוננת, ובין היתר, גם מתוך כך שהתיאור שתיאר הסנגור אינו עולה באופן חד משמעי מדברי הקטינה.

לאור האמור לעיל, יש לקבל את תאורה של המתלוננת הנוגע לאישום הרביעי ויש לקבוע כי גרסתה של המתלוננת בעניין נשמעה כגרסה מהימנה לחלוטין.

אישומים חמישי ושישי

בכתב האישום פורטו שני אישומים נוספים, האישום החמישי בו יוחס לנאשם ארוע אחד של תקיפת המתלוננת בחגורה, והאישום השישי בו יוחס לנאשם ארוע בו היכה את אם המתלוננת בפניה ובהמשך סטר לאחיה הקטין של המתלוננת.

המתלוננת סיפרה על שני הארועים האמורים בחקירת הילדים מיום 27.12.17, והתיחסות לעבירות האמורות ניתנה בכתב הסיכומים הראשון מטעם המאשימה. המתלוננת לא נחקרה על האישומים האמורים במהלך חקירתה הראשית והנגדית בבית המשפט, ובסופו של יום המאשימה אף נמנעה מלהתייחס לאישומים האמורים בכתב סיכומיה השני.

כידוע, אמה של המתלוננת לא הובאה לבית המשפט ואחיה הקטין של המתלוננת נחקר אודות כלל הארועים במסגרת

חקירות ילדים מיום 31.12.17 (ת/3) ומיום 27.12.17 (ת/2), אך בחקירות אלה נמנע מלהתייחס לארועים המפורטים בכתב האישום.

בכלל הנסיבות האמורות, ולאחר שהמאשימה בחרה שלא לחקור את המתלוננת אודות הארועים המפורטים באישומים האמורים ובהמשך בחרה שלא להתייחס לאירועים בסיכומיה, לא ניתן יהיה להרשיע הנאשם בעבירות האמורות, ולפיכך יהיה מקום לזכות הנאשם מן העבירות האמורות, המפורטות באישומים החמישי והשישי לכתב האישום.

חקירה נגדית של המתלוננת

חקירתה הנגדית של המתלוננת בוצעה כ-10 חודשים לאחר חקירתה הראשית.

בחקירה הנגדית בחר הסנגור **שלא לשאול** את המתלוננת שאלות הנוגעות לארועים המפורטים בכתב האישום, ושאלות ההגנה נגעו אך ורק לאופן חשיפת הארוע בפני הסבתא והדודות. מובן שבחירת ההגנה לפעול כפי שפעלה היא בחירה לגיטימית, אך יחד עם זאת, מובן שהעובדה שההגנה לא שאלה שאלות הנוגעות לגרסת המתלוננת בכל הנוגע לארועי כתב האישום, תקשה על ההגנה לטעון לכך שבעדותה של המתלוננת נמצאו סתירות מהותיות או פערים או חוסר אחידות או חוסר הגיון.

בתחילת חקירתה הנגדית תיארה המתלוננת כי שהתה בבית סבתה כ-3 חודשים, ובדבריה אישרה שמספר שבועות בטרם הגשת התלונה סיפרה לסבתה על שארע לה ובהמשך סיפרה לדודותיה "ואז הלכנו למשטרה". המתלוננת ציינה כי היא הלכה לתחנת המשטרה לא באותו יום שבו סיפרה לסבתה (עמ' 556 ש' 10), ולדבריה סבתה אמרה לה ש"**הבן הזה יקבל מה שהוא צריך**" (עמ' 556 ש' 17).

המתלוננת ציינה כי בעת שסיפרה הדברים לסבתה סבה היה בבית, וכן ציינה "**אבל הוא לא היה לצידי**" (עמ' 558 ש' 2), לדבריה דודותיה רק הקשיבו לה וצינו שיעזרו לה, ובדבריה אישרה שבארוע מסוים סיפרה את שארע לה גם לסבתה וגם לדודותיה ביחד (עמ' 558 ש' 13-14).

על פי תיאורה, דודותיה וסבתה שאלו מה הרגשתה, ושאלו "**מה הוא עשה לך בדיוק?**" (עמ' 559 ש' 1).

המתלוננת סיפרה בהמשך כי היא היתה זו שרצתה לדבר שוב ושוב עם דודותיה וסבתה, (עמ' 559 ש' 27), ובדבריה הסבירה כי רצתה לדעת אם הן "עדיין רציניים". (עמ' 550 ש' 9).

דבריה אלה של המתלוננת אודות רצונה לספר שוב לסבתה ודודותיה על האירוע מתוך כוונה לדעת אם הן עדיין מתייחסות לדבריה ברצינות, נשמעו כדברים אותנטיים.

המתלוננת נשאלה אלו שאלות שאלו אותה סבתה ודודותיה, והשיבה באופן כללי "**באיזה צורה הוא התחיל לגעת בי, נגיד**" (עמ' 561 ש' 28), המתלוננת אישרה שדיברה עם סבתה לפני שדיברה עם החוקרת, והסבירה כי אינה זוכרת אם לפני שדיברה עם החוקרת שוחחה גם עם דודותיה. המתלוננת תיארה שדיברה עם אביה ועם אחיה באוטו (עמ' 562 ש' 29), ותיארה כי אביה לא ידע על שארע לה (עמ' 563 ש' 4).

המתלוננת סיפרה שבעת הגעתה למרכז החירום, לאחר שיחתה עם חוקרת הילדים, האדם הראשון לו אמרה שהארועים שתיארה לא ארעו באמת, היתה העו"ס ד., והדבר נעשה בחדרה של ד. (עמ' 563 ש' 22).

המתלוננת תיארה כי כשהלכה לדבר עם עו"ס ד. **"הייתי בפאניקה, אז אני אמרתי לה שזה לא נכון כל מה שקרה"** (עמ' 565 ש' 16), וכן אמרה עוד כמה דברים שאינה זוכרת. המתלוננת ציינה שהיא חושבת שהיא דיברה עם עוד אנשים על כך, והיא אינה זוכרת את אותם אנשים (עמ' 565 ש' 19), אך עם ד. היא דיברה יותר מפעם אחת.

המתלוננת אישרה למעשה שהיא דיברה על כך גם עם עורכת דין בשם ד., וכן שהיא חושבת שהיא דיברה גם עם עו"ס בשם ת. (עמ' 567). בהמשך חקירתה אישרה המתלוננת שסיפרה זאת לעו"ס בשם ק. כאשר ק. האמורה היתה שואלת אותה **"עוד פעם ועוד פעם"** על מה שקרה (עמ' 607 ש' 7 עד עמ' 608 ש' 24). המתלוננת אישרה שלא דובר במילה שנזרקה לאויר אלא שהיו שיחות והיה דו שיח על הנושא. (עמ' 609 ש' 20).

מתוך כלל הדברים שציינה המתלוננת ופורטו לעיל עולה כי על פי דבריה, שוחחה המתלוננת עם מספר אנשים במהלך שהותה במרכז החירום, ולאותם אנשים אמרה כי דבריה לחוקרת הילדים היו דברי שקר. המתלוננת ציינה שגם כשאביה בא לבקרה במרכז החירום אמרה לו לגבי הפגיעה **"זה לא קרה"**, ולדבריה הוא לא האמין לה. (עמ' 568 ש' 22-24).

לטענתה כשחזרה לביתו של אביה, האב ממש לא רצה לדבר איתה על הארועים, ויצוין כי דברי המתלוננת בענין זה תאמו לדברים שציין אביה בחקירתו. המתלוננת המשיכה וציינה כי היא אינה זוכרת האם כשהיתה עם אביה בבית היא דיברה איתו על כך, (עמ' 570 ש' 21-25). המתלוננת לא זכרה אם אמרה לאביה שהביא אותה לשיחה אצל הגב' לאה חודדי, שהיא אמרה לגב' חודדי שהיא לא עברה פגיעה מינית. (עמ' 573 ש' 27-28).

יצוין כי בחקירתו של אבי המתלוננת ציין האב שכאשר יצאה המתלוננת מהשיחה עם הגב' לאה חודדי ביום 2.1.19, אמרה לו המתלוננת כי בשיחה עם הגב' חודדי היא ציינה בפניה שהיא **כן עברה פגיעה, "שהיא אמרה ללאה שהיא כן עברה פגיעה"** (עמ' 318 ש' 6).

המתלוננת ציינה אמנם בפני הגב' חודדי כי לא עברה פגיעה אך אמרה לה גם שבבית המשפט תגיד אמת, ולשאלה מתי החליטה לספר את האמת, השיבה **"אמרו לי במשפטים ובדיונים לא משקרים"**.

המתלוננת תיארה כי הגעתה לחקירה נגדית לאחר החקירה הראשית התעכבה, כי היא היתה בסטרס, וכשהגיעה לדבר איתה מישהי מהרווחה, היא סיפרה לה שהיו לה מחשבות אובדניות ואז היא הופנתה לבית חולים שם אושפזה למשך יום אחד.

המתלוננת נשאלה למי היא אמרה שהיא רוצה לחזור לבית המשפט, והשיבה שהיא אמרה את זה **"ללאה, לד. ולאבא שלי"**. המתלוננת אישרה שהנאשם ואמה **"כבר לא ביחד"**. (עמ' 587 ש' 29) וכעת אמה מאמינה לה, והיא אף הוציאה צו הרחקה לנאשם.

המתלוננת ציינה כי היא פוגשת באמה פעם בשבוע, וטענה כי היא דיברה עם אמה על המשפט פעם או פעמיים, (עמ' 588 ש' 30 - עמ' 589 ש' 4). בהמשך תיקנה המתלוננת והסבירה כי היא דיברה עם אמה בפגישה אחת פעמיים על המשפט.

המתלוננת אישרה כי היא רוצה שאביה ואמה יחזרו להיות ביחד, אך לדבריה היא יודעת שזה לא יקרה כי הם התגרשו ולאביה יש חברה. (עמ' 591). מובן שמדובר באמירה טבעית של ילד שרוצה שהוריו יחזרו, ואין לתת לאמירה זו כל משקל בעת בחינת התנהלות הקטינה.

המתלוננת סיפרה כי סבא שלה לא היה לצידה בכלל, (עמ' 591 ש' 26) ובדבריה ציינה כי היא שמה לב שסבא שלה שמע את דבריה, והיה סכסוך בינו לבין סבתא שלה, כי סבתא שלה אמרה לו **"אני לא מאמינה שאתה יכול לראות בן אדם כזה"**. לדבריה הדבר ארע בבית של סבתה בסלון. המתלוננת השיבה כי אינה יודעת מדוע סבה אמר לה **"הוא לא עשה לך כלום"**, (עמ' 596 ש' 14).

כאשר נשאלה המתלוננת מה ארע מתחת לבית סבתה בטרם הגשת התלונה, השיבה כי היא לא נכחה בארוע אך צפתה בהתרחשות מחדרה. על פי שתיארה, **"כאילו אני ראיתי בינם איזה שהוא משהו, אבל אני לא הבנתי ממש מה קורה ואז בת דודה שלי התחילה לבכות"** (עמ' 595 ש' 12-13).

תיאורה של המתלוננת שבו הסבירה שלא ראתה באמת את הויכוח מתחת לבית סבתה יכול להיחשב כתיאור שמעיד על אמינות, חוסר רצון להגזים ולהעצים ארוע.

המתלוננת הופנתה לעובדה שבמשך כשנתיים היא סיפרה למספר אנשים שנפגעה מהנאשם ולאנשים אחרים תיארה שלא נפגעה, וכשנשאלה כיצד נדע מתי היא משקרת ומתי לא, שתקה וכשנשאלה אם אין לה תשובה השיבה **"אין לי"**.

בהמשך חקירתה הופנתה המתלוננת לקלטת השיחה בינה לבין אמה, ובדבריה השיבה שהיא חושבת שהשיחה בוצעה בטלפון של סבתה, אך היא אינה זוכרת מי התקשר למי. המתלוננת הופנתה לעובדה שלאחר שיחת הטלפון שבה איימה עליה אמה, היא הגיעה לחוקרת הילדים ותיארה לה את מעשי הנאשם למרות איומי אמה, וכשנשאלה האם לא נבהלה מהאיומים השיבה **"ניסיתי לא להיבהל"**. (עמ' 602 ש' 24).

המתלוננת נשאלה האם כל מה שאמרה לגב' חודדי בכל הנוגע לשקריה לחוקרת הילדים דהן היא אמרה גם ליתר האנשים ששוחחו איתה במרכז החירום והשיבה **"כן, כי אמא שלי רצתה את ס. בחזרה"**. תשובתה זו של המתלוננת נראתה כתשובה גלוית לב, שבה הבהירה שכאשר שיקרה ואמרה במרכז החירום כי הנאשם לא פגע בה, היא אמרה זאת בשל כך שאמה רצתה לחזור ולחיות עם הנאשם.

המתלוננת נשאלה על ידי בית המשפט האם לאחר שחזרה בה וסיפרה שלא נפגעה בידי הנאשם הלכה לאמה ואמרה לה **"אני ילדה טובה, אני עשיתי מה שביקשת ממני"** ובתשובתה השיבה **"סוג של כן. אפשר להגיד. כאילו משהו כזה. אפשר להגיד"**. המתלוננת הבהירה כי לא אמרה לאמה בפועל דבר, אך היא ידעה שאמה תשמח כי יהיה לה את בעלה בחזרה.

המתלוננת המשיכה וציינה **"אני אומרת לכם את זה עכשיו. היא היתה לוחצת עליי ... אמרה לי שהם יקחו את הילדות שלי ויפרקו כאילו לכל מקום. זה הטריד אותי אפשר להגיד. כשהיא עשתה צו הרחקה ודברים כאלה אז אמרה עכשיו זה בסדר, עכשיו ס. אשם"** (עמ' 612).

המתלוננת הוסיפה ואמרה **"אתם צריכים להכיר את אמא שלי"**. בהמשך הרכינה ראשה לשולחן ובכתה. (עמ' 612).

מכלל הדברים שנשמעו בעדותה של המתלוננת ניתן להעלות כי מדובר במתלוננת שנשמעה במהלך עדותה כמי שמנסה

לתאר תיאורי אמת. בפני המתלוננת עמד קושי מובנה להסביר את חזרתה במשך תקופה ארוכה מתלוננתה בשל איומי אמה, ואת שינוי הכיוון הנוסף שעשתה כאשר הגיעה לבית המשפט וציינה כי כל שסיפרה מלכתחילה היה אמת.

מדובר במצב שגם אדם מבוגר היה מתקשה להסבירו.

שיחת הטלפון עם האמא

בסיכומיה הפנתה ב"כ המאשימה לכך שבהמשך חקירתה הראשית של המתלוננת נשאלה המתלוננת האם ייתכן כי מישו אמר לה להגיד משהו בקשר לתלונתה, והמתלוננת הכחישה זאת בכל תוקף (עמ' 2285 ש' 23-21).

לאחר הכחשתה זו הושמעה למתלוננת השיחה הטלפונית המוקלטת עם אמה (שצויינה לעיל - ת/13), שם האם אומרת למתלוננת לא להתלונן על הנאשם ומאיימת שלא תספר על שביצע בה הנאשם פן תופרד ממשפחתה, אמה תישלח לכלא, שם תתאבד והדבר ירבוץ על מצפון המתלוננת לנצח. (מדובר בשיחה טלפונית שהוקלטה טרם הגשת התלונה במשטרה ע"י הדודה ס.ט.).

עיון בפרוטוקול השיחה המוקלטת בין אם המתלוננת למתלוננת (ת/13), מעלה כי מדובר בשיחה קשה בין האם לבת, שבה עושה האם מאמצים ניכרים לגרום לכך שהקטינה לא תתלונן על מעשי הנאשם, וזאת תוך איומים כי אם תתלונן היא תופרד ממשפחתה וגם האם תוכנס לכלא.

יצוין כי בעדות הקטינה מאשרת הקטינה כי אכן הדוברות העיקריות בשיחה הן היא ואמה. (עמ' 288 ש' 15), והדוברת 1 בשיחה אינה ס.ט, כפי שמפורט בפרוטוקול אלא אמה (עמ' 287 ש' 13-1).

במהלך השיחה (השיחה נוהלה בשפה הספרדית ותורגמה לשפה העברית, התמלול הוגש לבית המשפט ת/13) אומרת אמה של המתלוננת למתלוננת, בין היתר, את הדברים הבאים:

"אני לא אוכל להגן עלייך, אני לא אוכל להיות איתך, לא הסבים שלך ולא הדודים שלך, אף אחד, הם לא יוכלו להגן עלייך. אם יקחו אותך למשפחה אחרת ואת לא תוכלי לראות את הסבים שלך ... לכן תדעי אם את הולכת לצפון אם יתנו לך משפחה בצפון ... (ת/13 עמ' 1 ש' 24-16) זה מה שאת רוצה? את רוצה שאני אטול את חיי לא? זה מה שאת רוצה? ... כי מהרגע שאת תתלונני על ס. (הנאשם - א.ח) את מבינה, יבואו יקחו גם אותי ואז איבדתי את הכל (ת/13 עמ' 2 ש' 37-32) ..."

יקחו לי את התינוקת ואת שניכם יקחו לאלף עזאזל, את מבינה? ..., אני אתאבד, את מבינה, יכניסו אותי לכלא ואני הולכת ליטול את חיי כי אני לא הולכת לסבול את זה" (ת/13 עמ' 3 ש' 13-5) ... אבל אל תעזי להתלונן על ס. ואל תעזי להתלונן עליי, את מבינה, כי אז באמת את תקחי את זה על המצפון כל החיים אם יקרה לי משהו, את תקחי את זה עלייך כל החיים (ת/13 עמ' 3 ש' 39-28).

עוד אמרה אמה של המתלוננת למתלוננת במהלך השיחה את הדברים הבאים: **"אני התווכחתי איתו, אני רבתי איתו, אני אמרתי לו "אתה לא תעשה יותר דברים לילדים" את מבינה? ... אני לא נתתי לך מפתח, נתתי לך מפתח כדי שתשני בחדר, אני רבתי, התווכחתי איתו" (ת/13 עמ' 4 ש' 36 עמ' 5 ש' 5).**

מדובר בשיחה ארוכה בת כ-8 עמודי פרוטוקול, שממנה עולים **איומים קשים** של אם המתלוננת על המתלוננת, שאם תתלונן על הנאשם יקרו דברים קשים ביותר, האם תתאבד או תילקח לכלא והמתלוננת תילקח למשפחה אחרת ותנותק ממשפחתה. השיחה מלווה בצעקות של האם על המתלוננת ובבכי של המתלוננת, שאינה מבינה מדוע אמה אינה מסייעת לה. מתוך הדברים הנאמרים בשיחה ואופן ניהול השיחה ניכרת האוטנטיות של השיחה ושל הדברים הנאמרים בה.

אי אפשר להישאר אדיש לשיחה ולא יכולה להיות מחלוקת על כך שמדובר באיומים קשים של האם כלפי בתה, המתלוננת, שבוודאי לא הותירו את המתלוננת אדישה, הם השפיעו על התנהגותה השפעה ממשית ובפועל השפיעו ככל הנראה גם על החלטתה לחזור בה מתלוננתה (על אף שהוגשה לאחר השיחה).

לא יכולה להיות מחלוקת גם על כך ששיחה זו שהוקלטה בלא ידיעת האם בעת שהאם השמיעה דברים ספונטניים, תחזק באופן ממשי גם את הטענה הנאמרת כיום מפי הקטינה (ומקבלת גיבוי הן מהגב' ח.ט והן מאבי הקטינה ועדים נוספים) שלפיה לאורך כל התקופה שהיתה במרכז החירום נהגה אימה לארח אותה ולשכנע אותה לדבוק בגרסה שלפיה הנאשם מעולם לא פגע בה.

מתוך השיחה עולה גם כי אמה של המתלוננת היתה מודעת היטב לטענות המתלוננת כנגד הנאשם, והיא אף אמרה במפורש כי היא התווכחה עם הנאשם ואף נתנה לקטינה מפתח כדי שתישן בחדר כשהיא מוגנת.

יוער כי במהלך כל חקירתה בבית המשפט ניסתה המתלוננת להסתיר את העובדה שאמה ידעה על טענותיה כנגד הנאשם, **וזאת כפי שפורט לעיל** ואולם הדברים העולים מתוך השיחה מעלים בבירור כי אמה של המתלוננת ידעה גם ידעה על הדברים. יצוין כי בתום השמעת השיחה המוקלטת אישרה המתלוננת כי אמה ידעה על טענותיה על מעשי הנאשם. נסיונה של המתלוננת להגן על אמה יחזק התחושה שכלל התנהלותה לרבות חזרתה מן הדברים שמסרה בחקירת הילדים הראשונה נבעו מרצונה להגן על האם, בין היתר, מתוך החשש שיקרו הדברים שאותם תיארה האם למתלוננת.

יחד עם כל זאת, עולות מתוך השיחה בין המתלוננת לאמה גם עובדות נוספות הנוגעות לשאלה האם ראתה האם דברים שעשה הנאשם למתלוננת, כפי שטענה המתלוננת בחקירת הילדים.

במהלך חקירתה בפני חוקרת הילדים מסרה הקטינה בכל הנוגע לאישום הרביעי, בין היתר, כי במהלך הארוע **"ואמא שלי באה ואומרת מה, מה קרה כאן, מה אתה עשית לה, למה אתה פה, למה אמצע שלך ממש למעלה וכל זה, הוא פוחד והלך לשירותים"** (ת/1 עמ' 33 ש' 19-20) ... **זה היה פעם ראשונה שאמא שלי ראתה אותו עושה מה שהוא עושה"** (עמ' 36 ש' 1). מתוך הדברים הבאים עולה כי בחקירת הילדים סיפרה הקטינה כי במהלך הארוע הרביעי נכנסה אמה לחדר, ראתה את ה"אמצע" של הנאשם למעלה, ושאלה **"מה אתה עשית לה"** ולדבריה זו היתה הפעם הראשונה שאמה ראתה מה עשה הנאשם.

דא עקא, שבמהלך השיחה בין האם למתלוננת שנשמעה כשיחה אותנטית, חזרו ועלו מספר פעמים אמירות שמהן ניתן להסיק שכל ידיעתה של האם על טענות המתלוננת נבעו מתוך דברים ששמעה האם, ולא מתוך דברים שראתה ואין כל אישוש מובהק לכך שהאם ראתה את מעשיו של הנאשם, כפי טענת המתלוננת בחקירת הילדים.

כך במהלך השיחה אומרת המתלוננת לאמה **"אחרי כל מה שסיפרתי לך ולא עשית כלום"** (ת/13, עמ' 4 ש' 14),

ומאמירה זו ניתן להסיק כי טענת המתלוננת הינה כי ידיעתה של האם על טענותיה של המתלוננת נובעת מתוך אמירותיה של הקטינה בלבד, ולא מתוך דברים שראתה האם.

זאת ועוד, בהמשך השיחה שואלת אמה של המתלוננת את המתלוננת "ל. את לא רואה נכון את הדברים ... אני יודעת מה קרה ממה שאת סיפרת לי. את מבינה. הרי את סיפרת לי אני יודעת, את מבינה? מכל מה שקרה את סיפרת לי או לא? נכון? סיפרת לי? ... ל. נכון שסיפרת לי מה שקרה?" ותשובתה של המתלוננת היתה "כן". מדברים אלה עולה כי האם אמרה מספר פעמים למתלוננת שידיעתה נובעת מתוך דיווחי המתלוננת ולא יותר מכך, והמתלוננת אישרה דברי האם, ולא השיבה כי אמה גם ראתה דברים (עמ' 5 ש' 14-24).

גם בהמשך אמרה האם למתלוננת "ל. תראי אני יודעת מה קרה ממה שסיפרת לי את מבינה?" והמתלוננת משיבה "אבל את לא ראית, לא ראית, את לוקחת את זה באופן נורמלי". מתוך דברי אמה המתלוננת עולה כי האם חוזרת על כך שהיא יודעת על מה שקרה מתוך מה שסיפרה המתלוננת. מתוך תשובת המתלוננת לא ניתן להבין אם כשאמרה לאמה המתלוננת "לא ראית, לא ראית" כוונתה היתה לומר שהאם ראתה את מעשי הנאשם אך לא עשתה כלום, או שכוונתה היתה שהאם לא ראתה כלום ולכן היא "לוקחת" את הענין באופן נורמלי ולא מתערבת. (השיחה נוהלה בספרדית והקלטת השיחה לא הוצגה בפני בית המשפט).

בפועל הקטינה לא נשאלה בחקירתה הראשית על ידי התובעת בבית המשפט מה היתה כוונתה בדברים האמורים, והמתלוננת לא התייחסה בדבריה בבית המשפט בכל דרך לסוגיה האמורה. מתוך כלל הדברים שצוינו לעיל, ניתן להסיק בסופו של דבר גם את המסקנה המקלה עם הנאשם שלפיה מתוך השיחה עלתה המסקנה שבניגוד לדברי הקטינה בפני חוקרת הילדים, אמה לא ראתה כל התרחשות מינית הנוגעת לנאשם ולמתלוננת. יוער לעניין זה כי גם המאשימה בעצמה בסיכומיה השניים נמנעה מלטעון, שבדבריה האמורים כיוונה הקטינה לכך שאימה ראתה את המעשים המיניים.

לא זאת אף זאת, כפי שפורט לעיל מתוך דברי האם בחקירה עולה גם טענת האם שלפיה הקטינה ממציאה דברים ומגזימה, או כפי שצינה זאת האם "ל. , ל. תראי את לא רואה את הדברים נכון, את ממציאה את הדברים ואת מגזימה מאוד" (ת/13 עמ' 5 ש' 14-15).

זאת ועוד, במהלך השיחה טוענת האם כלפי המתלוננת כי היא מושפעת ומודרכת על ידי דודותיה, וכדברי האם "ואת מודרכת על ידי ההשפעות הרעות של ס. ושל ג. זה מה שקורה, אבל את לא רואה את מה שהולך לקרות" (ת/13 עמ' 3 ש' 16-18).

מובן שלא ניתן לדעת מדוע אמרה אמה של המתלוננת למתלוננת את הדברים האמורים, וברור שהאפשרות הסבירה ביותר והכמעט וודאית היא שדבריה של האם נבעו מתוך רצונה להגן על הנאשם שהוא בן זוגה ואבי בנותיה כדי לשמור על התא המשפחתי בו היא חיה באותה עת.

יחד עם זאת, לא ניתן לשלול לחלוטין את הטענה שלפיה מדובר בדברים אותנטיים שנאמרו ע"י האם, שסברה בעצמה כי המתלוננת ממציאה דברים ומגזימה, וכי דבריה של הקטינה נאמרים תחת השפעת או הדרכת דודותיה. המאשימה בחרה שלא להביא לעדות את אמה של המתלוננת, ולשאול אותה שאלות הנוגעות לכלל דבריה, אך לאחר שהמאשימה בחרה להתייחס לאיומים שאיימה האם כלפי הקטינה לא ניתן יהיה להתעלם גם מן הדברים האחרים שנאמרו על ידי האם, שסתרו את דברי המתלוננת והציגו חשש כי המתלוננת מעלה טענות שקריות תחת השפעת דודותיה. לעניין זה

ראוי להזכיר מנגד, כי לאמה של המתלוננת נולדו שני ילדים מהנאשם, ומובן שיש לקחת עובדה זו בחשבון כאשר בוחנים את התנהלות האם ביחס למתלוננת ואת נכונותה לקבל את דברי המתלוננת.

התיחסות לשקרי המתלוננת ביחס לבני משפחה

המתלוננת ציינה לא מעט פעמים דברים שבהמשך נטען לגביהם על ידה עצמה ועל ידי בני משפחתה שהם דברים שקריים. כך כאשר נשאלה דודתה של המתלוננת ס.ט, האם המתלוננת משקרת כאשר היא אמרה שדודתה אמרה לה לספר את הסיפור שהנאשם פגע בה, השיבה הדודה "כן, היא משקרת, זה לא נכון, זה לא נכון" (עמ' 348 ש' 1).

גם סבתה של המתלוננת ודודתה ה.מ טענו שכשאמרה המתלוננת שהן הסיתו אותה להעליל על הנאשם היא שיקרה.

דבריהן של הסבתא והדודות בבית המשפט חזרו למעשה על דברים שאמרו קרובות המשפחה בתחנת המשטרה.

לא יכולה להיות מחלוקת על כך שמדובר בבני משפחה שאוהבים את המתלוננת, ובמהלך כל התקופה האחרונה תמכו בה.

דבריהם אלה של העדים שהגדירו טענותיה של המתלוננת כשקר בלא לנסות להסביר התנהגות המתלוננת יחזקו את תחושת חוסר הבהירות העולה מתוך העובדה שבעת שהיתה המתלוננת במרכז החירום וסיפורה, כי בפועל טענתה שהנאשם פגע בה היתה שקרית, בחרה המתלוננת לומר כי טענתה הראשונה כי הנאשם פגע בה **נאמרה בעקבות לחץ שהפעילו עליה קרובי משפחה.**

המתלוננת לא היתה מחויבת לומר זאת, היא יכלה לומר כי העלילה על הנאשם עלילות מתוך מצוקתה הפרטית ומתוך רצונה לגרום לכך שהנאשם שהכה באמה, יעזוב את הבית, אך תחת זאת היא ציינה באופן חוזר ונשנה כי דבריה נאמרו כתוצאה מלחץ שלחצו עליה קרובי משפחתה.

בעת שאמרה המתלוננת את שאמרה היא היתה כבר ילדה כבת 12, וניתן להניח שהבינה היטב את משמעות דבריה. המתלוננת יכלה להבין שדבריה יגררו באופן מיידי חקירת קרובי משפחתה על גרסתה, ויעמידו אותם, לכל הפחות, במבוכה, ויתכן אף שהם יועמדו בסיכון ממשי.

מובן שכל הנראה דבריה של המתלוננת כי הושתה בידי דודותיה נאמרו מתוך כך שנדחקה על ידי אימה באיומים קשים לומר זאת. יחד עם זאת, ועל אף זאת, עדיין יש לומר כי בחירתה של המתלוננת, להטיל את האחריות לכך שסיפורה כי הנאשם פגע בה על קרובי משפחתה האוהבים, הינה בחירה המעמידה קושי מסוים בפני זה הבא לבחון מתי אומרת המתלוננת אמת ומתי לא.

עדות השניה של אבי המתלוננת מר מ.א.ש מיום 2.6.19

כפי שצוין לעיל, העד הוא אביהם הביולוגי של המתלוננת ואחיה.

לאחר הגשת הסיכומים הראשונים מטעם הצדדים ולאחר שהובהר שעם כניסתה של המתלוננת למרכז החירום היא חזרה בה מעדותה, זמן אביה של המתלוננת לחקירה נוספת בתחנת המשטרה ביום 14.1.19 (ת/ה7).

במהלך חקירתו הראשית השניה מיום 2.6.19 סיפר האב כי בתו נכנסה למרכז החירום זמן קצר לאחר הגשת התלונה, ושהתה שם כחמישה וחצי חודשים **מיום 26.2.18 עד 12.8.18**. לדבריו לאחר יציאתה ממרכז החירום היא עברה לגור בביתו.

במהלך עדותו תיאר העד כי מיד לאחר כניסתה למרכז החירום דיברה המתלוננת עם אנשי המרכז וסיפרה להם כי לא חוותה את הפגיעה עליה דיווחה לחוקרת הילדים. עוד תיאר כי בחודשים הראשונים לאחר שנכנסה המתלוננת למרכז החירום ניתנה למתלוננת האפשרות לשוחח איתו ועם אמה, ולדבריו באותה תקופה ציינה בפניו המתלוננת כי אמה מפעילה עליה לחץ כדי שתחזור בה מתלוננתה, ותאמר כי דודותיה הכניסו לה את הדברים לראש. עוד איימה אמה עליה ואמרה לה **"אוי ואבוי לך אם תספרי את הדברים האלה אחרת אני אכנס לכלא"**. (עמ' 308 ש' 19-23; עמ' 311 ש' 26).

במהלך עדותו תיאר העד כי מספר ימים לפני שפנה לגב' לאה חודדי, בחודש ינואר 2019, (עמ' 315 ש' 28; עמ' 312 ש' 5), אמרה לו בתו שהיא רוצה לחזור בה, שמאוד קשה לה לראות את אמה בזמן שזה קורה. לדבריו המתלוננת אמרה לו **"אבא, אני מגנה על אמא, כי היא אמרה לי שאם אני לא מגנה עליה אז היא תיכנס לכלא"**. המתלוננת ציינה כי **"עדיין קשה לה לשאת את המשקל הכבד הזה"** (עמ' 310 ש' 4), וביקשה מאביה לעזור לה. המתלוננת ציינה בפני אביה כי היא רוצה לחזור בה וקשה לה (עמ' 310 ש' 1-2). עוד ציין האב כי **"אמא שלה זאת שמשכנעת אותה שהדודות אמרו לה שזה קרה"** (עמ' 311 ש' 17).

לדברי האב, בכל זמן שהותה במרכז החירום מיום 26.2.18 עד 12.8.18, הוא שמע מהמתלוננת שהיא לא נפגעה כל פגיעה (עמ' 314 ש' 2; עמ' 313 ש' 21-28). לדבריו, המתלוננת עברה להתגורר איתו לאחר יציאת ממרכז החירום, ובמשך ארבעה חודשים עד לחודש ינואר 2019 **"היא מחזיקה בשקר הזה שלא היתה פגיעה"**. (עמ' 314 ש' 26 - עד עמ' 315 ש' 2).

העד ציין כי מרגע "התפוצצות" הפרשה הוא **"מחזיק באותה גרסה שכן היתה פגיעה"** (עמ' 316 ש' 22-24), קרי שעל פי הבנתו לכל אורך הדרך הוא סבר שבתו כן נפגעה מן הנאשם. העד הסביר את השינוי שחל בגרסאות בתו, בכך ש**"ברגע שהיא מנסה להגן על אמא שלה היא מסוגלת לעשות כל דבר"** (עמ' 316 ש' 28).

לדבריו, ברגע שהמתלוננת עברה למרכז חירום והחלה להגיד כבר בפגישה הראשונה שלא היתה פגיעה, הוא הבין שאמה משפיעה עליה (עמ' 317 ש' 14), והיא מנסה להגן עליה כדי שלא תיכנס לכלא.

מדובר בעד שעל פי דבריו שמע מבתו מספר פעמים על הלחץ שמפעילה עליה אמה, לחזור בה מתלוננתה, ולומר כי דודותיה שכנעו אותה להגיש את התלונה, ולדבריו הוא מעולם לא האמין לכך שבתו לא נפגעה. דבריו אלה של העד משתלבים היטב עם גרסאות גיסותיו, ס.ט.וה.מ. והם גם משתלבים היטב עם ההקלטה שהוגשה לבית המשפט, שם נשמעת אמה של המתלוננת מאיימת על המתלוננת במילים נחרצות ובוטות, כי אם לא תחזור בה מהתלונה היא עצמה תיכנס לכלא.

עוד ציין העד בחקירתו שלאחר השיחה בין חוקרת הילדים, הגב' לאה חודדי, לבין המתלוננת, ביום 2.1.19, ציינה

המתלוננת בפניו שהיא אמרה לגב' חודדי שהיא כן עברה פגיעה. (עמ' 318 ש' 6).

כאשר צוין בפני העד שבמהלך השיחה עם גב' חודדי חזרה המתלוננת על גרסתה שלא נפגעה, צוין העד כי הוא מופתע מכך. (עמ' 318 ש' 10-21), וצוין **"יכול להיות שהיא שיקרה"**. (עמ' 318 ש' 25).

יוער כי בהמשך דבריו (עמ' 326 ש' 4) מסביר העד את התנהגות בתו, בכך שלמרות שהיה לילדה אומץ לספר לו שכן נפגעה, עדיין היה לה פחד לספר זאת לאחרים מתוך חשש שאמה תיכנס לכלא (עמ' 326 ש' 4-5).

בהמשך לדברים שלעיל יוער כי לקראת סיום חקירתו נשאל העד האם הוא רוצה שהנאשם יילך לכלא, ובדבריו השיב **"מבחינתי, אם תשאל אותי, אני נותן לך את התשובה הזאת, כן"** וכשנתבקש להסביר זאת, השיב **"כי הילדה שלי עברה פגיעה"** (עמ' 312 ש' 2-4). דברים אלה משתלבים היטב עם דברים נוספים שאמר במהלך חקירותיו.

מן הדברים האמורים עולה אמנם מידה של כנות, ואולם הדברים האמורים מבטאים גם חוסר אובייקטיביות בולט שנובע מבטחונו המלא של העד כי בתו נפגעה בידי הנאשם.

מתי נודע לאב מן המתלוננת כי האם לוחצת עליה - בפתח חקירתו הנגדית נשאל אבי המתלוננת מתי נודע לו לראשונה מן המתלוננת שמופעל עליה לחץ לחזור בה מן העדות, ותשובתו היתה חדה, **"כמה ימים לפני שפניתי ללאה"** (עמ' 312 ש' 5), קרי בסביבות חודש ינואר 2019.

בהמשך חקירתו מציין העד כי ברגע שבתו עברה למרכז החירום, כבר בפגישה הראשונה במרכז היא אמרה שלא היתה פגיעה ומאותו רגע הוא חשב שאמא שלה משפיעה עליה. העד נשאל ע"י בית משפט איך ידע ותשובתו היתה **"כי זה ברור מאליו, היא מנסה להגן על אמא שלה כדי שלא תיכנס לכלא"**. (עמ' 317 ש' 14). העד השיב כי הוא ידע מתוך המובן מאליו והוא לא אמר שהוא ידע זאת מתוך דבריה של בתו.

העד ממשיך ומציין כי כשבתו עברה למרכז החירום היא אמרה שלא עברה פגיעה, ולדבריו **"כל הרווחה, כל מי שמעורב שם, אמרו שהיא מחזיקה בגרסה הזאת כדי להגן על אמא שלה"**.

העד לא צוין כי שמע על כך מהמתלוננת עצמה אלא רק מדברי אנשים במרכז. (עמ' 326 ש' 21-25).

העד נשאל שוב ע"י התובעת **"מתי ל. אומרת לך 'אמא אמרה לי להגיד שזה לא קרה', ובתשובתו השיב 'כמה ימים לפני שהייתי אצל לאה'"** קרי בסביבות חודש ינואר 2019 (עמ' 327 ש' 1).

כלל העובדות שצוינו לעיל, מעלות כי בחקירתו הנגדית היה העד נחרץ, והעיד כי **שמע** מביתו כי אמה לחצה עליה לחזור בה מתלונתה, רק בסביבות חודש ינואר 2019.

העד אמנם סיפר בתחילת חקירתו הראשית כי בתו רמזה ברמזים כלליים ולא ברורים על כך שכבר מעת כניסתה למרכז החירום, **"סיפרה לי ברמזים, לא בדיוק, .. כי זה בעצם מה שאמא שלה אמרה לה"** (עמ' 308 ש' 15-22) ודברים אלה משתלבים יותר עם טענתו העקבית בחקירתו הנגדית שלפיה הבין שהאם לוחצת על הבת **מתוך המובן מאליו** ולא דווקא מתוך דברים שאמרה הבת.

בחקירתו החוזרת של העד בידי התובעת כאשר נשאל העד האם המתלוננת סיפרה לו כבר בחודש אוגוסט על כך שאמא שלה אמרה לה לחזור בה, השיב העד בחיוב אך נראה כי תשובתו זו היתה תשובה לשאלה מדריכה ולא ניתן לתת לה משקל ממשי.

בכלל נסיבות הענין, ניתן לומר כי מתוך דבריו העקביים של העד בחקירתו הנגדית עולה כי לאורך כל תקופת שהותה של המתלוננת במרכז החירום וגם לאחר מכן, עד לפגישה עם הגב' חודדי ביום 2.1.19, חזרה המתלוננת גם בפני אביה על גרסתה כי לא נפגעה בידי הנאשם, והיא לא אמרה לו מפורשות כי עמדתה זו נובעת מתוך לחציה של האם.

ניתן לומר כי עדותו של אביה של המתלוננת בבית המשפט נשמעה ככלל כעדות הוגנת של אדם ישר, שניסה להציג בפני בית המשפט את העובדות כפי שהוא ראה אותן. יחד עם זאת, לא ניתן יהיה להתעלם מכך שכלל תשובותיו של העד הביעו עמדה שהיא לחלוטין אינה עמדה אובייקטיבית בכל הנוגע לאשמת הנאשם, ולמותר לציין כי כאשר מדובר בעמדה של אב המנסה ככל יכולתו לגונן על בתו האהובה מפני פגיעת בן זוגה של אשתו לשעבר, מדובר גם בעמדה שניתן להבינה.

זאת ועוד, דבריו של העד ביחס למתלוננת מציגים מתלוננת שבשלב האחרון בטרם החלטתה לחזור ולספר כי כן נפגעה מהנאשם הציגה מצוקה ממשית וכן הציגה גרסה שבעיניו נשמעה כגרסה אמינה שלפיה עמדתה הקודמת נבעה מתוך לחציה הקשים ואיומיה של אמה. על פי גרסת העד, למסקנה זו הוא הגיע בעצמו או מתוך רמזים עמומים של המתלוננת כבר מהרגע ששמע על טענתה שבעצם היא לא נפגעה.

עדות הגב' ס.ט. - דודתה של המתלוננת

לאחר שהמתלוננת סיפרה לגב' חודדי כי בדתה את התלונה, תחת השפעת סבתה ודודותיה, נחקרה דודתה של המתלוננת ס.ט. במשטרה באזהרה ביום 10.1.19. (ת/ב7).

במהלך עדותה בבית המשפט סיפרה הגב' ס.ט. על האופן שבו נודע לה על שארע למתלוננת, ובדבריה ציינה כי היא קיבלה שיחת טלפון מאמא שלה בלילה, שבה סופר לה מה סיפרה המתלוננת.

לדבריה למחרת היא הגיעה לעיר הדרומית לבית אמה, ואז סופר לה על "מה שהיה"

בכל הנוגע לשיחת הטלפון שהוקלטה בין האם לבתה, ת/13, ציינה העדה כי "ל. קיבלה שיחה מאמא שלה. היינו אני ול. באותו יום כשהיא קיבלה את השיחה. אז התחלתי להקשיב למה שג. אומרת לל. ומהרגע שאני שמעתי את זה אני קצת נבהלתי. כי אני שומעת את זה מאחותי. לקחתי את הנייד ועשיתי הקלטה ... שהיא אומרת לל. אה ... לא להעיד נגד הבן זוג שלה. אה ... ו... אחרת היא ... היא תקבל עונש". (עמ' 330 ש' 15-5).

העדה מסרה כי ביקשה מבעלה להעביר את ההקלטות ל"דיסק און קי" אשר אותו מסרה למשטרה ביום 3.1.18.

בעדותה בבית המשפט העידה העדה כי לא ייתכן שהשפיעה על המתלוננת להעליל על הנאשם, מאחר ולא התאפשר לה כלל להתראות עמה ולשוחח עמה וכדבריה "הפעם האחרונה שאני ראיתי את ל. זה היה בדיוק בשנה החדשה ... ולא ראיתי אותה עד דצמבר, ... זה לא היה ולא נברא. אני הייתי בנייתוח קיסרי" (עמ' 331 ש' 20-15). בהמשך חקירתה ציינה העדה כי "אני פעם אחרונה שראיתי את ל. זה היה בשנה החדשה וזהו, לא ראיתי אותה

שנה ... (עמ' 347 ש' 24).

זאת ועוד, בהמשך ציינה העדה כי את כל מה שהיא יודעת אודות ל. היא שמעה מאמה ובהמשך ציינה (עמ' 333 ש' 14-15; עמ' 345 ש' 8), ובהמשך ציינה שהיא מעולם לא שוחחה על הארועים עם המתלוננת (עמ' 345 ש' 12).

על פי דברי העדה, יום לאחר שקיבלה את הטלפון מאמה בה סיפרה לה על תלונות המתלוננת, היא הגיעה לבית אמה (עמ' 337 ש' 1-3), ובעת שהיא הגיעה לבית אמה, קיבלה המתלוננת שיחת טלפון מאמא שלה, ומאחר והטלפון היה "על רמקול" היא עצמה שמעה את השיחה והקליטה אותה בטלפון שלה. (עמ' 338 ש' 1-5).

בחקירתה במשטרה ציינה העדה כי הכל התחיל בדצמבר, לפני סוף שנת 2017, כאשר היא קיבלה שיחת טלפון מאמה או מהמ.מ אחותה, ובה סופר לה שהנאשם נכנס לחדרה של ל. וניסה להעביר את היד מתחת לתחתונים שלה, ולדבריה כשהיא שמעה זאת היא היתה בשוק (ת/ב' עמ' 2 ש' 7-13).

העדה עומתה עם העובדה שבמשטרה סיפרה כי שמעה על הארועים לראשונה רק באותה שיחת טלפון שקיבלה מאמה או אחותה, ובדבריה השיבה ש"היו כבר שמועות אבל אנחנו לא ידענו אם זה נכון או לא" (עמ' 341 ש' 18), וכשנתבקשה להסביר אילו שמועות היו, השיבה ש"לל. יש משהו בלב להגיד" (עמ' 341 ש' 25). העדה נשאלה אם אמה באה לספר לה על פניותיה של ל. ואמרה שאינה זוכרת. העדה אמרה שהיא כן זוכרת את ה"בום" שהיה באותו יום שאמה או אחותה התקשרו אליה או כדבריה "אני זוכרת רק את הבום שזה היה בשבילי, זה היה באותו יום שהם התקשרו אלי".

העדה הופנתה לכך שכבר ב-30.10.17, כחודשיים בטרם הגשת התלונה במשטרה, כתבה לנאשם הודעת פייסבוק, (שהוקראה במהלך חקירתו של מ.א.ש. (עמ' 319 ש' 29-23), ובה צוין כי "אם אתה יודע, לפי החוק אסור היה לתת נשיקה לל. בלחי ולעשות לה דגדוגים, מעשה שהחוק אוסר, מכיוון שאתה לא האבא הביולוגי של הילדים, פירוש הדבר לנגיעות גופניות של קטינה, מכל מובן, דבר שעלול לסבך אותך, וגם בנוסף הרמת ידיים על א. , מעשה שכבר אנחנו יודעים. חשוב שתדע שאנחנו יודעים הכל במשפחה ואנחנו מעודכנים על הכל, אז לטובתך כדי לא להמשיך ללכת יותר רחוק וגם לא להזיק לך ולעתידיך תעשה את הדבר הנכון. מאחלים לך ברכות". בדבריה השיבה העדה "אנחנו ידענו דברים בהדרגתיות" וכאשר נשאלה כיצד זה היא אומרת במשטרה שהפעם הראשונה שבה שמעה דברים שהיתה מאותה שיחה של אמה ואחותה באותו יום השיבה "אבל זה מה שסיפרו לי ... היו שמועות כאלה כמו שאמרתי". (עמ' 345 ש' 21). יוער כי דבריה של העדה לנאשם בהודעת הפייסבוק אינם מאיימים ישירות כי אם לא יפרד מג. אימה של המתלוננת היא תתלונן כי אנס את ל. כפי שציין הנאשם בחקירתו (עמ' 388 ש' 44-32).

העדה תיארה כי המתלוננת סיפרה לאחייניתה, (בתה הקטינה של אחותה ה.מ.), על כך שס. נכנס לחדרה, וכן ציינה כי היא שמעה זאת מאחותה ה.מ, אך כאשר הופנתה לדבריה של ה.מ שסיפרה כי היא יודעת על הארועים עם הנאשם מאותו יום בלבד, לא נתנה תשובה מספקת.

אכן מתוך דבריה של העדה לא ניתנה תשובה מספקת לשאלה כיצד זה ידעה העדה לשלוח לנאשם, חודשיים לפני הגשת התלונה, הודעת פייסבוק המפרטת נגיעות גופניות במתלוננת ומזהירה אותו לא להמשיך במעשיו, כדי שהדבר לא יזיק לו.

יחד עם זאת, עיון בהודעת הפייסבוק מעלה כי מדובר בהודעה המדברת על נשיקה בלחיים ודגדוגים, והיא אינה דנה במעשים מיניים חמורים יותר. האזהרה בהודעה אינה יכולה להיחשב גם כאיום להתרחק מאמה של המתלוננת פן יואשם באונס המתלוננת, ובנסיבות האמורות לא ניתן ליתן משקל ממשי להודעת הפייסבוק האמורה, ולא ניתן ללמוד ממנה על נסיונות להפליל הנאשם באמצעות המתלוננת.

יודגש כי האמור לעיל אינו יכול לשלול לחלוטין את הטענה שהנאשם בתחושתו האישית, כאשר קיבל ההודעה המרמזת למעשים מיניים, העצים מתוך טעות את האמור בהודעה וסבר כי מדובר באיום שמרמז על מעשים מיניים חמורים.

בסיכומיו טען ב"כ הנאשם כי כאשר נמצאת בפנינו הודעת הפייסבוק האמורה, המאיימת על הנאשם, כחודשיים טרם הגשת התלונה, ראוי היה שהמאשימה תבצע השלמת חקירה באמצעות זימונה של הדודה ס.ט ועימותה עם תוכן ההודעה, ומשלא פעלה כן המאשימה יש לראות בכך מחדל. בענין זה מקובלת עליי עמדת ב"כ המאשימה, שציינה בסיכומיה כי הסנגור הציג את הודעת הפייסבוק רק כאשר הדודה ס.ט כבר עמדה על דוכן העדים בבית המשפט ובפועל חקר הסנגור את העדה במפתיע אודות הודעת הפייסבוק שהוצגה לראשונה ב-"און ליין" לעדה במהלך חקירתה, ולא הוצגה קודם לכן לנציגת המאשימה, (עמ' 714 ש' 9-1).

בנסיבות הענין, כאשר בחר הסנגור שלא להציג הודעת הפייסבוק למשטרה בשלבים מוקדמים של החקירה, ובפועל הודעת הפייסבוק הוצגה למאשימה רק במהלך חקירתה השניה של הגב' ס.ט בבית המשפט לא ניתן היה לדרוש מהמאשימה לבצע השלמת חקירה אודות ההודעה האמורה, מה גם שכפי שצוין לעיל, ספק אם ניתן לראות בהודעה איום על תלונה בעבירת אונס. לאור זאת, יש לדחות טענות הסנגור הנוגעות להודעת הפייסבוק.

עדוּתה השניה של העדה ה.מ. - דודתה של המתלוננת

עדה זו היא אחותה של אם המתלוננת.

עדוּתה הראשונה נשמעה עוד בתחילת המשפט, אך לאחר שהוברר שהמתלוננת חזרה בה מגרסתה ומסרה כי סבתה ודודותיה שכנעו אותה להעליל עלילות על הנאשם, היא נחקרה באזהרה ביום 10.1.19 (ת/ד7), ובהמשך זומנה להעיד בשנית בבית המשפט.

גם עדה זו שללה מכל וכל את הטענה כי שכנעה את המתלוננת להעליל עלילות על הנאשם, (עמ' 364 ש' 8-1), ודבריה נשמעו כדברי אמת.

העדה אישרה כי לא ידעה דבר עד שאמה התקשרה אליה וחשפה בפניה את סיפורה של המתלוננת, אך כאשר נשאלה האם היו שמועות שאולי קרה משהו, אישרה כי המתלוננת שיתפה את בתה שהיא בת דודתה ש. כי הנאשם ראה את תחתוניה.

העדה תיארה כי בתה בת ה-8 תארה בפניה שהמתלוננת אמרה לה, שהנאשם לא יחזור יותר הביתה כי ראה לה את התחתונים, אך לדבריה היא הייתה עסוקה בעניינה ועל כן לא הקשיבה לילדתה.

לדבריה, הדבר היה עוד בטרם הובאה המתלוננת לבית סבתה וסבה (עמ' 365 ש' 29). מתוך דבריה של העדה עולה

נסיון לדייק בדברים, ונראה כי מדובר בדברים שהעלתה העדה מן הזכרון באופן ספונטני במהלך הדיון.

עדוּתה השנייה של י.ק.ב - סבתה של המתלוננת

עדה זו היא אמן של אם המתלוננת, של ס.ט. ושל ה.מ. העדה העידה לראשונה בבית המשפט עם פתיחת התיק, ולאחר שהמתלוננת טענה ביום 2.1.19 בפני לאה חודדי, כי ביחד עם דודותיה שכנעה אותה סבתה להעליל עלילה כנגד הנאשם היא, נחקרה פעם נוספת ביום 10.1.19.

במהלך חקירתה השניה בבית המשפט ביום 2.6.19 הכחישה העדה ששכנעה את נכדתה להעליל עלילות על הנאשם, וכדבריה **"לא, אני לא יכולתי להמציא סיפור כזה מגעיל"** (עמ' 357 ש' 24). בהמשך עדותה נשאלה שאלות אודות מכשיר הטלפון הנייד הישן שלה שממנו, ככל הנראה, שוחחה המתלוננת עם אמה, בשיחה אשר הוקלטה בידי ס.ט., העדה אישרה שהיא נהגה לשוחח בטלפון על מצב רמקול, מאחר והטלפון לא היה תקין.

מתוך העדות עולה יחסה החם של העדה למתלוננת, וניכרת מערכת יחסים קרובה בינה לבין המתלוננת. יחד עם זאת לא ניתן היה למצוא בעדות כל רמז לכך שהעדה השפיעה על המתלוננת והעלילה עלילות על הנאשם.

חקירת החוקרת יעל פז, שחקרה בשנת 2019 את אמה של המתלוננת, סבתה ודודותיה.

כפי שצוין לעיל, לאחר שיחתה של המתלוננת עם הגב' חודדי ביום 02.01.19, בה הודיעה המתלוננת לגב' חודדי כי היא חוזרת בה מטענותיה כי הנאשם פגע בה מינית, הורתה המאשימה למשרה לזמן את דודותיה וסבתה של המתלוננת להשלמת חקירה ובפועל, החוקרת יעל פז היתה זו שחקרה את הסבתה ואת הדודות (אסופת מסמכים בעריכת הגב' פז צורפה במסגרת ת/7).

בסיכומיו טען הסנגור, כי מעדותה של החוקרת פז עולה כי במהלך חקירת דודותיה וסבתה של המתלוננת (בחדש לביצוע עבירות שיבוש הליכי חקירה), הלך רוחה של החוקרת פז היה כי הנחקרות אינן חשודות בביצוע עבירה זו. איני מקבל מסקנה זו, עיון בחקירת שלוש העדות - סבתה של המתלוננת ודודותיה, ה.מ. וס.ט., מעלה כי שלוש העדות נחקרו באזהרה. זאת ועוד, שלוש החקירות היו חקירות מעמיקות באופן יחסי ולא ניתן ללמוד מהן על גישה המקלה ראש בחשדות העומדים מולן.

חקירת הגב' ס.ט. וחקירת סבתה של המתלוננת י.ק.ב. השתרעו על פני ארבעה עמודי חקירה וחקירת הגב' ה.מ. השתרעה על פני שלושה עמודי חקירה. השאלות שנשאלו שלוש בנות המשפחה היו שאלות שמעמדות ישירות את הנחקרות עם טענות המתלוננת ואופן השאלות היה כשאלות הדורשות תשובה. כך לדוגמא, בחקירתה של ה.מ. מיום 10.01.19 לא מסתפקת החוקרת בתשובה של הנחקרת כי דברי המתלוננת הם שקר והיא מבקשת הבהרה, כאשר היא אומרת **"אז אם כ"כ רצית לעשות לה טוב, איך את מסבירה שהיא אומרת שאת גרמת לה לשקר?"** (ת/7ד, ש' 27).

גם בחקירתה של הסבתא י.ק.ב., מטיחה החוקרת יעל פז בנחקרת ואומרת לה **"אני אומרת לך שאתן עזרתן לל' לרקום שקר לאור הרצון שלה שההורים שלה יחזרו לחיות יחד"** וכשהנחקרת משיבה ומכחישה זאת, ממשיכה החוקרת ודורשת ממנה ליתן הסבר מפורט יותר, תוך שהיא שואלת **"אז בואי תגידי לי למה של' תגידי דברים כאלה"**

לחוקרת? הנחקרת, שהיא אישה מבוגרת, שוב משיבה ואומרת **"אני לא יודעת..."** והחוקרת ממשיכה לדרוש הסברים ואומרת לה, בין היתר, **"את והבנות שלך, ס' וה', גרמתן לה לשקר... ואחר כך העדת על זה בבית המשפט עדות שקר. מה יש לך להגיד?"** (ת/ב, ש' 63 עד 65). הנוסח שצוין לעיל אינו יכול להעיד בשום מקרה ובשום מצב על גישה חקירתית שאינה גישה מחמירה. מדובר בנחקרת שהיא אישה מבוגרת שאינה דוברת את השפה העברית שהיתה אולי מצפה לקבל "הנחה" בשאלות, אך דווקא על הרקע הזה, שאלותיה הנוקבות של החוקרת ואורך החקירה, העידו על כוונה אמיתית של החוקרת להגיע לחקר האמת.

זאת ועוד, בחקירתה של הגב' ס.ט, מיום 10.01.19 נחקרה העדה שאלות רבות אודות קשריה עם המתלוננת ועם בני משפחתה, על אף שצינה מספר פעמים כי לא שוחחה עם הקטינה כלל אודות האירועים (ת/ב, ש' 22 עד ש' 35).

בסיכומי טען הסנגור, כי התייחסות החוקרת למתלוננת במהלך חקירותיה את הסבתא והדודות כ"קורבן אונס", ולא כקורבן הדחה, מראה שהלך הרוח של החוקרת היה כי מדובר במתלוננת שנאנסה ולא במתלוננת שהעידה כי הודחה לשקר כי נאנסה. אין לקבל גם טענה זו, מדובר בקטינה שסיפרה ראשית כי נפגעה מינית ולאחר מכן סיפרה כי הודחה על ידי סבתה ודודותיה לשקר ולומר כי נאנסה. בנסיבות האמורות, העובדה שהחוקרת הגדירה את המתלוננת כ"קורבן" לא העלתה ולא הורידה (ראה הסברה המשכנע בעניין זה של הגב' פז עמ' 394 ש' 4-11).

אכן בדבריה ציינה החוקרת כי בטרם חקירותיה את שלוש העדות, עברה בעיקר על טענותיה של המתלוננת לפני הגב' חודדי מיום 02.01.19 (עמ' 397, ש' 12 עד 21), ועל יתר התיק עברה "ברפרוף" וקראה רק את מה שחשוב (עמ' 398, ש' 15). החוקרת אומרת שאינה זוכרת על איזה חקירות עוד עברה, אך היא מאמינה שעברה על עוד דברים (עמ' 397, ש' 16). יתכן והיה מקום לקרוא גם את חקירותיה הראשוניות של העדות במשטרה, כדי לעמת את העדות עם סתירות בדבריהן, אם היו עולות כאלה, ואולם, לאור אופי החקירה, נראה אכן שהמסמך המרכזי עליו היתה אמורה העדה לחקור, היה מסמך חקירת המתלוננת בפני הגב' חודדי. בנסיבות האמורות, לא ניתן לומר כי לאור כך שהחוקרת לא קראה קודם את עדויותיה הראשוניות של העדות, היא נמנעה מלשאול אותן שאלות שהיו חשובות לחקר האמת.

במהלך סיכומי הפנה הסנגור לכך שהגב' פז ציינה כי פעלה לפי הנחיות הפרקליטות, (עמ' 403 ש' 12-20), לדבריו מעדות החוקרת עולה כי הונחתה ע"י הפרקליטות שלא לחקור בגין החשדות שהעלתה המתלוננת כנגד דודותיה וסבתה בענין הדחתה.

כפי שצוין, נחקרו הדודות והסבתא באזהרה וגם מתוך לשון החקירה עולה כי מטרת החקירה היתה להגיע לחקר האמת.

בחקירתה ציינה הגב' פז כי **"משהו התפתח בתיק הזה ... והשתנה, צריך לבחון את זה ואני עשיתי את הבדיקה הזאת ואני סומכת על הפרקליטות שהם בוחנים את מכלול ההודעות, החקירות בתיק, והם מחפשים את האמת. אני נקודתית הונחיתי לחקור את הנקודה הזאת וזה מה שביצעתי"** (עמ' 406 ש' 4-14).

בדבריה הדגישה החוקרת כי בהתאם להנחיות הפרקליטות היא חקרה אך ורק את הסוגיות שנגעו להתפתחות בתיק, הנוגעת לשינוי עמדתה של המתלוננת. מדובר במעשה נכון, וכך צריך היה לנהוג. מאחר ומדובר בהשלמת חקירה שבוצעה בפועל לאור השינוי בעמדת המתלוננת (שארעה לאחר הגשת סיכומים בתיק), אסור היה לפרקליטות להתחיל ולנבון מחדש בתיק, ובפועל היתה הפרקליטות מוסמכת להשלים חקירה רק בכל הנוגע לשינוי בגרסת המתלוננת, ולטענתה כי הסבתא והדודות לחצו עליה להעליל עלילות על הנאשם. לו היתה הפרקליטות בוחרת להרחיב החזית ולהטיל על החוקרת פז להשלים חקירתה, גם בסוגיות שאינן נוגעות ישירות לטענת המתלוננת כי דודותיה וסבתה שכנעו

אותה להעליל עלילות על הנאשם, היה מזדעק הסנגור וטוען בצדק כי מדובר בפעולה שבוצעה בהעדר אישור מתאים.

כפי שצוין נחקרו העדות באזהרה בסוגיות שעלו ישירות מתוך עמדתה החדשה של המתלוננת, וחקירתן נראתה כחקירה ממשית שנועדה להגיע לחקר האמת.

בכל הנוגע לאביה של המתלוננת, טען הסנגור כי המאשימה לא לקחה בחשבון שאביה של המתלוננת היה עד המעוין בתוצאות ההליך. אכן מתוך כלל הראיות שהובאו עולה שאביה של המתלוננת, על כל רצונו למסור גרסה מהימנה, עדיין היה עד מעוין שאינו עד אוביקטיבי וזאת בשל כעסו הרב על הנאשם, כפי שעולה מדבריו עצמו, וכפי שעולה מדברי המתלוננת בחקירותיה.

איננו יודעים מה היה הלך רוח המאשימה במהלך חקירתו, וגם אין זה חשוב לגופו של ענין, כל עוד קוראים אנו את דברי האב תוך הבאה בחשבון שאין מדובר בעד אוביקטיבי לחלוטין.

בהמשך סיכומיו בכל הנוגע לחוקרת פז, טען הסנגור כי מתוך עדות החוקרת ומתוך השעות שבהן נחקרו הסבתא והדודות, ניתן ללמוד כי חקירת הסבתא והדודות בנפרד בוצעה בפער של שעה בין נחקרת לנחקרת, והן יכלו לתאם ביניהן גרסאות.

במהלך חקירתה, העידה הגב' פז כי באותו יום בו חקרה את הסבתא והדודות, היה חשוב לה שהעדות לא יישבו אחת ליד השניה (עמ' 436 ש' 29-22), והיא אף כתבה זאת במזכר שככל הנראה לא הועבר לפרקליטות. מתוך דברי העדה עולה כי קיימת אפשרות של פער זמנים של עד כשעה בין חקירה לחקירה. מובן שמצב שכזה אינו רצוי, אך מתוך היכרות עם המערכת המשטרית ניתן לומר שלעיתים קיימים פערי זמן בין חקירות עדים המעידים על סוגיה דומה, שנובעים מאילוצי חקירה אוביקטיביים. בעניננו לא היתה סוגיה ספציפית ורגישה שעמדה על הפרק שאותה יכלו הנחקרות לתאם, לבד מגרסה כללית שטענות המתלוננת הן שקר, והסנגור אף לא הפנה לסוגיה ספציפית שכזו.

בנסיבות האמורות לעיל, ניתן לומר כי מתוך עדות החוקרת עולה כי נעשה נסיון מצידה לשמור על נקיין החקירה, ומנגד לא ניתן לומר כי פערי הזמן שעמדו בין חקירות העדות שאפשרו להן לכאורה לשוחח ביניהן באמצעות הודעות או בדרך אחרת, יכולים להיות מוגדרים כמחדלי חקירה בעלי משקל.

לאור כל זאת, לא מצאתי לנכון לקבוע כי באופן פעולותיה של הגב' פז נמצאו כשלים שיכולים להיחשב כמחדל חקירתי בעלי משקל כלשהו.

חקירת חוקרת הילדים הגב' לאה דנינו-חודדי

הגב' חודדי היא מנהלת מחוזית של חקירות ילדים מיוחדות, והיא עוסקת בתחום חקירת ילדים מזה 35 שנה.

לאחר שהסתבר שהקטינה שינתה גרסתה והיא אינה טוענת שנפגעה, התבקשה הגב' חודדי על ידי הפרקליטות לבדוק את אפשרות העדת הקטינה בבית המשפט מאחר שחוקרת הילדים שחקרה את הקטינה הגב' דהן יצאה לחופשת לידה (עמ' 448 ש' 24-22).

הגב' חודדי נפגשה עם המתלוננת ביום 2.1.19 לצורך בדיקת יכולת העדה, (סיכום חקירה זו הוגש וסומן יחד עם

התמלול ודיסק תיעוד החקירה - ת/10א', ב' וג' בהתאמה).

במפגש האמור שהתנהל כ"חקירת ילדים" סיפרה הקטינה לגב' חודדי כי היא בדתה את התלונה כנגד הנאשם מליבה ביחד עם סבתה ודודותיה, ס.ט.וה.מ.

בעקבות פגישתה עם המתלוננת החליטה העדה להתיר עדות המתלוננת בבית המשפט, ובעקבות זאת הגיעה המתלוננת להעיד בבית המשפט ונחקרה בחקירה ראשית ביום 7.2.19.

בהמשך ביום 19.02.19 תעדה הגב' חודדי במזכר כי יום קודם לכן אושפזה המתלוננת בבית חולים לצורך בדיקה והערכה פסיכיאטרית, וזאת בעקבות אמירות אובדניות שביטאה (ת/11).

באותו שלב העדה לא קיבלה כל החלטה בענין המשך העדת המתלוננת, וסברה כי בטרם תתקבל החלטתה טוב יהיה אם תמתין להערכה פסיכיאטרית נוספת שתיערך למתלוננת.

בעדכון נוסף מיום 11.3.19 (ת/11א') שהעבירה הגב' חודדי, צוין כי המתלוננת נמצאת במצב רגשי ונפשי קשה היא מתנגדת להגיע לבית המשפט, ואף אומרת שאינה מסוגלת לעמוד בסיטואציה המשפטית המורכבת. לאור זאת אסרה הגב' חודדי את המשך העדת המתלוננת בבית המשפט.

במהלך עדותה של הגב' חודדי בבית המשפט מיום 12.12.19 הסבירה הגב' חודדי כי נפגשה עם המתלוננת ביום 2.1.19 לא כדי לגבות ממנה עדותה (המתלוננת כבר מסרה עדותה בחקירת ילדים), אלא כי קם הצורך לבדוק אפשרות העדתה בבית המשפט.

הגב' חודדי הסבירה כי את ההחלטה לאסור את העדת המתלוננת היא קיבלה בלא לפגוש את המתלוננת אלא על סמך שיחה עם גורמי הטיפול. (עמ' 486 ש' 13).

לענין זה יוער כי ככלל, אין בהוראת סעיף 2 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים - 1995) כל אמירה שלפיה הערכה מחודשת של העדת קטין, תיערך לאחר פגישה נוספת עם הילד, ולשון הסעיף "יעריך מחדש את החלטתו סמוך לפני מתן עדות בבית המשפט" אינה מתווה את הדרך לאופן ביצוע ההערכה, ואינה נוקטת בלשון בה התייחס המחוקק להערכה הראשונה של חוקר הילדים לפי סעיף 2' לחוק. (ראה לענין זה עפ"ג 2082-11-14 **אמיר נ' מדינת ישראל** (3.6.15)).

בהמשך עדותה תיארה הגב' חודדי כי כאשר חזרה הגב' דהן מחופשת לידה היא שאלה אותה אם היא זוכרת את המקרה של הקטינה, וסיפרה לה כי הקטינה אמרה לה כי האירוע המיני "לא קרה".

כאשר נשאלה הגב' חודדי מדוע לא העריכה את מהימנות הקטינה לאחר הפגישה מיום 2.1.19, ציינה כי לא עשתה זאת מאחר ותשובת הקטינה שאמרה "שיקרתי, המצאתי שקרים" ולא יותר מכך לא היתה תשובה מספקת כדי להעריך מהימנות (עמ' 497 ש' 25).

עוד הוסיפה ואמרה כי כשהקטינה אמרה "אנחנו המצאנו את זה ביחד אני, סבתא ושתי הדודות שלי" לא היה בכך שום תוכן מהותי הנוגע לתכנים עליהם דיווחה בחקירה ראשית, ולכן לא היה מקום להעריך מהימנות (עמ' 498 ש' 26 - עמ' 499 ש' 1).

הגב' חודדי הדגישה כי הקטינה אמרה "התחלנו לדבר והתחלנו להמציא שקרים" וכשהיא ביקשה להרחיב חזרה הקטינה שוב על אותה אמירה. (עמ' 501 ש' 22-24).

הגב' חודדי הוסיפה והדגימה שהקטינה ציינה כי סבתה ודודותיה "**חפרו לי שלושה חודשים**" היא אמרה זאת פעם ועוד פעם "וכשנתבקשה לפרט **"בואי ותספרי לי"** שום דבר לא קרה, ולא היתה תוספת (עמ' 503 ש' 11-26). מתוך כלל הסבריה של העדה עולה כי תשובותיה של הקטינה בכל הנוגע לתיאוריה את האופן שבו שוכנעה על ידי בני משפחתה להעליל עלילה על הנאשם, היו תשובות דלות ובלתי מספקות, שהקשו על הגב' חודדי לקבל את גרסתה החדשה.

הגב' חודדי פירטה שהקטינה לא ידעה להסביר כיצד המציאה "בחקירת הילדים" הראשונה בפני הגב' דהן תיאור כל כך מפורט של ארועים, וכשנשאלה על כך השיבה "**מאיפה אני יודעת? עבר לנו בראש וזהו**" (עמ' 505 ש' 5-20). לדברי הגב' חודדי, חוסר שיתוף הפעולה מצד המתלוננת לא איפשר לה להעריך מהימנות המידע שמסרה (עמ' 510 ש' 8-10).

לדבריה, של הגב' חודדי כאשר נאמר לקטינה כי היא תיאלץ להגיע לבית המשפט ושם תעומת עם דברים שאמרה לגב' מירית דהן, השיבה הקטינה "**כשאני אהיה בבית המשפט אני אדע מה להגיד**" (עמ' 506 ש' 18).

הגב' חודדי ציינה כי כאשר הגיעה לבית המשפט היא סברה שהקטינה תעיד שהכל היה שקר, ובפועל היא הופתעה שהמתלוננת חזרה בה מהדברים שאמרה לה בפגישה.

על פי דברי הגב' חודדי כאשר קטין מדווח בפני חוקר ילדים דיווח "שילדי" מבלי לפרט דבר על אף שאלות שהוא נשאל, לא ניתן לבצע הערכת מהימנות. העדה הסבירה כי אם הקטינה אכן היתה מוסתת ע"י סבתה ודודותיה, היא היתה מוסרת על כך יותר פרטים, כפי שמסרה בחקירת הילדים הראשונה, אך הקטינה לא עשתה זאת על אף נסיונות לשאול אותה שאלות בענין.

כבר בשלב זה יוער כי עדותה של הגב' חודדי נשמעה כעדות מקצועית וישירה, הגב' חודדי ענתה לשאלות שנשאלה בתשובות ישירות וחדות, שחזקו הרושם שמדובר באשת מקצוע מיומנת, בעלת נסיון המכירה עבודתה היטב.

זאת ועוד, מובן שכאשר בחנה הגב' חודדי את דבריה של הקטינה בכל הנוגע לטענת הקטינה כי הושתה ע"י סבתה ודודותיה, יש ליתן משקל נכבד להערכת הגב' חודדי שאין מדובר בגרסה מדויקת.

יחד עם זאת, בבואנו לבחון את כלל הפרשה לא ניתן יהיה להתעלם מן האפשרות הנוספת, שלא נבחנה ע"י הגב' חודדי, והיא האפשרות שלפיה בשל רצונה של הקטינה שהנאשם יפרד מאמה ובשל רצונה שאביה יחזור להתגורר עמה, ולאחר שאמה השאירה אותה שלושה חודשים ביחד עם אחיה בבית סבתה, בחרה הקטינה מיזמתה לספר כי הנאשם פגע בה, וכך בהמשך כאשר אמה של הקטינה (שהאמינה שהיא מוסתת בידי סבתה ודודותיה) שכנעה אותה לומר כי הושפעה על ידי סבתה ודודותיה. בחרה הקטינה להשלים גרסתה ולטעון כי הושתה בידי סבתה ודודותיה להעליל על הנאשם כדי לשכנע בגרסתה.

מעיון בכלל דבריה של הקטינה לגב' חודדי בשיחה מיום 2.1.19, ניתן לראות כי הקטינה פותחת ומסבירה ומספרת כי "**לא רציתי שס. יהיה בבית, אני רציתי שאבא יחזור עם אמא**" (ת/10 ש' 9) והיא מתארת בהמשך כי הלכה לסבתה ודודותיה וסיפרה להם על כך. אז הן החליטו להמציא שקרים.

במהלך השיחה בכתה הקטינה, (עמ' 10 ש' 24), וחזרה ותיארה כי רצתה ש"אבא יחזור עם אמא" (ת/10 עמ' 11 ש' 3-4 וש' 12). הקטינה ציינה כי מרגע שאמא ואבא נפרדו היא התחילה להיות יותר עצובה, וזה אחד הדברים שפגע בה ביותר בכל החיים שלה (עמ' 11 ש' 24-26).

במהלך החקירה לא נשאלה הקטינה אודות רצונה העצמי להחזרת אביה לביתה, והשאלות התמקדו בעיקרן בקוניה שרקמה עם סבתה ודודותיה.

כלל העובדות שצינו יותירו את מסקנותיה של הגב' חודדי על כן, על המשקל הנכבד שניתן להן, ואולם בבואנו להכריע בסוגיה, לא ניתן יהיה להתעלם כליל מהעובדה שהקטינה כמעט ולא נשאלה שאלות על האפשרות שבדתה העלילה מליבה ולא הוסתה בידי סבתה ודודותיה.

בכלל נסיבות הענין נראה שלו היתה נערכת חקירת ילדים מסודרת מיד לאחר שהקטינה חזרה בה מהטענות כנגד הנאשם (קרי מיד לאחר כניסת הקטינה למעון), ייתכן והיתה עולה האפשרות שהקטינה בדתה העלילה מליבה וייתכן והיו נשאלות שאלות בענין.

טענות הסניגור - במהלך סיכומיו טען הסניגור מספר טענות הנוגעות לשיחה שהתקיימה בין הקטינה לגב' חודדי ביום 2.1.19. לדבריו במהלך אותה שיחה הסבירה הקטינה כי כל מה שאמרה בחקירת הילדים הראשונה היה שקר, ואת הדברים האמורים היא אמרה לרווחה פעמים רבות וכדבריה "אמרתי שזה שקרים כמו אלף פעם לרווחה, לעובדת סוציאלית, לתמר, לכולם". לדברי הסניגור בשיחה עם הגב' חודדי תיארה הקטינה כי התלונה היא פרי דמיון של סבתה ודודותיה, אך על אף זאת טענה כי היא סולחת לסבתא ולדודות, וכי היא מאוד אוהבת אותן. (ת/10 עמ' 14 ש' 29-31).

לדבריו, הגב' חודדי הסבירה במהלך השיחה לקטינה שדבריה עלולים לסבך את דודותיה וסבתה, (עמ' 15 ש' 33). עוד טען כי בשלב מסוים של השיחה הופסקה השיחה והופסקה ההקלטה, ובהמשך חודשה ההקלטה. לדברי הסניגור, בזמן ההפסקה בהקלטה התנהלה שיחה בין המתלוננת לאביה ולגב' חודדי, ובין הגב' חודדי לאביה של המתלוננת, אך אין תיעוד לשיחות אלה.

לטענת הסניגור, עם סיום ההפסקה בהקלטה החליטה המתלוננת להעיד בפני בית המשפט ולטענתו ייתכן שעמדתה החדשה של המתלוננת היתה בעקבות דברים שנאמרו לה ע"י הגב' חודדי ולא הוקלטו.

כפי שצוין, טען אביה של המתלוננת בעדות בענין שנשמעה מהימנה כי עוד בטרם ההגעה לגב' חודדי אמרה לו המתלוננת שבכוונתה לחזור בה מהכחשתה כי לא נפגעה ע"י הנאשם. האב אף ציין בחקירתו כי הוא הופתע שהקטינה אמרה לגב' חודדי שלא נפגעה ע"י הנאשם. בנסיבות האמורות ומאחר שעוד בטרם השיחה בין הקטינה לגב' חודדי הודיעה הקטינה כי בכוונתה לחזור לגרסתה הקודמת לא ניתן יהיה ליתן משקל ממשי לעובדה שהשיחות שנערכו באותה הפסקה לא תועדו.

טענה נוספת שטען ב"כ הנאשם נוגעת לכך שלאחר השיחה בין המתלוננת לגב' חודדי ביום 2.1.19 שבה טענה הקטינה בפני הגב' חודדי כי כלל דבריה בחקירת הילדים הראשונה היו שקר, העלתה המדינה מיוזמתה האפשרות לשחרר הנאשם ממעצר לאחר ששהה כשנה במעצר.

כידוע, מרכז החירום אינו חלק ממוסדות המאשימה, ולא הוכח כי המרכז הוא גוף חקירתי-אכיפתי בהגדרתו. כפי שיובהר

בהמשך, לא הוכח שהעו"ס ח.ט העבירה לחוקרת הילדים דהן מידע ברור על כך שהקטינה חזרה בה מגרסתה הראשונית, ובנסיבות האמורות לא ניתן לומר בבירור כי ה"מחדל" שבעטיו שהה הנאשם במעצר תשעה חודשים גם לאחר שהקטינה חזרה בה מטענותיה כלפיו, נופל לפתחה של המדינה על מוסדותיה.

מדובר **בתקלה קשה**, שבגינה המשיך הנאשם לשהות במעצר כ-9 וחצי חודשים מעת הודעתה הראשונית של הקטינה על חזרתה מדבריה לחוקרת הילדים הראשונה, ולו היתה מועברת הודעה על כך לפרקליטות ולסנגור מיד לאחר חזרת הקטינה מטענותיה, היה הנאשם זכאי להגיש בקשה ולהשתחרר לחלופת מעצר, כפי שנעשה כאשר נודע הדבר בפועל. לא יכולה להיות מחלוקת על כך שמדובר בקלקול קשה שנגע לזכויותיו הבסיסיות של הנאשם לחירות. יחד עם זאת, כאשר באים אנו לבחון האם מדובר במחדל "חקירתי-אכיפתי" הנופל לפתחה של המדינה, לא נוכל להסיק ולקבוע קטגורית כי מדובר במחדל שנופל לפתחה של המדינה (על כך ראה בהמשך).

זאת ועוד, יוער כי כאשר מעיינים היטב בתשובותיה של הקטינה בשיחתה עם הגב' חודדי (ת/10ב') למדים כי תשובותיה של הקטינה היו קצת פחות דלות ממה שתיארה הגב' חודדי, וניתן היה למצוא בהם רצף כלשהו. כך על פי תיאורה של הקטינה בשיחתה עם הגב' חודדי, תחילתו של הארוע בכך שהיא עצמה הלכה לסבתה ולדודותיה, וסיפרה להן על כך שאינה רוצה שהנאשם יהיה בבית עם אמה, והיא רוצה שאביה יחזור וכדבריה **"שאני לא רוצה שס. יהיה עם אמא, ואני רוצה שאבא יחזור"** (ת/10ב' עמ' 8 ש' 13).

לאחר מכן החליטו יחדיו הקטינה, סבתה ודודותיה להמציא שקרים על מנת שהנאשם "לא יצטרך להיות עם אמא".

הקטינה המשיכה ותיארה כי היא היתה שלושה חודשים אצל סבתה, ולאורך כל הזמן הזה בנות משפחתה **"היו חופרים לי ... מה להגיד ומה לא להגיד"**. (עמ' 9 ש' 8). כאשר נאמר לקטינה כי סיפרה לחוקרת הילדים הראשונה דברים מפורטים, השיבה, בין היתר, **"רציתי שזה יהיה הכי מפורט והכי מדויק שיהיה אז חפרו לי כל השלושה חודשים האלה, ועוד הפעם ועוד הפעם עלו הדברים"**.

אכן כדברי הגב' חודדי אין מדובר בדברים מאוד מפורטים. יחד עם זאת, מדובר בדברים שמציגים מספר עובדות שונות שבהן עולה חוסר רצון ממשי של הקטינה לכך שהנאשם ימשיך ויתגורר עם אימה, ונראה שעל אף שמדובר בהנחה בעלת סבירות נמוכה, עדיין עובדה זו לבדה חייבה בחינת אופן אמירת הדברים על ידי הקטינה לעובדות הסוציאליות במרכז החירום אך הדבר לא נעשה.

מחדלי חקירה - מי אחראי לאי העברת המידע למשטרה על חזרת הקטינה מגרסתה

לוחות זמנים

כפי שצוין, שהתה הקטינה לאחר הגשת התלונה פרק זמן במרכז חירום. במהלך חקירתו השנייה ציין אבי המתלוננת כי הקטינה היתה במרכז החירום תקופה של **חמישה וחצי חודשים**, מיום 26.2.18 עד 12.8.18. (עמ' 313 ש' 23-28).

לדברי האב, מרגע שהקטינה נכנסה למרכז החירום היא ציינה כי דבריה בפני חוקרת הילדים לא היו אמת, ובפועל היא לא נפגעה מן הנאשם, וכדבריו **"ברגע שהיא נכנסה למרכז החירום היא אמרה 'לא היתה פגיעה'"** (עמ' 313 ש' 313).

15). דבריו אלה של העד תאמו במדויק לגרסתה של הקטינה כפי שנמסרה לבית המשפט.

עוד הוסיף האב כי **כל תקופת שהותה במרכז החירום** החזיקה הקטינה בגרסה שהנאשם לא פגע בה, וכדבריו **"בתקופה הזאת שבין פברואר לאוגוסט שהיא נמצאת במרכז החירום ואומרת 'לא היתה פגיעה'".** כאשר נשאל האם שמע זאת מן הקטינה השיב **"כן"** (עמ' 314 ש' 2-4 עמ' 313 ש' 16-17).

מתוך דבריו של העד עולה כי לאחר עזיבתה של הקטינה את מרכז החירום היא התגוררה בביתו. גם דבריו אלה של האב מתאימים לגרסה שמסרה המתלוננת הקטינה.

מתוך דברי האב עולה בנוסף כי הפעם הראשונה שבה שמע כי המתלוננת חוזרת לעמדתה המקורית וטוענת שנפגעה בידי הנאשם היתה מספר ימים לפני הפגישה עם חוקרת הילדים, לאה חודדי, ביום 2.1.19 (עמ' 315 ש' 12-14), כאשר מדבריו עולה כי במהלך ארבעת החודשים מאז שהגיעה לביתו בחודש אוגוסט 2018 ועד הפגישה עם הגב' חודדי בחודש ינואר 2019 גרסתה היתה שלא היתה פגיעה (עמ' 316 ש' 1-3).

מתוך כלל העובדות שציין האב (שעולות גם מגרסת הקטינה), ניתן ללמוד שבמשך כ-9 וחצי חודשים (מתוכן שהתה חמישה וחצי חודשים במרכז החירום) עמדתה של הקטינה, (כפי שהביעה אותה כלפי חוץ), היתה כי דבריה לחוקרת הילדים היו שקר, ובפועל הנאשם לא פגע בה.

עם מי דיברה הקטינה במרכז החירום

המתלוננת סיפרה שבעת הגעתה למרכז החירום, לאחר שיחתה עם חוקרת הילדים, האדם הראשון לו אמרה שהארועים שתיארה לא ארעו באמת, היתה העו"ס ד., והדבר נעשה בחדרה של ד. (עמ' 563 ש' 22). המתלוננת מסרה כי עם ד. היא דיברה יותר מפעם אחת.

המתלוננת אישרה למעשה שהיא דיברה על כך גם עם עורכת דין בשם ד., וכן שהיא חושבת שהיא דיברה גם עם עו"ס בשם ת. (עמ' 567). בהמשך חקירתה אישרה המתלוננת שסיפרה זאת לעו"ס בשם ק. כאשר ק. האמורה היתה שואלת אותה **"עוד פעם ועוד פעם"** על מה שקרה (עמ' 607 ש' 7 עד עמ' 608 ש' 24). המתלוננת אישרה שלא דובר במילה שנזרקה לאויר אלא שהיו שיחות והיה דו שיח על הנושא. (עמ' 609 ש' 20).

מה קרה בעת שהות הקטינה במרכז החירום - עדות הגב' ח.ט.

במהלך שמיעת הראיות בתיק העידה עו"ס ח.ט, שתפקידה על פי דבריה היה ריכוז ועדות תכנון, טיפול והערכה. בפתח דבריה ביקשה הגב' ח.ט למסור לבית המשפט באמצעות ב"כ התביעה עו"ד לוי-סיגל מסמכים החוסים תחת חיסיון, וביקשה שהם לא יעברו לעיון הנאשם. בית המשפט העיר בפני התובעת גב' לוי-סיגל כי אם המסמכים חוסים תחת חיסיון גם בית המשפט לא יעיין בהם ובפועל אין סעיף בחוק שמאפשר את בקשת הגב' ח.ט.

על פי דברי הגב' ח.ט לאחר קבלת דיווח על התלונה היא נפגשה עם אמה של המתלוננת ועם אביה ודודותיה.

על פי תיאורה של הגב' ח.ט בטרם ההחלטה על הכנסת המתלוננת למרכז החירום התקיימה ועדה שבה "הובן" שמצבה

של הקטינה מאוד מורכב ומאוד מדאיג ולכן הוצע להכניסה למרכז החירום. (עמ' 466 ש' 12-1).

הגב' ח.ט העידה כי המתלוננת חזרה בה מטענותיה כשבועיים לאחר כניסתה למרכז החירום, ולדבריה לו היו סוברים במרכז החירום שמדובר בתלונת שווא הם היו מדווחים ישירות למשטרה, אך לדבריה "ההערכה של כלל הגורמים המטפלים היתה של. חוותה את מה שהיא דיווחה" (עמ' 476 ש' 6 - עמ' 477 ש' 11-10).

הגב' ח.ט ציינה כי מרכז החירום הוא מקום סגור, שאליו מגיעים קטינים שנפגעו לתקופת מינימום של שלושה חודשים לצורך אבחון, כאשר המטרה היא ללמוד על אורח חייהם של אותם קטינים, ולאבחנם. לדבריה, בני משפחת הקטינים מדברים עם הקטינים פעמיים בשבוע באמצעות הטלפון.

על פי גרסת הגב' ח.ט, בשלב מסוים הוחזר הקשר בין המתלוננת לאמה לפיקוח לאחר שאנשי המרכז הבינו שבזמן שהקטינה מצויה עם אמה, עולים בשיחה תכנים הקשורים גם לנאשם.

הגב' ח.ט ציינה כי היא נמצאת בקשר אין סופי עם הצוות של המרכז, **"אני יכולה לדבר איתם כשאני נמצאת בבית, אני יכולה לדבר איתם בדרך מהעבודה, אל העבודה, הם מדווחים על כל מה שקורה שם"** (עמ' 469 ש' 3-1).

יודגש כי לאורך כל חקירת הגב' ח.ט, לא עלתה כל אינדיקציה לכך שהגב' ח.ט שמעה דברים ישירות מן המתלוננת בעת שהותה במרכז החירום.

לגב' ח.ט נאמר כי השאלה המרכזית שעולה נוגעת לעובדה שהילדה דיווחה שהפגיעה לא היתה והיא נתבקשה לספר על כך. הגב' ח.ט השיבה כי אכן **"יש במרכז אמרה שהיא לא נפגעה ... שהיא חוותה את זה כענישה את היציאה למרכז" (עמ' 468 ש' 20)** אז נשאלה הגב' ח.ט למי אמרה זאת הקטינה ומתי היא אמרה זאת ותשובתה היתה **"לצוות במרכז"**. הגב' ח.ט נתבקשה לומר מתי אמרה זאת הקטינה וציינה **"אין לי תאריכים ספציפים"** (עמ' 468 ש' 26 - 29).

בית משפט פנה לגב' ח.ט ושאל, האם היא יכולה לומר באיזה צורה אימה של הקטינה או דודתה העבירו תכנים לילדה. ותשובה השיבה בין היתר, **"כשאני שומעת למשל שב-01-03 הדודה מספרת לה לחזור מהתלונה כלפי בן הזוג"**. (עמ' 470 ש' 26-27) כאשר בית משפט שב ושאל את הגב' ח.ט אם מדובר בדברים שהיא עצמה שמעה מהדודה הסתבר שהיא עצמה **לא שמעה זאת** ומדובר בפועל בעדות שמועה וכדבריה **"לא את הדיווח השני... שמענו מבית הספר"**. (עמ' 471 ש' 10).

הגב' ח.ט הוסיפה וציינה כי **"יש עובדים סוציאליים שרואים הכל והם שומעים מה היא אומרת"** (עמ' 471 ש' 10-9).

בשלב זה העיר בית המשפט כי הערך הראייתי של הדברים האמורים אינו רב וכי מדובר במסקנות של העדה. תשובתה של באת כח המדינה עורך הדין לוי-סיגל היתה, **"העדויות שלה בעיני היום היא רק התחלה. ככל שנזדקק לדברים נוספים, לעדים נוספים, לחומרים נוספים"**.

בהמשך נתבקשה הגב' ח.ט לתאר **"רק מה שאת יודעת באופן ישיר"** ובתשובתה הסבירה שמאוד קשה לה עם מה שמבקשים ממנה כי **"העולם שלנו כזה שאנו עובדים בצוות"**.

הובהר לגב' ח.ט שכל מה שהיא לא עשתה אישית או חוותה אישית, אינו קביל בבית המשפט, והיא נתבקשה פעם נוספת לומר אם יש פעולות שהיא עשתה באופן אישי, או דברים ששמעה מן הילדה (עמ' 472 ש' 12-14). ובתשובתה השיבה **"...ונורא קשה לי לענות על זה. אני שוחחתי רבות עם האמא, אני שוחחתי רבות עם האבא, עם הילדה, לאחר שהיא יצאה ממרכז החרום."**

פעם נוספת נתבקשה הגב' ח.ט לומר **"האם היא דיברה עם הקטינה"** (עמ' 473 ש' 10), ולאחר בדיקת מסמכים, ציינה הגב' ח.ט כי **אינה יכולה לומר דברים ברורים, מאחר ומדובר בעדות שמועה** (עמ' 423 ש' 2-25).

הגב' ח.ט הפנתה לכך שציינה בעדכון לבית משפט לנוער כי המתלוננת טוענת שלא ארע לה דבר.

כפי שציינה התובעת במהלך עדותה של הגב' ח.ט, מדובר מבחינת התביעה בעדה שתפקידה לתכלל את כלל האינפורמציה העולה ביחס לקטינה.

יחד עם זאת, מתוך כלל עדותה של הגב' ח.ט עולה כי העדה לא דיברה בעצמה עם הקטינה במהלך שהותה במרכז החרום, וכאשר דיברה עם הקטינה נעשה הדבר במועד לא ידוע לאחר חזרתה של הקטינה לבית אביה.

יוער כי תשובות העדה לבית המשפט הותירו בהחלט הרושם שמדובר בעדה, שכפי המצוין בסיכומי המאשימה, היא עדה המסורה לעבודתה ובראש מעייניה עמדה החשיבות הטיפולית במתלוננת (עמ' 37 לסיכומי המאשימה). יחד עם זאת כלל דבריה של העדה בפני בית המשפט והעובדה שקשה היה לחלץ ממנה תשובות ברורות, מעלים ספק באשר לשאלה אם רצונה של העדה לדאוג לאינטרס המתלוננת איפשר לה למסור לבית המשפט מידע ששימוש בו "יעקוף" באופן כלשהו הצורך לקבל מידע ממי שבאופן ישיר דיבר עם הקטינה והתרשם ממנה בזמן אמת במרכז החרום.

הדיווח על חזרת הקטינה מטענותיה - הגב' ח.ט הופנתה לטענה בדבר קיום שיחה עם הגב' דהן בחודש מרץ 2018, שבה אוזכרה לטענתה הכחשת המתלוננת את הפגיעה, ובדבריה השיבה **"כן, היתה שיחה ששוחחתי עם חוקרת הילדים"** (עמ' 474 ש' 6). כשהופנתה הגב' ח.ט לעובדה שהגב' דהן אומרת שלא היו דברים מעולם, השיבה הגב' ח.ט כי הגב' דהן פנתה אליה ומה שעלה בשיחה **"זה בעצם המצב הרגשי של הילדה, העובדה שבעצם בתוך המרכז היא מספרת שהתלונה שהיא הגישה זה בעצם לא היה, והמצב הרגשי שלה"**. (עמ' 474 ש' 17-18 ההדגשה שלי א.ח.).

עדותה של הגב' ח.ט נוגעת גם לשאלה האם היא דיווחה מפורשות לחוקרת הילדים, מירית דהן, כי הילדה חזרה בה מגרסתה שהנאשם פגע בה. עיון בכלל דבריהן של הגב' דהן והגב' ח.ט מעלה כי שתיהן עומדות בבטחה על טענתן, הגב' ח.ט כי מסרה דיווח, והגב' דהן כי לא קיבלה דיווח. בנסיבות האמורות לא ניתן יהיה להגיע למסקנה מוחלטת בשאלה האם אמרה הגב' ח.ט לגב' דהן, כי הקטינה חזרה בה מטענתה אך כן ניתן להגיע למסקנה (כפי שיפורט בהמשך) שאם נאמרו הדברים לגב' דהן על ידי הגב' ח.ט, הם נאמרו, ככל הנראה, בלשון רפה ובלתי ברורה, כפי הנדרש.

מדובר בארוע בעל משמעות שבו היתה מחויבת הגב' ח.ט לכל הפחות לוודא שהגב' דהן הבינה ברורות את דבריה, ונכון יותר היה שהיתה עושה זאת במילים ברורות בהודעה בכתב. למותר לציין, כי העובדה שבעקבות תלונת המתלוננת נעצר הנאשם וחזרת מתלוננת מגרסתה היתה יכולה להשפיע על סוגיית מעצרו, היתה גורם נוסף שחייב את הגב' ח.ט (שידעה שהנאשם עצור) לדווח על דברי הקטינה לחוקרת הילדים.

האם מחדל המדינה - חקירתה השניה של חוקרת הילדים מירית דהן

עדה זו העידה בפתח שמיעת הראיות כחוקרת הילדים, אולם בהמשך היא הוחזרה לדוכן העדים בבית המשפט ביום 21.11.19, על מנת להעיד בשנית על כל הידוע לה בכל הנוגע לחזרת המתלוננת מגרסתה.

לדברי הגב' דהן גם אם קטין חוזר בו מגרסתו מהימנותו לא בהכרח תשתנה. הגב' דהן ציינה בענין זה "המהימנות מתיחסת לתוכן החקירה הראשית. אם אני עדיין סבורה, הילדה לא נותנת לי איזה שהוא נימוק משכנע והיא נותנת נימוקים שיכולים דווקא לחזק את המהימנות שלה, כמו שצינתי, לחץ מבני משפחה, המחיר שהיא שילמה, היא בעצם הוצאה מהבית, אז המהימנות יכולה להישאר. ואני אתן דוגמא מהנסיון המקצועי שלי, שהיה לי מקרה כזה של ילדה שנפגעה מינית. היא חזרה בה בחקירה והמהימנות שלי נשארה. כי זה עקב לחץ של המשפחה" (עמ' 458 ש' 12-16).

הגב' דהן בעדותה מצינתי, כי על פי התרשמותה בבקשת המתלוננת לחזור בה מגרסתה לא הוצג נימוק משכנע והוצגו גם נימוקים שיכולים לחזק את המהימנות, (כגון לחץ מבני משפחה, המחיר ששילמה בהוצאתה מהבית) ועל כן הערכה מהימנותה לא היתה אמורה להשתנות. מדובר בהערכה שבדיעבד, וזאת מאחר ובזמן אמת ובמהלך כ-9 חודשים לא נשאלה המתלוננת כל שאלה על ידי חוקרת ילדים, הנוגעת לסיבות לחזרתה מהעדות.

בעדותה השניה בבית המשפט נשאלה הגב' דהן האם היא יודעת מדוע זומנה לעדות, והשיבה "אני יודעת שהיא איזה שהוא דיווח מעו"ס לחוק נוער חנית ח.ט. שהיא מסרה לי אינפורמציה מסוימת, שאני טוענת שהיא לא הועברה אליי ... חנית טוענת שהיא מסרה שהילדה שחקרתי חזרה בה מדבריה ולא הועברה אליי אינפורמציה כזאת". (עמ' 452 ש' 20, עמ' 453 ש' 2)

הגב' דהן אישרה כי היא מכירה את הגב' ח.ט. והן עבדו ביחד מתוקף היותה של הגב' ח.ט. עו"ס לחוקר נוער, שאלה העבירה הגב' דהן דיווחים לאחר ביצוע חקירת קטין.

הגב' דהן אישרה כי אין זה מופרך שהודעה הועברה אליה טלפונית ואולם לדבריה אם היתה מקבלת הודעה כזו, היא היתה מבקשת שהדברים יהיו בכתב כדי לצרף זאת לתיק החקירה, וזאת על מנת שתדע למה להתייחס בהמשך החקירה.

הגב' דהן נשאלה מה היא הפרוצדורה במקרה של ילד שמועבר למרכז חירום וחוזר בו מספר פעמים, ובתשובתה השיבה "כי בעיקרון אמורים להעביר דיווח לחוקר ילדים" לטענתה, אם היה מגיע כזה דיווח אליה היא משערת שהיתה מתעצת עם המנהלת שלה, ולטענתה "וסביר להניח שהייתי יוצאת לחקור את הילדה בשנית" (עמ' 453 ש' 28). הגב' דהן ציינה כי ייתכן והיתה מתעצת גם עם הפרקליטה שמלווה את התיק. עוד ציינה הגב' דהן כי העדיפות הראשונה היא כי חוקר הילדים שחקר את הקטין יחקור אותו שנית, אך לדבריה לפעמים יש אילוצים כמו חופשת לידה.

הגב' דהן ציינה כי בעת שהיתה בחופשת לידה פנתה אליה המנהלת שלה ושאלה אותה האם "מתי שהוא חנית ח.ט. (א.ח) עדכנה אותה שהילדה חזרה בה" (עמ' 454 ש' 24), והיא השיבה שלא והוציאה על כך מזכר. הגב' דהן ציינה כי עורכת דין לוי-סיגל פנתה אליה לצורך בדיקת יכולת העדת הקטינה, ולאחר שפנתה לגב' חנית ח.ט. שהיתה עו"ס לחוק הנוער של המשפחה, וחנית ביקשה שתשלח בקשה כתובה, היא הגישה לחנית ביום 8.3.18 בקשה כתובה, ולאחר מספר ימים דיברה איתה חנית טלפונית. לאחר אותה שיחה היא עדכנה אותה במצבה הנפשי של הקטינה, שלאחר אותה שיחה הוצא מזכר מיום 13.3.18 שבו החליטה לאסור העדת הקטינה (ולא תשעה וחצי חודשים לאחר

(מכן).

הגב' דהן ציינה כי היא ילדה ב-11/18 וחזרה לעבודה ב-4/19, ועל פי גרסתה במהלך החופשה התקשרה אליה הגב' חודדי ושאלה אם הגיע אליה האינפורמציה על חזרת הקטינה מדבריה והיא ענתה שלא. לדבריה כאשר שמעה הדברים היא הייתה בהלם. (עמ' 457 ש' 10) וזאת בשל כך שלא הובאה בפניה האינפורמציה, ובשל כך שהבינה שעלתה טענה שמסרו לה דברים ובפועל היא לא ידעה על כך דבר.

יוער כי הוגשה הודעתה מיום 13.3.18 (ת/8) של הגב' מירית דהן, חוקרת הילדים לעו"ד ליאת לוי-סיגל, שכותרתה **"בדיקת יכולת העדה של הקטינה"**. באותו מסמך מצוין כי הגב' דהן פנתה לעו"ס חוק נוער חנית ח.ט כדי לבחון יכולת העדת הקטינה הגב' ח.ט ציינה בפניה כי הקטינה הוצאה למרכז חירום וזאת על רקע מצבה הנפשי והדאגה לה, כן ציינה הגב' דהן כי הגב' ח.ט ציינה בפניה כי: **"מתוך שיחות שקיימה עם בני המשפחה המורחבת עולה כי האם לא תומכת בילדה, אינה מאמינה לה ואף ביקשה ממנה כי תחזור בה מהדברים שמסרה בפניי. חנית מתרשמת כי פגישה נוספת שלי עם הילדה תגרום לנזק נפשי אצלה שכן מרגישה רע על כך ששיתפה בדברים שלא היתה צריכה לשתף"**.

עיון במזכר האמור מעלה כי באותו מזכר מצוינת השיחה עם הגב' ח.ט, אך לא מאוזכרת, ולו ברמז, העובדה שמעת שהקטינה הוכנס למרכז חירום היא חזרה בה מטענותיה כי הנאשם פגע בה.

באותה שיחה מאוזכרות גם דרישות האם מן הבת כי תחזור בה, אך כאמור לא מוזכרים דברי הבת לפיהם היא חוזרת בה מטענותיה.

מתוך עדותה של הגב' דהן עולה שהגב' דהן דחתה מכל וכל האפשרות שקיבלה דיווח כנדרש מהגב' ח.ט על חזרת הקטינה מגרסתה. דבריה של הגב' דהן, שנשמעה כאשת מקצוע, כי היתה בשוק כאשר שמעה הדברים, וכי אם היתה מקבלת דיווח טלפוני שכזה סביר שהיתה מבקשת גם דיווח בכתב, וסביר גם שהיתה מעבירה הודעה על כך לממונים עליה יכולים להקנות תחושה שהגב' דהן אכן לא שמעה מהגב' ח.ט על חזרת הקטינה מן התלונה. המכתב ששוגר ביום 13.3.18 מטעם הגב' דהן לעו"ד לוי-סיגל רק יחזק התחושה האמורה.

איני מקבל את טענת הסנגור בסיכומיו, כי האחריות לידיעת התביעה על חזרת המתלוננת מעדותה הראשונה מוטלת על כתפי המאשימה, ואיני מקבל הטענה שלכל הפחות חוקרת הילדים היתה מחויבת לשאול במהלך השיחה עם הגב' ח.ט שאלות הנוגעות לענין זה. מדובר בקטינה שנכנסה למרכז חירום ובנסיבות האמורות הגב' דהן לא יכלה לנחש שהקטינה תחזור בה מגרסתה, אם לא אמרו לה זאת מפורשות. סביר להניח שלו היתה הגב' דהן שומעת מפורשות על עמדת הקטינה היא היתה דואגת, ככל הנראה, להזמנת הקטינה להשלמת חקירה, אך כאשר הדברים לא נאמרו לה, (כפי הנראה) מפורשות, היא לא יכלה לעשות כן.

כאמור, קשה לדעת בוודאות אם הגב' ח.ט העבירה לגב' דהן הידיעה על חזרת הקטינה מטענותיה, אך ניתן להגיע למסקנה שאם נאמרו הדברים על ידי הגב' ח.ט, הם נאמרו כנראה בלשון רפה ובלתי ברורה כפי הנדרש במקרים דומים.

מדובר אמנם במקרה חריג שבו שהתה הקטינה כחצי שנה במרכז החירום, שכלל הנראה אינו גורם מגורמי המדינה, ובמהלך אותה חצי שנה לא דווח איש באופן מפורש על חזרת הקטינה מגרסתה הראשונית, ייתכן ובמקרה שכזה ראוי

שהיו נהלים ברורים של חובת דיווח של מרכזי החירום לרשויות החקירה בכתב, ואולם בעניננו כאשר לא הוכח שגורם כלשהו דיווח לחוקרת הילדים או למאשימה באופן מפורש על עמדת הקטינה לא ניתן יהיה לקבוע שהמאשימה כשלה. כאשר לא ידעה על חזרת הקטינה מעדותה מיום 27.12.17, ובפועל איננו יודעים בוודאות האם הכשל נופל לפתחה של חוקרת הילדים הגב' דהן או לפתחה של העובדת הסוציאלית הגב' ח.ט.

אכן מדובר במקרה **מצער וקשה ביותר** שבו אופן העברת האינפורמציה לחוקרת הילדים לא איפשר לב"כ הנאשם להגיש בקשה לשחרורו של הנאשם מן המעצר עקב שינוי עמדת הקטינה, והנאשם נותר במעצר עוד תשעה חודשים ואולם בנסיבות הענין לא ניתן לומר כי הדברים האמורים נגרמו עקב מחדל מפורש של המאשימה.

יוטעם שעל אף האמור לעיל, גם אם לא ניתן יהיה לומר שמדובר במחדל משטרתי עדיין לא נוכל שלא להביא בחשבון (בעת שקילת אשמת הנאשם) את טענת הנאשם לכך שלו היתה המתלוננת נחקרת אודות טענתה כי הנאשם לא פגע בה, מיד עם הצגת הטענה ייתכן והדבר היה מסייע לו להוכיח טענותיו (ויתכן שגם ההפך).

הימנעות מהשלמת חקירה בענין התנהלות המתלוננת במרכז החירום, ולענין חזרתה מגרסתה בחקירה הראשונה מיום 27.11.17 - האם מחדל ומשמעויות.

בסיכומיו טען ב"ב הנאשם כי בפעולות המדינה נפל מחדל קשה, כאשר המדינה נמנעה מהשלמת חקירה בענין התנהלות המתלוננת במרכז החירום, בכל הנוגע לחזרתה מגרסתה כי הנאשם פגע בה.

בע"פ 721-80 **שלמה תורג'מן נ' מדינת ישראל** עמ' 472 (05/02/81) אוזכר הכלל הבסיסי הנוגע למטרת החקירה המשטרית ונקבע כי :

"מטרת החקירה המשטרית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו"

בפסק הדין ע"פ 4414-05 **אשרף אבו חטב נ' מדינת ישראל** (20.11.06) קבע בית המשפט העליון כי כי: **"עצם קיומם של מחדלי חקירה איננו מהווה טעם מספיק לזיכוי של הנאשם. השאלה שעל בית המשפט לשאול את עצמו היא אם מחדלי החקירה עולים כדי הותרת ספק סביר באשר לאשמתו של הנאשם (ע"פ 10082/04 אברמוב נ' מדינת ישראל)".**

בע"פ 5633-12 **און ניימן נ' מדינת ישראל**, עמ' 43 פסקה 48 (10.7.2013) חזר בית המשפט העליון על הכלל האמור וקבע כי לאחר שנמצא כי מדובר במחדל חקירתי **"יש לבחון את השאלה, האם בשל מחדלי החקירה הנטענים, נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, כמו גם זכותו להליך הוגן"** (ההדגשות אינן במקור א.ח.).

יחד עם זאת, הפסיקה הטעימה כי לא כל מחדל יעלה כדי הותרת ספק סביר באשמתו של נאשם, ויש לבחון מהן הנסיבות הספציפיות בכל מקרה ומקרה לגופו, לנוכח מכלול הראיות בתיק.

בפסק הדין ע"פ 10596/03 **בשירוב נ' מדינת ישראל** (4.6.06) נקבע כדלקמן: **"אמת, לא כל מחדל של רשויות**

החקירה יביא באופן אוטומטי לזיכוי של הנאשם, אלא במקרים בהם מתעורר חשש של ממש לקיפוח הגנתו של הנאשם, "כיוון שנתקשה להתמודד כראוי עם חומר הראיות המדבר נגדו, או להוכיח את גרסתו שלו" (ע"פ 2511/92 חטיב נ' מ"י (לא פורסם); וכן ע"פ 173/88 אסרף נ' מ"י, פ"ד מד(1) 785, 792). בשורה של מקרים הובהר, כי השאלה מהו המשקל הראוי שיש לתת למחדלי רשויות החקירה, נגזרת מן הנסיבות הפרטניות של כל מקרה ומקרה, וכי יש לבחנה לאור מכלול הראיות השלם שבידי התביעה ולאור הספקות הספציפיים אותם מעורר הנאשם (ע"פ 2511/92 הנ"ל; ע"פ 5152/04 אגרונוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

במהלך הסיכומים מיום 14.12.20 הוצע למאשימה להגיב לטענה שלפיה בסופו של יום התמונה שהוצגה בפני בית המשפט, בכל הנוגע לחודשים בהם חזרה המתלוננת מתלונתה הראשונית, לא נשטחה בפני בית המשפט במלואה, מאחר ולא נערכה השלמת חקירה שחקרה את התנהלות המתלוננת במרכז החירום.

בסיכומיה בעל פה טענה המאשימה כי העו"ס ד. שהיתה בצוות מרכז החירום לא הובאה לעדות מאחר והסנגור הצהיר שהיא תהיה עדת הגנה. בהמשך דבריה ציינה התובעת שכל גורמי הטיפול במרכז החירום לא האמינו למתלוננת וחשבו שהפגיעה שנפגעה המתלוננת היתה אמיתית, ועל כך גם העידה הגב' ח.ט נציגת מרכז החירום. התובעת ציינה כי במהלך הדיונים היא הציעה שיוגשו לבית המשפט המסמכים ממרכז החירום, ובסופו של יום הובאה בפני בית המשפט, הגב' ח.ט, שהיא זו שערכה מסמך בענין שגם הועבר להגנה אך לא הועבר לבית המשפט מטעמי חסיון.

התובעת הסכימה שהגב' ח.ט לא דיברה עם המתלוננת ולא שמעה אותה, (עמ' 706 ש' 17-18) במהלך שהותה במרכז החירום. בהמשך דבריה, הפנתה התובעת לכך שהמתלוננת העידה על מצבה במהלך שהותה במרכז החירום, ומתוך דבריה ניתן היה ללמוד על מצבה.

מדובר במתלוננת שבחקירת הילדים הראשונה מיום 27.12.17 (ת/1) מסרה גרסה אחת מפורטת שממנה ניתן היה ללמוד כיצד פגע בה הנאשם, ובאופן כללי ניתן לומר שגרסה זו עשתה במידה מסוימת רושם של גרסה מהימנה כפי המפורט בהכרעת הדין.

דא עקא, שמדובר גם במתלוננת שזמן קצר לאחר מסירת גרסתה בפני חוקרת הילדים הוכנסה למרכז חירום, ומיד לאחר כניסתה למרכז החירום פנתה לעו"ס ד. ומסרה לה שדבריה לחוקרת הילדים היו שקר, ובפועל הנאשם לא פגע בה. בהמשך, חזרה המתלוננת שוב ושוב ומסרה דברים דומים בפני עובדות סוציאליות נוספות במרכז החירום ובפני אנשים אחרים במשך כתשעה וחצי חודשים. (ראה הפרק העוסק בחקירתה הנגדית של המתלוננת) וכפי שציינה המתלוננת **"אמרתי שזה שקרים כמו אלף פעם לרווחה, לעובדת סוציאלית, לת, לכולם"**.

בנסיבות האמורות, ובין היתר, מאחר שמדובר בפרק זמן של כתשעה וחצי חודשים בהם חזרה המתלוננת ואמרה לאנשים רבים כי הנאשם לא פגע בה, נראה כי מדובר בתקופה בה "נוצרו" ראיות, שייתכן שהן בעלות משקל לטובת ההגנה, וניתן היה לבדוק אותן. המדינה לא בדקה את אותן ראיות לעומק, ובפועל (למעט אביה של המתלוננת) איש מן האנשים ששמעו את המתלוננת אומרת במהלך תשעת החודשים כי הנאשם לא פגע בה, לא נחקר במשטרה או בבית המשפט. כפי שצוין בפני בית המשפט, ההחלטה שלא לפנות ולחקור את אותן עובדות סוציאליות אוביקטיביות ומקצועיות במרכז החירום, אודות דברים שמסרה להם המתלוננת, היתה החלטה מודעת של הגורמים המוסמכים בפרקליטות.

במהלך שמיעת העדויות נשאלה התובעת האם היא יכולה להסביר מדוע לא היתה חקירה בענין, ותשובתה היתה כי פרקליט המחוז לא אישר זאת. (עמ' 471 ש' 28-22). למשמע דברים אלה העיר בית המשפט כי הוא אינו אמור לעשות עבודה של תחנת משטרה, אך על אף זאת ועל אף העובדה שבמהלך המשפט העיר בית המשפט מספר פעמים כי הימנעות מהשלמת חקירה (הנוגעת לאופן אמירת הדברים בידי המתלוננת בפני העובדים הסוציאליים במרכז החירום אודות חזרתה מתלונתה, ולאופן התנהלותה במרכז החירום) תקשה על בית המשפט לבחון באמת את מהימנות טענותיה של המתלוננת, בחרה המאשימה שלא להשלים החקירה בענין.

העובדה האמורה מונעת מבית המשפט את האפשרות, לבוא ולומר כי שקל את אותן ראיות ובחן את התנהלות המתלוננת ואופן מסירת גרסתה בה שללה את אשמת הנאשם, והגיע למסקנה שניתן יהיה להתעלם מחסרונה של חקירה בענין התנהלות המתלוננת במרכז החירום, לאמץ את גרסתה הראשונה של המתלוננת, ולהרשיע הנאשם בעבירות שיוחסו לו מעבר לכל ספק סביר.

הגב' ח.ט. שהובאה לעדות בבית המשפט מטעם המאשימה כאלטרנטיבה להשלמת החקירה, לא שוחחה עם המתלוננת במשך כל זמן שהותה במרכז, ובפועל עדותה באשר לתקופת השהייה במרכז היתה עדות שמיעה בלבד. הגב' ח.ט. לא יכלה להעיד מכלי ראשון על כל הדברים שתיעדה במסמך שהועבר להגנה, שכן לא היא היתה זו ששוחחה עם הקטינה.

מעבר לאמור לעיל, בסופו של יום עלול להמצא גם שלגב' ח.ט. קשר כזה או אחר לעובדה שהמידע שיכול היה להביא לשחרור הנאשם מן המעצר לא הועבר לבית המשפט ולנאשם, ומכאן שאין מדובר בעדה שהיא אוביקטיבית לחלוטין.

כפי שצוין לעיל, בעת ההתייחסות לחקירתה של הגב' ח.ט., ההתרשמות הכללית לאחר שמיעת דבריה של הגב' ח.ט. היתה כי מדובר אמנם בעדה המסורה לתפקידה, אך ספק אם מדובר בעדה שיכולה למסור באופן אוביקטיבי לחלוטין פרטים שיאפשרו לבית המשפט להגיע להבנה עמוקה בכל הנוגע לאופן שבו מסרה הקטינה טענותיה כי שיקרה כאשר אמרה כי הנאשם פגע בה, וכי הושתה בפני סבתה ודודותיה למסור גרסה שקרית.

על מנת שבית המשפט יוכל לציין לעצמו כי אינו מקבל את גרסתה ה"חדשה" של המתלוננת, ששללה את אשמת הנאשם, היתה אמורה לבוא בפניו תמונה מלאה של אופן מסירת הגרסה לראשונה בפני עו"ס ד' והעובדות הסוציאליות האחרות. החוקר המשטרתי או בהמשך הסנגור או אף בית המשפט יכולים היו לשאול לדוגמא את אותה עו"ס האם המתלוננת בכתה כאשר סיפרה לה, כי טענותיה כנגד הנאשם הינן שקריות או חייכה כאשר אמרה זאת, והאם אמרה לאותה עו"ס דברים נוספים שחיזקו את טענתה או החלישו אותה.

מדובר בגרסה חדשה שמסרה המתלוננת לפיה לא נפגעה ומבחינה זו לאופן מסירת הגרסה חשיבות שדומה במשקלה כמעט לחשיבות שמקנה בית המשפט להתנהלות מתלוננת קטינה בעת חשיפת תלונתה לראשונה בפני אדם כלשהו.

בנוסף, ביחס ליתר הדברים שמסרה המתלוננת לעובדות הסוציאליות האחרות, ניתן היה לשאול את אותן עובדות סוציאליות כיצד התנהגה המתלוננת מיד לאחר שיחה טלפונית עם אמה, (שבה על פי הנטען לחצה עליה אמה שלא לומר כי הנאשם פגע בה), וכן ניתן היה לשאול האם המתלוננת סיפרה כי שיקרה לחוקרת הילדים לאחר שהראתה סימני משבר, דבר שיכול היה להוות אינדיקציה לפעולה כתוצאה מרגשות אשמה שחשה.

ניתן היה גם לשאול את העובדות הסוציאליות, האם כנשות מקצוע הן האמינו למתלוננת או אולי חשו שישנה אפשרות שבדבריה האמורים יש גרעין אמת או להיפך. לו היו העובדות הסוציאליות נחקרות ניתן היה לשאול אותן גם האם מסרה

המתלוננת פרטים נוספים אודות האופן שבו שכנעו אותה סבתה ודודותיה להעליל עלילות על הנאשם.

ניתן היה גם לברר עם העובדת הסוציאלית האם במהלך התקופה חזרה המתלוננת שוב ושוב על טענתה כי הוסתה בידי סבתה ודודותיה או שדובר באמירה אותה ציינה בצמצום. מאחר והמתלוננת לא היתה מחויבת להטיל האחריות הפלילית למעשיה על סבתה ודודותיה האהובה, והיא יכולה לומר בפשטות שהיא מיוזמתה החליטה להעליל על הנאשם, קיים משקל לשאלה האם המתלוננת בחרה לחזור על שקר זה מספר רב של פעמים או שאמרה זאת רק כאשר נדחקה לכך.

יודגש שבענייננו ההגנה מחויבת לבסס ספק סביר ולא יותר מכך, ועל כן קיימת חשיבות רבה להצגת גרסתם של האנשים ששמעו את דברי המתלוננת מכלי ראשון.

יוער כי גם דבריה של ב"כ המאשימה בדבר שיחות ששוחחה אמה של המתלוננת עם המתלוננת במהלך שהותה במרכז החירום, לא הובאו מכלי ראשון, ובמובן זה הן בגדר עדות שמיעה.

מובן שאופן מסירת גרסתה של המתלוננת בפני הגב' חודדי ביום 2.1.19 ודבריה של הגב' חודדי לבית המשפט כי לא יכלה להעריך מהימנות בשל כך שהמתלוננת לא מסרה פרטים, יכולה להוות ראיה למצבה של המתלוננת ולמידת מהימנותה, אך אין מדובר בראיה שיכולה "לכפר" על אי הצגת ראיות גולמיות וישירות בדבר אופן מסירת הגרסה בידי המתלוננת במהלך החודשים שקדמו לאותה שיחה עם הגב' חודדי. יוער גם שגב' חודדי שוחחה עם הקטינה לאחר שכבר החליטה לחזור לגרסתה הראשונה שלפיה הנאשם פגע בה (כפי שמסרה לאביה), ועל כן ספק אם אופן התרשמות הגב' חודדי מגרסתה של הקטינה, יכלה להאיר על כלל מצבה של המתלוננת בתקופה בה מסרה חד משמעית כי הנאשם לא פגע בה.

יודגש, כי טענותיה של נציגת המאשימה כי העו"ס ד. לא הובאה לעדות מטעם המאשימה בשל הצהרת הסנגור כי היא תהיה עדת הגנה, אינה טענה ש"מחזיקה מים" שכן מלכתחילה מסרה ב"כ המאשימה כי לא תבקש לחקור את העובדות הסוציאליות במרכז החירום כאשר העו"ס ד. היא אחת מהן.

למעלה מן הנדרש, יוטעם בנוסף כי מדובר בנאשם שבשל תקלה שנגרמה (וקיום עמימות באשר לחלקה של המדינה בגרימת התקלה), לא נמסר לו המידע על שינוי גרסת הקטינה, ובשל כך במשך כתשעה חודשים וחצי נמנע ממנו לבקש להשתחרר מן המעצר (וכשהועבר בסופו של דבר המידע שוחרר הנאשם מן המעצר). הנסיבה האמורה לבדה **היתה אמורה לחייב את המדינה לעשות כל הניתן כדי לברר ולהסביר לבית המשפט מה התרחש במהלך שהות הקטינה במרכז החירום כשכל אותה עת הוחזק הנאשם במעצר. במקרה הנדון, ובוודאי כאשר מעורבים בעניין גורמי מקצוע ועולות סוגיות הנוגעות לחיסיון, היה על המדינה לזמן חקירה ולנקוט בכלים העומדים ברשותה בדרך המלך להגיע לחקר האמת, ולא היה זה נכון וראוי להותיר המלאכה לנאשם במהלך שמיעת הראיות.**

מובן שגורמי הפרקליטות שהכריעו בענין הביאו בחשבון את כלל האספקטים הרלוונטיים ובחרו משיקוליהם המקצועיים שלא להורות על השלמת חקירה בענין.

יחד עם זאת, בנסיבות האמורות, ניתן לומר כי, הימנעות המדינה מלחקור בחקירה משלימה, לכל הפחות חלק מן העובדות הסוציאליות ששמעו את המתלוננת מוסרת במרכז החירום כי דבריה לחוקרת הילדים היו שקר, הקימה בנסיבות הפרטניות של המקרה ולאור מכלול הראיות, חשש ממשי לכך שהגנת הנאשם קופחה וכך גם זכותו להליך הוגן, ועובדה זו תחשב כמחדל חקירתי בעל משקל ממשי, שיקשה להגיע למסקנה נחרצת שהיא

מעבר לספק סביר בכל הנוגע לאשמת הנאשם.

אי זימונו לחקירה במשטרה של סבה של המתלוננת - האם מחדל חקירתי

כפי שצוין במהלך חקירתן של סבתה ודודתה (ה.מ.), של המתלוננת לא נשאלו בנות המשפחה מי נכח בדירה בעת שהמתלוננת חשפה סיפורה. לאור זאת לא הובא לידיעת המשטרה שבעת חשיפת גרסת המתלוננת נכח בבית הסבתא גם בעלה, שהוא סבה של המתלוננת (שמו של הסב לא אוזכר). ההמנעות לברר בשלב הראשון מי נכח בחדר במועד הרלוונטי יכולה להחשב כתקלה חקיריתית אם כי לא כמחדל מג'ורי.

מיד עם תחילת שמיעת הראיות בתיק בבית המשפט הסתבר כי סבה של הקטינה, שכאמור נכח בחדר, נקט בעמדה שונה מעמדת סבתה של הקטינה ולא האמין לסיפורה של הקטינה, לא בעת ששמע הסיפור ולא לאחר מכן. (מובן שהמשקל שניתן לעובדה זו אינו רב שכן מדובר באמונה סובייקטיבית של עד).

כפי שצוין לעיל, לאחר שהמתלוננת סיפרה כי מי שהסית אותה להעליל על הנאשם היו סבתה ודודותיה, זומנו הסבתא ושתי הדודות לחקירה בחשד שהן הסיתו הקטינה להעליל על הנאשם.

יודגש שעל פי טענת הקטינה נסיונות ההסתה והלחץ בוצעו בביתה של הסבתא שהוא גם ביתו של הסבא.

בנסיבות האמורות, נראה שבאותה עת עם זימון הסבתא והדודות לחקירתן בחשד לכך שהסיתו הקטינה להעליל על הנאשם, היה מקום לזמן לחקירה גם את סבה של המתלוננת, שקיימת אפשרות סבירה ששהה בדירת הסבתא, שם על פי הטענה לחצו עליה (במשך שלושה חודשים) דודותיה וסבתה לטפול טענות על הנאשם. פעולה שכזו היתה נדרשת גם לאחר שהסתבר במהלך החקירות בבית המשפט (בסבב הראשון) כי הסבא נכח בעת חשיפת גרסת המתלוננת בדירה ועמדתו היתה שונה מעמדת הסבתא והדודות. מדובר בסבא שלא היתה מחלוקת על כך שהוא עצמו היה בעימות מסוים עם הנאשם, אך על אף זאת הוא לא בחר להאמין למתלוננת, ועמדתו זו העמידה אותו כגורם אובייקטיבי יחסית שיכל לשפוך אור ממשי על גרסת המתלוננת, כי הוסתה ע"י סבתה ודודותיה.

יודגש, כי לאור כל שפורט לעיל ומאחר ועמדתו של הסבא הסתברה לבית המשפט מיד עם תחילת ההוכחות בתיק, רשאית היתה המאשימה לבקש את בית המשפט להשלים חקירתה גם בכל הנוגע לעמדתו הראשונית של הסבא, ונראה כי לבקשה זו לא היה הסנגור מתנגד.

יודגש שמאחר ובנסיבות שתוארו, כאשר החובה הבסיסית לחקור הסבא במשטרה חלה על המדינה, לא תוכל היום המדינה להסתפק בטענה כי נמנעה מלזמן הסבא לבית המשפט בשל כך שהסניגור אמר שהוא יביא את הסבא כעד מטעמו.

לאור המבחנים שצוינו יש לקבוע כי מדובר במחדל חקירתי, שספק אם ניתן להגדירו כמחדל קשה שיביא לבדו לזיכוי הנאשם, אך עדיין מחדל זה עלול להעיב במידה מסוימת על כלל המסקנות ובעיקר על הטענה שבעת חשיפת טענותיה בכתה המתלוננת, וקודם לכן הוסתה בידי סבתה ודודותיה.

אופן הקלטת השיחה שהתנהלה בין המתלוננת ואמה

ביום 5.1.18 מסרה דודתה של המתלוננת הגב' ס.ט למשטרה הקלטת שיחה שלדבריה כאמור הקליטה במכשיר הנייד שלה, באמצעות אפליקציית הוואטסאפ (עמ' 430 ש' 7-8). הגב' ס.ט הגיעה לתחנת המשטרה ומסרה את קבצי הוואטסאפ של הקלטת השיחה שלדבריה התקיימה בין המתלוננת לאמה של המתלוננת בטרם הגשת התלונה, ובה איימה אמה של המתלוננת על המתלוננת, ואמרה לה בין היתר כי אם תתלון שהנאשם פגע בה מינית האם תוכנס לכלא וילדיה ילקחו ממנה.

לטענת ב"כ המאשימה בסיכומיו בעת הגשת ההקלטה, לא ביקשה המשטרה את המכשיר הנייד שבו לכאורה הוקלטה השיחה. לדבריו ביום 16.2.20 הגיש הנאשם חוות דעת מומחה (נ/5) בענין האוטנטיות של קבצי הוואטסאפ שמסרה הדודה ס.ט.

לדבריו, על פי קביעת מר דורון בלדינגר, המומחה שעקב את חוות הדעת, בענינו אין מדובר בקבצי הקלטה מקוריים, ואין מדובר ברצף אחד של קבצים של אותה שיחה, ועל כן יש לקבוע כי המאשימה התרשלה כאשר לא דרשה מהדודה ס.ט את המכשיר הנייד שבאמצעותו הוקלטו השיחות, וכן כשלא ביצעה השלמה חקירה לענין ממצאי חוות הדעת, שמהן עולה שלא מדובר בשיחה אחת שהתנהלה לכאורה בין המתלוננת לאמה, וקיים חשש שקבצי השיחה "בושלו".

על פי דברי הסנגור בסיכומיו, ביום 2.6.19 נחקרה הדודה ס.ט בבית המשפט, וטענה כי היא ביצעה הקלטת השיחה בין המתלוננת לאמה באמצעות טלפון ישן על מצב רמקול, אך לטענת הסנגור על פי חוות דעת המומחה שהוצגה, מדובר ב-5 קבצים שהוקלטו בנפרד כש-4 קבצים הוקלטו ביום 26.12.17 וקובץ אחד הוקלט ביום 31.12.17, על כן לא מן הנמנע שהיו גם קבצי וואטסאפ של הקלטות נוספות שלא נמסרו.

לטענת הסנגור, בהחלט יכול ויש נקודות מחשידות לגבי קיטועים ברצף ההקלטה, שכן נמצאו שינויי עוצמה פתאומיים שיש בהם להעיד על חוסר רציפות השיחה הכוללת. לשיטת הסנגור, עדות המומחה היתה רציפה והמאשימה לא הטילה דופי בעדות המומחה.

במהלך הדיונים העיד בבית המשפט מר ז.ס שהוא בעלה של ס.ט, והוא העיד על כל הפעולות שאותן ביצע בעת העברת הקבצים שאותם הקליטה אשתו אל הדיסק און קי, עמו ניגשה למשטרה. עדותו של ז.ס נשמעה כעדות ענינית, ולא התרשמתי שהוא היה מעורב בכל המתרחש במשפחה, לכאן או לכאן, ובפועל פעולותיו בכל הנוגע להקלטות היו טכניות גרידא (עמ' 618 ש' 23-25). דבריו של ז.ס שלפיהם לא עשה פעולות מיוחדות בעת העברת הקבצים נשמעו עניניים. (עמ' 619 ש' 25-27).

זאת ועוד למשמע השיחה ניתן להגיע למסקנה, שהיא אינה מסקנה מקצועית, כי מדובר במקטע שיחה רציפה, בין אם לבתה, ולא ניתן היה להתרשם כי מדובר בשיחה "מבושלת". המתלוננת אף אישרה קיומה של השיחה, ובפועל אישרה כי מקטעים שהושמעו לה מתוך השיחה אכן היו אוטנטיים.

זאת ועוד, במהלך הדיונים בבית המשפט נחקר מר דורון בלדינגר, המומחה מטעם ההגנה שהגיש את חוות הדעת, ובדבריו טען נחרצות כי לא ייתכן שכל הקבצים הורדו כולם בפעם אחת, (עמ' 647 ש' 21 עמ' 648 ש' 22 עמ' 649 ש' 7-13). דא עקא, שבסופו של יום לאחר שנשאל ע"י בית המשפט שאלות ישירות אישר העד כי דבריו של העד ז.ס שטען כי הוריד את הקבצים בפעם אחת מתארים מצב אפשרי, (עמ' 652 ש' 4-8).

חזרתו של העד מעמדה נחרצת שהציג מס' דקות לפני כן הקשתה על מתן משקל ליתר דבריו בהמשך. זאת ועוד,

לשאלת בית המשפט אישר העד כי אם ס.ט סימנה את כל ההודעות ביחד ושלחה אותן כמקבץ לבעלה אזי כל הקבצים עברו כמקשה אחת, בעלת חותמת זמן זהה (עמ' 654 ש' 12-17). לשאלה בחקירה נגדית אישר העד כי שם הקובץ והמספר אותו הוא קיבל העיד על מספר ההקלטות הקוליות שבוצעו בווטסאפ באותו יום והוא אינו מעיד על מספר ההודעות הקוליות שנשלחו בין שני דוברים לשיחה אחת. (עמ' 673 ש' 1-11).

העד הסביר כי במקטעים מסוימים ישנם "פיקים" שעשויים להעיד על חיתוך אך בדיקה זו לא נעשתה בגלל שיקולי תקציב. העד אכן אישר שאין לו כל ידע ייחודי באשר לתוכנת הווטסאפ (עמ' 694).

לאורך כל עדותו ענה העד תשובות על דברים שרצה ולא תמיד על הדברים שנשאל, (ראה לדוגמא עמ' 694 ש' 18) העד ניסה להצדיק את האמור בחוות הדעת ולא השיב תשובות ענייניות לשאלות התביעה, גם כשנשאל שאלות פשוטות.

בכלל נסיבות הענין, לא מצאתי לנכון לקבוע כי חוות הדעת שהוגשה היתה מקצועית לכן לא מצאתי לקבוע כי עורך חוות הדעת העלה בחוות הדעת חשש כלשהו שהקלטות השיחה הינן הקלטות "מבושלות", שאינן מבטאות באופן אמיתי את הדברים שהוחלפו בשיחה בין האם לבתה.

קבילות ההקלטה ותוכנה המשפטי

המתלוננת ודודתה ס.ט אישרו את קיום השיחה, וכן אישרו כי אחת הדוברות הינה אמה של המתלוננת, השתיים אישרו גם את מנגנון ההקלטה.

הסנגוריה לא חלקה על כך שזיהוי אדם באמצעות קולו הוא ראיה קבילה שניתן לבסס עליה ראיה בפלילים (ע"פ 87/53 אלנבארי נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ז 964, 972, 1953). כאמור, עיון בתכני השיחה לא מותיר ספק באשר לזהות הדוברות.

המתלוננת והמקליטה ס.ט נכחו בשיחה עצמה, ומעבר לכך ס.ט העידה על אופן ביצוע ההקלטה ועל הקיטועים שנוצרו עקב תכונות תוכנת הווטסאפ. ס.ט ציינה כי ההקלטה לא נקטעה בכוונת מכוון.

בנסיבות אלה, לאחר שדחיתי האמור בחוות הדעת שהוגשה מטעם הנאשם, ומאחר וגרסאותיהן של ס.ט ושל המתלוננת נשמעו בעניין זה מהימנות, יש לקבוע כי ההקלטה משקפת נאמנה את שהוקלט, ואין בקיטועים כדי לשנות ממה שנאמר.

אי הבאת אמה של המתלוננת לעדות בבית המשפט

כפי העולה מתוך כלל הראיות אמה של המתלוננת, הגב' ג.מ הנה דמות מפתח בפרשה. כך על פי טענת המאשימה ניסתה האם כל העת הרלוונטית להניא את המתלוננת מלהגיש תלונתה, כנגד הנאשם ובהמשך, לאחר הגשת התלונה דרשה ממנה לחזור בה מן התלונה שהוגשה. המאשימה הציגה להוכחת טענותיה את קלטת השיחה בין המתלוננת ואמה שהתקיימה טרם הגשת התלונה הראשונית. בקלטת מאיימת אמה של המתלוננת על המתלוננת שאם תגיש התלונה היא תוכנס לבית הכלא, וילדיה, וביניהם המתלוננת, ילקחו ממנה.

על אף האמור לעיל לא זומנה האם לעדות בפני בית המשפט בידי מי מהצדדים, לא בסבב הראשון של העדויות בטרם

הגשת הסיכומים הראשונים ולא בסבב השני בטרם הסיכומים המשלימים.

במהלך סיכומיה הראשונים מיום 5.11.18 טענה המאשימה כי הנאשם נמנע מלהביא את אם המתלוננת כעדה, על אף שאין חולק כי האם היא עדה מרכזית שכלול טענת המתלוננת בענינים רבים, וביניהם ביחסה של המתלוננת כלפי הנאשם, וביחס לאמור באישומים הרביעי, החמישי והשישי. לדברי המאשימה כאשר בחרה ההגנה שלא להביא את האם לעדות קיימת חזקה כי אי הבאת האם נבעה מכך שגרסתה היתה פועלת כנגד הנאשם.

בכתב הסיכומים השני נמנעה התביעה מלהתייחס לאי הבאת האם, והסנגור מצידו בחר גם הוא להתעלם מן העובדה שאמה של המתלוננת לא הובאה לעדות ע"י המאשימה או על ידו.

במהלך הצגת הסיכומים בעל פה מיום 14.12.20 ביקש בית המשפט את הצדדים להתייחס לעובדה ששני הצדדים בחרו שלא להביא את אם המתלוננת לעדות, על אף היותה עדה חיונית לקבלת החלטות מושכלות בתיק. בתשובתה השיבה ב"כ המאשימה כי במהלך הדיונים היא שאלה מספר רב של פעמים אם בית המשפט סבור שיש לזמן את האם לעדות, ובדבריה הסבירה מדוע האם לא היתה עדת תביעה.

ב"כ המאשימה ציינה כי היא יכולה להביא את האם "בכל עת", וזאת לאחר שהאם מצויה היום בצד התביעה, קרי נפרדה מן הנאשם ותומכת כעת בגרסת המתלוננת.

לטענת ב"כ המאשימה הסנגור הצהיר כל הדרך שהאם תהיה עדת הגנה, אך על אף זאת הוא בחר שלא להביא אותה לעדות בסוף הסיבוב הראשון.

ב"כ הנאשם מצידו ציין כי הצדדים מצויים כיום בשלב הסיכומים, וכל צד בחר את בחירותיו כפי ראות עיניו.

כפי העולה מכלל הראיות שהוצגו בבית המשפט, ככל הנראה בשלב שבטרם הגשת התלונה ובשלבם רבים לאחר הגשת התלונה, דחתה האם את תלונות בתה ובפועל אף ניסתה לשכנע אותה לחזור בה מתלוננתה, ורק בשלבים מאוחרים יותר, ככל הנראה לאחר חקירתה של המתלוננת בבית המשפט (לקראת סיום שמיעת כלל הראיות בתיק) נפרדה האם מן הנאשם, ועברה לצדד בגרסת בתה.

יוער כבר בשלב זה כי בית המשפט אינו יועץ של מי מהצדדים, כל צד היה אמור לעשות בחירותיו בעצמו וניתן לומר בזהירות כי עמדת בית המשפט שלא "לייעץ" למי מהצדדים האם לזמן את האם אם לאו, ולא לזמן האם בעצמו, נעשתה בין היתר בשל הספק בכל הנוגע לשאלה אם נכון יהיה שבית המשפט יתערב ויזמן את האם על אף ששני הצדדים וביחוד הסנגור (שלקוחו יכול היה להיפגע מזימון העדה) בחרו בהחלטה מודעת שלא לזמנה.

כפי שצוין לעיל, מתוך הראיות עולה שאמה של המתלוננת נחקרה במשטרה לאחר הגשת התלונה, אך ככל הנראה בשל עמדתה בחרה המאשימה שלא לזמנה כעדת תביעה.

במהלך שמיעת עדי התביעה בשלב הראשון של המשפט, הסתבר כי ככל הנראה בידי המאשימה לא עמדו די ראיות סיוע שנדרשו להרשעת הנאשם (לאחר שראיות התביעה התבססו בעיקרן על עדות המתלוננת בפני חוקרת הילדים מיום 27.12.17 (ת/א) - בהתאם לסעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) תשט"ו-1955). בנסיבות האמורות בחר הסנגור ככל הנראה שלא לזמן את אם המתלוננת לעדות מטעמו.

לאחר שכבר הוגשו סיכומי הצדדים (הראשונים) בתיק **הסתבר למאשימה** שהקטינה בחרה לחזור בה מתלונותיה כלפי הנאשם, אז זימנה את המתלוננת ואת סבתה ודודתה לעדות משלימה. המאשימה בחרה, שלא לזמן את אמה של המתלוננת לחקירה, ובהמשך הדרך היא בחרה שלא להביאה לעדות בפני בית המשפט. גם הנאשם בחר בשלב האמור שלא לזמן האם כעדה מטעמו (בסיכומי הצדדים בע"פ הסתבר שהסיגור היה גם מנוע מלזמן האם כעדה מטעמו, מאחר ובשלב מוקדם של החקירה ייעץ לה עצות הנוגעות לשאלות שתשאל בחקירה במשטרה).

כפי שצוין לעיל, בשלב שמיעת עדי ההגנה בסבב השני של שמיעת הראיות, בטרם הגשת הודעות הסיכומים המשלימות, נפרדו הנאשם ואמה של המתלוננת, והאם החלה לצדד בגרסת בתה. בשלב זה, ככל הנראה לא היה לסנגור כל טעם לזמן את האם לעדות בפני בית המשפט שכן ככל הנראה הנחת הבסיס שלו היתה, שאם היתה מובאת האם לעדות באותו שלב, אפשר שהיתה דוחה את טענות הנאשם.

בסופו של דבר, לא הובאה האם לעדות לבית המשפט ע"י מי מהצדדים, על אף היותה עדה בעלת משמעות והשאלה העומדת לפתחו של בית המשפט היא האם ניתן יהיה לזקוף את אי הבאת האם לעדות לחובתה צד כלשהו.

בכלל נסיבות הענין נראה שמדובר במקרה יחודי וחריג, בו גרסתה המשתנה של המתלוננת ויחסיה המשתנים של האם עם הנאשם, הקשו מאוד על שני הצדדים להחליט בזמנים נתונים האם לזמן את אימה של המתלוננת לחקירה ולעדות בבית המשפט. בנסיבות האמורות לא ניתן יהיה להטיל על מי מהצדדים האחריות לאי הבאת האם לעדות בבית המשפט, ובית המשפט יכריע בתיק בלא שישמע גרסת האם.

לא למותר לציין שגם אם היה בית המשפט בוחר לזמן האם לעדות בשלבים המאוחרים של המשפט, הוא היה מתקשה ככל הנראה לקבוע לאיזה מן הגרסאות של האם (כפי שמסרו הצדדים) ניתן להאמין, וזאת לאור החשש שלעמדת האם בכל שלב היה קשר לטיב יחסיה עם הנאשם באותה עת.

טענת הסנגור לביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק

בסיכומיו השניים ביקש הסנגור את בית המשפט לעשות שימוש בסמכותו ולהורות על ביטול כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם בשל הגנה מן הצדק, תוך עשיית שימוש בסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

לדברי הסנגור, מעל התיק בו אנו דנים מרחפת העובדה שההליך חרג מסדרי הדין ונגרמה פגיעה מהותית בעקרונות הצדק וההגיונות המשפטית, ב"כ הנאשם הפנה לדברי בית המשפט העליון בע"פ 2910/94, **יפת נ' מדינת ישראל**, פד נ 2, 353, שם נקבע כי במקרים שבהם תוכח התנהגות בלתי נסבלת ושערורייתית של הרשות שיש בה רדיפה, והתעמרות בנאשם יפעיל בית המשפט את סמכותו ויורה על ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. (פסקה 171).

לטענת הסנגור, נסיבות המקרה בעניננו מחייבות ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. לשיטתו, יש לבטל את כתב האישום, בין היתר, בשל כך שגרסת הנאשם לענין הפללתו על ידי דודותיה וסבתה של המתלוננת שנטענה במהלך חקירתו במשטרה ובבית המשפט ואף חוזקה ע"י המתלוננת, מעולם לא נבדקה באופן ראוי ועובדה זו פוגעת ביכולתו לנהל את ההליך באופן ראוי והוגן. עוד טען כי מחדלי המאשימה זועקים לשמים והם פוגעים ביכולת הנאשם להוכיח את טענתו וחפותו המלאה.

ברשימת הפגמים שנפלו בפעולות המאשימה בהליך דן מונה הסנגור גם את העובדה שהנאשם נותר במעצר במשך כשנה בשל מחדל המאשימה, את חקירת המתלוננת, וההימנעות מחקירת גרסת הנאשם להפללתו, את ביצוע החקירה מבלי להכיר את תוכן התיק, את הוספת שני האישומים בכתב האישום מבלי שיש לגביהם ראיות, ואת הימנעות המשטרה מהשלמת חקירה לבדיקת המחדל של אי שחרור הנאשם מהמעצר.

בדבריו, פירט הסנגור את מחדלי החוקר שגבה את עדותה של הגב' ה.מ. "שפתחה את התיק" וכן פירט מחדלים נטענים של חוקרת הילדים הראשונה, הגב' מירית דהן, במהלך חקירת הילדים שערכה לקטינה. עוד הפנה הסנגור למחדלי חקירה שבוצעו על ידי החוקר גוזלן שביצע חקירה לדודה ה.מ.

הסנגור הפנה למחדלה של המאשימה שלא חקרה את סבה ודודה של המתלוננת, וכן הפנה למחדל של החוקרת פז שביצעה את חקירות דודותיה וסבתה של המתלוננת. עוד נטען למחדל בפעולות המאשימה בכך שנמנעה מהשלמת חקירה בענין התנהלות המתלוננת במרכז החירום בכל הנוגע לחזרתה מגרסתה כי הנאשם פגע בה.

לסיכום דבריו, טען הסנגור כי בנסיבות המקרה מחדלי המאשימה עולים כדי התנהלות שערוריתית.

מרבית הטענות שטען הסנגור שפורטו לעיל, נבחנו במהלך כתיבת הכרעת הדין, ובית המשפט העיר מסקנותיו באשר לכל טענה וטענה.

סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי, קובע כי לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות הנוגעות לכך שהגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרון צדק והגינות משפטית.

במהלך הכרעת הדין נבחנו כלל טענותיו של הנאשם, ומתוך המסקנות שאליהן הגיע בית המשפט עולה תובנה אחת, והיא שניהול ההליך בעניינו אינו עומד בסתירה מהותית לעקרון צדק והגינות משפטית. ייתכן שבתיק בוצעו מחדלים בידי המדינה שעליהם עמד בית המשפט, אך לא ניתן לומר כי מחדלים אלה מעידים על כך שניהול ההליך עומד בסתירה מהותית לעקרונות צדק והגינות משפטית או כי מדובר בהתנהגות בלתי נסבלת ושערורייתית שיש בה רדיפה והתעמרות בנאשם.

סיכום

לסיכום, ניתן לומר כי בכל הנוגע לעדה המרכזית בתיק, המתלוננת, מדובר בעדה שגם חקירת הילדים וגם חקירתה בבית המשפט העלו שהיא עדה מהימנה, ושהיה מקום להאמין שמסרה לחוקרת הילדים ולבית המשפט עדות אמת על אשר ביצע בה הנאשם.

מסקנות חוקרת הילדים מוסיפות למידת המהימנות שיש להקנות לעדות, כפי המפורט לעיל.

גם דבריה של סבתה של הקטינה שהעידה שבעת שחשפה בפניה הקטינה את שביצע בה הנאשם היא בכתה, אמורים היו להיחשב כראיה מחזקת את גרסת הקטינה.

גם בעדויותיהם של אביה של הקטינה, סבתה ודודותיה ובעדות הגב' ח.ט, ניתן היה למצוא מספר אמירות שיחזקו את הטענה שהנאשם פגע במתלוננת, וכי גרסתה בעניין היא גרסת אמת.

מנגד, בכל הנוגע לנאשם, מדובר בנאשם שלא הציג אמנם כל ראיה שתוכל לחזק גרסתו, אך יחד עם זאת **לא ניתן לומר כי חקירתו העלתה קושי שיגרום באופן ממשי לפקפק במהימנותו.**

על מנת להרשיע אדם בפלילים יש להגיע למסקנה שלפיה הנאשם עבר את העבירה בה הוא מואשם מעבר לכל ספק סביר.

במהלך הכרעת הדין שלעיל הוצגו מספר קשיים שלא יאפשרו לדחות גרסת הנאשם ברמה שהיא מעבר לספק סביר, וזאת על אף העובדה שגרסת המתלוננת נשמעה כאמור מהימנה, וניתן היה להאמין לדבריה כי נפגעה מן הנאשם.

כפי שצוין לעיל, מדובר במתלוננת שמספר ימים לאחר הגשת התלונה הועברה למרכז חירום, ומיד עם כניסתה למרכז ובמשך כ-5 וחצי חודשים מסרה למספר עובדות סוציאליות ולאנשים אחרים במקום כי שיקרה כאשר אמרה שהנאשם פגע בה. גם בארבעת החודשים הנוספים שלאחר עזיבתה את מרכז החירום לבית אביה המשיכה המתלוננת לספר כי לא נפגעה.

כאשר, כעבור כ-9 וחצי חודשים, (לאחר שכבר הוגשו סיכומים בתיק), נתגלתה עמדתה ה"חדשה" של המתלוננת שבה החזיקה בכל אותה תקופה, נמנעה המאשימה מלהשלים חקירה בכל הנוגע לפרק הזמן האמור, שבו סיפרה המתלוננת לאנשים רבים שלא נפגעה.

המאשימה בחרה לזמן לעדות לאחר הגשת הסיכומים הראשונים רק את המתלוננת ואת סבתה ודודותיה, שהעידו כי לא שכנעו את המתלוננת להעליל על הנאשם. במקום לחקור את האנשים ששמעו ישירות מן המתלוננת במרכז החירום כי לא נפגעה, בחרה המאשימה להביא לעדות (מבלי להציג לבית המשפט כל מסמך מקדים), את הגב' חנית ח.ט. הגב' ח.ט. לא שוחחה פעם אחת עם המתלוננת במרכז החירום, ולא ראתה אותה, וכאשר שוחחה איתה היה זה לאחר שעזבה את מרכז החירום, במועד שאינו ידוע. הוסבר גם כי הגב' ח.ט. אינה יכולה גם להיחשב כאדם שאין לו כל נגיעה לענין לאחר שהיתה קשורה, באופן כזה או אחר, לכך שבמשך כ-9 וחצי חודשים לא הועבר כראוי המידע אודות חזרת הקטינה מגרסתה שנמסרה בפני חוקרת הילדים.

הימנעות המדינה מלהורות על חקירת האנשים האוביקטיביים והמקצועיים ששמעו את הקטינה וראו אותה חוזרת בה מגרסתה, מנעה את האפשרות לשאול את אותם אנשים שאלות רבות (שפורטו בהרחבה לעיל) וביניהן שאלות הנוגעות לאופן הצגת גרסתה ה"חדשה" של הקטינה במהלך תקופה ארוכה ולהתנהגותה באותה עת. נמצא כי המנעות זו מביצוע השלמת חקירה, היתה מחדל חקירתי שיקשה על בית המשפט להגיע למסקנה, שהיא מעבר לספק סביר, שלפיה כאשר מסרה הקטינה במשך כ-9 חודשים כי לא נפגעה, היא אמרה דברי שקר.

יוער כי אביה של הקטינה כן שוחח עם הקטינה בעת שהיתה במרכז החירום ולאחר מכן, אך על פי דבריו מדובר היה בשיחות סתומות שבהן לא גילתה המתלוננת הרבה. זאת ועוד, מדובר בעד שבאופן טבעי המידע שמסר העיד כי אינו אוביקטיבי, והוא מתקשה עד מאוד שלא לקחת צד בפרשה ולהציג מידע ברור ומאוזן.

זאת ועוד, בחקירת משפחת המתלוננת עם חשיפת טענות המתלוננת, נמנעה המשטרה מלשאל השאלה המתבקשת והיא מי נכח בעת חשיפת סיפור הקטינה. עובדה זו מנעה מהמשטרה לדעת שסבה של הקטינה, שהוא גורם אוביקטיבי המוערך ע"י סובביו נכח בעת שסיפרה על שקרה לה, אך הוא אינו מאמין לה.

יצוין שכבר בפתיח שמיעת ההוכחות הובהר כי אותו סבא נכח בדירה ולא האמין לדברי נכדתו. כן הובהר שדובר בסבא

שהיה בעימות עם הנאשם, כך שעמדתו כאשר לא האמין לנכדתו היתה עמדה מאוזנת יחסית.

במהלך פעולות השלמת החקירה נחקרו סבתה ודודותיה של המתלוננת בחשד לכך שכאשר היתה המתלוננת בבית הסבתא והסבא, הסיתו אותה סבתה ודודותיה להעליל עלילות על הנאשם.

העובדה האמורה שלפיה המשטרה לא חקרה (לא בשלב הראשון ולא בשלב השני) אדם אוביקטיבי לכאורה, ששמע את המתלוננת חושפת סיפורה, ובהמשך בביתו היא גם הוסיפה (על פי טענתה) על ידי אשתו לשקר, יכולה להיחשב כמחדל חקירה, גם אם לא מחדל חקירתי קשה. מחדל זה ישפיע על המשקל שיינתן לגרסת הסבתא שאופן תיאורה של הקטינה את הפגיעות בה נעשה תוך בכי ובאופן משכנע.

לכלל המסקנות שהובאו לעיל מצטרפות העובדות הבאות. על פי הנרטיב אותו הציגה הקטינה לגב' חודדי, סבתה ודודותיה היו אלו שהסיתו אותה להעליל על הנאשם. מדובר במתלוננת שהיתה בת 12 והיא היתה אמורה לדעת המשמעויות, בעלות הפוטנציאל הקשה, של הצגת ה"עלילה" כנגד סבתה ודודותיה. עובדה זו מציגה קושי מסוים כאשר באים לשפוט דברי המתלוננת. המתלוננת יכולה לוותר על הסיפור האמור ויכלה ללא קושי לספר כי היא עצמה מיוזמתה בחרה להעליל על הנאשם שהיכה באחיה ואמה כדי לסלקו מהבית. הימנעות המדינה מהשלמת החקירה בענין מנעה מבית המשפט לברר האם המתלוננת סיפרה כי סבתה ודודותיה הסיתו אותה פעמים רבות או שהיא סיפרה זאת רק במקרים בודדים, כאשר נדחקה לעשות זאת.

זאת ועוד, אין מחלוקת שאמה של המתלוננת השפיעה עליה באיומים קשים, שלא תספר שהנאשם פגע בה. בנוסף, כפי שצוין לעיל ניתן היה גם להתרשם כי משפחת המתלוננת לא היתה זו שהשפיעה עליה ככל הנראה להעליל על הנאשם. על אף שתי העובדות האמורות, עדיין נימצא תחת החשש המסוים, גם אם בסבירות נמוכה ביותר, שלפיו המתלוננת בדתה מליבה העלילה כנגד הנאשם כדי לגרום לנאשם לעזוב את אמה ואת ביתה. ייתכן והדבר נעשה גם לאחר שהנאשם היכה באמה ובאחיה, היא עצמה "נזנחה" ע"י אמה והושארה עם אחיה בבית סבתה למשך כשלושה חודשים, ונסיונה של האם להשפיע על המתלוננת שלא להעליל על הנאשם נבע מכך, שבאמת ובתמים, ידעה על מניעה של המתלוננת ולא האמינה לסיפור שהיא מספרת על הנאשם. כפי העולה מן הראיות, קו החקירה המרכזי והכמעט יחיד של המשטרה, בחן את טענותיה של המתלוננת כי הוסיפה ביד"י סבתה ודודותיה, ובפועל לא נחקר לעומק הכיוון האפשרי הנוסף שלפיו הקטינה בדתה כלל טענותיה מליבה מסיבותיה שפורטו בהרחבה לעיל.

יצוין בנוסף שבעת שקילת מידת אשמת הנאשם לא יוכל בית המשפט שלא להביא בחשבון גם את העובדה שלו היתה הקטינה נחקרת על גרסתה ה"חדשה" מיד עם הצגת גרסתה כי לא נפגעה מן הנאשם (ולא תשעה וחצי חודשים אחר כך) ייתכן והדבר היה מסייע לנאשם, ולא משנה מי אחראי למחדל שבגינו לא נעשה הדבר, והאם חלקה של המאשימה במחדל היה מזערי (אם בכלל) או גדול. (מובן שקיימת גם אפשרות שהדבר היה מביא גם לתוצאה הפוכה).

לכל האמור לעיל, יש להוסיף את התהיות ואי ההתאמות המינוריות יחסית, שפורטו בהכרעת הדין שלבדן לא היו מביאות לזיכוי הנאשם, אך בהצטרף לכל האמור, יחזקו המסקנה שלא ניתן יהיה להרשיע הנאשם מעבר לספק סביר. בתהיות ובאי ההתאמות האמורות יש לציין את הערת בית המשפט הנוגעת לתיאורה של סבתה של המתלוננת כי האירוע המיני החמור שבו "יצא לנאשם חומר לבן" חזר על עצמו שלוש פעמים, וכן את התמיהה העולה מכך שבתאורי הגב' ה.מ היא לא תיארה כי שמעה מהמתלוננת על האירוע המזויר המתואר באישום השלישי לכתב האישום שאירע במקלחת בו הגיע הנאשם לפורקן. אותה עדה גם לא ציינה כי שמעה שכאשר סיפרה המתלוננת על שקרה לה היא בכתה כפי שתארה הסבתא. גב' ה.מ גם לא סיפרה למשטרה על מעשי הנאשם בשיחותיה הטלפוניות למשטרה, על אף ששמעה את תיאורי

המתלוננת בטרם השיחות. גם אבי המתלוננת לא סיפר למשטרה בחקירתו הראשונה על מעשי הנאשם במתלוננת, על אף שכל הנראה ידע על כך. לאמור לעיל יש להוסיף גם את התרשמות בית משפט מכך שבעדותה הראשית של המתלוננת, ידעה המתלוננת לנהוג באופן מתוחכם יחסית כאשר ידעה במקומות המתאימים לגונן על אמה ולהסתיר העובדה שהאם ידעה על טענותיה כי הנאשם מבצע בה מעשים מיניים. כמו כן לא ניתן יהיה להתעלם מן העובדה שטענתה של המתלוננת בחקירת הילדים שאמה שאלה את הנאשם מדוע איבר מינו זקוף, כאשר יצא מחדרה של המתלוננת נמצאה בפועל כלא נכונה. עוד יהיה מקום להביא בחשבון גם את דבריה הספונטניים של האם בשיחה הטלפונית עם המתלוננת שבה ציינה שהמתלוננת ממציאה דברים ומודרכת על ידי דודותיה.

לאור כל האמור לעיל, על אף שברמה הבסיסית כאמור סיפורה של המתלוננת נמצא כסיפור שנשמע מהימן ביותר וההתרשמות היא כי המתלוננת אכן נפגעה מן מהנאשם בפגיעות מיניות קשות, כפי סיפרה באופן משכנע, **עדיין, לאור כל שתואר לעיל, לא ניתן יהיה להגיע למסקנה, שהיא מעבר לכל ספק סביר, שהנאשם אכן פגע במתלוננת.**

ומשפט לסיום - בבואו של בית המשפט להכריע בעניינו של אדם, ראוי שבשלב מתקדם של כתיבת הכרעתו יעצור ויבחן את האיפכא מסתברא. כך לדוגמא, במקום בו מסקנת בית המשפט עד אותו שלב היא כי יש לזכות הנאשם, עליו לעצור להיכנס להלך החשיבה של המתנגד ולבחון לעומק האם קיימת אפשרות כלשהי להרשיע את הנאשם. כאשר עשיתי כן ובחנתי לעומקם של דברים, האם בתיק זה ניתן יהיה לפתח חשיבה שלפיה לא יהיה זה נכון להאמין למתלוננת מצד אחד, ולזכות את הנאשם מן הצד השני, (בעיקר בשל כך שהמדינה ביצעה מספר מהלכים שגויים) הגעתי למסקנה שלאור כלל הנסיבות החריגות שאפפו את התיק, ופורטו בהכרעת הדין לא ניתן יהיה להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו.

לאור האמור לעיל, אציע לחבריי לזכות את הנאשם מן העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

אריאל חזק, שופט

ס. הנשיאה, השופט א. ואגו - אב"ד:

חברי הנכבד, השופט א. חזק, שטח, בצורה בהירה ומפורטת, את מסכת הראיות שנפרשה בפנינו, ואף תיאר את זו, הפוטנציאלית, שלא הובאה בפנינו. התוצאה המזכה, שאליה הגיע חברי, שעונה, למעשה, על נפקויות החסר הראייתי, הקריטי לטעמו, אשר, היעדרו פגע בהגנת הנאשם. נקודת הליבה היא במחדל החקירתי, או, נכון יותר - ההתנהלות, שבעטיו קיים "חלל ראייתי", כמעט טוטלי, אודות פרק הזמן של כ- 9.5 חודשים, שבמהלכו המתלוננת אחזה בגרסה המכחישה את תלונתה על מעשי הנאשם. לצד חלל ראייתי זה, קיימת בעיתיות בכך, שבסופו של יום, הגם שלא "באשמת" מי מהצדדים, אלא, משיקולים טקטיים ואחרים של כל אחד מהם, לא העידה בפנינו עדה מרכזית וחיונית -

אמה של המתלוננת.

ההימנעות מחקירה משלימה, בזמן אמת, ואף לאחר מכן - עד תום המשפט, ומבדיקה יסודית ומקצועית של פרק הזמן, שבמהלכו טענה המתלוננת, חזור וטעון, שתלונתה הייתה שקרית ומעלילה, והחסר בראיות קבילות שילמדו על שאירע בחודשים אלה, עד למהפך החוזר - שובה של המתלוננת לגרסתה המפלילה, שכנעו את חברי, שאין בידו לקבוע כי האשומים הוכחו מעבר לספק סביר.

מסקנתו זו של חברי, שבאה למרות קביעתו אודות מהימנות המתלוננת, וההשתכנעות בכך, שגרעין עדותה, אף אם לא כל פרט שבו, אמת היא, וכי הוכחה פגיעה מינית, במספר מקרים, שנעשתה בגופה, בידי הנאשם, היא מסקנה, שגם לשיטת חברי, מעוררת קושי, ואף אי-נוחות. מקורם של אלה - במתח הטבעי בין הרצון להגיע לתוצאה נכונה ולחשיפת האמת, ביחס לאשומים שהוגשו, לבין הכלל, שלפיו, כל אימת שנותר ספק, ובפרט, בנסיבות שבהן הנאשם לא יכול היה למצות את הגנתו באופן מיטבי, שלא מרצונו ומבחירתו הוא, שוב אין ניתן להרשיע וחובה להורות על זיכוי. לשון אחר - כשיש ספק אזי אין ספק.

בהינתן, שאני מסכים ומצטרף לכל קביעותיו של כב' השופט חזק, באשר להיות עדותה של הילדה מהימנה ואמתית, הן בחקירת הילדים, והן בביהמ"ש, וכן לקביעותיו אודות קיום ראיות תומכות ומחזקות לעדותה, שאלת המפתח, בעיניי, הינה, הנפקות שיש להקנות ל"חלל הראייתי", והאם יש היתכנות לכך, בהינתן אותו חלל, שהתרחיש האמתי הוא זה, שבו המתלוננת, מטעמיה היא (הרצון להרחיק הנאשם מהבית ולהחזיר את אביה לזוגיות עם האם), או, בשל לחץ חיצוני, מסבתה או דודותיה, רקמה עלילת כזב על הנאשם. סבירות של תרחיש כזה, ולו בשל חוסר האפשרות לאששו או להזימו, בנסיבות שנוצרו, יכולה, בעיני חברי, לטעת ספק באשמו של הנאשם. לכך התווספה היעדר היכולת לברר את העובדות עם האם, שהיא זו, שלכאורה, יכלה לעמוד מאחורי הקמת הגרסה המתכחשת לתלונה, בין באיום, בשכנוע, או בהבטחות שונות.

ההתלבטות בכך אינה פשוטה. חברי, ביושרתו וברוב כשרון, הציגה ללא כחל ושרק. כתום ההתלבטות, מצא חברי, שאין מנוס מזיכוי הנאשם. התיבה "אין מנוס" ננקטת, משום שזיכוי, המתחייב חרף ההשתכנעות הפנימית בכך, שהתלונה והעדויות - אמיתיים, אינו קל. הוא אינו מתיישב עם התוצאה "הנכונה" מהיבט הקביעה העובדתית, האינטואיטיבית, שאלמלא-כן, הייתה, ככל הנראה, מוצאת עיגון בהכרעה הסופית.

אקדים ואומר - שלא אוכל להצטרף לתוצאה האמורה, הגם, שנימוקי חברי הנכבד, והטעמים שנתן להכרעתו, כבדי משקל, ומעוררים תחושת כבוד, לנוכח המקצועיות והיושרה המשמעותיים המתחייבים לצורך קביעה שיפוטית, שאינה תואמת את "תחושת הבטן" ואת המסקנה הראשונית, שמערך הראיות הבסיסי מוביל אליה.

בכל האמור בהיעדר הוכחות קבילות ומשכנעות ביחס לעבירות האלימות כלפי הקטנים - מסקנתו המזכה של חברי, השופט חזק, מקובלת עלי, מנימוקיו. בכל האמור בעבירות המין כלפי המתלוננת - אמליץ להרשיע הנאשם.

אנמק עמדתו זו.

תמים דעים אני עם הקביעה, שההתנהלות, בהקשר אותם 9.5 חודשים, הייתה מחדלית, ביותר מהיבט אחד. סיבותיה האפשריות פורטו בחוות דעתו של חברי. המחדלים לא רופאו, אף בשלבים המאוחרים של המשפט, ותהא סיבתם, אשר תהא, תוצאתם - ערפל כמעט מוחלט סביב נסיבות חזרתה בה של המתלוננת מגרסתה, בחווייתם של אלה שעומדים שוחחה ושבם נעזרה בפרק זמן זה. להגנה לא ניתנה האפשרות, כמו גם לנו, כבית המשפט, לדעת ולהבין מה אירע בדיוק, ומדוע. אין טענה, על כי פועלו של הנאשם, או של האמונים על הגנתו, הביאה, במודע, ובכוונה, להיווצרות העמימות ולאיתו "חלל". על-כן - ובאנלוגיה לכללים הנקטים בפסיקה, בהקשר מחדלי חקירה "רגילים", המתרחשים בשל החקירתי ה"קלאסי", עמדתו היא, שניתן וצריך לצאת מתוך הנחת עבודה המיטיבה עם עניינו של הנאשם ועם קו הגנתו, באשר לעובדות שהיו מתבררות בפנינו, לו מוצתה גביית עדויות והעדת הנוגעים בדבר - עובדים סוציאליים ובני-המשפחה כאחד. הנחת העבודה המיטיבה, תהיה, לפיכך, זו שלפיה, במהלך כל התקופה דבקה המתלוננת בחזרתה בה מהתלונה, תוך עמידה על-כך, שמדובר בעלילה, והכחשת האפשרות כי האם היא זו שפיתתה אותה, או שאימה עליה, לשנות טעמה.

ברם - ואף לנוכח האמור - איני סבור, שפרק הזמן הזה, של הכחשת אמיתות התלונה, יש בו כדי לטעת ספק באשמו של הנאשם ובהשתכנעות בכך, שאכן פגע, מינית, בילדה המתלוננת. נזכור, ואטעים, שבמועדים שלפני אותם חודשים וגם לאחריהם, עמדה המתלוננת בנחישות על גרסתה המפלילה, ועדויותיה אופיינו באותות אמת משכנעים.

התופעה של שנוי גרסה בידי מתלוננת קטינה, לאחר חשיפת פגיעה מינית בה, בתוך המשפחה, מוכרת. הצגת גרסה מזכה ואף "הודיה" בכך, שהעדות המפלילה הייתה בגדר עלילה, אינה מביאה, מניה וביה, לזיכוי הנאשם, ובהחלט ניתן, במקרים המתאימים, להוסיף ולהעדיף את הנרטיב שעלה מחקירת הילדים הראשונה. כך הוא, ביתר שאת, כאשר, כמו כאן, המתלוננת שבה ואישרה, לאחר-מכן, שתלונתה הייתה אמת לאמיתה, וכי חזרתה בה נעשתה לאחר לחצים שהופעלו עליה בידי בני משפחה קרובים, שחפצו לגונן על הפוגע.

לאחרונה, התייחס ביהמ"ש העליון, בהרחבה, לסוגיה זו, במקרה שאינו נעדר קווי דמיון לעניינו (שהייה ממושכת של המתלוננת במרכז חירום, תוך הגעת האם לביקורים, שבגדרם לחצה עליה שלא להפליל הנאשם, חששה של הילדה מהנזק שייגרם לתא המשפחתי ולזוגיות של האם, ועוד). באותו עניין (ע"פ 5705/20 פלוני נ' מ"י, מיום 25/08/21, מפי כב' השופט י. ארון, ובעיקר פסקה 23, ובהסכמת יתר חברי ההרכב), נסקרה הפסיקה הרלוונטית, והספרות המקצועית, אשר ייחסו, במקרים רבים, את החזרה מתלונה, לאותה "לוחמה פסיכולוגית", שלעיתים מופעלת כלפי מתלוננת, במצב עדין ורגיש, שבו היא נדרשת להתמודד עם האמת שלה, אל מול מחירים כבדים, אמתיים או מועצמים, שמוצגים בפניה, בידי מי שחפץ בשנוי גרסתה. נדמה, כי אין חולק, מכל מקום, שלבית המשפט נתון שקול הדעת להעדיף, חד משמעית, את העדות המפלילה, ולדחות, כלא אמתית, את הגרסה המזכה, המאוחרת יותר, אם וכאשר, הצפתה מוסברת היטב בלחצים חיצוניים, בדילמה פנימית של המתלוננת הקטינה, הנקרת בין רגשות ואינטרסים מנוגדים, או בשילוב של שני אלה.

למעשה, האמור לעיל, בשתי הפסקאות הקודמות - הוא אף מעבר לצריך, ובבחינת זרקור קצר, על נקודה שאינה

במחלוקת עם חברי. אף לשיטתו, בנסיבות המצדיקות זאת, בהחלט ניתן להעדיף ולבכר עדות של מתלוננת, ואף לבסס עליה הרשעה, בנתון לדרישות של הנמקה, סיוע, וחיזוקים, כמקובל, גם אם, ולמרות, שאותה מתלוננת, בשלב מסוים, חזרה בה והתבטאה כי תלונתה הייתה מעלילה וכוזבת. משמע - לא קם אותו "ספק סביר", שפועלו לזיכו, אך ורק, מעצם קיומן של שתי הגרסאות הסותרות.

גם באשר לקיומו של הסבר משכנע להיפוך הגרסה (הזמני), כזה הנתמך בראיות שבפנינו, נדמה, שאין מחלוקת כלל. המתלוננת שטחה, בעדותה בפנינו, הן את הלחץ החיצוני - מצד אמה, והן את הלחץ הפנימי - רצונה לרצות את האם, ואת הבלבול והדילמות שהיו מנת חלקה, לנוכח "הנזק" שגרמה, עת הביאה למעצרו של הנאשם ולניתוקו מהתא הזוגי עם האם. שיחת הטלפון בינה לבין האם, שהוקלטה כחודשיים טרם הגשת התלונה, ממחישה, עד כמה הייתה הילדה, כבר אז, נתונה למניפולציה קשה, מצד האם, תוך הפחדה ואיום, על מנת להניאה מלחשוף את מעשי הנאשם. בהחלט ניתן להאמין, שהלחץ הזה לא הופחת, אלא התעצם, לאחר שהתלונה הוגשה, הנאשם נתון היה במעצר, והמוצא היחיד למלטו מאימת הדין, היה באיונה של התלונה ובהצגתה כדבר עלילה. ראינו, לכל אורך ההליך, עד כמה המתלוננת נקטה בגישה מגוננת על אמה תוך רצון להרחיקה מכל חשד שזו ידעה, או אף ראתה, את הפגיעה, והתעלמה מכך. המתלוננת חששה, ובדין, שיבולע לאם, עד כדי הליך פלילי, אם ימצא שנמנעה לקיים חובתה ההורית לגונן על בתה. אין להתפלא על כך, שבשלב מסוים, נמצא לילדה פתרון "קל", שיסיר כל חשש לשלום האם ולרווחתה, וגם ירצה אותה, בתוך מסכת הלחצים שהופעלה עליה, פתרון בדמות חזרה בה - טוטלית, מהתלונה, על כל רכיביה, והצגתה כבדיה מוחלטת.

הנה כי כן - בנקודות ליבה ובצמתים קריטיים להכרעה במשפט - תמים דעים אני עם הילוכו של חברי, השופט א. חזק, ועם נימוקיו. כך הוא, באשר למהימנות תלונת הילדה ואמיתות עדותה על פגיעותיו של הנאשם בה, כך גם, באשר לסבירות הגבוהה (אף כי לא הוודאות המוחלטת, לשיטת חברי, ועל כך - להלן), להיות חזרתה בה מהתלונה, והצגת "גרסת העלילה" רק תוצר של לחצי אמה וחששותיה מהשלכות המשך עמידתה על תלונתה, ולא בגדר התוודות אמיתית על רקימת עלילה. אין מחלוקת גם על עצם האפשרות, הנתונה בידי המותב הדין, להעדיף את הגרסה המפלילה ולייחס לה משקל מכריע, חרף קיומה של גרסה הפוכה ומזכה, שנמצאה לא אמינה.

הנקודה שבה "מתפצלות דרכינו", ובעטיה נמצאתי חולק על התוצאה המוצעת, ממוקדת בנפקויות המחדלים ההתנהלותיים-חקירתיים שנפלו בטיפול, הלא מוצלח, בהתרחשויות של אותם חודשים ארוכים.

נימוקי חברי לכך, שהנפקות שיש לייחס למחדלים דנן הינה קריטית, לאמור - מקימה ספק שיביא לזיכו, ניתנים לתמצות בשתי פסקאות מרכזיות שבחוות-דעתו:

"הימנעות המדינה מלהורות על חקירת האנשים האוביקטיביים והמקצועיים ששמעו את הקטינה וראו אותה חוזרת בה מגרסתה, מנעה את האפשרות לשאול את אותם אנשים שאלות רבות (שפורטו בהרחבה לעיל) וביניהן שאלות הנוגעות לאופן הצגת גרסתה ה"חדשה" של הקטינה במהלך תקופה ארוכה ולהתנהגותה באותה עת. נמצא כי הימנעות זו מביצוע השלמת חקירה, היתה מחבל חקירתי שיקשה על בית המשפט להגיע למסקנה, שהיא מעבר לספק סביר, שלפיה כאשר מסרה הקטינה במשך כ-9 חודשים כי לא נפגעה, היא אמרה דברי שקר".

וכן -

"יחד עם זאת, בנסיבות האמורות, ניתן לומר כי, הימנעות המדינה מלחקור בחקירה משלימה, לכל הפחות חלק מן העובדות הסוציאליות ששמעו את המתלוננת מוסרת במרכז החירום כי דבריה לחוקרת הילדים היו שקר, הקימה בנסיבות הפרטניות של המקרה ולאור מכלול הראיות, חשש ממשי לכך שהגנת הנאשם קופחה וכך גם זכותו להליך הוגן, ועובדה זו תחשב כמחדל חקירתי בעל משקל ממשי, שיקשה להגיע למסקנה נחרצת שהיא מעבר לספק סביר בכל הנוגע לאשמת הנאשם".

עולה מן האמור, שחברי הנכבד גורס, כי המחדלים מונעים הגעה לקביעה, של מעבר לספק סביר, על כי המתלוננת שיקרה בגרסתה המזכה, שהועלתה במהלך אותם 9.5 חודשים, וכן, שהגנת הנאשם וזכותו להליך הוגן קופחו בכך, שלא נגבו הראיות המתייחסות לאמרותיה המזכות של הילדה, בפני העובדות הסוציאליות, בזמן השהות במרכז החירום.

בנקודות אלה - ראיתי את הדברים שונה.

איני סבור, שמהפן הראיתי-משפטי, יש להשתכנע "מעבר לספק סביר" בכך, שהגרסה המזכה הייתה שקרית, אולם, הדיון המשפטי בכך אינו העיקר. לגופם של דברים - הן מתוך עדותה של המתלוננת לנדון, והן מהמערך הנסיבתי שנפרש בפנינו סביב העלאת הגרסה המזכה, וטעמי חזרתה בה של המתלוננת, בשלב מסוים, אין לי ספק, שגרסתה המפלילה והמשכנעת, כפי שגם נימק זאת חברי בהרחבה - היא הנכונה והאמתית. ממילא - הנרטיב המזכה, תוצר הלחץ החיצוני והפנימי שהילדה הייתה נתונה בו - לא יכול להיות נכון.

בנוסף - איני סבור, שמחדלי ההתנהלות-חקירה, קיפחו הגנת הנאשם, באופן המונע הגעה למסקנה נחרצת בדבר אשמו. כפי שהוצג בפתח חוות דעתי זו, בעטיים של המחדלים, יש ליישם הנחות עבודה המיטיבות עם ההגנה. בהנחה, שכל אותה עת המתלוננת עמדה איתן על גרסת החפות-עלילה, בפני גורמי המקצוע, ובפני כל מי ששוחח עמה, כיצד יכלה הגנת הנאשם להבנות טוב יותר, לו נגבו הודעות מאלה, או לו העידו בפני ביהמ"ש? לכאורה - יכלה חקירה או העדה כזו לסייע בהארת נקודות פריפריאליות מסוימות. למשל - לשפוך, אולי, אור על התהייה, שחברי העלה בהרחבה, על שום מה בחרה המתלוננת לייחס את שידולה להעליל דווקא לסבתה ולדודתה, בעוד שיכלה לייחס זאת לעצמה בלבד ולרצונה המיומר להרחיק את הנאשם מאמה, ושמה, להשיב את אביה לבית.

ברם, כאשר הנוגעים בדבר במישרין - הדודה והסבתא נחקרו במשטרה, והעידו בביהמ"ש, תוך הכחשה נמרצת של נרטיב העלילה המתוזמרת, ספק רב, לשון המעטה, עד כמה גביית עדות מנשות המקצוע, ששמעו מפי הילדה את סיפור העלילה, יכולה הייתה לחזק את טענת ההגנה על כי אכן גרסת העלילה היא הנכונה. אתקשה לראות, כיצד, אלמלא מחדלי החקירה-ההתנהלות, הייתה הגנת הנאשם יעילה יותר, על רקע ובהינתן, הנחות העבודה המיטיביות, מבחינתו של הנאשם, שחובה ליישמן בהקשר זה.

עדות האם, שלא באה בפנינו, משיקולים טקטיים של שני הצדדים, איש מטעמיו, אמנם הייתה חשובה, וחבל שלא נמצאה הדרך לציידנו בה, אולם, בכל האמור בטיוב הגנתו של הנאשם ובביסוס טענתו לחפות, ולמקרא תמליל שיחתה

עם הבת המתלוננת, לצד דבריה הנוקבים של הילדה באשר לאינטראקציה עם האם, בהקשר פגיעות הנאשם בה, תחושתה היא, לשון המעטה, שעדות אמת מפיה לא ממש הייתה מסייעת להגנה.

מהאמור לעיל - תמצית עמדתה, היא, בכך, שבשתי הנקודות, שבעיני חברי היטו את הכף, דעתי שונה. אין לי ספק בכך, שהגרסה המזכה-כוזבת, וכי, עדות הליבה של המתלוננת, באשר לפגיעות המיניות, הן זו בביהמ"ש והן בחקירת הילדים - מהימנה ואמתית. עוד סבור אני, שלא היה במחדלים במצוי העובדות אודות אירועי תקופת "החלל הראייתי" כדי לפגוע בהגנת הנאשם או בהוגנות ההליך המשפטי, באופן שימנע הסרת הספק הסביר באשמו.

לו תשמע דעתי, נורה על זיכוי הנאשם מעבירות האלימות, מאותם נימוקים שבחוו"ד כב' השופט א. חזק, אולם, נרשיע אותו באישומים שעניינם עבירות מין במתלוננת.

אריאל ואגו, סגן
הנשיאה

השופט א. אינפלד:

במחלוקת שנפלה בין חברי, אצרך את דעתי לדעת חברי השופט חזק.

בהערכת ממצאי המהימנות, משמעות הראיות ומשקל הקשיים השונים בעדויות הצדדים, המחלוקת בין חברי מצומצמת. אין כמעט מחלוקת אודות משקל הראיות לחובת הנאשם. יש מחלוקת מסוימת אודות משקל הראיות לזכות הנאשם, אך עיקר המחלוקת נוגעת למשמעות החסר הראייתי. בעניינים אלה אני מצטרף לחברי השופט חזק, ובחלק מהדברים רואה אני חסר גדול עוד יותר מכפי שרואים שני חברי.

א. ראיות לחובת הנאשם

כאמור, רושם המהימנות המתקבל **מעדות המתלוננת** בעדותה הראשונה לפני חוקרת הילדים אינו במחלוקת. רושם המהימנות אודות פלג דברי המתלוננת אודות הנאשם בעדותה לפנינו (בניגוד לפלג דבריה על אמה), אינו במחלוקת. ההערכה כי עדות זו מחוזקת **בעדויות משכנעות של הסבתא והדודות**, הן בדבר מהלך החשיפה והן בשלילת תזת הקונספירציה, אינה במחלוקת. **שיחת הטלפון** בין המתלוננת לאמה, שהוקלטה עובר למעצר הנאשם, מהווה חיזוק משמעותי נוסף, כמעט סיוע, לראיות התביעה. זאת, באשר יש בשיחה הצצה לכאורה לכנות החוויה של המתלוננת, או

למצער ראיה לעימות עם האם שלכאורה ייתכן שיכולה הייתה להכחיש חלק מדבריה מידיעה אישית. שיחה זו משליכה בעוצמה גם על המניע האפשרי לחזרת המתלוננת מתלוננתה, וכך מחזקת את הגרסה המפלילה של המתלוננת, לעומת גרסתה המזכה. מערכת ראיות זו חזקה כשלעצמה, ואין כל שאלה בדבר דיות הראיות להרשיע.

ב. ראיות לזכות הנאשם

אל מול הראיות לחובה, יש גם ראיות מזכות עם משקל מסוים. **הנאשם עצמו**, בחקירותיו ובעדותו, שלל באופן קטגורי וחד את טענות המתלוננת. אמנם, לא ניתן לומר כי עדותו הייתה משכנעת עד מאוד, ואין מדובר בעדות שיכולה הייתה לעמוד לבדה מול ראיות חזקות. אולם, כפי שהסביר השופט חזק, אין מדובר בעדות שיש בה חולשה מוחשית. הגרסה לא נסתרה, לא מתוכה ולא מכל מקור אחר, למעט גרסתה המפלילה של המתלוננת. אף אם לוקחים בחשבון שטענת להד"ם שקרית אינה קשה להצגה, ולא בנקל ימצאו סתירות בגרסה שתוכנה הוא שלילת התרחשות, אין להמעט במשקלה של העדות, לאחר שהנאשם עמד בחקירה נגדית. משמע, למרות שאין בעדות הנאשם לבדה כדי להקים ספק מוחשי שיספיק לזיכוי מול הראיות החזקות, משקל מסוים יש לה בכל זאת.

ראיה מזכה חשובה נוספת היא **עדותה המזכה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים** לאה חודדי, בה שללה את אשמת הנאשם. עדות, בה הסבירה כי, על רקע מצוקתה מעצם כניסת הנאשם לבית המשפחה, סייעו לה סבתא ודודותיה לגבש עלילת שווא נגדו, כדי להביא לסילוקו. כפי שציינה חוקרת הילדים, קשה לתת משקל מכריע לעדות זו, באשר ניכר שחסרים בה פרטים מהותיים לגבי אופן גיבוש העלילה, והדינמיקה בין המתלוננת לדודותיה וסבתא. יחד עם זאת, אין מדובר בעדות חסרת משקל, רחוק מכך. לא זו בלבד שהצפייה בעדות זו עוררה גם כן את אותה תחושה של אמפתיה כלפי המתלוננת כעדויותיה האחרות, הצפייה למעשה מעוררת גם אמון מסוים, ולמצער ספק מוחשי. למרות גילה הצעיר, המתלוננת לא נכשלת בלשונה, ולא סותרת את גרסתה לאותה שעה. ודוק, מדובר בעדות מורכבת בתכניה. בהנחה שמדובר בעדות שקר, המתלוננת צריכה הייתה להחזיק בזיכרונה (מבלי למעוד) הן את גרסת ההכחשה, הן את ההסבר למתן הגרסה המפלילה והן את ההסבר להעלאת הגרסה המתקנת, כאשר כולן שקר. נכון, שהעדה לא הייתה ילדה קטנה באותה שעה, ואף עשתה רושם של צעירה עם כישורים קוגניטיביים גבוהים. אולם, אפילו בהנחה שאין הגרסה אמת, עצם היכולת לספר גרסה שקרית מורכבת כל כך, ללא סתירות, תוך שמירה על מבע משכנע נוכח שאלות חוזרות של חוקרת הילדים, מדליקה נורת אזהרה ביחס לכל דבריה. **נורה, המזהירה שאין די ברושם המהימנות כדי להסיר ספקות בתיק זה**. ניתן היה לבחון נורת אזהרה זו לעומק, בניסיון לאמת הגרסה או לשלול האפשרות שמדובר בגרסת אמת, אך פעולה זו לא ננקטה, אלא במידה חלקית ביותר. מחדל זה עומד בלב המחלוקת בין חברי.

ג. מחדל החקירה המרכזי

השופט חזק עמד בהרחבה על השגיאה של המדינה, אשר לא נקטה בפעולות החקירה המתבקשות כדי לברר את נסיבות שינוי הגרסה של המתלוננת. מכל דבריו הנכונים, אבקש להדגיש כי הבנה של הנסיבות הישירות להיווצרותה של גרסה, כל גרסה, חיונית להערכת מהימנותה. במקרים בהם הנסיבות אינן עולות מאליהן בחקירה, יש לחקור בדבר. היחידה החוקרת עמדה על כך בחקירת היווצרות הגרסה המפלילה המקורית של המתלוננת (אף כי לא בצורה מלאה, ועל כך בהמשך). אולם, ביחס לתהליך היווצרות הגרסה המזכה לא נעשתה כל חקירה. כפי שפרט חברי, היחידה החוקרת (על פי הנחית הפרקליטות) תשאלה את גב' ח.ט וחקרה את האב, הסבתא והדודות, אך נמנעה במודע, למרות

הערות בית המשפט, מלחקור בעניין באמצעות עדים אובייקטיביים פוטנציאליים, עובדי מרכז החירום. **לא ירדתי לסוף דעתה של המדינה, ולא הצלחתי להבין מדוע לא נחקרה הגרסה הפועלת לטובת הנאשם לפחות באותה רצינות ואותה העמקה כמו הגרסה הפועלת לחובתו.** חברי שוללים קיומה של הגנה מן הצדק בנסיבות העניין. אני אעדיף להשאיר ב"צריך עיון" את טענת הסנגור להגנה מן הצדק בהקשר זה. שכן, ההכרעה אם הגנה מן הצדק היא המסגרת הנכונה לניתוח המחדל, ואם התקיימו התנאים למתן ההגנה, אינה נדרשת במקרה זה. עם זאת יודגש, כי בעיני טענת הסנגור למתן הגנה אינה מופרכת.

ד. משמעות המחדל המרכזי

חברי סגן הנשיאה ואגו מסכים כי ההימנעות מחקירת הדברים יוצרת "ערפל כמעט מוחלט סביב נסיבות חזרתה בה של המתלוננת מגרסתה, בחווייתם של אלה שעמם שוחחה ושבמהם נעזרה בפרק זמן זה". השופט ואגו אף סבור כי עקב כך "להגנה לא ניתנה האפשרות, כמו גם לנו, כבית המשפט, לדעת ולהבין מה אירע בדיוק, ומדוע". לשיטתו, ובנקודה זו אני מסכים, הדרך להתמודד עם המחדל היא כדרך ההתמודדות עם כל מחדל חקירה. בלשונו "(ש)ניתן וצריך לצאת מתוך הנחת עבודה המיטיבה עם עניינו של הנאשם ועם קו הגנתו".

אולם, אין בידי להסכים כי ההנחה הטובה ביותר לטובת הנאשם בהקשר זה היא כי "במהלך כל התקופה דבקה המתלוננת בחזרתה בה מהתלונה, תוך עמידה על כך, שמדובר בעלילה, והכחשת האפשרות כי האם היא זו שפיתתה אותה, או שאימה עליה, לשנות טעמה". ממילא, אין בידי להסכים למסקנתו לפיה "איני סבור, שפרק הזמן הזה, של הכחשת אמיתות התלונה, יש בו כדי לטעת ספק באשמו של הנאשם". מסקנה, אותה מנמק השופט ואגו בשני טעמים עיקריים. האחד, עמידתה הנחושה של המתלוננת על הגרסה המפלילה בבית המשפט. השני, ההסתברות הגבוהה כי חזרתה מעדותה המפלילה נעשתה נוכח לחצים שונים, הן נוכח ניסיון בתי המשפט בתיקים דומים, והן נוכח מכלול הראיות בתיק. במרכז הראיות, השיחה המוקלטת עם האם אשר מפעילה עליה לחץ קשה, מניפולציה ואיומים למעשה, למרות ששיחה זו נעשתה עוד לפני התלונה המקורית.

לשיטת השופט ואגו, הראיות הברורות שלימדו "עד כמה המתלוננת נקטה בגישה מגוננת על אמה", מלמדות על דאגת הילדה שמא יבולע לאם שלא הגנה עליה, יחד עם הנאשם. ההקלטה של שיחת המתלוננת עם האם עובר לתלונה, למדה על הלחץ הכבד של האם עליה. כך, לשיטתו, מוסברת הנקיטה הזמנית בדרך של הכחשת האמת המרה, כדרך להסיר כל איום מהאם. השופט ואגו מדגיש עוד כי החשש המוחשי של השופט חזק, שמא יש אמת בטענה שמדובר בעלילה, נבדקה בחקירת הדודה והסבתא אשר מסרו "הכחשה נמרצת של נרטיב העלילה המתוזמרת". לכן, למרות חומרת המחדל, אין משקל המחדל רב, שכן לכל היותר יכולה היתה החקירה בעניין הגרסה המזכה "לסייע בהארת נקודות פריפריאליות".

אין בידי להסכים עם השופט ואגו כי די לאיין המחדל בקיום חקירה חוזרת של הסבתא והדודות, בשילוב הנחה שהמתלוננת הייתה עקבית בהכחשה במשך כל שהייתה במקלט החירום, ואפילו בשים לב לרושם שעשתה המתלוננת בעדותה. שכן, לא די בהנחה שהעדויות הייתה עקבית. המחדל החקירתי, בכך שנסיבות מתן הגרסה המזכה לא נבדקו, מעלה חשש שמא בבדיקה היו מתקבלות אינדיקציות אחרות, לפיהן יש דברים בגו.

חקירת הדודות והסבתא, אף שהייתה חיונית, אינה מספקת (ואין בכך ביקורת על חוקרת המשטרה, אלא על

הפרקליטות שהנחתה אותה). אף שיש בדבריהן התמודדות עם תוכן דברי המתלוננת בגרסתה המזכה, אין כאן חקירה של נסיבות אמירת הדברים המזכים על ידי המתלוננת, שכן הן לא שמעו את הגרסה המזכה מפיה, בוודאי לא לראשונה.

השופט ואגו מסתמך במידה רבה על עדות המתלוננת לפנינו, אשר עשתה רושם מהימן ביחס למעשים המיניים עצמם. אולם, השופט ואגו מקבל את הערכת השופט חזק כי עדות המתלוננת בהקשר לאמה מגוננת מאוד, ולמעשה התבררה כשקרית. השופט ואגו במשתמע סומך על ההלכה לפיה, כאשר יש הצדקה מספקת לכך, ניתן לנקוט ב"פלגין דיבורא", וליתן אמון בחלק מדבריו של עד. ואכן, זו ההלכה. אולם, במקרה זה אני מוטרד מאוד ממידת התחכום של המתלוננת, שהצליחה היטב לאחוז בגרסה בה רצתה במשך רוב חקירתה הראשית בבית המשפט. זאת, עד אשר הושמעה קלטת השיחה עם האם, אז טענותיה המגוננות של המתלוננת על האם קרסו, והמתלוננת נאלצה להודות שהאם ידעה על המעשים המיניים. משמע, רק כאשר עומתה המתלוננת עם ראיה נגדית לגרסתה, הודתה שאין היא כנה בדבריה לגבי האם. ואולם, למרות שנסתרה גרסתה, גם בשלב זה טענה המתלוננת "אני לא יודעת איך אמא ידעה מזה. אני באמת לא זוכרת" (עמ' 293). המתלוננת לא הודתה כי סיפרה לאם על האירועים ובוודאי לא חזרה על טענתה כי האם ראתה דבר או שניים.

עתה, לאחר שהמתלוננת מסרה לפחות שתי גרסאות שלא היו אמת מלאה, האחת לפני חוקרת הילדים לאה חודדי והשנייה לפנינו, צריך הנמקה משכנעת במיוחד לפלג את גרסתה לפנינו. היינו, כדי לקבוע ממצאים מעבר לספק סביר על יסוד פלג גרסתה המפליל את הנאשם לפנינו, או למצער כדי לשלול בביטחון את גרסתה לפני גב' חודדי, לפיה מדובר בעלילה. כך לדוגמה, לאחר שמתברר שהמתלוננת משנה את עדותה ביחס לאמה, כדי להגן עליה, כיצד נדע שלא שינתה את עדותה ביחס לטענתה לפני גב' חודדי לפיה הסבתא הדיחה אותה, מתוך רצון להגן על הסבתא? כיצד נדע שלא העלילה לשווא על הנאשם שביצע עבירות מין מיוזמתה שלה, אף אם הסבתא והדודות לא הדיחו? האם ייתכן שהיא כיזבה בתלונתה לאם על עבירות מין, והתאכזבה מתגובתה, ומכאן האינדיקציות ללחץ של האם לא להתלונן (היינו אכזבה ולחץ אמיתיים, למרות שלא הייתה בפועל פגיעה מינית)? הרי לכאורה גם אלימות פיזית או יחס נוקשה יכלו להוות מניע לעלילה, מעבר לאפשרות שקיננה במתלוננת תקווה ילדותית לחזרת אביה הביולוגי לאמה, כפי שספרה ללאה חודדי.

חשוב להדגיש עוד כי **הבנת המצוקה של המתלוננת, הנקרת בין שני אינטרסים אינה מספיקה כדי להכריע במהימנות.** המתלוננת בעדותה לפנינו לא נתנה גרסה ברורה ומשכנעת המסבירה מדוע אמרה לגב' חודדי שלא היו דברים מעולם. טענתה היתה כי היא הייתה "מבולבלת". לשאלות התובעת אישרה שמטרתה הייתה לעשות טובה לאמה, על מנת שכן הזוג יחזור אליה. אולם המתלוננת לא פירטה כלל, ולא שתפה בתהליכי החשיבה שלה בהקשר זה. החשד הוא כמובן שלא שתפה בכנות במניע הישיר, משום שהמניע היה הלחץ הכבד (והאסור) של האם, לגביו לא רצתה לשתף. אולם, בהעדר גרסה סדורה לעניין זה, לדעתי, לא ניתן לקבוע ממצא ביחס לחשד. כך, נעדרים אנו גרסה משכנעת, ובוודאי ממצא מהימנות, אודות פלג גרסת המתלוננת המסביר מדוע מסרה גרסה מזכה לגב' חודדי. אף לא ברור מדוע בבית המשפט חזרה המתלוננת לגרסת ההאשמה, למעט האמירה לפיה בבית המשפט יש לומר אמת. שהרי, אין בדבריה הסבר מניח את הדעת לשקרים (לטענתה) שבאו קודם לכן.

אמנם, הקלטת המלמדת על הלחץ של האם על הילדה מהווה בסיס אפשרי בהחלט למסקנה כי לחץ זה הוא שהביא לשינוי בגרסה. אולם, השיחה המוקלטת הייתה לפני התלונה. שינוי הגרסה בא לאחר התלונה בעת שהות הנערה במקלט, ונסיבות השינוי לא נחקרו. לו הייתה המתלוננת עצמה מסבירה את שינוי הגרסה כנובע מלחץ של האם, היתה גרסה זו נתמכת בקלטת, ואפשר שניתן היה לקבל הדברים אילו עמדו היטב בחקירה נגדית. אולם, המתלוננת לא טענה

זאת בעדותה לפנינו, שהרי גוננה על האם. כך, נשארת אפשרות זו בגדר סברה, סברה טובה מאוד, אך סברה לא מוכחת, שאין עליה עדות ישירה כלשהי, ובוודאי לא עדות מהימנה שעמדה בחקירה. **בהעדר ראיה ישירה, למעט השיחה המוקלטת שזמנה קודם, אין בידי להצטרף למסקנת השופט ואגו, המסביר באמצעות לחץ האם את שינוי גרסת המתלוננת בעת שהייה במקלט.**

צודק חברי השופט ואגו בקביעה שניסיון החיים מלמד שפעמים רבות מתלוננים חוזרים בהם מתלוננת אמת עקב מסכת לחצים. הדבר נכון במיוחד בעבירות אלימות ומין בתוך המשפחה, ונכון במיוחד ביחס לקטינות. אולם, ניסיון חיים זה, סטטיסטיקה זו, ואף "תחושת הבטן" החזקה במקרה דנן, אינם מספיקים כדי לשלול ספק אובייקטיבי המתקיים בהערכת הראיות במקרה קונקרטי. בתקדים שאותו אזכר חברי (ע"פ 5705/20 פלוני נ. מדינת ישראל (25.8.21)), נקבע כי גרסה מזכה מאוחרת שנמסרה מפי מתלוננת אינה אמת, ונמסרה עקב לחצים מטעם המשפחה. חברי מבקש ללמוד לא רק מהפסיקה המאוזכרת שם, אלא גם קל וחומר במקרה דנן, בו המתלוננת חזרה חלקית לגרסתה הראשונה, לאחר גרסה מזכה, והעידה באופן משכנע על עבירות המין בבית המשפט. אולם, עיון בפסק הדין (ובעיקר בהכרעת הדין בבית המשפט המחוזי (בתפ"ח 53411-02-19 - לא פורסם)) מלמד ששם נסיבות היווצרות הגרסה המזכה נחקרו לעומק. שם, העידו עדים ממרכז החירום, לרבות הפסיכולוג המטפל, עובדת סוציאלית ובת שירות. עדויות אלה אפשרו לבית המשפט לאתר את נקודת הזמן המדויקת בה "נולדה" הגרסה המזכה, ואת נסיבות היווצרותה. נסיבות, אשר שכנעו את בית המשפט כי לחצים חיצוניים פסולים, ולא אמת פנימית, הם שהובילו להיווצרות הגרסה המזכה. כאמור, אצלנו, משום מה, נמנעה המדינה מקיום חקירה ראויה כזו.

יזכר, שאין לפנינו ראיה תומכת ישירה ביחס לעבירות המין עצמן, ראיה שאינה תלויה במהימנות המתלוננת. **לאחר שהמדינה נמנעה מלבדוק ולשלול את האפשרות שהיו סימני אמת לגבי הגרסה המכחישה שנמסרה במרכז החירום, הספק שעוררה גרסת החפות לא הוסר.**

ה. חללים נוספים בראיות - חקירת הסב

אין להתעלם מחסרים נוספים בתיקנו. השופט חזק עמד על משמעות המחדל המתבטא בכך **שלא נחקר סבה של המתלוננת**, שנכח במשך תקופת שהיית המתלוננת בביתו, למשך כ- 3 חודשים עובר לתלונה. בשלב הראשון לא היתה אינדיקציה לכך שהוא היה "שותף סוד" לתהליך החשיפה, וממילא לא נחקר ולא היה בכך כל פגם. אולם, לאחר תחילת המשפט התברר כי כן נכח, וכי ביטא עמדה לפיה אין הוא מאמין למתלוננת. אני מסכים עם השופט חזק כי ההחלטה לא לחקור את הסב לאחר תחילת המשפט לא יכולה להיחשב כמחדל חמור. זאת, בשים לב לכך שהסנגור שקל להזמין כעד הגנה, ובעיקר בשים לב לכך שאמונתו הסובייקטיבית, כשלעצמה, אינה מאוד חשובה לשם הערכת מהימנות המתלוננת, ומדובר בסוגיה שנראתה בזמנה צדדית.

יחד עם זאת, כפי שקורה לא פעם, משמעות המחדל ומשקלו השתנו עם הזמן, נוכח התפתחות מאוחרת בתיק. לאחר שהמתלוננת שנתה את גרסתה, שללה הטענה כי היה בבית סבה וסבתה תהליך של חשיפת טראומה, וטענה כי מדובר היה בתהליך קונספירטיבי להפליל הנאשם, החשיבות של עדות הסב עלתה מאוד. שכן, הוא היה יכול להיות עד אובייקטיבי, יחסית לסבתא ולדודות, ואולי לשפוף אור על תהליך היווצרות הגרסה המקורית המפלילה. כאמור, המדינה בחרה שלא לחקור את נסיבות היווצרות הגרסה המזכה, אך לכאורה כן חקרה את תוכן הגרסה, בכך שחזרה אל הדודות והסבתא, לבדוק מולן את הטענה לפיה נקשר קשר בין לבין המתלוננת להעליל על הנאשם. דא עקא, **שלמרות**

ההחלטה האסטרטגית לחקור את הגרסה המזכה עצמה (אף אם לא את דרך היווצרותה), לא פנתה המדינה לחקור את מי שיכול היה להיחשב כאובייקטיבי יחסית לגבי הגרסה המקורית, ואולי היה מסייע להכריע בין שתי גרסאות המתלוננת. לכן, בסופו של יום, הייתי נותן למחדל זה משקל משמעותי יותר ממה שהעניק לו השופט חזק, ורואה בו שיקול מצטבר, המקשה להגיע למסקנה מרשיעה בתיק זה.

ו. חללים נוספים בראיות - עדת הראייה שלא זומנה

אמה של המתלוננת, בת זוגו של הנאשם בעת האירועים, לא העידה לפנינו. אף כי האם נחקרה במשטרה, גרסתה אינה ידועה לנו בבירור, באשר אף אחד מהצדדים לא זימן אותה להעיד בבית המשפט. עם זאת, נמסר מפי ב"כ הצדדים כי בשלב החקירה הראשון האם לא תמכה בגרסת המתלוננת, ולאחר פרידתה מהנאשם שינתה טעמה בדרך כלשהי, שלא פורטה. לכאורה, עדות האם חשובה עד מאוד. שכן, לפי גרסתה המקורית של המתלוננת, לא זו בלבד שהאם הייתה מודעת לתלונת המתלוננת על המעשים בזמן אמת, ולא זו בלבד שהיא טיפלה בכך באמצעות מתן מפתח לנעילת החדר (דבר העולה גם בהקלטת השיחה עמה), היא למעשה גם "תפסה על חם" את הנאשם באחד האירועים לפחות. אם כן, בניגוד לרוב עבירות המין, המתבצעות בחדרי חדרים, כאן יש עדות ראייה לכאורה (או קרוב לכך). אמנם, אין לדעת אם בהתייבבותה הייתה האם דוברת אמת, במיוחד נוכח תוכן הקלטת בו נשמעת כאשר "אינה ממליצה" על שיתוף פעולה עם רשויות החקירה. אולם, לא ניתנה לאם הזדמנות להחליט אם לומר אמת או לא. מבחינת התוכן הפוטנציאלי, עדות האם, המאשרת את גרסת המתלוננת או את גרסת הנאשם, יכולה הייתה להכריע את הכף, אילו נמסרה ונמצאה מהימנה.

אזכיר כי במסגרת סיכומי הצדדים בשלב הראשון (דצמבר 2018), נשאל הסנגור אם אינו שוקל להעיד את האם, ושני הצדדים נשאלו לגבי אפשרות לזמן את האם מטעם בית המשפט לפי סעיף 167 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, והתייחסו לכך במישור המשפטי. לא הכרענו פורמאלית בעניין זה, בטרם "גילוי" הגרסה המזכה, ופתיחת המשפט מחדש. אולם, ברי שסמכות זאת לא הייתה מופעלת על ידנו, נוכח הפסיקה המחייבת בעניין.

יוזכר, שהיו מחלוקות ושינויים, בפסיקה המנחה את שיקול הדעת של ערכאות הדיון לעניין זה. השיקולים והאיזונים, שפורטו והורחבו רבות בפסיקה ובכתבי מלומדים, נעו בין השאיפה ליתן לבית המשפט כלים למלא חובתו לגילוי האמת מחד גיסא, לבין ההקפדה על עקרונות השיטה האדוורסרית ושמירה על אובייקטיביות בית המשפט, באמצעות התנהלות פאסיבית מאידך גיסא. השיקולים נוסחו בתמצות במחלוקת הידועה בין השופט אגרנט לשופט ויתקון, בה התקשה השופט זילברג להכריע בע"פ 153/60 שפר נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד טו 263 (1961) והמשיכה לידון בפסיקה רבה. בין השאר, לאחר הכרעה מצמצמת במסגרת ע"פ 21/72 ציגר נ' מדינת ישראל פ"ד כז(1) 505 (1973), הובעה עמדה מרחיבה יותר בע"פ 951/80 קניר נ' מדינת ישראל פ"ד לה(3) 505 (1981)). אולם, ההלכה בתוקף היום היא ע"פ 5617/15 מריסאת נ' מדינת ישראל (27.7.16).

השופט אגרנט בפרשת שפר, סבר שרשאי היה בית משפט השלום להזמין עד ראייה לאירוע תעבורתי, שדבר קיומו היה ידוע, כדי להכריע בין עד התביעה היחיד לבין הנאשם. לכאורה, בפרשתנו היה השופט אגרנט רואה לנכון לזמן את האם. אולם, השופט ויתקון חלק עליו, וכך גם עיקרה של הפסיקה היותר מאוחרת. דומה שגם לפי הקריטריונים המרחיבים יחסית, שנקבעו בהלכת קניר, ספק אם היינו רשאים לזמן את האם לעדות בפרשתנו.

בפרשת **מריסאת**, השופט הנדל הכריע, בהסכמת חבריו, כי יש להבחין בין זימון עד שנועד להבהיר ראייה קיימת, לבין "הכנסת ראייה חדשה לתוך הזירה, ובייחוד זו שעשויה לסייע דווקא לתביעה", וקבע שאל לבית המשפט ליזום הבאת עד או ראייה, שבכוחם לבסס ממצא מפליל. זאת, בניגוד לראיה שיש בכוחה רק כדי לסייע לנאשם אך לא להזיק לו. רק ראייה כזו רשאי בית המשפט ליזום הבאתה. זאת, נוכח פערי הכוחות בין הצדדים. ברי שלפי מבחן זה, לפי מבחנו של השופט ויתקון בפרשת **שפר**, כמו גם **לפי מרבית הפסיקה, לא נכון היה לזמן את האם כעדה מטעם בית המשפט, למרות שיתכן מאוד שהיה בכוחה לסייע להכריע בספקות**. שכן, אין לדעת אם לא הייתה עדותה מכריעה לחובה. פסיקה זו מחייבת אותנו.

לא כאן המקום לבחון לעומק את השיקולים שנבחנו על ידי פוסקים גדולים ומלומדים רבים. אולם, אלמלא דמסתפינא, הייתי אומר שאולי ראוי למחוקק לשקול אם בעמידה דווקנית על מבנה המשפט האדוורסרי עד תום המשפט כולו, לא עלול להתממש החשש שהביע השופט ברק בפרשת **קניר** לפיו: "אמון הציבור בתבונת המערכת הפלילית מתערער, שכן אין הוא רואה - בלשונו של הנשיא זמורה - ששופטיו נכנסים לטרקלין, שבו דנים על חטא ועונשו, אלא רואה הוא את שופטיו עומדים בפרוזדור ודנים על עניינים טכניים גרידא". אמנם דברי השופט ברק (כתוארו אז) התייחסו לפגמים טכניים בראיות. אך ייתכן שהחשש נכון גם למצב בו בית המשפט מחליט במודע שלא להרהר אחר ב"כ הצדדים, גם לאחר שסיימו את הבאת הראיות מטעמם. צדדים, שהחליטו במודע שלא לזמן עדת ראייה, היכולה לשפוך אור על תלונה לעבירה חמורה מחד גיסא, ועל טענת חפות מאידך גיסא. הרי "ההליך הפלילי הוא מסגרת דינים, הבאים להגשים את המשפט הפלילי, דהיינו, לקבוע חפות או אשמה. לשם כך על ההליך הפלילי לחשוף את האמת, וזו מטרתו העיקרית" (כלשון השופט ברק שם).

לסיכום נקודה זו, לפי גרסתה המקורית של המתלוננת, לאם יש אפשרות להעיד עדות ראייה קריטית ומכריעה. לפי גרסת הנאשם, האם לא ראתה דבר, כי לא קרה דבר. העובדה שהאם לא הובאה להעיד על ידי הצדדים, ועל פי הפסיקה מנועים היינו מליזום את שמיעתה, מותרת חלל בראיות. חלל זה מגביר עוד את הספקות. טענתה של התביעה כי גרסת האם במשטרה במקור תמכה בנאשם, ממילא אי הבאתה משליכה על הנאשם, אינה בהכרח נכונה לאחר שהאם נפרדה ממנו, ולא הוכח לפנינו מה היה תוכן עדותה, ולחובת מי נופל החסר. חברי סבורים שבנסיבות אלה אין לזקוף את היעדרות האם לחובת אף צד. ייתכן שכך נכון במישור השיפוט האדוורסרי הפורמאלי. עם זאת, בהערכת הראיות לגופן, **לעניות דעתי, החלל הריק הנוצר מאי זימונה של האם, בכל זאת משמש תיבת תהודה מרעימה, לטענות האחרות בדבר חסרים ותמיהות בראיות בתיק זה**.

ז. סיכום

סיכומי של דבר, אני מסכים עם חברי השופט חזק כי ההימנעות מחקירה משלימה ראוייה של נסיבות היווצרות הגרסה המזכה, בשילוב עם החסרים הנוספים שאוזכרו, אי העדת האם ובמידה מסוימת אי העדת הסב, מטה את הכף. זאת, על רקע הראיות לזכות הנאשם והתמיהות המסוימות שפרט חברי בראיות התביעה. החסרים בראיות אינם מאפשרים להגיע למסקנה המכריעה את דינו של הנאשם לשבט, למרות התחושה החזקה בדבר אשמתו, הנובעת מעדות המתלוננת. שכן, **יש בעדויות ובראיות החסרות כדי להטיל ספק במשקל האובייקטיבי של הגרסה המזכה של המתלוננת, אל מול הגרסה המרשיעה**. זאת, בשים לב לכך שגם גרסתה המפלילה של המתלוננת בבית המשפט לוותה במניפולציה שנועדה להגן על האם ומקשה על מתן אמון מלא; שהגרסה המזכה בפני גב' חודדי אינה בלתי משכנעת; שגרסת הנאשם לא נסתרה אלא בעדות המתלוננת; והכל על רקע הקשיים הפרטניים בפרשת התביעה (אף כי נראו בתחילה

שוליים יחסית), שאזכר חברי. קשיים, המקבלים משנה משקל ותהודה, נוכח המחדל והחוסר.

גרסת הנאשם נסתרת למעשה רק באמצעות גרסת המתלוננת המפלילה, שאכן עוררה אמון רב, לפחות בפלג הדברים הנוגע למעשים המיניים. רשאי בית המשפט שלדיון להכריע את הדין לחובה על יסוד ממצאי מהימנות, אם יש לכך הנמקה מספקת, ואפילו בדרך של "פלגין דיבורא". אולם, כאשר ניתן היה לערוך בחינה אובייקטיבית, שיכולה הייתה לסייע להערכת משקל הגרסה והדבר לא נעשה, כאשר ניתן היה לזמן עדים נוספים והדבר לא נעשה, לא בנקל ירשיע בית המשפט על יסוד עדות יחידה, או כמעט יחידה. "וְדָבַרְתָּ וְסִקְרָתָּ וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהָיָה אִמְתָּ נֶכֶן הַדָּבָר וְנִעְשֶׂתָּ הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּקִרְבְּךָ" (דברים יג). אין לקבוע כי אמת נכון הדבר, שפלוני עשה מעשה תועבה בקרבנו, אלא לאחר שדרשנו, חקרנו ושאלנו היטב.

עם כל הכבוד לתחושותיו של בית המשפט וההתרשמות הישירה מעד תביעה, לא נכון שאני כשופט אסמוך על האינטואיציה שלי בדבר האמת שבתלונה, אף אם היא מחוזקת בנימוקי מהימנות וראיות מחזקות, אם ניתן היה לקבל מידע חשוב ממקורות ישירים נוספים, או מקורות עקיפים אובייקטיביים, והמידע לא התקבל. זאת, אלא אם נימוקי המהימנות והראיות המחזקות כה עוצמתיות עד כי הן מאיינות כל מחדל וכל חוסר. לא כך הוא במקרה זה.

נוכח כל האמור, המסקנה היא שמחמת הספקות האמורים, לא ניתן להרשיע ברמת ביטחון שהיא מעבר לספק סביר. לפיכך, **אצטרף דעתי למסקנתו של חברי השופט חזק, לפיה יש לזכות את הנאשם.**

אלון אינפלד, שופט

לפיכך הוחלט, בדעת רוב, לזכות את הנאשם מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים.

אריאל חזק, שופט

אלון אינפלד, שופט

**אריאל ואגו
סגן הנשיאה, אב"ד**